

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\Herbert_Frank-Duna02-Spasitel_Duny.PDB

PDB Name: Frank Herbert-Spasitel Duny

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 16.8.1973

Modification Date: 16.8.1973

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Frank Herbert

SPASITEL DUNY

ZÁPISKY Z KOBKY SMRTI
ROZHOVOR S BRONSOEM Z IXU

T: Co konkrétně vás přivedlo k tomu, že se zabýváte Muad'Dibovým příběhem?

O: Proč bych měl odpovídat na vaši otázku?

T: Rád bych, aby se vaše slova zachovala.

O: Ó! To je vrchol pokušení pro historika!

T: Budete tedy spolupracovat?

O: Proč ne? Vy však nikdy nepochopíte, co mi bylo podnětem k napsání Analýzy dějin. Nikdy. Pro vás kněží je zde v sázce příliš mnoho...

T: Pokusím se to pochopit.

O: Zkusíte to? Dobrá... Proč ne? Zaujala mě plytkost názorů na tuto planetu, které jsou odvozeny od normálního slova Duna. Ne Arrakis, povšimněte si, ale Duna. Dějiny mají utkvělou představu o Duně jako poušti, jako o vlasti fremenů. Takovéto vyprávění se zaměřuje na zvyky, jež mají původ v nedostatku vody a ve faktu, že fremeni vedli polokočovní život chodili nazí nebo oděni jen vlastním

potem.

T: Takže ty věci nejsou pravdivé?

O: Jenom při povrchním pohledu. Nevšímáte si toho, co leží pod tím povrchem... pokusíme-li se porozumět mé rodné planetě Ixu, aniž zkoumáme, jak jsme odvodili naše jméno z faktu, že jsme devátou planetou našeho slunce. Ne... ne. Na Dunu se nelze dívat jen jako na dějiště strašlivých bouří. Nestačí u ní jenom hovořit o tom, jak jednat s gigantickými červy.

T: Ale to jsou rozhodující věci, pokud jde o charakter Arrakénu!

O: Rozhodující? Zajisté. Ale vedou k jednostranným názorům na planetu, jako například, že Duna je monokulturní planeta, jelikož je jediným a výlučným zdrojem koření, melanže.

T: Ano. Tak si tedy poslechněme váš výklad o posvátném koření.

O: Posvátné! Je to jako u všech posvátných věcí; na jednu stranu získáte, na druhou ztratíte. Melanž prodlužuje život a tomu, kdo se na ní stane závislým, umožňuje, aby předvídal budoucnost. Zároveň ho však tím krutým návykem spoutává a oči mu poznamená tak, jako je máte poznamenané vy: totálně modré bez náznaku bělma. Vaše oči, orgán z r a k u, se stávají nekонтрастní věcí, mají pouze jednosměrné vidění.

T: Tohle kacířství vás přivedlo sem do této kobky!

O: Do téhle kobky mě dostali vaši kněží. Jako všichni kněží. Jste se brzo naučil říkat pravdě kacířství.

T: Jste tu proto, že jste se opovážil tvrdit, že Paul Atreides, ještě než se mohl stát Muad'Dibem, ztratil cosi podstatného ze své lidskosti.

O: Jenom když pomineme, že ve válce s Harkonneny přišel o otce. A taky smrt Duncana Idaha, který se sebeobětoval, aby se mohli zachránit Paul a paní Jessica.

T: Přesně zaznamenávám váš cynismus.

O: Cynismus! To je nepochybně těžší zločin než kacířství. Ale podívejte se, já vlastně nejsem cynik. Jsem jenom pozorovatel a komentátor. Oceňuji Paulovu ryzí šlechtnost, když se svou těhotnou matkou uprchl na poušť. Zajisté mu byla velkou posilou, právě tak jako přítěží.

T: Vy historikové máte tu vadu, že pouhé dobro pro vás není postačující. Vidíte ryzí šlechtnost Svatého Muad'Diba, ale musíte k ní přičinit cynickou poznámku. Není divu, že vás zabil i Bene Gesserit.

O: Vy kněží si počínáte dobře, že postupujete společně se Sesterstvem Bene Gesseritu. I oni se pořád ještě drží, protože utajují svou činnost. Ale nemohou zapřít, že paní Jessica byla školenou adeptkou Bene Gesseritu. Víte přece, že svého syna připravovala pro cíle Sesterstva. Můj zločin tkvěl v tom, že jsem o tom diskutoval jako o fenoménu, že jsem měl připomínky k jejich umění tajných věd a k jejich genetickému programu. Nechcete, aby se pozornost soustředila na fakt, že Sesterstvo se kojilo nadějí, že Muad'Dib se stane nedobrovolným Mesiášem, že byl jejich Kwisatz Haderach už před tím, než se stal vašim prorokem.

T: Jestli jsem měl sebemenší pochybnosti, když vás odsoudili k smrti, tak jste je teď rozptýlil.

O: Mohu zemřít jen jednou.

T: Smrti jsou různé.

O: Dávejte si pozor, abyste ze mne nakonec neudělal mučedníka. Nemyslím, že Muad'Dib... Povězte mi, ví Muad'Dib, co děláte v téhle kobce?

T: Svatou Rodinu podružnostmi neobtěžujeme.

O: (Směje se.) A kvůli tomu se tedy Paul Atreides vydal na pout, aby se schoval mezi fremeny. Kvůli tomu se naučil krotit pouštní červy a jezdit na nich! Dopustil jsem se chyby, že jsem vám začal odpovídat.

T: Ale já dodržím slib, že všechno uchovám v tajnosti.

O: Opravdu? Tak mě tedy dobře poslouchajte, vy jeden fremenský degenerát, vy Kněže, pro kterého kromě vás není boha! Máte toho mnoho na svědomí. To fremenský rituál Paulovi poskytl první důkladnou dávku melanže, čímž ho obdařil schopností předvídat svou budoucnost. Byl to fremenský rituál, který touž melanží omámil ještě nezrozenou Alii v lůně paní Jessiky. Uvažoval jste o tom, co pro Alii znamenalo, že se narodila do tohoto vesmíru plná poznání, posedlá všemi vzpomínkami a znalostmi své matky? Není strašnější znásilnění, než je toto.

T: Bez posvátné melanže by se Muad'Dib nemohl stát vůdcem všech fremenů. Bez svého posvátného prožitku by Alia nemohla být Alii.

O: Bez té své slepé fremenské krutosti byste nemohl být knězem. Ó, já vás znám, vy fremeni. Myslíte si, že Muad'Dib je váš, když se spáril s Chani, když přijal fremenské zvyky. On však byl nejprve Atreides a Bene Gesserit ho vyškolil jako svého adepta. Ovládal disciplíny, jež jsou vám naprosto neznámé. Myslíte si, že vám přinesl novou organizaci a nový smysl života. Sliboval, že vaši pouštní planetu promění v ráj s bohatstvím vláhy. A zatímco jste byli oslněni jeho vidinami, připravil vás o nevinnost.

T: Takovéhle kacířství nic nemění na skutečnosti, že ekologická transformace Duny rychle pokračuje.

O: Tak já jsem se dopustil kacířství tím, že jsem poukázal, kam vede transformace, že jsem zkoumal její následky. Bitva na Arrakénské planině mohla vesmír poučit, že fremenové jsou s to porazit imperiální sardaukary, ale co z toho vyplývá? Když se hvězdná říše Rodiny Corrinovců stala lénem fremenů vedených Muad'Dibem, čím se taková říše mohla stát? Váš Džihád trval pouhých dvanáct let, ale jaká je to lekce. Říše už chápe podvod Muad'Dibova sňatku s princeznou Irulán!

T: Vy máte odvahu vinit Muad'Diba z podvodu!

O: I kdybyste mě za to zabil, nejde tu o kacířství. Princezna se stala jeho chotí, ale ne jeho ženou. Chani, jeho fremenský drahoušek, to je jeho žena. Každý to ví. Irulán byla klíčem k trůnu, nic víc.

T: Je nasnadě, proč ti, kdo konspirují proti Muad'Dibovi, čerpají své argumenty z vaší Analýzy dějin!

O: Nebudu vám nic vymlouvat. Vím o tom. Ale spor o spiknutí předcházela mou Analýzu. Tento spor se vedl po dvanáct let Muad'Dibova Džihádu. To spojilo staré mocenské skupiny a podnítilo spiknutí proti Muad'Dibovi.

Myslitel imperátor Paul Muad'Dib a jeho sestra Alia jsou opředeni takovým bohatstvím mýtů, že je těžké představit si je za těmito závoji jako opravdové bytosti. Přesto však muž jménem Paul Atreides a žena zvaná Alia existovali. Jejich tělesnost byla podmíněna prostorem a časem. I když je jejich obrovské schopnosti přenesly mimo obvyklé hranice času a prostoru, vzešli z lidského kmene. Prožili skutečné události, které zanechaly reálné stopy v reálném vesmíru. Abychom byli s to je pochopit, musíme jejich katastrofu vnímat jako katastrofu veškerého lidstva. Proto je tato práce věnována nikoli Muad'Dibovi či jeho sestře, leč jejich potomkům - nám všem.

Věnování v Muad'Dibově Konkordanci, jež je opsáno z Pamětní Desky Mahdiho duchovního kultu

Muad'Dibovo královské impérium zplodilo více historiků než kterákoli jiná éra lidských dějin. Většina z nich zastávala nevraživá a sektářská hlediska, což svědčí o kromobyčejném vlivu tohoto muže, vyvolávajícího takové vášně v tak mnoha odlišných vesmírných končinách.

Dozajista byl trestí dějin, ideální i idealizovaný. Tomuto muži, rozenému Paulu Atreidovi, ze starobylé Vznešené rodiny, se dostalo od paní Jessiky, jeho benegesseritské matky, hlubokého vzdělání pranabindu, v důsledku čehož získal jedinečnou kontrolu nad svými svaly a nervy. Ba co víc, byl také mentat, jehož intelekt svou kapacitou předčil ony mechanické počítače, užívané ve starověku a náboženstvím zatracované.

Nadto Muad'Dib byl Kwisatz Haderach, po němž genetický program Sesterstva pátral po tisíce generací.

Potom se Kwisatz Haderach, ten, který mohl být "zároveň na mnoha místech", tento prorok, tento muž, skrze něhož Bene Gesserit hodlal ovládat osudy lidstva, stal imperátorem Muad'Dibem a uzavřel vypočítavý sňatek s dcerou Padišáha imperátora, kterého přemohl.

Paradoxně vzato v tomto momentu bezvýhradného vítězství musíte nicméně číst další vyprávění a musíte se seznámit se zevnějšíkem faktů. Muad'Dibovi divocí fremenové vlastně udolali Padišáha Shaddama IV. Rozdrtili legie sardaukarů, spojené síly Vznešeného Domu, Harkonnenovy armády a žoldnéře, placené penězi, jež odhlasoval Landsraad. Vesmírnou Gildu srazil na kolena a vlastní sestru Alii dosadil na posvátný trůn, o němž Bene Gesserit myslel, že patří jemu.

Takové věci vykonal, ba ještě více.

Muad'Dibovi kvizaratští misionáři vedli náboženské války během celého Džihádu, jehož vrcholný rozmach trval toliko dvanáct standardních let. V té době však religiózní kolonialismus podrobil jediné vládě téměř všechny kouty lidmi obydleného vesmíru.

Mohl tak činit, neboť obsazením Arrakis, planety známé dříve jako Duna, získal monopol na nejvyšší platidlo říše - geriatrické koření, melanž, životodárný jed.

Byla tu tedy další přísada pomyslných dějin: látka, která psychochemicky mění tok času. Bez melanže by Ctihodné matky Sesterstva nebyly s to konat své podivuhodné činy při špehování a ovládání lidstva. Bez melanže by Kormidelníci Gildy nebyli schopni plavit se vesmírem. Miliardy a miliardy občanů říše by pomřely, kdyby se jim tato návyková droga sebrala.

Bez melanže by Paul Muad'Dib nebyl prorokem.

Známe tedy příčinu krachu nejvyšší moci. Existuje pouze jediná odpověď, že totiž zcela přesné a vyčerpávající jasnozření je smrtící. Jiná podání mluví o tom, že Muad'Diba svrhli spiklenci, to jest Sdružení Gildy, Sesterstvo a vědečtí amoralisté z Bene Tleilaxu, přestrojení za Tančící Masky. Další příběhy uvádějí zvědy přímo v Muad'Dibově domě. Podtrhují úsilí Duských taroků, které zatemňovaly Muad'Dibovy jasnozřivé schopnosti. Některé příběhy pak poukazují na to, že Muad'Dib byl přinucen přijmout služby gholy, který byl po smrti znovuoživen a vycvičen k tomu, aby Muad'Diba zahubil. Ale muselo se přece vědět, že gholou byl Duncan Idaho, poručík Atreidů, který zahynul, když zachraňoval mladému Paulovi život.

Dále pak pečlivě popisují kvizaratský tajný spolek, vedený Korbou Panegyrikem. Ten krok za krokem naplňoval Korbův plán, aby z Muad'Diba udělali mučedníka a zhanobili Chani, fremenskou konkubínu. Jakkak by si někdo na tomhle podkladě mohl vysvětlit, že historie je odhalila? To nelze. Jedině skrze smrtící podstatu jasnozření můžeme porozumět tomu, proč tak nezměrná a dalekozřivá moc selhala.

Doufejme, že se příští historikové z tohoto odhalení něčemu přiučí.

Analýza dějin: Muad'Dib

Bronso z Ixu

Neexistuje dělení na bohy a lidi; splývají spolu.

Muad'Dibova Přísloví

Navzdory vražednému charakteru spiknutí, které Scytale, tleilaxský Tančící Maska, hodlal zosnovat, se jeho myšlenky neustále vracely k žalostnému soucitu.

Budu litovat, zaviním-li Muad'Dibovu smrt a utrpení, říkal si. Pečlivě tajil tento útlocit před spiklenceckými druhy. Nicméně mu takovéto pocity naznačovaly, že snáze dojde shody s obětí než s útočníky, což bylo pro Tleilaxana charakteristické.

Scytale stál v tichém zadumání stranou od ostatních. Debata o psychickém jedu už pokračovala hodnou chvíli. Probíhala živě a vehementně, leč slušně: oním zaslepeně nátlakovým způsobem, k němuž se adeпти Vysokých Učení uchýlovali pokaždé, když se téma dotklo jejich dogmatu.

"Až se budete domnívat, že jste ho zapíchli, právě tehdy shledáte, že je nezraněn!"

Toto byla Gaius Helena Mohiamová, stará Ctihodná matka představená Bene Gesseritu, jejich hostitelka zde na Wallachu IX. Měla černě ustrojenou vyčouhlou postavu, čarodějná babizna, usazená v pohyblivém křesle po Scytalově levici. Čepec měla posunutý dozadu, takže byl odhalen vrásčitý obličej pod stříbrnými vlasy. Hluboko zapadlé oči zíraly ze škrabošky umrlčí lebky.

Hovořili jazykem mirabhasa, jazykem vybroušeným do falang souhlásek, skloubených samohláskami. Byl to nástroj k sdělování nejjemnějších citových subtilností. Edric, Kormidelník Gildy, právě Ctihodné matce odvětil výmluvnou poklonou, v níž bylo pohrdání - něžný dotyk prezíravé zdvořilosti.

Scytale pohlédl na představitele Gildy. Edric se vznášel v kontejneru s oranžovým plynem ve vzdálenosti jen několika kroků. Kontejner byl v centru průsvitného paláce, který Bene Gesserit dal postavit pro toto shromáždění. Člen Gildy měl vytáhlou postavu, matně připomínající lidskou, s ploutvovitými nohama, s velikánskýma blanitými vějířovitými rukama - prostě ryba v prapodivném moři. Z průduchů jeho kontejneru stoupal bledě oranžový oblak, plný vůně geriatrického koření, melanže.

"Budeme-li takhle pokračovat, zajdeme na hloupost!"

Tak se ozvala čtvrtá přítomná postava - potenciální člen komplotu - princezna Irulán, manželka (nikoli

však žena, připomněl si Scytale) jejich společného nepřítele. Stála vedle Edrikova kontejneru, vznosná světlovlasá krasavice, úchvatná v róbě z kůže modré velryby a v klobouku z téhož materiálu. V uších se jí třpytily zlaté knoflíky. Počínala si aristokraticky vznešeně, avšak cosi z chladné uhlazenosti jejich rysů prozrazovalo, že u ní převládá její benegesseritská výchova.

Scytalova mysl se od nuancí řeči a tváří zaměřila na nuance prostředí. Palác obklopovala prašivina pahorků, na nichž tál sníh, zrcadlící svými skvrnami vlhkou modř nevelkého modrobílého slunce, zavěšeného na nebeském poledníku.

Proč na tak prapodivném místě? divil se Scytale. Bene Gesserit zřídka kdy něco dělal náhodně.

Například tohle otevřené řešení paláce: obvyklejší a těsnější prostor by asi Gildanovi způsobil klaustrofobní neurózu. To totiž jeho psychiku ovlivňovalo už od narození - i po celý mimoplanetární život v otevřeném prostoru.

Muselo to tu být zbudováno jmenovitě pro Edrika, mínil Scytale, jako ostrý prst, namířený na jeho slabinu.

Co asi tu bylo vymyšleno proti mně? přemítal.

"Nepovídá jste si něco pro sebe, Scytale?" vyzvídala Ctihodná matka.

"Chcete mě zatáhnout do toho bláznivého boje?" zeptal se. "Tak dobře. Máme co do činění s potenciálním Mesiášem. Ale neútočíte jen tak na někoho. To Mučednictvo by nás mohlo porazit."

Všichni se na něho upřeně zadívali.

"Vy si myslíte, že je to jediné nebezpečí?" zeptala se dýchavičně Ctihodná matka.

Scytale pokrčil rameny. Pro tohle shromáždění si vybral zevnějšek dobromyslného tvora s kulatoučkou tváří, veselých rysů a suše plných rtů, tělo jako kynutý knedlík. Když teď pozoroval své spiklenecké druhy, prolétlo mu myslí, že si to zvolil ideálně, i když bezděčně. On jako jediný z této skupiny mohl měnit svou fyzickou podobu v široké škále tělesných tvarů a rysů. Byl lidský chameleon, byl Tančící Maska, a podoba, již si nyní vybral, sváděla ostatní k tomu, že mu nepřikládali příliš velkou váhu.

"Tak tedy?" naléhala Ctihodná matka.

"Těšilo mě ticho," pravil Scytale. "Je líp, když naše revnivost zůstane nevyslovena."

Ctihodná matka se stáhla a Scytale viděl, že si ho přehodnocuje. Všichni byli produkty náležitého výcviku prana bindu, způsobilí ovládat své svaly a nervy, jak to dokáží jen málokterá lidská stvoření. Avšak Scytale, Tančící Maska, měl svaly i nervy geneticky zřetězené tak, jak tomu u jiných tvorů nebylo, a navíc měl zvláštní sílu, totiž sympatiko, schopnost mimického průniku, čímž mohl ovlivňovat psychiku druhých i jejich vzezření.

Scytale jí poskytl dost času, aby dokončila jeho přehodnocování, a pak řekl: "Jed!" Použil slovo s atonálami, čímž dal najevo, že jen on rozumí jeho tajnému smrtelnému významu.

Gild'an se pohnul a z třpytivého kulovitého mikrofonu, obíhajícího kolem rohu jeho kontejneru vedle Irulán, zaburácel jeho hlas. „Hovoříme o psychickém jedu, ne o nějakém fyzikálním."

Scytale se zasmál. Smích mirabhasa mohl oponenta stáhnout z kůže, takže se vůbec neovládl.

Irulán se chápavě usmívala, ale v koutcích očí Ctihodné matky byly sotva postřehnutelné známky vzteku.

"Tak dost!" zachrčela představená.

Scytale přestal, ale jejich pozornost na sebe poutal dál; Edric mlčky zuřil, Ctihodná matka byla nastražená vzteky, Irulán pobavena, ale v rozpacích.

"Náš přítel Edric podotýká, že pár čarodějek Bene Gesseritu, školených ve všech jemných způsobech, se nenaučilo správně užívat klamu," pravil Scytale.

Mohiamová se poobrátla a zadívala se na studené pahorky svého benegesseritského panství. Začala chápat zdejší osudové věci. To bylo dobré. Irulán je jiná záležitost.

"Jste jedním z nás, či nejste, Scytale?" zeptal se Edric. Upřeně se díval drobnýma hlodavčíma očima.

"O mé oddanosti nejsou pochyby," řekl Scytale. Obrátil pozornost k Irulán. "Uvažujte, princezno, o tom, zda tím, že jste urazila tolik parseků a přišla sem, tolik riskujete?"

Souhlasně přikývla.

"Bylo to pro tu nicotnou věc - humanoidní rybu, nebo kvůli sporu s hejskem, tleilaxským Tančící Maskou?" optal se Scytale. Poodstoupila od Edrikova kontejneru, potřásajíc rozmrzele hlavou nad intenzivní vůní melanže.

Edric využil toho okamžiku a vhodil si do úst pilulku koření. Scytale pozoroval, jak je Edric pojídá, vdechuje a nepochybně i pije. Pochopitelně, protože koření posilovalo Kormidelníkovu jasnozřivost, umožňovalo mu řídit velekoráb Gildy vesmírem nadsvětelnou rychlostí. Pod vlivem koření nacházel dráhy pro lodi budoucnosti, jež se vyhýbaly nebezpečí. Teď se Edric nadechl nebezpečí jiného druhu, které však ta berlička jeho jasnozřivosti neměla sílu objevit.

"Myslím, že jsem udělala chybu, když jsem sem přišla," řekla Irulán.

Ctihodná matka se otočila, zvláštním plazím způsobem otevřela oči a opět je zavřela.

Scytale přenesl pohled z Irulán ke kontejneru, čímž princeznu vyzýval, aby se tam také podívala. Scytale věděl, že Irulán by mohla vidět Edrika jako odpornou figuru: drzé vyvalené oči, obludná chodidla a ruce, jak se plavně hýbají v plynu, matné kolotání oranžového víru kolem něho. Byla by zvědavá, jaké má sexuální sklony, přemýšlela by o tom, jak zvláštní by bylo se s ním spářit. Až by ho potom generátor, který obnovuje Edrikovu vesmírnou tíhu, zase od ní odnesl.

"Princezno, jelikož je Edric tady, jasnovidění vašeho manžela nemůže narazit na jisté náhodné příhody, jako je tahle... pravděpodobně."

"Pravděpodobně," pravila Irulán.

Ctihodná matka přitakala, aniž otevřela oči. "Fenomén předvídání je těžko srozumitelný, dokonce i pro zasvěcence," řekla.

"Jsem řádný Navigátor Gildy a mám Moc," pravil Edric.

Ctihodná matka opět otevřela oči. Tentokrát hleděla na Tančící Masku zkoumavým pohledem s typickou benegesseritskou naléhavostí. Vážila každou podrobnost.

"Ne, Ctihodná matko," zabručel Scytale. "Nejsem tak jednoduchý, jak vypadám."

"Nechápeme tu Sílu jasnozřivosti," řekla Irulán.

"Podstata je v tomto. Edric říká, že můj manžel nemůže vidět, vědět a věštit, co se děje uprostřed sféry Navigátorova vlivu. Jak daleko však sahá ten vliv?"

"Jsou v našem vesmíru lidé a věci, které znám jen podle jejich účinků," řekl Edric a rybí ústa měl sevřena v úzkou linku. "Vím, že byli tady... tam... někde. Jako vodní stvoření při svých tazích plavou proti proudu, tak se věstec pohybuje proti Času. Já jsem viděl, kde byl váš muž; nikdy však jsem neviděl ani jeho, ani lidi, kteří s ním mají shodný cíl a jsou k němu loajální. To je to tajemství, jež Adept poskytuje těm, kdož mu náležejí."

"Irulán není vaše," řekl Scytale. A pohlédl úkosem na princeznu.

"Všichni víme, že spiknutí musí být provedeno pouze v mé přítomnosti," pravil Edric.

Hlasem, jakým by popisovala stroj, řekla Irulán: "Máte zřejmě svůj význam."

Teď ho vidí takového, jaký skutečně je, pomyslel si Scytale. Bože! "Budoucnost je to, co je nutno utvářet," pravil Scytale. "Té myšlenky se držte, princezno."

Irulán vrhla rychlý pohled na Tančící Masku.

"Lidé mají s Paulem totožné cíle a jsou k němu loajální," řekla. "Někteří jeho fremenští vojáci nosí plášť jako on. Viděla jsem, jak jim věští, slyšela jsem jejich křik a chvalozpěvy na jejich Mahdiho, jejich Muad'Diba."

Tak došlo k tomu, pomyslel si Scytale, že tu stojí před soudem, že zbývá jenom vynést rozsudek, který ji může buď zachránit, nebo zničit. Vidí léčku, kterou jsme na ni nastražili.

Na okamžik se Scytalův pohled spojil s pohledem Ctihodné matky a Scytale zakusil zvláštní představu, že sdílají úvahy o Irulán. Bene Gesserit jistě upozornila jejich princeznu, vyzbrojila ji důvtipnou lží. Vždycky však nadejde chvíle, kdy Bene Gesserit musí spoléhat na osobní výcvik a na instinkty.

"Princezno, vím, co od imperátora očekáváte nejtoužebněji," řekl Edric.

"Kdo to neví?" zeptala se Irulán.

"Toužíte se stát matkou zakladatelkou královské dynastie," řekl Edric, jako by ji byl neslyšel. "Pokud se s námi nespojíte, nikdy k tomu nedojde. Dávám vám své jasnovidecké slovo. Imperátor se s vámi oženil z politických důvodů, ale vy s ním nikdy lože sdílet nebudete."

"Tak jasnovidec taky slídí po ložnicích," zaironizovala Irulán.

"Imperátor je manželsky těsněji svázán s tou svou fremenskou souložnicí než s vámi!" odsekl Edric.

"Ale dědice mu nedá," řekla Irulán.

"Rozum je první obětí prudkého citu," zabručel Scytale. Cítil, jak Irulánin hněv stoupá, viděl, že jeho varování zapůsobilo.

"Dědice mu nedá," pravila Irulán, na jejím hlasu bylo poznat, že se přestává ovládat. "Postarala jsem se ve vši tajnosti, aby dostávala prostředek proti početí. Je to vstupné, které ode mne požadujete?"

"Tuhle věc by imperátor neměl odhalit," řekl Edric s úsměvem.

"Nachystala jsem si pro něho lež," pravila Irulán. "Můžete sice mít pocit, že je to pravda, ale některým lžím se věřívá snadněji než pravdě."

"Musíte se rozhodnout, princezno," ozval se Scytale, "ale uvědomte si, co vás ochraňuje."

"Paul má ke mně dobrý vztah. Zasedám v jeho Radě," řekla.

"Projevil vám za těch dvanáct let, co jste jeho manželka, sebemenší vřelost?" zeptal se Edric.

Irulán zavrtěla hlavou.

"Sesadil vašeho otce se svou odpornou fremenskou hordou, oženil se s vámi, aby se domohl trůnu, ale dosud vás nekorunoval za imperátorku," pravil Edric.

"Edric se vás snaží dojmout, princezno. Není to zajímavé?" řekl Scytale.

Vrhla pohled na Tančící Masku, postřehla opovážlivý úsměv na jeho tváři a zareagovala tím, že svažila obočí. Scytale viděl, že si teď je plně vědoma, že dovolí-li, aby tento rozhovor ovládl Edric, část jejích intrik zůstane utajena před Paulovou věšteckou schopností. Když však závazek odmítne, pak...

"Máte dojem, princezno, že si Edric v našem spiknutí přisvojuje přílišnou moc?" zeptal se Scytale.

"Vždycky jsem byl pro to, podrobit se nejsprávnějšímu výroku, navrženému na našich zasedáních," řekl Edric.

"Kdo určí, který výrok je nejsprávnější?" otázal se Scytale.

"Přejete si, aby princezna odsud odešla, aniž se s námi spojí?" zeptal se Edric.

"On si přeje, aby její závazek byl opravdový," zabručela Ctihodná matka. "Mezi námi nemají místa žádné úskoky."

Scytale viděl, jak Irulán relaxuje v myslitelské pozici, ruce měla schované v rukávech róby. Teď mohla přemýšlet o návnadě, nabízené Edrikem: založit vladařskou dynastii! Mohla zvažovat, které schéma spiknutí jí zaručí, aby byla chráněna sama před sebou. Mohla uvažovat o mnoha věcech.

"Scytale, bylo řečeno, že vy Tleilaxané máte zvláštní soustavu cti: vaše oběti vždycky musejí mít možnost, jak se zachránit," řekla po chvíli Irulán.

"Musejí ji umět najít," souhlasil Scytale.

"Jsem já obět?" zeptala se Irulán.

Scytale se dal do smíchu.

Ctihodná matka zasupěla.

"Princezno, vždycky jste byla jednou z nás," ozval se Edric s něžnou vemlouvavostí, "toho se nebojte. Nejste na imperátorském dvoře zvědem svých benegesseritských vrchností?"

"Paul ví, že podávám zprávy svým učitelkám."

"Ale nepodáváte jim zprávy o nepřátelské propagandě proti vašemu vládci?" ptal se Edric.

Nikoli "našeho" imperátora, povšiml si Scytale. Vašeho imperátora. Irulán je příliš benegesseritská, než aby u ní k takovému uklouznutí došlo.

"Je tu pouze otázka sil a toho, jak mohou být použity," řekl Scytale a přiblížil se ku Gild'anovu kontejneru. „My z Tleilaxu si myslíme, že v celém vesmíru je jenom neukojitelná nenasytlost po hmotě, látce, že energie je to jediné pravé skutečné. Energie učí. Poslouchejte mě dobře princezno, energie učí. To my nazýváme síla."

"Nepřesvědčili jste mě o tom, že můžeme imperátora porazit," pravila Irulán.

"Nepřesvědčili jsme ani sami sebe," řekl Scytale.

"Ať se obrátíme kamkoli. stojíme proti jeho síle," řekla Irulán. "Je Kwisatz Haderach, jediný všudypřítomný. Je Mahdi, jehož nejnepatrnější rozmar je absolutním příkazem pro jeho kvizaratské misionáře. Je myslitel, jehož mozek předčí nejúčtyhodnější počítače. Je Muad'Dib, jehož rozkaz, vydaný fremenským legím, vyliční planety. Vládne věšteckými schopnostmi nazírat do budoucnosti. Má ten genetický model, jež mu my Bene Gesseritové závidíme."

"Známe jeho vlastnosti," přerušila ji Ctihodná matka. "A známe taky ohavnost jeho sestry Alie, která má

stejně geny. Ale oba dva jsou zároveň lidské bytosti. Mají tudíž slabiny."

"A v čem spočívají ty jejich lidské slabiny?" zeptal se Tančící Maska. "Máme po nich pátrat v religiózní armádě jejich Džihádu? Je možné imperátorský kvizarat postavit proti němu? A co nevojenské osobnosti Vznešeného domu? Může Kongres Landsraadu udělat něco víc, než že si zakřičí?"

"Navrhuju, aby se toho ujala Společnost planetárních ústředí volného trhu," pravil Edric, v tom svém kontejneru. "CHOAM znamená obchod a obchod přináší zisky."

"Nebo snad imperátorova matka," mínil Scytale. "Dověděl jsem se, že paní Jessica zůstává na Caladanu, ale často se synem komunikuje."

"Proradná potvora. Nejradši bych se neznala ke svým vlastním rukám, které ji vychovávaly," řekla Mohiamová vyrovnaně.

"Naše spiknutí potřebuje nějakou hybnou páku," pravil Scytale.

"Jsme víc než spiklenci," namítla Ctihodná matka.

"Ach ano," souhlasil Scytale. "Jsme energičtí a učíme se rychle. To z nás dělá jedinou opravdovou naději, jistou záchranu lidstva." Pronesl to naprosto přesvědčivým způsobem, který snad přesto byl vrcholnou ironií, vlastní Tleilaxu.

Jak se zdálo, jenom Ctihodná matka pochopila tu jemňůtku. "Proč?" obrátila se s otázkou na Scytala. Než Tančící Maska stačil odpovědět, Edric si odkašlal a řekl: "Neházejme si tu filozofickými nesmysly. Všechny problémy lze zestručnit v jediný: Proč všechno existuje? Každý religiózní, obchodní či vládní program je odvozen z jediného: Kdo bude mít moc? Spojenectví, sdružení, komplexy, to vše je honba za fatamorgánou, neusiluje-li se o moc. To všechno je nesmysl, jaký si může nejmyslivější stvoření představit."

Scytale pokrčil rameny, což byl pohyb určený výhradně Ctihodné matce. Edric na její otázku odpověděl. Jejich největší slabostí byla dogmatická pošetilost.

Aby si byl jist, že Ctihodná matka porozuměla, Scytale dodal: "Vzdělání získáme jen tak, že pozorně nasloucháme učiteli."

Ctihodná matka zvolna přitakala.

"Princezno, rozhodněte se. Byla jste vybrána za nástroj osudu, vskutku nejjemnější...", ozval se Edric.

"Nechte si své poklony pro ty, jimž to bude dělat dobře," řekla Irulán. "Předtím jste se zmínil o přeludu, o přízraku, díky němuž můžeme imperátora porazit. Vysvětlíte to."

"Atreides se zahubí sám!" zakrákoral Edric.

"Tak dost těch hádanek!" vypálila Irulán. "Co je to za přelud?"

"Kromobyčejný přelud," odvětil Edric. "Má tělo i jméno. Tělo je tělem proslulého šermířského mistra, zvaného Duncan Idaho. Jméno..."

"Idaho je mrtvý," řekla Irulán. "Paul v mé přítomnosti často truchlí nad jeho ztrátou. Viděl, jak ho otcův sardaukar zabil."

"Ani v bitvě sardaukara vašeho otce neopustila rozvaha. Předpokládejme, že moudrý sardaukarský důstojník poznal v mrtvole muže, jehož zabil, slavného mistra šermíře. Co tedy dál? Existuje způsob, jak takové tělo používat a vycvičit... Když se jedná rychle."

"Ghola z Tleilaxu," zašeptala Irulán a úkosem pohlédla na Scytala. Scytale viděl, že ho sleduje právě při tom, jak využívá schopností Tančící Masky a plynule přechází z podoby do podoby přesunem svalů a úpravou nového vzezření. Ve chvíli před ní stanul štíhlý muž. Tvář připomínala cosi oblého, ale tmavšího, s rysy jemně vyhlazenými. Vystouplé lícní kosti tvořily oční důlky s přesnými epikantickými záhyby. Měl černé nepoddajné vlasy.

"Ghola v takovéto podobě," řekl Edric a ukazoval na Scytala.

"Nebo pouhopouhý Tančící Maska?" zeptala se Irulán.

"Tančící Maska ne," pravil Edric. "Tančící Maska riskuje, že při dlouhodobějším sledování se prozradí. Nikoli; předpokládejme, že náš moudrý velitel sardaukarů Idahovo tělo uchovával v kontejneru s axolotly. Proč by ne? Tato mrtvola si uchovávala maso i nervy jednoho z nejlepších šermířů v dějinách, Atreidova rádce a vojenského génia. Proč riskovat ztrátu veškerého výcviku i schopností, když to mohlo být znovuoživeno jako sardaukarský instruktor."

"O tom jsem ani já šuškat neslyšela, a to jsem byla jednou z otcových důvěrníc," řekla Irulán.

"Ohó, váš otec byl muž, který prohrál, a vy jste měla být za pár hodin prodána novému imperátorovi," pravil Edric.

"Došlo k tomu?" trvala Irulán na odpovědi.

"Dejme tomu, že náš moudrý velitel sardaukarů si byl vědom, jak je nutné spěchat s odesláním konzervovaného Idahova těla Bene Tleilaxu." říkal Edric s pobuřujícím uspokojením. "Dále pak mějme za to, že velitel i jeho muž zemřeli ještě předtím, než se tahle informace dostala k vašemu otci - ten však z toho nemohl na žádný způsob mít mnoho užitku. Zůstával tu ještě fyzikální fakt, kus masa, jenž měl být odeslán na Tleilax. Byl pouze jeden způsob, jak jej dopravit - samozřejmě, že velekorábem. My z Gildy jsme ovšem věděli o každé přepravované zásilce. Když jsme se dověděli o téhle, muselo nás dodatečně a moudře napadnout, abychom gholu koupili jako dar hodný imperátora."

"Takže jste to udělali," řekla Irulán.

Scytale se proměnil zpátky do své bumbříčkovské podoby a pravil: "Jak naznačuje náš upovídaný přítel, provedli jsme to."

"Jakou podobu jste Idahovi dali?" optala se Irulán.

"Idahovi?" zeptal se Edric s pohledem upřeným na Tleilaxana. "Scytale, znáte Idaha?"

"My jsme vám prodali stvoření, které se jmenuje Hayt," odvětil Scytale.

"Ach ano - Hayt," řekl Edric. „Proč jste nám ho prodali?"

"Protože jsme kdysi u nás vychovali Kwisatz Haderacha." řekl Scytale.

Ctihodná matka šklubla stařeckou hlavou a pohlédla na něho: "To jste nám neřekl," napadla ho.

"Neptali jste se," řekl Scytale.

"Jak jste toho vašeho Kwisatz Haderacha přemohli?" otázala se Irulán.

"Tvor, který naplňuje vlastní život tím, že zastupuje výhradně sám sebe, umře dřív, než se stane antitezí takového zastoupení," pravil Scytale.

"Tomu nerozumím," pravil Edric lehkovážně.

"Zabil se sám," zasípala Ctihodná matka.

"Dobře mě sledujte, Matko," varoval ji Scytale tónem, který říkal: Nejste sexuální objekt, nikdy jste sexuální objekt nebyla, nemůžete být sexuální objekt.

Tleilaxan vyčkal, až opadne očividné vzrušení. Ona nesmí podcenit jeho záměr. Její představy musí překonat vztek a dospět k pochopení, že Tleilaxan by nemohl tak zaútočit, pokud by nevěděl, jaké jsou příkazy Sesterstva o křížení. V jeho slovech však byl skryt primitivní útok, vymykající se Tleilaxanovu charakteru.

Edric se honem pokusil smířlivým tónem v řeči mirabhasa zmírnit napětí. "Scytale, říkal jste nám, že jste nám prodali Hayta, protože máme shodnou představu, jak ho používat."

"Vy budete zticha, Edriku. dokud vám neudělím slovo." řekl Scytale.

A když se Gild'an pokusil o námitku, Ctihodná matka vyštěkla: "Edriku, sklapněte!"

Gild'an se zmítavým pohybem stáhl nazpátek do kontejneru. "Naše vlastní pomíjivé citové vzruchy se nehodí k řešení společného problému," řekl Scytale. "Zamlžuje to soudnost, takže jediné oprávněné vzrušení je obava, která nás přivedla na toto shromáždění."

"Souhlasíme," řekla Irulán a pohlédla na Ctihodnou matku. "Musíte mít na zřeteli nebezpečné nedostatky našeho ochranného štítu. Věstec nemůže najít to, co není s to pochopit."

"Jste nevyzpytatelný, Scytale," pravila Irulán.

Jak nevyzpytatelně asi uvažuje ona, pomyslel si Scytale. Když uspějeme, budeme vlastnit Kwisatz Haderacha, budeme moci vládnout. Ostatní nebudou vlastnit nic.

"V čem je původ vašeho Kwisatz Haderacha?" ptala se Ctihodná matka.

"Smíchali jsme dohromady různé čisté výtažky," pravil Scytale. "Čisté dobro a čisté zlo. Čistý zlosyn, kterého baví jen to, že působí pouze utrpení a násilí, může být dobře vychovatelný."

"Starý baron Harkonnen byl výtvozem Tleilaxu?" zeptala se Irulán.

"Ne jediný. Vždyť příroda často plodí tvory smrtelné právě tak, jako jsou ti naši. My je pěstujeme ze studijních důvodů," odvětil Scytale.

"Nechtěl bych podstoupit to, že by se se mnou tak zacházelo," namítl Edric. "Kdo to utahuje naše shromáždění před-"

"Čí názor je nejlepší pro naše utajení? Jaký názor? Vidíte?" optal se Scytale.

"Rád bych hovořil o tom, jak jsme odevzdali Hayta imperátorovi," naléhal Edric. "Jak to chápu já, v Haytovi se zračila morálka. ve které byl Atreides školen na jeho rodné planetě. Má se za to, že Hayt by měl pomoci imperátorovi při šíření jeho mravních zásad, při stanovení toho, co jsou pozitivní či negativní prvky života a náboženství."

Scytale se usmíval a laskavým pohledem těkal po svých společnících. Vypadali jako v očekávání. Stará Ctihodná matka uměla se svými pocity zacházet jako s kosou. Irulán byla výborně vycvičena pro situace, kdy se dostala do úzkých, nicméně šlo o trhliny v díle Bene Gesseritu. Edric nebyl nic víc (také však nic méně) než kejklířská ruka: uměl zastírat a rozptylovat pozornost. V této chvíli však upadl do nerudného ticha, neboť ostatní ho přehlíželi.

"Jestli tomu rozumím, tak Hayt by vybrán k tomu, aby otrávil Paulovu duši?" zeptala se Irulán.

"Víceméně," odsekl Scytale.

"A pokud jde o kvizarat?" tázala se Irulán.

"Tady není třeba nic víc než nepatrný citový vzruch, posun nálady, aby se úcta proměnila v nenávist," řekl Scytale.

"A co CHOAM?" otázala se Irulán.

"Ti se dají dohromady, aby nepřišli o zisky," mínil Scytale.

"Co ostatní mocenská seskupení?"

"Jen samá provolání jménem vlády," řekl Scytale.

"Ty ostatní pak chceme dát sjednotit pod heslem morálky a pokroku. Naši protivníci zajdou na své vlastní rozbroje."

"I Alia?"

"Hayt je víceúčelový ghola," pravil Scytale. "Imperátorova sestra je zrovna v tom věku, kdy je možné ji nachytat na okouzlujícího samce, který k tomu byl určen. Bude možné ji nalákat na jeho mužství a jeho mentatské schopnosti."

Oči Mohiamové se doširoka otevřely úžasem. "Gholovský mentat? To je nebezpečný jev."

"Mentat - ale musí mluvit pravdu. Co když se ho Paul zeptá na pravý účel našeho daru?"

"Hayt řekne pravdu, není v tom žádný rozdíl," pravil Scytale.

"Takže pro Paula necháte nouzový východ otevřený," pravila Irulán.

"Mentat!" zavrčela Mohiamová.

Scytale si pohledem změřil Ctihodnou matku, aby mohl spatřit letitou nenávist, jež podbarvovala její odpovědi. Od dnů služebnického Džihádu, kdy "myslíci stroje" byly vymazány z většiny vesmíru, budily computery nedůvěru. A dávné emoce přešly i na lidské počítače.

"Nelíbí se mi váš úsměv," pravila náhle Mohiamová nasupeně a upřímně.

Scytale odpověděl týměž způsobem: "Nepřemýšlím příliš o tom, čím vás potěšit. Musíme však spolupracovat. To je nám všem zřejmé." Otočil se na Gild'ana: "Je to tak, či ne, Edriku?"

"Udělujete trapné lekce," řekl Edric. "Předpokládám, že jste to chtěl vysvětlit, takže se nebudu muset prosazovat proti společnému názoru svých spoluspiklenců."

"Podívejme se, on se dá poučit," řekl Scytale.

"Vidím i jiné věci," broukl Edric.

"Atreides má monopol na koření. Nemohu bez něj dělat průzkum budoucnosti. Bene Gesserit ztratil cit pro pravdu. Máme zásobu pilulek. ale už docházejí. Melanž je velkolepé platidlo."

"Naše civilizace nemá pouze jediné platidlo," pravil Scytale. "Nicméně chybí zákon nabídky a poptávky."

"Přemýšlíte, jak byste se zmocnili toho tajemství," zachrčela Mohiamová. "A zároveň i planety, strážené těmi divokými fremeny!"

"Fremeni nejsou vojáci, ukáznění a nevědomí," řekl Scytale. „Nejsou to divoši. Jsou vychováváni k tomu, aby věřili, nikoli aby věděli. Vírou lze manipulovat. Jen vědění je nebezpečné."

"Bude mi však zachováno něco z otcovy královské dynastie?" zeptala se Irulán.

Všichni v jejím hlase zaslechli oddanost, avšak jen Edric se nad tím usmál.

"Něco," řekl Scytale. "Něco ano."

"To znamená konec tohoto Atreida jako vládnoucí síly," mínil Edric.

"Umím si představit, že ostatní, méně nadaní než věštcí, to takhle předpovídají," řekl Scytale. "Takovým popřejme mektub al mellah, jak říkají fremenové."

"Věc solí psaná," přeložila Irulán.

Když promluvila, Scytale si uvědomil, že Bene Gesserit tu na něho nastražil překrásné a oduševnělé ženské stvoření, které mu nikdy nemůže patřit. No dobrá, napadlo ho, tak uděláme její repliku pro jiného.

Každá civilizace musí zápasit s nevědomou silou, jež může zatarasit, zmást nebo zmařit jakýkoli vědomý záměr kolektivu.

Teorema Tleilaxu (nedoložená)

Paul si sedl na kraj postele a zouval si pouštní boty. Byly cítit žluklým mazadlem podpatkových pump, které uváděly do pohybu jeho oděv. Bylo pozdě. Prodloužil si noční procházku, takže ti, kdo ho měli rádi, už se o něho začali bát. Procházky to byly nesporně nebezpečné, ale šlo o nebezpečí takového druhu, že bylo okamžitě patrné a rozeznatelné. Chodce, který se v noci anonymně procházel ulicemi Arrakénu, obklopovalo cosi podmanivého a lákavého.

Odhodil boty do rohu pokoje pod jediné zářící kulaté svítidlo, jehož svit dopadal na pruhy hermetického uzávěru jeho oděvu. Boží, jak byl utahaný! Únava znehybnila svaly, ale mozek mu přímo vřel. Sledování průběhu každodenního kosmického života ho naplňovalo hlubokou závistí. Imperátor nemohl být součástí většiny těchto bezejmenných pomíjivých životů za zdmi jeho Pevnosti, ale... procházka normální ulicí, aniž poutáte pozornost: jaká výsada! Míjet pokřikující a žebrající poutníky, poslouchat, jak fremenští překupníci nadávají: "Neosahávat špinavýma rukama!"

Paul se usmál, vzpomněl si na to, když si svlékal oděv.

Stál tu nahý a podivně nastražený vůči svému světu. Duna teď byla planetou paradoxů, obleženým světem, přesto však centrem moci. Dostat se do obležení, usoudil Paul, je nevyhnutelnou sudbou moci. Zadíval se na zelené koberce, chodidly cítil jejich hrubou vazbu.

V ulicích byly závěje písku až po kotníky, jak ho přes ochranný val nafoukal stratovichr. Chodci to rozdupali na odporný prach, ucpávající filtry kombinézy. Pociťoval ho ještě teď, ač ve vchodech jeho Krytu pracovaly čistící odsavače. Byl to prach plný vzpomínek na poušť.

Jiné dny ... jiná nebezpečí.

Ve srovnání s těmito jinými dny se nebezpečí jeho samotářských toulek zdálo menší. Při odložení kombinézy jako by odkládal i poušť. Oděv se všemi přístroji k recyklaci tělesných tekutin usměrňoval v pouštním prostředí jeho mysl do nejmenších podrobností a zajišťoval jeho pohyb. Stával se z něho divoký fremen. Nebylo to pouhé přestrojení, oblek z něho dělal cizince přímo v jeho vlastním městě. V kombinéze se cítil bezpečný a stával se divošsky obratným. Poutníci a městští obyvatelé chodili mimo něho, aniž pozvedli zraky. Jeho divošství si ani v nejmenším nepovšimli. Měla-li poušť pro městské lidi nějakou podobu, pak to byla tvář fremena, skrytá pod dýchacími filtry kombinézy.

Existovalo vskutku jen nepatrné nebezpečí, že by ho někdo z pradávných dní mohl poznat podle chůze, pachu nebo očí. I pak by možnost narazit na nepřítele byla jen mizivá.

Zasyknutí dveřních závěsů a proud světla přetrhl jeho snění. Vešla Chani s kávovou soupravou, kterou nesla na hlavě na platinovém podnosu. Následovala ji dvě samočinná kulovitá osvětlovací tělesa, jež sebou prudce smýkla na svá místa: jedno do hlav jejich lůžka, druhé pak plulo vedle ní, aby jí posvítilo. Chani měla nestárnoucí zjev křehké síly - takové sebekázně, tak zranitelná. Così ze způsobu, jak se skláněla nad kávovou soupravou, mu připomnělo jejich první dny. Její rysy stále zůstávaly jakoby skřítkovské, jako by je zdánlivě nepoznamenala její léta - pouze jediná věc teď poznamenávala vnější koutky jejích očí bez bělma, totiž "písečné stopy", jak tomu říkají pouštní fremenové; nic víc.

Když Chani nadzvedla víčko konvice za smaragdový knoflík, vyrazila z konvice pára. Káva ještě není hotová, mohl říct, ona však konvici znovu zaklopila. Konvice z vroubkovaného stříbra měla podobu těhotné ženy: získal ji jako ghanimu, válečnou kořist, když v souboji přemohl jejího někdejšího majitele. Janis, tak se ten muž jmenoval... Janis. Jakou podivnou nesmrtelnou smrt to Janisovi vyneslo. Věděl, že smrt je nevyhnutelná, když mu tu drobnost odevzdával?

Chani postavila šálky: byly z modrého porcelánu a krčily se vedle velikánské konvice jako služebníčky. Byly tři: pro každého z nich jeden a ten třetí pro všechny dřívější majitele.

"Chvilíčku," řekla Chani.

Pohlédla na něho a Paula napadlo, jak ho asi vidí. Byl ještě exotickým mimozemšťanem, štíhlým a šlachovitým, avšak ve srovnání s fremeny bohatě zavodněným? Byl pořád onen Usúl, kterého kmenové jméno i ona přijala ve "fremenském tau", když byli uprchlíky na poušti.

Paul hodnotil vlastní tělo: pevné svalstvo, štíhlé... několik jizev, v podstatě pořád stejný imperátor, přestože měl za sebou oněch dvanáct let. Letmo se na sebe podíval do zrcadlové řimsy - modromodré fremenské oči, čímž ho poznamenalo užívané koření; ostrý atreidovský nos. Díval se tu na vlastního vnuka Atreidovce, který zahynul při býčích zápasech pořádaných pro lid.

Paulovi prolétlo myslí cosi z toho, co ten starý muž pronesl: "Ten, kdo rozhoduje, přebírá neodvolatelnou odpovědnost za řízení. Jste hospodář. To si občas vyžaduje odosobněný akt lásky, což snad je to jediné zábavné na tomto rozhodování."

Lidé na něj pořád s dojetím vzpomínají.

A co jsem pro jméno Atreides udělal já? ptal se Paul sám sebe. Dal jsem svobodu zároveň vlkovi i ovci. Na okamžik se zarazil nad všemi těmi smrtmi a násilnostmi, k nimž docházelo jeho jménem.

"A teď do postele!" řekla Chani rozkazovacím tónem, který Paul považoval vůči své imperátorské osobnosti za urážlivý.

Poslechl však, lehl si na záda s rukama za hlavou a nechával se konejšit příjemnou důvěrností Chaniných pohybů.

Všecko, co je obklopovalo, na ně náhle příjemně dýchlo. Nebylo to nic z toho, co si lidé nejspíš představují jako imperátorskou ložnici. Žluté světlo pohyblivých kulovitých svítidel vrhalo stíny na řadu pestrobarevných skleněných nádob na římse za Chani. Paul si mlčky pojmenovával, co je v které; byly tu sušené přísady dle pouštních lékopisů, masti, kadidla, různé zbytky... špetka písku ze síce Tabru, kadeř jejich prvorozence... dávno mrtvého... dvanáct let mrtvého... nezúčastněného diváka, zabitého v bitvě, která z Paula učinila imperátora.

Silná vůně melanzové kávy naplnila místnost. Paul inhaloval, pohled mu sklouzl ke žluté misce vedle podnosu, na němž Chani chystala kávu. V misce byly arašidy. Ramena nepostradatelného čičače jedu, upevněného pod stolem, se pohupovala nad jídlem. Ten čičač ho rozčiloval. V těch dnech, kdy žili v poušti, jej nikdy nepotřebovali!

"Káva je hotová," řekla Chani. "Nemáš hlad?"

Když říkal, že hlad nemá, přehlušil ho vřiskavý jekot drogového hlásiče poplachu v oblasti mimo Arrakén.

Chani chápala, že ho to rozzlobilo, nicméně nalila kávu a posunula mu šálek k ruce. Sedla si do nohou postele, odtáhla přikrývku a začala Paulovi masírovat svaly na nohou, ztuhlé při procházce v kombinéze. Mírně a jakoby jen tak, což ho však nemohlo oklamat, řekla: "Asi bychom si měli promluvit o tom, že Irulán chce mít dítě."

Paul rychle naplno otevřel oči. Pozorně se na Chani zadíval. "Irulán se vrátila před dvěma dny z Wallachu. Už u tebe byla?" pravil.

"Nebavily jsme se o jejích starostech," odvětila Chani.

Paul se nastražil. Pozoroval Chani v ostrém světle - aby mu neušlo ani to nejmenší - benegesseritským způsobem, jak ho v tom cvičila jeho matka, která tak porušila svou přísahu. Nedělal to vůči Chani rád. Ta část, kterou měl právě z ní, tkvěla ve faktu, že zřídka kdy potřeboval mezi nimi vytvářet napětí. Chani se většinou vyhýbala indiskrétním dotazům. Zachovávala si dobré fremenské mravy. Obvykle to byly praktické problémy. To, co ji zajímalo, byly věci, týkající se jejího muže - jeho významu v Radě, loajality jeho legií, schopností a talentu jeho spojenců. Uchovávala si v paměti dokonalý seznam jmen a křížově indexovaných podrobností. Nazpaměť znala největší slabiny každého známého nepřítele, potenciální sklony soupeřících sil, bojové plány jejich válečných vůdců, zařízení i výrobní kapacity prvovýroby.

Proč se právě nyní zajímá o Irulán, uvažoval Paul.

"Znepokojila jsem tě? To jsem neměla v úmyslu," ozvala se Chani.

"Co jsi tedy měla v úmyslu?"

Když se jejich pohledy setkaly, ostýchavě se pousmála. "Jestli se zlobíš, lásko, nezapírej to, prosím tě." Paul se znova zabořil do podhlavníku. "Mám ji poslat pryč?" zeptal se. "Její využití je teď omezené a nelíbí se mi věci, které tuším za její cestou domů k Sesterstvu."

"Nepošleš ji pryč," řekla Chani. Dál mu masírovala nohy a hovořila věcně, konkrétně. "Už jsi mnohokrát řekl, že Irulán je náš kontakt na nepřátele, že skrze její činnost můžeš číst jejich záměry."

"Proč tě zajímá, že by chtěla mít dítě?"

"Myslím, že by to naše nepřátele vyvedlo z míry a že by Irulánino postavení bylo zranitelné, kdybys ji mohl přivést do jiného stavu."

Z toho, jak se její ruce pohybovaly po jeho nohou, četl, kolik ji tato slova stála úsilí. Stáhlo se mu hrdlo. Řekl mímě: "Chani, moje milovaná, zapřisáhl jsem se, že se s ní nikdy nevyspím. Dítě by ji příliš posílilo. Copak chceš, aby tě vytlačila?"

"Nemám žádné postavení."

"Takhle ne, sihájo, ty moje pouštní jaro. Proč se najednou tak vzrušuješ kvůli Irulán?"

"To ze zájmu o tebe, ne o ni! Kdyby nosila Atreidovo dítě, její přátelé by položili otázku její loajality. Je poslední nadějí našich nepřátel, jejich poslední příležitostí, jak ji využít."

"Dítě by pro ni mohlo znamenat smrt," pravil Paul. "Viš přece, že spiknutí je i tady." Mávnul paží tak, že to obsáhlo celou Pevnost.

"Musíš mít dědice!" zachraptěla.

"Ach," vzdychl si.

Tak je to tedy: Chani mu dítě nedala. Musí to tudíž učinit nějaká jiná. Proč ne Irulán? Tudy se tedy ubíraly Chaniny úvahy. A musí se to provést jako akt lásky, protože žádná přísně uzákoněná tabu v Impériu nedovolují umělé oplodnění. Chani proto dospěla k fremenskému rozhodnutí.

V tomto novém světle zkoumal Paul její obličej. Byla to tvář, kterou do jisté míry znal lépe než svou vlastní. Vídával ji zjehlou vášní, ve sladkém spánku, omytou slzami i hněvem či hořkostí.

Zavřel oči a Chani se mu znovu vybavila v paměti jako děvče v závoji jara, rozezpívané, procitající ze spánku po jeho boku - a tato dokonalá představa ho naprosto uchvátila. V jeho vzpomínce se usmívala, nejprve zdráhavě, a pak - což s tím snem neladilo - se pokoušela utéct.

V ústech měl sucho. Chvilku cítil kouř, stoupající z rozkotané budoucnosti, a hlas, jenž patřil k dalšímu jasnozření, mu přikazoval odpoutat se... odpoutat se... odpoutat se... Jeho věštecké vidění už věčnosti naslouchalo dosti dlouho, aby pochytil úryvky cizích jazyků, naslouchalo kamenům i lidským tělům, jenom ne svému. Ode dne, kdy poprvé narazil na onen úděsný záměr, díval se do budoucnosti s nadějí, že najde mír.

Určitě existovala nějaká cesta. Poznával to srdcem, aniž co věděl o srdci mechanické budoucnosti, která mu dávala striktní pokyny: odpoutat se...

Paul otevřel oči; v Chanině tváři se setkal s rozhodností. Přestala mu třít nohy, seděla teď tiše - jako nejryzejší fremenka. I nadále to byly strašně blízké rysy, třebaže je zahalovala modrá nezhoni, plachetka, již si často v soukromí svých pokojů zakrývala vlasy. Ale maska rozhodnosti, tento pradávný a jemu cizí výraz uvažování, zůstávala. Fremenské ženy po tisíciletí sdílely vše rovným dílem se svými muži, ne sice vždy v souladu, ale tak, že to nevypadalo jako rozladění. Něco podobného, mysteriózně fremenského, se teď stalo s Chani.

"Jediného následníka, kterého já si přeju, mi dáš ty," řekl.

"Tys to spatřil?" zeptala se, čímž jasně dala najevo, že miní jeho jasnozření.

Jako už mnohokrát uvažoval, jak by mohl vysvětlit choulostivost věštby, Dráhy Času, aniž bude vypočítávat, jaké představy se před ním mihotají na vlnivé tkanině. Povzdechl si při vzpomínce na to, jak ve chvějících se děravých dlaních nosil vodu z řeky. Tou vzpomínkou mu zjihla tvář. Jak se mohl vydat na plavbu do budoucnosti, rostoucí neuvěřitelně záhadně zpod tíhy takového množství věštev?

"Takže jsi to neviděl," pravila Chani.

Co kromě smutku jim může nabídnout ono kusé jasnovidění budoucnosti, pro něho po jisté delší době přece jen dosažitelné za cenu že se vydá z veškerých životních sil? Ptal se tu sám sebe. Měl dojem, že obsadil nehostinnou střední zónu, pustinu, kde jeho emoce unáší vítr, kymácejí se, zachvacuje je nekonečná roztěkanost.

Chani mu zakryla nohy a pravila: "A dědic domu Atreidů, to není jen tak něco. co lze nechat na náhodě nebo na ženě."

Paul si pomyslel, že přesně takhle by to asi řekla jeho matka. Napadlo ho, zda paní Jessica není v tajném spojení s Chani. Jeho matka uvažovala v jazyce Atreidovského domu. Byla to šablona vytvořená a podmíněná jejím výcvikem v Bene Gesseritu, uchovávala si ji dokonce ještě nyní, kdy se její úsilí obrátilo proti Sesterstvu.

"Ty jsi poslouchala, když ke mně dneska přišla Irulán," zavyčítal.

"Poslouchala." Řekla to, aniž se na něho podívala.

Paul zaostřil paměť ke své schůzce s Irulán. Když vstoupil do rodinného salónu, všiml si rozpracované róby na Chanině tkalcovském stavu. Byl tam cítit štiplavý pach po červech, který svou odpudivostí téměř přebil prvotní skořicový říz melanže. Někdo tu rozlil melanž, která se smísila s kořením v předložce. Nebyla to zdařilá kombinace. Trest melanže rozpustila předložku. Na plastonové podlaze, kde předtím předložka ležela, zůstaly tuhé olejové skvrny. Uvažoval, že pošle pro někoho, aby tu špínu uklidil, když v tom vešla Harah, Stilgarova žena a Chanina nejbližší přítelkyně, aby ohlásila Irulán. Musel tedy s Irulán rozmlouvat v tom hnusném zápachu a nebyl s to nemyslet na pověru, že hnusný zápach je předzvěstí neštěstí.

Harah se stáhla, když Irulán vstoupila. "Vítám tě," řekl Paul.

Irulán měla róbu z šedé velrybí kůže. Když si rukou přehlazovala vlasy, róba ji obepjala ještě těsněji. Mohl postřehnout její údiv nad tím, že s ní promluvil tak přívětivým tónem. Bylo cítit, jak se v dalších překotných úvahách snaží najít jiná slova, než jaká mívala samozřejmě připravena pro takovéto setkání. "Přišla jsi mi oznámit, že Sesterstvo odhodilo poslední zdání morálky?" pravil.

"Není nebezpečné takhle se zesměšňovat?" zeptala se.

"Být směšný a nebezpečný," řekl, "to je pochybné spojení." Protože však se Paul zřekl benegesseritského výcviku, zavrhl jakoukoli možnost toho, že by slevila. Letmý záblesk skrytého strachu však mu prozradil, že se zavázala k něčemu, co jí tak úplně nevonělo.

"Od princezny královské krve toho očekávají příliš," řekl.

Irulán zůstala naprosto zticha a Paul se nastražil, když se uzavřela do pochybné sebekontroly. Těžké břímě, vskutku, pomyslel si. A zauvažoval, proč mu jasnozřivost nedovolila alespoň letmo nahlédnout do téhle možné budoucnosti.

Irulán zvolna relaxovala. Měla za to, že není žádný důvod ke strachu ani k ústupu.

"Připustil jsi, že se počasí stalo primitivně jednotvárné," řekla a přes róbu si třela paže. "Bylo sucho a dneska je písečná bouře. Nehodláš tady nikdy nechat pršet?"

"Nepřišla jsi sem proto, abychom se bavili o počasí," řekl Paul. Cítil, že se začíná topit v tom dvojsmyslu. Nepokouší se snad Irulán sdělit mu cosi, co jí její výcvik nedovoluje říct otevřeně? Nejspíše ano. Pocítil, že se dostal do situace, kdy mu ujíždí půda pod nohama - a teď si musí proklestit cestu zpátky na nějaké pevné místo.

"Musím mít dítě," pravila.

Zakýval hlavou ze strany na stranu.

"Musím jít svou cestou!" vyhrkla. "Když bude nezbytí, najdu si pro své dítě jiného otce. Nasadím ti parohy a donutím tě, abys mě odhalil."

"Podváděj si mě podle libosti, ale dítě, to ne," řekl.

"Jak mi v tom zabrániš?"

S naprosto laskavým úsměvem pravil: "Kdyby k tomu došlo, uškrtil bych tě."

Na okamžik ji zarazilo ohromující ticho a Paul tušil, že za těžkými závěsy jejich soukromých apartmá poslouchá Chani.

"Jsem tvoje žena," řekla Irulán šeptem.

„Nehrajme tuhle pošetilou komedii," řekl. "Ty se tu jen předvádíš, nic víc. Oba víme, kdo je moje žena."

"Zatímco já jsem ta podle smlouvy, nic víc," hlasem plným hořkosti pravila Irulán.

"Nerad bych byl k tobě krutý," řekl.

"Vybral sis mě pro tuto úlohu."

"Nikoli já," řekl. "Osud tě vybral. Tvůj otec tě vybral. Bene Gesserit tě vybral. Gilda tě vybrala. A vybrali

si tě teď ještě znova. K čemu si tě vybrali, Irulán?"

"Proč nemohu mít tvoje dítě?"

"Protože to je posláním, ke kterému jsi vybrána nebyla."

"Nosit královského následníka je moje právo! Můj otec byl-"

"Tvůj otec byl a je dobytek. Oba víme, že přišel o téměř veškerý vztah k lidskosti, kterou měl v plánu šlechtit a ochraňovat."

"Nenáviděli ho míň, než nenávidí tebe?" vzplála.

"Správná otázka," souhlasil, lehký sardonický úsměv mu zavadil o koutku úst.

"Říkal jsi, že ke mně nechceš být krutý, nicméně..."

"A to je to, proč souhlasím, že se můžeš vyspat s kterýmkoli milencem, jehož si vybereš. Ale abys mi rozuměla: měj si milence, do mého domu mi však nemanželské dítě nosit nebudeš. Takové bych zavrhl. Tvoje styky s chlapci mě nebudou pohoršovat, pokud budeš diskrétní... a nebudeš mít dítě. Za takovýchto okolností by bylo bláhové chápat to jinak. Ale nezneužij tohoto ústupku, který ti svobodně poskytuju. Co se trůnu týče, já rozhoduju o nástupnické krvi. O tom nebude rozhodovat Bene Gesserit ani Gilda. To je jedna z výsad, jíž jsem se domohl, když jsem na Planině Arrakénu rozdrtil sardaukarské legie tvého otce."

"Padá to tedy na tvou hlavu," pravila Irulán. Otočila se a majestátně vyplula z místnosti.

Paul rázem přestal vzpomínat na ono setkání a soustředil úvahy k Chani, sedící vedle něho na posteli. Byl s to chápat její rozpolcené city vůči Irulán, rozuměl jejímu fremenskému rozhodnutí. Za jiných okolností by Chani a Irulán mohly být přítelkyně.

"K jakému závěru jsi dospěl?" zeptala se Chani.

"Dítě ne," pravil.

Chani se ukazováčkem a palcem pravé ruky po fremensku bleskurychle přezhнала.

"To bylo nevyhnutelné," přitakal.

"Nemyslíš, že by dítě mohlo něco rozřešit v Irulánině věci?" zeptala se.

"Jen blázen by si to mohl myslet."

"Já nejsem blázen, miláčku."

Rozzlobil se. "Nikdy jsem neřekl, že jsi! Ale to, o čem hovoříme, není nějaký nicotný romantický příběh. Tady jde o sesazení královské princezny. Rostla v prostředí všech hnusných intrik Císařského dvora. Spiknutí je pro ni čímsi tak přirozeným jako psaní těch jejích pitomých románeků."

"Nejsou pitomé, miláčku."

"Asi nikoli." Ovládl svůj vztek a vzal Chaninu ruku do své. "Promiň mi. Ale tahle žena je samá pleticha - podraz za podrazem. Ustoupíš jednomu z jejích požadavků, a hned přijde s dalším."

Chani řekla mímě: "Neříkala jsem vždycky totéž?"

"Ano, ovšem, říkala." Zadíval se na ni. "Tak copak se mi snažíš doopravdy říct?"

Ležela vedle něho s hlavou opřenou na jeho šíji. "Oni se domluvili o tom, jak tě zničit. Z Irulán přímo číší tajnosti," řekla.

Paul ji pohladil po vlasech.

Chani kula železo, dokud bylo žhavé.

Rozdíral ho onen strašný záměr. Byl to závan Coriolisovy bouře v jeho duši. Zasvištělo to v celé jeho bytosti. Jeho tělu byly známy věci, jimž se nikdy vědomě neučil.

"Chani, milovaná," zašeptal, "víš, co jsem prožil při konci Džihádu - abych se oprostil od prokletých sil kvizaratu?"

Zachvěla se. "Ty je ale musíš ovládat," řekla.

"Kdepak. I kdybych teď zemřel, pořád by jednali mým jménem. Když přemýšlím o jménu Atreides, svázaném s jeho religiózní krutostí..."

"Ty jsi imperátor! Ty musíš-"

"Jsem pouhá loutka. Z božského úradku tu jde jen o domnělého boha nedlouhého panování." Zacloumal jím hořký smích. Pociťoval, že na něho shlíží budoucnost mimo veškeré dynastie, o nichž zatím není ani potuchy. Cítil se jako vyvrženec, nespravedlivě vyloučený z kolbiště osudu - přetrvávalo toliko jeho jméno. "Byl jsem vybrán," řekl. „Snad od narození... ba ještě dřív, než jsem k tomu mohl něco

podotknout. Byl jsem vybrán."

"Tedy ne z vlastní vůle," řekla.

Sevřel ji pevněji paží kolem ramen. "Zatím, milovaná. Dej mi ještě nějaký čas."

Neuroněné slzy ho pálily v očích.

"Měli bychom se vrátit na síč Tabr," pravila Chani. "V tomto kamenném obydlí musíme o mnoho věcí zápasit."

Přikývl, bradou se dotkl jemné tkaniny plachetky, zahalující její vlasy. Uklidňující vůně koření mu zaplnila nozdry.

Síč. Starobylé slovo řeči šakobsa ho uchvátilo: útočiště a krajina jistoty v čase ohrožení. Chanin návrh v něm vzbudil touhu pohlédnout na písečné pláne, do průzračných dálek, kde lze na velkou vzdálenost postřehnout blížícího se nepřítele.

"Kmeny čekají, že se k nim Muad'Dib vrátí," pravila. Zvedla hlavu a pohlédla na něho. "Ty patříš nám."

"Já patřím věštbě," zašeptal.

Potom přemítal o Džihádu. o genu, křížícím se přes parsekové vzdálenosti, a o předpovědi, jež mu vyjevila, jak to může ukončit. Měl by zaplatit takovou cenu? Veškerá nenávisť by vyprchala, zašla by jako uhasínající ohně - uhlík za uhlíčkem. Ale... ach! Strašlivá cena!

Nikdy jsem nechtěl být bohem, pomyslel si. Jen jsem chtěl zmizet jako drahokam rosné, k ránu se srážející kapky. Chtěl jsem chránit anděly a to ztracené - sám... jakoby nedopatřením.

"Vrátíme se na síč?" naléhala Chani.

"Ano," šeptl. A pomyslel si: Musím tu cenu zaplatit. Chani si zhluboka vzdychla.

Zmeškal jsem, pomyslel si. A viděl, jak ho tísní váhání mezi láskou a Džihádem. A co byl jeden život, jakkoli milovaný, proti všemu živoucímu, co Džihád vzal tak samozřejmě? Copak může být srovnáno trápení jednotlivce s mukami mnoha?

"Lásko?" tázavě řekla Chani. Zakryl jí rty dlaní.

Já se stáhnou, pomyslel si. Vyrazím, dokud mám ještě sílu, poletím prostorem, že mě nikdo nenajde. Byla to nanicovatá myšlenka a on to věděl. Džihád by mohl sledovat jeho stopu.

Jaká by mohla být jeho odpověď? zauvažoval. Jak to vysvětlit, když ho lid obviní z krutého šílenství?

Kdo by to pochopil?

Chtěl jsem jen pohlédnout zpátky, a říct: Tam! Tam je bytost, jež není s to mě zadržet. Pohled'te! Mizím!

Žádná překážka či spleť lidské vynalézavosti se mě už nikdy nemůže zmocnit. Zříkám se své náboženské víry! Tento nádherný okamžik je můj! Jsem svobodný!

Jak prostá slova!

"Včera viděli pod Štitovým valem obrovitého červa," ozvala se Chani. "Prý měřil několik set metrů. V té oblasti se jen vzácně vyskytují další stejně velké kusy. Myslím si, že ho vyhnala voda. Říká se, že to jediné může přivolat Muad'Diba, aby se vrátil na poušť."

Píchla ho prstem do prsou. "No tak se mi nesměj!"

"Nesměju se."

Paul v úžasu nad tím, jak je onen fremenský mýtus houževnatý, pocítil, že se mu sevřelo srdce, maličkost, která kříží jeho životaběh: adab, neodbytná vzpomínka. Vyvolal si v představě dětský pokoj na Caladanu... temnou noc v kamenné místnosti... jasnozření! Byl to jeden z jeho nejranějších jasnovidných okamžiků. Cítil, jak se mu mysl noří do té vidiny skrze paměť, zahalenou závojem mraku (vidění uvnitř vidění), řady fremenů v šatech, dole roztrhaných. Šli v zástupu od průrvy ve vysokých skalách. Nesli dlouhé, v látce zamotané břemeno.

Paul slyšel sám sebe, jak v tom jasnozření říká: "Většinou to bylo sladké... ale tys byla ze všeho nejsladší."

Adab, neodbytná vzpomínka, ho opustila.

"Ty jsi tak zticha. Co to je?" zašeptala Chani.

Paul se zachvěl. posadil se, tvář měl odvrácenou.

"Ty se zlobíš, že jsem byla na kraji pouště," pravila Chani.

Mlčky potřásl hlavou.

"Šla jsem tam jen proto, že chci dítě," řekla Chani.

Paul nebyl schopen slova. Cítil, že ho pohlcuje syrová síla onoho dřívějšího jasnozření. Strašná cena! V tomto okamžiku byl celý jeho život jen ptačím křídlem, třepotajícím se při vzletu... a pták, to je šance. Svobodná vůle.

Podlehli jsem vábení věštby, pomyslel si.

A pochopil, že podlehnout takovému vábení by znamenalo být fixován na jednokolejný život. Copak je možné, aby prorok nebyl schopen vyličít budoucnost? pomyslel si. Je možné, že prorok budoucnost tvoří? Nenastavil snad svůj život jakési spleti tajemného přediva, která ho polapila do sítě pradávného vědomí, není snad obětí pavouka budoucnosti, jenž se nad ním sklání svými strašnými kusadly.

Na mysl mu přišla základní poučka Bene Gesseritu: Použiješ-li hrubé síly, učiníš sám sebe bezmezně zranitelným vůči větší síle.

"Vím, že tě to zlobí," pravila Chani a dotkla se jeho paže. "Je pravda, že kmeny oživily dávné obřady a krvavé oběti, ale já se toho neúčastním."

Paul se zhluboka a rozechvěle nadechl. Přival jeho vidin se rozměnil, prohloubil se, zklidnil a směry toho proudění se pohybovaly se vstřebávající silou mimo jeho dosah.

"Prosím tě, chci mít dítě, naše dítě. Copak je to tak hrozná věc?" zaškemrala Chani.

Paul jí pohladil paži, již se ho dotýkala, a odtáhl se. Vstal z postele, vypnul svítidla, přešel k balkonovému oknu, rozhrnul závěsy. Širá poušť sem mohla pronikat jenom svými vůněmi. Stěna bez oken se před ním vzpínala proti noční obloze. Měsíční svět padal do uzavřené zahrady, na širokolisté stromy, na mokré listoví. Mohl zahlédnout bazének s rybami, mezi listím probleskovaly hvězdy a vytvářely ve stínu bílý třpyt. V té chvíli viděl zahradu fremenským zrakem: cizí, výhružnou, nebezpečnou v tom bezvodí.

Připomněl si Prodavače Vody, jejich škodlivé počínání a mrhání majetkem, který patřil jemu. Nenáviděli ho. To on zahubil minulost. A byli tu ještě ti, kdož bojovali jako žoldnéři, aby si vydělali na drahocennou vodu, a i ti ho nenáviděli za to, že provedl změny. Mezi lidmi sílil odpor, když Muad'Dib musel měnit krajinný ráz planety, což byla ekologická nutnost. Nebylo příliš troufalé, uvažoval, když si myslel, že může zacházet podle svého s celou planetou - se vším, co tam roste, a že může poroučet, jak to má růst? Dokonce i kdyby měl úspěch, co z vesmíru by to přečkalo? Báł se takového postupu?

Prudce zatáhl závěsy, zapnul ventilátory. Obrátil se k Chani do tmy, cítil, že tam na něho čeká. Její vodní prsteny cinkaly jako almuženské rolničky poutníků. Tápal za zvukem a setkal se s její rozevřenou náručí.

"Miláčku," zašeptala. "Dělám ti starosti?"

Tím, jak ho její paže objaly, objímala v něm i celou jeho budoucnost.

"Ne, ty ne," řekl. "Ach... ty ne."

Vývoj ochranného štítu pro Polní tažení a laserových zbraní s jejich razantním vzájemným působením, smrtelným jak pro útočníka, tak pro napadeného, si zároveň vyžaduje rámcově stanovit technologii zbraní. Proto však se ještě nemusíme zabývat specifickou úlohou atomové výzbroje. Fakt, že jediná Rodina v mém impériu by mohla rozmístit atomovou sílu tak, že by byla s to zničit planetární základny padesáti i více Rodin, oprávněně vyvolává jistou nervozitu. My všichni však máme varovné systémy, abychom mohli zasadit ničující odvetný úder. Gilda i Landsraad vlastní prostředky, jimiž drží ony síly v šachu. Ne, moje snažení se zaměřuje k rozvoji lidskosti jako speciální zbraně. Tady je vskutku neomezené pole působnosti, na němž se podílí jistý počet sil.

Muad'Dib: Přednáška ve Válečné Škole
podle Stilgarova Věstníku

Stařec stál ve vchodu a mhouřil modrosivé bezbělmé oči. Zrak měl zastřený vrozenou nedůvěrou pouštních lidí vůči cizincům. Trpké rysy mu zkřivily koutky úst, postřehnutelné pod rozcuchaným bílým plnovousem. Neměl na sobě filtršaty, a to jasně vypovídalo o tom, že zcela vědomě nedbá o vlhkost, jež otevřenými dveřmi proudí z jeho domu.

Scytale se poklonil a pozdravil spikleneckým heslem.

Odkudsi za starcovými zády vycházely atonální zvuky kvílící fidule, byla to hudba zvaná semúta. Starcovy

způsoby nesvědčily o netečnosti, což by naznačovalo, že semúta byla slabinou kohosi jiného. Nicméně se Scytalovi zdálo divné, že se s takovýmto rafinovaným nešvarem setkává právě zde.

"Pozdravy z daleka," pravil Scytale, usmívaje se tváří hladkých rysů, kterou si zvolil na tuto schůzku. Napadlo ho však, že tento stařec by mohl zvolenou podobu poznat. Někteří staří fremenové tady na Duně znali Duncana Idaha.

Scytale došel k závěru, že volba rysů, které považoval za legrační, by mohla být chybná. Ale neměl odvalu na místě měnit podobu. Nervózně se rozhlížel po ulici nahoru dolů. Copak ho stařec nikdy nepobídne, aby vešel dovnitř?

"Znal jste mého syna?" zeptal se stařec.

Konečně tu byl jeden z ohlasů na heslo. Scytale patřičně odvětil, po celou dobu se však ostražitě rozhlížel, zda někde kolem není sebemenší podezřelá drobnost. Tohle místo se mu nezamlouvalo. Byla to slepá ulička, končící právě tímto domem. Všechny domy kolem zbudovali pro džihádské vysloužilce. Tvořily předměstí Arrakénu, jež se rozkládalo na Císařské kotlině, někdejších Matotlachách. Zdi, vroubící tuto ulici, představovaly pusté plochy šedohnědých plasmeldů, narušované temnými stíny zapečetěných vchodů, tu a tam byly počmárány necudnými kresbami. Blízko právě těchto dveří kdosi křídou psaným sdělením oznamoval, že jistý Beris zatáhl na Arrakis hnusnou nemoc, která ho připravila o mužství.

"Jde vás celá skupina?" zeptal se stařec.

"Jen já," pravil Scytale.

Stařec si odchrchlal a pořád váhal tak, že se Scytale z toho mohl pominout.

Nabádal se však k trpělivosti. Takovéto setkání bylo samo o sobě nebezpečné. Stařec snad věděl, proč zvolil zrovna tento způsob. Třeba to byla ta pravá chvíle. Bledé slunce stálo téměř v nadhlavníku.

Obyvatelé čtvrti zůstávali v žhavé části dne zavření doma a spali.

Byl to nový soused, kdo starci dělal starosti? přemítal Scytale. Věděl totiž, že přilehlý dům je psán na Otheyma, člena Muad'Dibova úděsného zabijáckého komanda fedajkinů. A skrček Bidžaz čekal vedle Otheyma.

Scytale se znovu podíval na starce a zpozoroval, že mu na levém rameni visí prázdný rukáv. Ze starce vyzařoval stále silněji velitelský duch. Nebyl to žádný džihádský blátošlap.

"Smím znát návštěvníkovo jméno?" zeptal se.

Scytale potlačil povzdech úlevy. Nakonec byl tedy přijat. "Jsem Zaal," řekl jméno, jež měl určené pro toto poslání.

"Jsem Farúk," pravil stařec, "kdysi Bahar z Deváté legie Džihádu. Říká vám to něco?"

Scytale vytušil v těch slovech jistou výhrůžku, a proto řekl: "Vy jste se narodil v síci Tabr se stilgarovskou příslušností."

Farúk se uvolnil a ustoupil stranou. "Bud'te vítán v mém domě." Scytale proklouzl do stinného atria - modrá dlaždicová podlaha, na stěnách třpytivé vzory vyvedené v křišťálu. Za atriem byl dvůr. Světlo procházející skrze průsvitné mléčné filtry světélkovalo jako stříbro či běl pŕlměsíce. Zamřížované vchodové dveře se za ním zavřely.

"Byli jsme urození lidé," pravil Farúk a vedl ho na dvůr. "Nepatřili jsme k vyvrženým. Bydleli jsme ve vesnici, která nebyla na takové spraši jako tahle. Měli jsme vlastní síč v Štítovém valu nad Habbanyjským hřebenem. Jediný červ nás mohl donést do Kedemu na vnitřní poušti."

"Ne tak jako tady," řekl Scytale a uvědomil si při tom, co Farúka přivedlo mezi spiklence. Fremeni tesknili po pradávných časech a starobylých zvycích.

Vešli na dvůr.

Scytale si uvědomil, že se Farúk otřásl hlubokou nelibostí vůči návštěvníkovi. Fremenské podezíravé oči nebyly zcela modré jako oči Ibadů. Fremenové říkali, že mimozemšťané mají nezaostřené oči, jimiž vidí to, o čem si myslíme, že to uvidět nelze.

Semútová hudba ustala, jakmile vešli. Nyní ji vystřídalo brnkání na balisetu, nejprve v devítitónových akordech, pak jasné tóny písně, jež byla velmi známá v končinách Naradže.

Když si Scytalův zrak zvykl na osvětlení, spatřil Scytale po své pravici mladíka sedícího na zkřížených nohou na nízkém divanu pod klenbou. Mladík měl místo očí prázdné důlky. V okamžiku, kdy se na něho

Scytale soustředil, začal neuvěřitelně lehce zpívat. Měl vysoký a sladký hlas:

Vichřice duje a rve zemi,
strhává s sebou sama nebesa
i s lidmi všemi.
Kdo se to vlastně tají v ní?
Háj ani haluz nepochýlil
a saje vláhu, kde kdys lidé pili.
Kolik jsem poznal světů,
bezpočet lidských stvoření
i hájů zelených
a vichřic ztřeštěných.

Scytale si všiml, že to nejsou původní slova písně. Farúk ho od mladíka odvedl a pod klenbou na protilehlé straně pokynul rukou k polštářům, rozhozeným po dlaždicové podlaze. Dlaždice zobrazovaly různé mořské tvory.

"Na tomhle polštáři kdysi na síči sedával Muad'Dib," pravil Farúk a přitom ukázal na kulatou černou kupku. "Teď je váš."

"Jsem vám zavázán," řekl Scytale, když se bořil do černé kupy. Usmíval se. Farúk se projevil rozumně. Jako mudrc hovořil o upřímných vztazích, ač zároveň poslouchal píseň, která měla skrytý smysl a mluvila o tajném poslání. Kdo by mohl popírat strašlivou moc samovládného imperátora?

Prokládal píseň vlastními slovy, aniž narušil metrum. "Neruší vás hudba mého syna?"

Scytale pohnul rukou směrem k polštáři na opačné straně, opřel se zády o chladný sloup. "Mám hudbu rád."

"Syn přišel o oči při obléhání Narádže," řekl Farúk. "Léčili ho, byl by tam mohl zůstat. Žádná z žen však ho takového nechtěla. Stejně mi připadá zvláštní, že vím, že mám v Narádži vnuky, které nebudu moci nikdy spatřit. Znáte narádžské končiny, Zaale?"

"V mládí jsem tam cestoval s hereckou skupinou Tančících Masek," řekl Scytale.

"Tak tedy jste Tančící Maska," pravil Farúk. "Přemýšlel jsem o vašem vzezření. Připomíná mi muže, kterého jsem kdysi znal."

"Duncana Idaha?"

"Ano, toho. Šermířského mistra v imperátorských službách."

"Prý ho zabili."

"Prý," přisvědčil Farúk. "Jste to opravdu vy? Slyšel jsem příběhy o Tančící Masce, která..." pokrčil rameny.

"My jsme obojopohlavní Džadačové, podle libosti to či ono," řekl Scytale. "Teď jsem muž."

Farúk sešpulil v zamyšlení rty a pak řekl: "Mohu dát přinést občerstvení? Budete si přát vodu? Mražené ovoce?"

"Stačí, když si pohovoříme," řekl Scytale.

"Hostovo přání je rozkazem," pravil Farúk, sedaje si na polštář proti Scytalovi.

"Blahoslaven buď Abú Dhúr, Otec Nekonečných Drah Času," ozval se Scytale. A pomyslel si: A je to tu! Na rovinu jsem mu řekl, že jdu od Kormidelníka Gildy s jeho tajným vzkazem.

"Buď třikrát blahořečen," ozval se Farúk s rukama dle obřadu sevřenýma v klíně. Byly to stařecké ruce, samá žíla.

"Objekt viděný z dále vyjeví pouze své principy," řekl Scytale, čímž dal najevo, že by rád hovořil o imperátorské Pevnosti.

"Co je temné a hnusné, musí se jevit hnusné z jakékoli vzdálenosti." řekl Farúk se záměrem protahovat hovor.

Proč? přemítal Scytale. "Jak váš syn přišel o zrak?" řekl však. "Narádžští obránci používali kamenná pájedla, spalovače kamení," pravil Farúk. "Můj syn byl velmi nesdílný. Prokleté atomové zbraně! Právě tento spalovač kamene by měl být zakázán zákonem."

Scytale souhlasil: "Je na samé hranici zákonnosti." A v duchu si myslel: Narádký spalovač kamene! Nemluvili jsme o něm. Proč tu tento stařec mluví o spalovačích kamene!

"Navrhl jsem mu, že pro něho koupíme tleilaxské oči od vašich mistrů," říkal Farúk. "Ale v legiích se povídá, že oči z Tleilaxu zotročují ty, kdož jich užívají. Syn mi říkal, že jsou to kovové oči a on že je z masa, takže by to bylo hříšné spojení."

"Podstata předmětu musí být v souladu s původním záměrem," řekl Scytale, aby se pokusil vrátit rozhovor k informacím, o něž se zajímal.

Farúk se sevřenými rty přitakal. "Řekněte jasně, oč vám jde," pravil. "Musíme svou důvěru dát vašemu Kormidelníkovi."

Scytale se zeptal: "Už jste někdy vkročil do imperátorské Pevnosti?"

"Byl jsem tam na oslavách Molitorova vítězství. Mezi tím kamením byla zima, ačkoliv tam měli nejlepší ixianské teplomety. Předtím jsme spali na terase Aliina chrámu. On tam měl stromy, víte, stromy z mnoha vesmírných končin. My bašárové jsme na sobě měli nejjemnější zelené oděvy a měli jsme vyhrazená místa u stolu. Moc jsme jedli a pili. Některé z věcí, které jsem tam viděl, mě znechutily. Zranění, kteří mohli chodit, se tam přivlekli o berlich. Nemyslím si, že by náš Muad'Dib věděl, jaké spousty lidí zmrzačil."

"Máte námitky proti slavnosti?" ptal se Scytale, neboť znal, jaké orgie konají fremeni, když se rozpálí melanžovým pivem.

"To nemělo nic společného s tím hromadným obcováním duší na síči," odvětil Farúk. "Tady nebylo žádné tau. Vojenské oddíly s sebou měly pro potěchu mladé otrokyně a chlapi si navzájem vyprávěli příhody z bitev a jaká mají zranění."

"Takže jste byl uvnitř té hromady kamene," pravil Scytale.

"Muad'Dib přecházel na terase kolem nás," řekl Farúk. "Ať je nám všem Štěstěna přízniva!" zvolal.

"Díkůvzdání pouště tomuto místu!"

"Víte, kde má soukromé obydlí?" otázal se Scytale.

"Hluboko uvnitř," pravil Farúk. "Kdesi velmi hluboko. Pokud vím, on s Chani žije kočovným způsobem mimo zdi té jejich Pevnosti. Do vznešené Síne chodí jenom při veřejných přijetích. Má přijímací síň a místa pro úřední shromáždění, celé křídlo pro osobní stráž, obřadníky a interní oddělení spojů. Pod jeho pevností, pokud vím, velmi hluboko je prostor, ve kterém chová zakrslého červa, kolem je vodní příkop, a ten červa krotí. Tady si čte v budoucnosti."

Každý mýtus je promíšen skutečností, pomyslel si Scytale.

"Všude ho doprovází vládní aparát," zahudroval Farúk. "Úřadové a intendant, intendant intendantů. Důvěřuje jen takovému, jako je Stilgar, takovému, které měl kolem sebe za starých časů."

"Vám ne," řekl Scytale.

"Myslím, že zapomněl, že vůbec existuju," odvětil Farúk.

"Kudy přichází a kudy odchází z budovy?" ptal se Scytale.

"Má malý osobní vírník, který startuje přímo zevnitř valu," pravil Farúk. "Pokud vím, tak Muad'Dib nepovoluje odtud létat nikomu jinému. Vyžaduje to takové přiblížení, jak se tomu říká, při němž nejneopatrnější chyba ve výpočtu by ho mohla srazit dolů po strmém útesu té stěny do některé z jeho prokletých zahrad."

Scytale přisvědčil. Tohle nejspíš byla pravda. Takový vzdušný vstup do imperátorského bydliště by předpokládal jistá bezpečnostní opatření. Atreides byl nějaký pan pilot.

"Užíval muže k přenosu svých distransních vzkazů," hovořil Farúk. "Proto si chlapi museli dávat voperovat vlnové translátory. Hlas takového muže pak ovládal on osobně. Bez jeho vlnového kmitočtu nemohl jeho vzkazy přenášet žádný jiný muž."

Scytale se otřásl. V této době užívají distranse všechny velké mocnosti. Nikdo nemůže nikdy říct, jaké překážky se mohou dostat mezi odesílatele a příjemce. Distrans odolává politickým jinotajům, neboť je založen na nejsubtilnějším rozlišení přirozené zvukové modulace, jež by mohla být rozhozena jenom nějakým obzvláštním zádrhelem.

"Zejména jeho úředníci používali tuhle metodu," dodal Farúk. „Za mne byl distrans implantován jen nižším živočišným druhům."

Ale informace o příjmech říše se musí držet v tajnosti. pomyslel si Scytale. Nejedna vláda se položila, protože lid se dopídl, jaký je skutečný objem příjmů státu.

"Jestlipak si už fremenské kohorty zvykly na Muad'Dibův Džihád?" ptal se Scytale. "Nejsou proti tomu, když se z jejich imperátora dělá pánbůh?"

"Většina z nich o tom dokonce ani nepřemýšlí," odpověděl Farúk. "Dívají se na Džihád tak jako já - většina z nich. Je to zdroj zvláštních zkušeností, dobrodružství a bohatství. Tahle chatrč na strži, ve které bydlím," mávnutím ruky ukázal na dvůr, "stála šedesát špetek koření. Devadesát kontarů. Byla doba, kdy jsem si takové bohatství neuměl ani představit." Potřásl hlavou.

Přes dvůr zanotoval slepý mládenec ke své fiduli milostnou baladu.

Devadesát kontarů, přemítal Scytale. To je podivné. To je jistě velké bohatství. Farúkova chatrč by v mnoha jiných končinách byla hotový palác. Všechny věci však jsou relativní - zrovna jako kontar. Ví Farúk například, v čem má původ jeho měřítko pro váhu koření? Napadlo ho vůbec někdy, že jeden a půl kontaru se rovnalo jednomu velbloudímu nákladu? Nejspíš ne. Farúk ani nemusel nikdy slyšet o velbloudovi či o Zlatém věku Země.

Další Farúkova slova měla podivuhodně týž rytmus jako melodie synovy fidule. "Patřil mi krispel, desetilitrový vodokruh, měl jsem po otci kopí, kávovou soupravu, láhev z rubínového skla, která byla starší než kterákoli jiná pamětihodnost v mém síči. Měl jsem svůj vlastní podíl z našeho koření, ale peníze ne. Byl jsem bohatý, ale nevěděl jsem o tom. Měl jsem dvě manželky: jedna nepohledná a mně drahá, druhá tupá a paličatá, ale s postavou a tváří jako anděl. Byl jsem fremenský naib, to jest zapřísáhlý smrti, byl jsem jezdec na pouštních červech, kapitán leviatana i písků."

Mládenec na opačné straně dvora zrychlil rytmus melodie.

„Znal jsem mnohé věci, aniž jsem měl potřebu o nich přemýšlet." řekl Farúk. "Věděl jsem, že tady v hlubině pod našimi písky je voda, kterou tam vážou malí tvůrci. Věděl jsem, že moji předkové obětovali panny Šaj-hulúdovi, Stařešinovi pouště... dokud nám to Liet-Kynes nezarazil. Bylo chybné, že jsme přestali. Zhlédl jsem v tlamě červa drahokamy. Mám čtyřbrannou duši a všechny ty brány znám."

Upadl do mlčenlivého zadumání.

"Potom přišel Atreides s tou svou černokněžnickou matkou," řekl Scytale.

"Přišel Atreides," přisvědčil Farúk. "Ten, kterému jsme v našem síči říkali Usúl, což pro nás bylo důvěrné oslovení. Náš Muad'Dib, náš Mahdí! A když vyzýval do boje za Džihád, byl jsem jedním z těch, kdo se ptal: „Proč bych tam měl jít bojovat? Nemám tam příbuzné." Jiní muži však šli - mladíci, přátelé, druhové mého dětství. Když se vrátili, vyprávěli o divech, o síle spasitelství přímo v Atreidovi. Našeho nepřítele Harkonnena porazil on. Liet-Kynes, který nám sliboval, že nastane ráj na naší planetě, ho blahoslavil. Říkalo se, že tento Atreides přišel, aby změnil náš svět i náš vesmír, že on je ten muž, který dá rozkvétat za noci zlatým květům."

Farúk si prohlížel dlaně pozvednutých rukou. "Lidé ukazovali na náš První měsíc a říkali: Tam je jeho duch. Duch toho, který se nazývá Muad'Dib. Já tomu všemu nerozuměl."

Přitlumil hlas a zadíval se přes dvůr na syna. "V hlavě jsem neměl žádné myšlenky. Mé myšlenky sídlily v srdci, podbřišku a bedrech." Tempo doprovodné hudby se zrychlilo.

"Víte, proč jsem narukoval do Džihádu?" Staré zraky se tvrdě upřely na Scytala. "Slyšel jsem, že je tam cosi, čemu říkají moře. Je moc těžké uvěřit v moře, žijete-li jen tady uprostřed našich dun. My moře nemáme. Člověk z Duny nikdy moře neznal. Máme svoje větrolapy. Sbírali jsme vodu na ony velké změny, které nám nasliboval Liet-Kynes... takovou velkou proměnu způsobí Muad'Dib mávnutím ruky. Umím si představit kanát, vodu proudící podzemními tunely. Odtud má i představu řeky. Ale moře?"

Farúk se zadíval na průhledné zastřešení dvora, jako by chtěl prozkoumat, co je v dálce za vesmírem.

„Moře," pravil zhluboka, "to bylo příliš, než abych si to dokázal představit. Ale muž, kterého jsem znal, říkal, že oni ten zázrak spatřili. Myslel jsem, že lhali, tak jsem se o tom musel přesvědčit na vlastní oči. To byl důvod, proč jsem narukoval."

Mladík zahřmotil závěrečným akordem na fiduli a začal novou píseň zvláštního vlnivého rytmu.

Scytale se zeptal: "A vy jste svoje moře našel?"

Farúk zůstával zticha a Scytale se domníval, že stařec ho neslyšel. Tóny fidule se na ně řinuly a valily se přes ně jako peřeje. A Farúk dýchal v jejich rytmu.

"Zapadalo tam slunce," ozval se po chvíli. "Nějaký dřívější umělec možná takový západ slunce namaloval. V barvě toho západu byl nach skla mé láhve. Bylo tam zlato... modř. Byla to ta končina, které se říká Enfeil, právě ta, kde jsem vedl svou legii k vítězství. Vyšli jsme z horského průsmyku, vzduch tam byl přímo nasáklý vodou. Stěží jsem mohl dýchat. A tam, věřte nevěřte, bylo to, o čem mi vyprávěli moji přátelé: do nedohledna voda, ba ještě dál. Sestupovali jsme k ní. Brouzдал jsem se v ní a pil jsem ji. Byla hořká a udělalo se mi z ní zle. Ale nikdy nad tím nepřestávám žasnout."

Scytale se přistihl při tom, že tu posvátnou bázeň sdílí s fremenským starcem.

"Ponořil jsem se do toho moře," pravil Farúk a pohlédl na vodní tvory, zobrazené na podlahových dlaždicích. "Jeden chlapík se potápěl pod vodu, jiný se zase z ní vynořoval. Měl jsem pocit, že si mohu vybavit minulost, v níž jsem nikdy nebyl. Rozhlížel jsem se kolem sebe očima, které byly s to vnímat... naprosto všechno. Spatřil jsem ve vodě tělo - jednoho z obránců, kterého jsme zabili. Těsně vedle něho se ve vodě pohupoval kmen, byl to kus velikánského stromu. Ještě teď když zavřu oči, mohu ten kmen vidět. Na jednom konci byl zčernalý od ohně. A v té vodě tam byl kus látky - jen takový žlutý cár... rozedraný, špinavý. Koukal jsem na všechny ty věci a pochopil jsem, proč jsme dorazili až tam. Kvůli tomu, abych to uviděl."

Farúk se zvolna otočil s pohledem upřeným do Scytalových očí. "Chápete, vesmír je nekonečný," pravil. Scytala napadlo: Je upovídaný, ale nevyzpytatelný. Potom řekl: "Jak vidím, udělalo to na vás hluboký dojem."

Farúk pravil: "Vy jste Tleilaxan. Viděl jste mnoho moří. Já jsem viděl jen tohle jediné, přesto však znám o mořích takové věci, které vy nevíte."

Scytale pocítil, jak ho svírá podivný pocit vzrušení.

"Matka Chaosu se zrodila v moři," pravil Farúk. "Když jsem vylezl u setrásl jsem ze sebe vodu, kvizar Tafwíd stál poblíž. On do moře nevskočil. Stál na písku... písek byl mokrá... s několika mými muži, a ti se báli stejně jako on. Pozoroval mě pohledem, který si uvědomoval, že jsem se naučil čemusi, co jemu bylo odepřeno. Stal jsem se mořským tvorem a naháněl jsem mu hrůzu. Moře mě totiž smířilo s Džihádem a já mám za to, že on to poznal."

Scytale si uvědomil, že kdesi při Farúkově líčení hudba ustala. Znepokojilo ho, že není s to určit okamžik, kdy fidule zmlkla.

Jako by to mělo nějakou souvislost s vyprávěním, Farúk řekl: "Každá brána je střežena. Do imperátorské pevnosti není cesta."

"To je její vada," pravil Scytale.

Farúk si narovnal krk a zamžoural.

"Lze se tam dostat," objasňoval Scytale. "Skutečnost, že většina mužů - doufejme, včetně imperátora - si myslí něco jiného... to je naše výhoda." Otřel si rty, neboť měl pocit, že podoba, kterou zvolil, není vhodná. Mátlo ho, že hudebník ztichl. Neznamená to snad, že Farúkův syn je přenašeč - transmitant? Ovšem, tak to nejspíš bude: Kondenzované a prostřednictvím hudby přenášené vzkazy. Muselo to být vštípeno do Scytalovy nervové soustavy a tam ve vhodné chvíli spuštěno distransem, zabudovaným v jeho adrenální kůře. Musel se tedy stát hotovým kontejnerem neznámých slov. Byl nádoba, nabitá údaji: byly v ní každá spiklenecká buňka zde na Arrakis, každé jméno, každé heslo - veškeré životní informace.

S touto informovaností by se mohli postavit proti Arrakis, zajmout písečného červa a začít někde pěstovat koření bez Muad'Dibova povolení. Mohli by rozdrtit monopol právě tak jako Muad'Diba. S touto informovaností by toho mohli udělat mnoho.

"Máme tady ženu," pravil Farúk. "Chcete se na ni teď podívat?"

"Viděl jsem ji," odvětil Scytale. "Pozorně jsem si ji prohlédl. Kde je?"

Farúk luskl prsty.

Mladík vzal fiduli, přejel po ní smyčcem. Semútová hudba kvílela ze strun. Vchodem za hudebníkovými zády vyšla mladá žena v modré róbě, jakoby přivábená těmi zvuky. Narkotické otupění zaplňovalo ženiny modromodré ibadské oči. Byla to fremenka propadlá droze a též mimozemské zhýralosti. Její vědomí se topilo v semútě, ztrácelo se kdesi a unášela je extáze hudby.

"Otheymova dcera," řekl Farúk. "Syn jí dal drogu, doufal, že tak získá ženu z lidu, i když je slepý. Jak

můžete vidět, jeho vítězství je pochybné. Semúta mu domnělý zisk sebrala."

"Víš o tom její otec?" zeptal se Scytale.

"Ba ani ona o tom neví," řekl Farúk. „Syn jí vložil do paměti vymyšlená data, jimiž si ona vyúčtovává tuhle návštěvu. Myslí si totiž, že je do něho zamilovaná. Věří v to i její rodina. Rozhořčilo je, že syn není plnohodnotný muž, ale nechťjí se - pochopitelně - do toho vměšovat."

Hudba se vytrácela.

Hudebník pokynul mladé ženě, posadila se těsně vedle něho, aby slyšela, co jí šeptá.

"Jaké s ní máte úmysly?" ptal se Farúk.

Scytale se znovu rozhlédl po dvoře. "Je ještě někdo v domě?" optal se.

"Jsme tu teď všichni," pravil stařec. "Neřekl jste mi, co s tou ženou zamýšlíte. Můj syn to chce vědět."

Místo odpovědi napráhl Scytale pravici. Z rukávu oděvu mu vystřelila blyštivá šipka, jež se sama zaryla Farúkově do šije. Žádný výkřik, žádný pohyb. Farúk měl být ve chvíli mrtev, seděl však bez hnutí, zmrazen jedem z jehlice.

Scytale vstal a zamířil k slepému hudebníkovi. Mladík stále dívce něco šeptal, vtom ho však také zasáhla šipka.

Scytale uchopil dívku za paži, mírně ji přiměl, aby se zvedla - a než to stačila zahlédnout, změnil vzezření.

Vstala a zadívala se na něho. "Co je, Farúku?" zeptala se.

"Syn je unavený a musí si odpočinout," řekl Scytale. "Pojď, půjdeme zpátky."

"Tak pěkně jsme si povídali," řekla. "Myslím, že jsem ho přesvědčila, aby si nechal dát tleilaxské oči. Byl by z něho zase mužský."

"Kolikrát to mám opakovat?" pravil jí Scytale a tlačil ji zpátky do místnosti.

Byl pyšný na to, že jeho hlas dokonale odpovídá jeho podobě. Byl to vyložené hlas fremenského starce, který v tuto chvíli už byl jistě mrtev.

Scytale si vzdychl. V duchu si říkal, že to provedl útlocitně a že oběti nepochybně věděly, co jim hrozí.

Teď by tedy ta mladá žena mohla dostat šanci.

Říše netrpí jalovostí záměrů v období svého utváření. Teprve když se upevní, její cíle se vytrácejí a nahrazuje je vágní rituál.

Muad'Dibova příkázání od princezny Irulán

Vypadalo to na nepodařené zasedání, tato schůze Imperiální rady, usoudila Alia. Cítila, jak narůstá soupeřivá síla, hromadí se energie - bylo to v tom, jak si ona přeměřila Chani, ve Stilgarově šustění lejstry, v Paulově zakaboněném pokynu kvizarovi Korbovi.

Seděla sama na konci zlatého konferenčního stolu, takže se mohla balkonovými okny podívat do chabého odpoledního světla.

Korba, kterého její příchod zarazil, pokračoval v čemsi, co říkal Paulovi. "Po mém soudu, můj pane, není tu teď tolik bohů, jako bývalo."

Alia se dala do smíchu a zakláněla při tom hlavu. Tím pohybem se jí svezl nazad černý čepce abatyšského šatu. Objevila se její tvář - modromodré "melanžové" oči, matčina oválná tvář pod příkrovem bronzových vlasů, malý nos, široká ústa s plnými rty.

Korbovy tváře dostaly touž barvu, jakou měl jeho oranžový úbor. Upřel pohled na Alii; byl to zlostný zakrslík, plešatec supící vzteky. "Víte, co se povídá o vašem bratrovi?" vymáhal odpověď.

"Vím, co se povídá o vašem kvizaratu," opáčila Alia. "Nejste božští sluhové, jste pobožní špehové."

Korba se pohledem dožadoval Paulovy podpory a řekl: "Jsme povoláni z Muad'Dibova příkazu pro to, aby On poznal pravdu o svém lidu a oni seznali pravdu o Něm."

"Špehové," řekla Alia.

Korba sevřel rty a uraženě mlčel.

Paul se podíval na sestru a přemýšlel, proč Korbu provokuje. Pojednou spatřil, jak se Alia proměňuje do ženskosti, jak je nádherná v té prvotní nevinné svěžesti mládí. Přímou ho překvapilo, že si toho dosud nevšiml. Bylo jí patnáct, ba skoro šestnáct, Ctihodná matka bez abatyšského čepce, panenská kněžka,

předmět bojácné úcty pověřivých zástupů - Alia, Vládkyně Dýky.

"Tady není kdy a není tu ani místo pro nerozvážné chování vaší sestry," ozvala se Irulán.

Paul to nechal bez povšimnutí a kývl na Korbu. „Náměstí je plné poutníků. Jdi ven a ved' modlitby."

"Ale oni čekají na vás, můj pane," řekl Korba.

"Namotej si turban," pravil Paul. "Na tu vzdálenost to nepoznají." Irulán potlačila podráždění, že ji přehlíží, a sledovala Korbu, který vstal, aby splnil pokyn. A vtom zneklidněla při myšlence, že by Edric před Alií nemusel její počínání utajit. Copak vlastně o jeho sestře víme? napadlo ji.

Chani. s rukama pevně sevřenýma v klíně, se přes stůl dívala na strýce a Muad'Dibova náměstka Stilgara. Přemítala, zda se tomuto fremenskému předákovi naibů vůbec někdy zastesklo po prostším životě v jeho pouštním síči? Jak si povšimla, černé vlasy Stilgarovi v koutech počaly šedivět, ale pod silným obočím zůstávaly ostrážitě oči. Byl to pohled orla z divočiny. Stilgarovy vousy byly pomačkané od filtru málokdy odkládané kombinézy.

Stilgar, znervóznělý Chaniným zájmem, přelétl pohledem po jednací síni Rady. Jeho zrak padl na balkonové okno a na Korbu, který stál venku. Korba zvedal rozpažené ruce k požeňání a hra odpoledního slunce vrhala na okno za ním rudý světelný prstenec. Na okamžik v tomto planoucím kruhu vypadal kvizaratský sudí jako ukřižovaný. Korba paže spustil a přelud zmizel, Stilgarovo rozechvění však trvalo. Se zlobným znechucením uvažoval o podlézavých prosebnících, kteří čekali v přijímací Síni, a o odporné okázalosti, obklopující Muad'Dibův trůn.

Když nás pozve imperátor, doufáme, že na něm postřehneme nějaké nedostatky a chyby, napadlo Stilgara. Cítil, že to může být svatokrádežné, rozhodně si to však přál. Vzdálený hukot davu pronikl při Korbově návratu do místnosti. Balkonové dveře se za ním hlučně zaklaply, hluk zvenčí ustal. Paulův pohled sledoval kvizara. Korba si sedl po jeho levici, temné rysy v zklidnělé tváři, v očích fanatický lesk. Liboval si ve chvílích náboženského vytržení.

"Byl vyvolán duch přítomnosti," pravil.

"Budiž za to Pánu vzdán dík," řekla Alia.

Korbovi zbělaly rty.

Paul se znovu podíval na sestru, aby zjistil její pohnutky. Řekl si, že u ní jde o úskok, zakrývaný nevinností. Prošla týmž benegesseritským výcvikem jako on. Jak jen se to v ní projevovala kwisatz-haderachovská genetika?

Stále je tu ona tajuplná odlišnost: byla jen pouhé embryo v lůně, když její matka žila pod vlivem surového melanžového jedu. Matka a dosud nenarozená dcera se v tutéž dobu staly Ctihodnými matkami. Ale probíhat současně neznamená být totožný.

Alia mluvila o zážitku, že se v jednom úděsném okamžiku probudila do vědomí, že její paměť do sebe pojala nesčetné další životy, asimilované její matkou.

"Stala jsem se svou matkou i všemi těmi dalšími," pravila. "Byla jsem beztvářá, nezrozená, ale tím okamžikem jsem byla stařena." Alia se na Paula pousmála, když pocítila, že myšlenkami je u ní. Jeho výraz zjihl. Jak by někdo na Korbu mohl reagovat jinak než cynickým žertem? ptal se v duchu. Je něco směšnějšího než Zabijácké komando v kněžských převlecích?

Stilgar poklepal na lejstra. "Jestli můj lenní pán dovolí," řekl, "tyto věci jsou neodkladné a nutné."

"Tupilské smlouvy?" tázal se Paul.

"Gilda trvá na tom, že je musíme podepsat, aniž známe přesné umístění Tupilských dohod," řekl Stilgar.

"Mají jistou podporu delegátů Landsraadu."

"Pod jakým nátlakem se s tím smiřujete?" zeptala se Irulán.

"Pod týmž nátlakem, pod jakým můj imperátor tu akci navrhuje," řekl Stilgar. V strohé formálnosti odpovědi zazněl jeho veškerý nesouhlas s princeznou-manželkou.

"Můj pane a manželé," pravila Irulán obrácena k Paulovi, aby ho přiměla souhlasit s ní.

Když vůči Chani tolik zdůrazňuje rozdílné tituly, tak je to jen slabost, pomyslel si Paul. V takovýchto okamžicích měl Stilgar k Irulán stejnou nechuť jako Paul, ale jeho podráždění mírnil soucit. Co jiného je Irulán než benegesseritská loutka?

"Ano?" pravil Paul.

Irulán na něho pohlédla. "Když jim odpíráš jejich melanž."

Chani nesouhlasně zavrtěla hlavou.

"Postupujeme obezřetně," řekl Paul. "Tupile je svatyně, místo vítězství Vznešených domů. Představuje poslední možné útočiště, poslední bezpečné místo pro všechny naše přívržence. Otevřít svatyni by znamenalo, že je nehajitelná."

"Jsou-li schopni utajit lidi, pak jsou s to utajit i jiné věci," bručel Stilgar. "Třeba armádu či to, že začali se šlechtěním melanže, které-"

"Lidi nezaženete do úzkých," ozvala se Alia, "chcete-li, aby zůstali mírumilovní." S lítostí si uvědomila, že se tím dala vtáhnout do sporů, které předvídala.

Irulán se ozvala: "Takže jsme vyjednávali deset let pro nic za nic."

"Žádná z akcí mého bratra nebyla pro nic za nic," řekla Alia.

Irulán sáhla po zapisovači a stiskla jej tak, až jí zběly klouby. Paul si povšiml toho jejího velitelského, vzrušeného benegesseritského sebeovládání: do hloubi pronikajícího pohledu, hlubokého dechu. Div neslyšel její opakované litanie. Pak řekla: "Co jsme získali?"

"Dosáhli jsme, že Gilda zůstává stranou," řekla Chani.

"Chceme se vyhnout rozhodujícímu střetnutí se svými nepřáteli," mínila Alia. "Nijak zvlášť netoužíme po tom, abychom je zabíjeli. Už bylo dost řezničiny pod atreidovskými korouhvemi."

Taky to cítí, pomyslel si Paul. Je zvláštní, že oba pocíťovali nesmlouvavou odpovědnost za tenhle rozhádaný, modlářský vesmír s jeho záchvěvy klidu či zběsilého pohnutí. Musíme je chránit před nimi samými? přemítal. Bez ustání si pohrávají s nicotou - prázdné životy, prázdná slova. Chtějí toho ode mne příliš mnoho. Cítil, jak se mu sevřelo hrdlo. O jakou spoustu okamžiků by to měl být připraven? O kolik synů? O kolik snů? Byla tohle ta prokletá cena, kterou spatřil v jasnozření? Kdo by se mohl dožadovat života v nějaké pravzdálené budoucnosti, kdo by jim mohl říct: "Nebýt Muad'Diba, vůbec byste tu nebyli."

„Odepřít jim jejich melanž by nebylo žádné řešení," ozvala se Chani. "Tak by navigátoři Gildy ztratili schopnost nahlížet do časoprostoru. Vaše benegesseritské sestry by přišly o svou důvěryhodnost. Někteří lidé by umírali, aniž vypršel jejich čas. Bylo by přerušeno vzájemné spojení. Komu to budou klást za vinu?"

"K tomu by neměli nechat dojít," řekla Irulán.

"Neměli by? Proč ne? Kdo by mohl obviňovat Gildu? Byli by zřejmě bezmocní."

"Smlouvu podepíšeme tak, jak je," řekl Paul.

"Můj pane," pravil Stilgar s pohledem upřeným na své ruce, "tady mě napadá jedna otázka."

"Ano?" Paul zaměřil veškerou svou pozornost na starého fremena.

"Jste si jist..." řekl Stilgar. "Nemůžete navzdory Gildě vypátrat umístění Dohody?"

Být si jist schopností! pomyslel si Paul. Stilgar přece rovnou nemohl říct: "Jste prorok. Copak nemůžete najít cestičku budoucností, mířící do Tupile?"

Paul se zahleděl na zlatou desku konferenčního stolu. Pokaždé týž problém: Jak by mohl vystihnout meze něčeho nepopsatelného? Měl by tu mluvit o zlomkovitosti, o přirozeném zaměření veškerých sil? Jak by si někdo, kdo nikdy neměl zkušenost s kořením ovlivňujícím jasnovidnost, mohl představit, že vědomí nezahrnuje lokalizaci v časoprostoru, že může být bez zpodobovacího vektoru a dokonce i bez sdružených čidel?

Pohlédl na Aliu, postřehl její soustředění na Irulán. Alia vycítila jeho hnutí, podívala se na něho a pokývla směrem k Irulán. Ach ano, i kdyby odpověděli jakkoli, stejně se to objeví v Irulánině mimořádném hlášení pro Bene Gesserit. Nikdy nepřestanou slídit za odpověďmi svého Kwisatz Haderacha.

Nicméně Stilgar by si nějakou odpověď zasloužil. Irulán už to vlastně udělala.

"To je nezasevěný pokus vykládat jasnovidnost jako poslušnost Přírodního Zákona," řekl Paul. Zlehka před sebou sepal ruce. "Ale bylo by stejně správné říct, že je těžké si vysvětlit, že schopnost číst v budoucnosti je souladnou činností lidské bytosti. Jinými slovy - jasnozřivost je přirozený důsledek vlnění přítomnosti. Kryje se to pod přírodními mimikry. Tyto síly však nelze užívat pro nějaký předem daný cíl a záměr. Cožpak loď unášená vlnou může říct, kam míří? Věštba neobsahuje důvod ani výsledek. Důvody se stávají příležitostmi k proudění a soutokům, jsou místem, kde se proudění protknou. Jestliže jste přijali věštbu, zaplňujete si bytost pojmy neslučitelnými s intelektem. Protože vaše intelektuální vědomí je

odmítá. Tímto popřením se intelekt stává součástí procesů a je jimi ovládán."

Stilgar se zeptal: "Nemůžete to udělat?"

Paul s pohledem upřeným k Irulán odpověděl: "Kdybych po Tupile pátral jasnovidností, mohla by se ztratit."

"To je chaos!" ohradila se Irulán. "Nesouvisí to ... nemá to žádný vztah k...."

"Říkal jsem, že to nepodléhá Přírodnímu Zákonu," pravil Paul.

"Potom tedy to, co můžeš vidět, má jisté hranice, či jak je to s tvými schopnostmi?" zeptala se Irulán.

Než Paul stačil odpovědět, ozvala se Alia: "Drahá Irulán, jasnozřivost hranice nemá. A že tu něco nesouvisí? Souvislost není nezbytný vesmírný zorný úhel."

"On však říkal..."

"Jakpak vám bratr může poskytnout vyčerpávající informaci o něčem, co je neomezené? Hranice se vymykají rozumovému chápání."

Tohle bylo od Alie podlé, pomyslel si Paul. To muselo Irulán pobouřit, měla přece tak podrobné znalosti. Přeletěl pohledem ke Korbovi, který tu seděl jakoby v nábožném zasnění - jako by čemusi naslouchal přímo duši. Jak by kvizarat mohl využít téhle výměny názorů? Pro ještě temnější náboženství? Pro něco jako posvátnou hrůzu? Nepochybně.

"Takže smlouvu podepíšete tak jak je?" zeptal se Stilgar.

Paul se usmál. Jak Stilgar usoudil, otázka jasnovidnosti byla uzavřena. Stilgar měl pouze snahu vyhrát, ne najít pravdu. Mír, soudnictví a cinkot mincí - v tom kotvil Stilgarův vesmír. Přál si něco viditelného, skutečného - podpis na smlouvě.

"Podepíšu," řekl Paul.

Stilgar vzal čisté desky. "Poslední svodky od našich polních velitelů v ixianském sektoru podávají hlášení o agitaci pro ústavu." Starý fremen pohlédl na Chani, a ta pokrčila rameny.

Irulán měla nejprve oči zavřené a obě dlaně přitisknuté k čelu kvůli posílení paměti, pak oči otevřela a soustředěně pozorovala Paula.

"Ixianská Konfederace nabízí kapitulaci," řekl Stilgar, "ale jejich vyjednavací se dotazují, jak vysoká bude imperiální daň, kterou..."

"Rádi by, aby byla zákonně omezena má imperátorská vůle," řekl Paul. "Kdo by měl vládnout mně, Landsraad či CHOAM?"

Stilgar vyndal z desek nótu na šifrovacím blanketu. "Jeden z našich agentů poslal toto memorandum menšinového výboru CHOAM." Monotónně četl šifry: "Trůn musí přestat s vměšováním do záležitostí monopolu. Musíme říct pravdu o Atreidovi, o zastíracích manévrech ve věci tří ostud Landsraadu: o legislativě, o náboženských sankcích a o byrokratické neschopnosti." Vložil nótu zpět do desek.

"Ústava," zašeptala Chani.

Paul se na ni podíval - a pak znovu na Stilgara. Tihle džihádští liknavci, pomyslel si, na mou záchranu však už je pozdě. Tato myšlenka ho rozčílila. Vybavila se mu na pokračování někdejší vidění o Džihádu, teror a prudké zvraty, které měl za sebou. Samozřejmě, že dnes předvídá ještě větší teror. On zažil skutečné násilí. Viděl své fremeny, nadané mystickou silou, které už dávno smetly náboženské války. Džihádu se dostalo nové perspektivy. Samozřejmě, že to bylo dočasné, ve srovnání s věčností jen křečovitý poryv, ale dále se rozprostírá jen hrůza. zastiňující veškerou minulost.

"Možná by nějakou ústavu mohli dostat," navrhovala Chani. "Nemusí to být hned."

"Lest patří k nástrojům politického řemesla," souhlasila Irulán.

"Hranice moci existují potud, pokud ti, kdo vkládají své naděje do ústavy, to neprohlédnou," řekl Paul. Korba se napřímil v uctivém postoji. "Můj pane?"

"Ano?" A Paula napadlo: Tak teď! Tady máme někoho, kdo asi chová tajné sympatie k domnělé zákonné moci.

"Pro začátek by to mohla být církevní ústava," řekl Korba, "něco pro věřící, kteří..."

"Ne!" vybuchl Paul. "Udělá se to formou vládního usnesení. Zaznamenalas to, Irulán?"

"Ano, můj pane," řekla Irulán s mrazivou nelibostí nad podřadnou rolí, kterou jí přidělil.

"Ústavy jsou vyvrcholením tyranie," pravil Paul. "Uspořádávají moc takovou měrou, že všechno zahltí. Ústava je mobilizující společenská síla, svědomí však neuznává. Může rozdrtit to nejvyšší i to nejnižší, zbavuje důstojnosti a osobitosti. Je naprosto nerovnovážná a nemá žádné zábrany. Já přese všechno

zábrany mám. Rád bych pro svůj lid zajistil vrcholné bezpečí, takže ústavu zakazuji. Usnesení vlády ze dne a tak dál a tak dál."

"A co s ixianským dotazem na daně, můj pane?" zeptal se Stilgar.

Paul se snažil odpoutat pozornost od zamýšlené, nasupené Korbovy tváře a řekl: "Máš nějaký návrh, Stile?"

"Daně musíme mít pod kontrolou, pane."

"Naše cena pro Gildu tkví v mém podpisu Tupilské smlouvy," řekl Paul, "to jest v tom, že se Ixianská konfederace podrobí naší dani. Konfederace nemůže obchodovat bez gildovské dopravy. Ať tedy platí."

"Výborně, můj pane," Stilgar si znovu odkašlal a vyndal další desky. "Kvizaratské hlášení o Saluse Secundus. Irulánin otec nacvičuje se svými legiemi přistávací operace."

Irulán si prohlížela nějakou zajímavost na dlani levé ruky. Na šíji jí zřetelně zatepal puls.

"Irulán, ty trváš na svém tvrzení, že jedna legie tvého otce je pouhá maličkost?" optal se Paul.

"Co asi by tak dokázal s jednou legií?" odvětila. Měřila si ho přivřenýma očima.

"Mohl by být při tom sám zabít," řekla Chani.

Paul přikývl. "A vina by padla na mne."

"Znám pár džihádských velitelů," ozvala se Alia. "Kdyby se o tom dověděli, vyrazili by."

"Ale vždyť jde jen o strážní jednotku," protestovala Irulán.

"Pak ovšem nepotřebují nacvičovat přistávací operace," řekl Paul. "Navrhuji ti, abys ve své nejbližší zprávičce svému otci jasně a přímo sdělila, jak se dívám na jeho choulostivé postavení."

Sklopila zrak. "Ano, můj pane. Věřím, že to skončí. Otec by se měl obětovat."

"Hmmm," ozval se Paul. "Má sestra by neměla informovat velitele, o nichž se zmínila, dokud to nepřikáží."

"Útok na mého otce s sebou nese ještě jiné nebezpečí než jenom vojenské," řekla Irulán. "Lidé začínají s jistou nostalgií vzpomínat na jeho vládu."

"Vy to jednou dotáhnete daleko," ozvala se smrtelně vážně fremenským tónem Chani.

"Tak dost," přikázal Paul.

Uvažoval o Irulánině upozornění na nostalgii mezi lidmi - na tom by mohlo něco být. Irulán zase jednou osvědčuje svou hodnotu.

"Bene Gesserit posílá oficiální žádost," řekl Stilgar a předložil další složku. "Rádi by s vámi konzultovali otázku zachování vašeho rodu."

Chani pohlédla na složku, jako by to byl smrtící nástroj.

"Pošlete Sesterstvu obvyklou omluvu," řekl Paul.

"Je to nezbytné?" zeptala se Irulán.

"Snad... je vhodná chvíle si o tom promluvit," řekla Chani.

Paul prudce zavrtěl hlavou. Nemohli tušit, že toto je část ceny, o které se dosud nerozhodl, zda ji zaplatí.

Chani však už nešlo zarazit. "Byla jsem u Zdi proseb v síči Tabr, svém rodišti," řekla. "Nechala jsem se vyšetřit lékaři. Poklekla jsem v poušti a poslala jsem svá rozjímání do hlubin, v nichž sídlí Šaj-hulúd. Zatím-" pokrčila rameny, "bezvýsledně."

Vědy i pověry, všechno jí selhalo, pomyslel si Paul. Mám ji taky, zklamat tím, že jí neřeknu, jaké břímě bude uvrženo na dědice Atreidovského domu? Vzhlédl a v Aliiných očích spatřil výraz lítosti. Lítost v sestřiných očích ho odradila. Alia také znala onu děsivou budoucnost.

"Můj pán musí vědět o ohrožení své říše, jestliže nebude mít dědice," ozvala se Irulán s benegesseritskou schopností působit hlasem plným přesvědčivosti. "Je pochopitelně těžké o těchto záležitostech hovořit, ale musejí se otevřít. Imperátor je víc než muž. Je to ztělesnění říše. Kdyby zemřel, aniž zanechá dědice, vypukne občanská válka. Milujete-li svůj lid, můžete jej takhle opustit?"

Paul vstal od stolu a zamířil k oknům na balkon. Vítr srážel k zemi kouř z městských ohňů. Padal stříbrněmodrý soumrak, zastřený předvečerním spadem prachu ze Štítového valu. Zadíval se na jižní násep, který chránil severní území před Coriolisovým větrem, a přemítal, proč se klidu jeho mysli nedostává podobného štítu.

Rada za jeho zády tiše čekala, zvědava na to, jak své vytržení mysli shrme.

Paul pocítil časovou tíseň. Snažil se zachovat si klid a rozvahu pro případné utváření budoucnosti. Odpoutat se... odpoutat se... odpoutat se, pomyslel si. Co by se stalo, kdyby vzal Chani a zamířili spolu k Tupilské svatyni a zůstali tam? Jeho jméno zůstane tady. Džihád by mohl dostat nové a strašnější úkoly, k nimž by upjal své úsilí. I z tohotohle by ovšem mohl být obviněn. Najednou pocítil strach, že když sáhne po něčem novém, pomine přitom něco daleko cennějšího, že nejjemnější jeho zašvehlení by mohlo způsobit zhroucení vesmíru a jeho zánik, takže už by si ho nikdy ani kousek nemohl vrátit.

Náměstí dole pod ním se zaplnilo tlupami účastníky se s arrakénským předříkavačem, který dělal dlouhé kroky, Svatého putování. Sunuli se na své pouti za svým jako had. Připomněli Paulovi, že jeho přijímací Síň je už asi napěchovaná prosebníky. Poutníci! Jejich putování, jejich duchovní cvičení se stala nechutným zdrojem bohatství Říše. Svaté putování ucpávalo cesty po všech končinách pobožnými tuláky. Přicházeli další a další a další.

Ptal se sám sebe: Čím jsem to uvedl do pohybu?

Pohnulo se to samo od sebe. Bylo to v genech, jež se snad po celá staletí strašně lopotily, až dospěly k tomuto křečovitému záchvatu. Neseni nejhlubším náboženským cítěním lidé sem putovali za svým vzkříšením. Pouť končila tady - "Arrakis, místo znovuzrození, místo smrti".

Jízlivý fremenský stařec pravil, že poutníky potřebuje kvůli jejich vodě.

Co vlastně ti poutníci hledali? uvažoval Paul. Říkali, že navštěvují posvátné místo. Museli však vědět, že vesmír není Rajské zřídlo, ani Tupile pro duši. Mluvili o Arrakis jako o místě neznáma, kde se všechnu mystéria objasní. To byl spojovací článek mezi jejich vesmírem a tím příštím. A nejstrašnější na tom bylo, že když odcházeli, zdáli se spokojení.

Co tu nacházejí? ptal se Paul sám sebe.

V nábožném vytržení naplňovali ulice jekotem, jako by to byly nějaké podivné voliéry. Správně jim fremeni říkali "tažní ptáci". A ne jeden z těch, co tady zemřeli, byli "duše perutné, okřídlené".

S povzdechem si Paul pomyslel, jak každá nová planeta, porobená jeho legiemi, se stává dalším zdrojem poutnictví. Poutníci potom dávali najevo vděčnost za "Muad'Dibův mír".

Všude je mír, uvažoval Paul. Všude... kromě Muad'Dibova srdce.

Pocíťoval, že jakási částčka jeho samého tkví v mrazivé šedivé temnotě, která nemá konce. Jeho jasnovidná schopnost si pohrávala s představou, jakou má o vesmíru veškeré lidstvo. Otřásl jistotou kosmu a bezpečí nahradil Džihádem. Bojoval lépe, uvažoval lépe a lépe předvídal lidský vesmír, ale naplňovala ho jistota, že mu tento vesmír neustále uniká.

Tato jemu podřízená planeta, kterou on přikázal změnit z pouště v ráj oplývající vodou, oživila. Měla též dynamický tep jako každý člověk. Přemohla ho, odolala, vymanila se zpod jeho kontroly...

Do Paulovy dlaně se vsunula čísi ruka. Podíval se dolů a uviděl, jak na něho Chani upírá pohled plný neklidu. Její zraky ho doslova vpíjely, Chani šeptala: "Prosím tě, miláčku, nebojuj sám se sebou." Proud vzrušení, přelévající se z její ruky, mu navracel dobrou náladu.

"Sihájo," zašeptal.

"Musíme co nejrychleji odejít na poušť," řekla láskyplně.

Sevřel jí ruku, pak ji pustil, otočil se zpátky ke stolu a tam zůstal stát.

Chani se posadila.

Irulán se stisknutými rty upírala pohled na lejstra před Stilgarem.

"Irulán navrhuje samu sebe za následníkovu matku," řekl Paul. Podíval se na Chani a pak na Irulán, jež uhnula pohledem. "Všichni víme, že žádnou lásku ke mně necítí."

Irulán zůstala naprosto zticha.

"Znám politické důvody," pravil Paul. "Mne však zajímá ten lidský důvod. Domnívám se, že kdyby princezna-manželka nebyla vázána příkazy Bene Gesseritu, kdyby v tom nespatořovala naplnění své touhy po osobní moci, moje odezva by asi mohla být úplně jiná. Ale stejně návrh zamítám."

Irulán se rozechvěle zhluboka nadechla.

Když si Paul znovu sedl, uvědomil si, že ji nikdy nepřistihl při tom, že by se tak chabě ovládala. Naklonil se k ní a řekl: "Je mi to opravdu líto, Irulán."

Vystrčila bradu, její pohled byl čirá zuřivost. "Nestojím o tvou lítost!" zasyčela. Otočila se ke Stilgarovi:

"Je tam ještě něco naléhavého a neodkladného?"

Stilgar se odhodlaně podíval na Paula a řekl: "Ještě jedna věc, můj pane. Gilda znovu navrhuje otevřít na Arrakis své zplnomocněné velvyslanectví."

"Jedno z těch kosmických?" zeptal se Korba hlasem, nasyceným fanatickou nenávistí.

"Pravděpodobně," odvětil Stilgar.

"K této věci bychom měli přistupovat nanejvýš opatrně, můj pane," upozorňoval Korba. "Naíbská Rada by to mohl nést nelibě, opravdový Gild'an tady na Arrakis. Úplně zamoří samu zemi, již se dotknou."

"Žijí v kontejnerech a země se nedotýkají," řekl Paul hlasem, který prozrazoval podráždění.

"Naíbové by mohli vzít tuhle věc do svých rukou, můj pane," řekl Korba.

Paul po něm šlehl pohledem.

"Vždyť jsou to přece fremeni, můj pane," naléhal Korba. "Mějme na paměti, že naše utlačitele sem dopravila Gilda. Nezapomeňme, jak nás do krve vydírali za to, že uchovávají tajemství koření před našimi nepřáteli. Pustili nám žilou pokud jde o -"

"Tak dost!" zarazil ho Paul. "Myslíte si, že jsem na to zapomněl?"

Jako by se byl vlastními slovy vzbudil, zakoktal nato Korba nejapně: "Můj pane, prosím o prominutí.

Nemíním jsem narážet na to, že nejste fremen. Já jsem ne..."

„Chtějí pověřit Kormidelníka," pravil Paul. "Není pravděpodobné, že by sem Kormidelník šel, kdyby v tom spatřoval nějaké nebezpečí."

Irulán, již náhlým strachem vyschlo v ústech, řekla: "Vy jste předvídal Kormidelníkův příchod?"

„Kormidelníka jsem ovšem nepředvídal," odpověděl Paul jejím tónem. "Mohu však spatřit, kde ten či onen člověk byl a kam má namířeno. Jen ať k nám Kormidelníka vyšlou. Možná právě pro takového najdu využití."

"Takže rozhodnuto," řekl Stilgar.

A Irulán, která zakrývala úsměv dlaní, si pomyslela: Tak je to pravda. Náš imperátor nemůže Kormidelníka uvidět. Jsou vůči sobě navzájem slepí. Spiknutí je utajeno.

Opět se začíná drama.

Imperátor Paul Muad'Dib při nástupu na Lví trůn

Alia soustředěně pozorovala oknem pro tajné sledování, jak ve velké přijímací Síni postupuje gild'anský průvod.

Ostré polední stříbřité světlo se z oken rozlévalo pod klenbou po podlaze ze zelených, modrých a světožlutých dlaždic, což mělo představovat bažinaté říční rameno s vodním rostlinstvem a tu a tam se skvrnami exotické barvy, připomínajícími ptáky a živočichy.

Gild'ané se pohybovali po dlaždicovém vzoru jako lovci, kteří v nepřátelské džungli sledují kořist.

Vytvářeli pohyblivý vzor z šedých, černých a oranžových oděvů - byli seskupeni do zdánlivě chaotických shluků kolem průhledného kontejneru, v němž v oranžovém plynu plaval Kormidelník- velvyslanec.

Kontejner se posouval na vlastním podvozku, po stranách stáli dva členové doprovodu v šedých stejnokrojích, vypadalo to, jako když obdélníková loď je zaváděna do doku.

Přímo pod Alií seděl na zvýšeném patrovém stupni Paul na Lvím trůně. Na hlavě měl novou slavnostní korunu s emblémem ryby a zaťaté pěsti. Byl oblečen do zlatého, drahokamy pošíitého roucha. Dvě křídla osobní stráže stála z obou stran pódia a dolů po schodech. Stilgar po Paulově pravici byl o dva stupně níž, byl v bílém oděvu, kolem pasu žlutou pletenou šňůru.

Sourozenecké vcítění Alii říkalo, že v Paulovi to kypí tímž vzrušením, jež zakoušela ona, ačkoli měla pochyby, že by to mohl zjistit někdo jiný. Jeho pozornost neustále poutal oranžově oděný člen doprovodu, jehož kovové slepecky zírající oči se nedívaly ani vpravo ani vlevo. Kráčel při pravém předním rohu Velvyslancovy družiny jako stráž. Měl téměř plochou tvář pod černými kučeravými vlasy, což bylo možno z jeho postavy postřehnout pod oranžovým ustrojením, každým gestem jako by se zdůrazňovala jeho důvěrná příslušnost k družině.

Byl to Duncan Idaho.

Nemohl to být Duncan Idaho, přece jím však byl.

Díky nevědomé paměťové schopnosti, absorbované v matčině lůně v onom okamžiku, kdy se matka proměňovala pod vlivem koření, způsobem rihání dešifrovala Alii tohoto muže přes veškeré jeho zamaskování. Věděla, že se na něho Paul dívá, a to bez ohledu na nesčetné osobní zkušenosti, bez vděčnosti a neovlivněn společnými zážitky v mládí.

Byl to Duncan.

Alia se zachvěla. Bylo tu jediné vysvětlení: Je to tleilaxský ghola, bytost, obnovená v původní podobě z mrtvé tkáně originálu. Originál zahynul, když zachraňoval Paula. Toto mohl být jediné výpěstek z axolotlského kontejneru.

Ghola si tu vykračoval jako rozkohoutěný šermířský mistr. Zůstal stát, teprve když se Velvyslancův kontejner došinul na deset kroků od pódia a tam zastavil.

Podle benegesseritského výcviku, jemuž se nelze vymknout, Alia zaznamenala Paulovo znepokojení. Už na tu postavu nehleděl mimo svou minulost. Aniž se díval, prohlížel si ho celou bytostí. Vší silou se musel přemáhat, když pokývl Velvyslanci Gildy a řekl: "Věděl jsem, že se jmenujete Edric. Vítáme vás u našeho dvora a doufáme, že to přispěje k ještě lepšímu vzájemnému porozumění."

Kormidelník se ve svém oranžovém plynu rozkošnický zaklonil, a než se střetl s Paulovým pohledem, vložil si do úst tobolku s melanží. Malá přesytka, kroužící v rohu Gildanova kontejneru, vydala nejprve varovný kašlavý zvuk a potom se ozval skřehotavý, neúčastný hlas: "Skláním se před svým imperátorem a prosím, abych mu směl předat své pověřovací listiny a nabídnout malý dárek."

Pobočník podal svitek Stilgarovi, ten jej zamračeně přečetl a přikývl Paulovi. Jak Stilgar, tak Paul se otočili ke gholovi, který trpělivě zůstal stát pod pódiem.

"Můj imperátor jistě dárek poznal," řekl Edric.

"S potěšením jsme přijali vaše pověřovací listiny," odpověděl Paul. "A dárek?"

Edric se v kontejneru zavlhl a upřel pozornost ke gholovi. "Toto je muž jménem Hayt," řekl a hláskoval to jméno. "Podle našich badatelů má velmi zvláštní životopis. Byl zabit tady na Arrakis... velmi bolestivé poranění hlavy, jež si vyžádalo mnohaměsíční renovaci. Tělo bylo prodáno Tleilaxu jako tělo šermířského mistra, absolventa školy Ginázů. Upozomili nás, že to musí být tělo Duncana Idaho, spolehlivého poddaného vaší domácnosti. Koupili jsme ho jako dárek vhodný pro imperátora." Edric zamžoural na Paula. "Není to Idaho, pane?"

Paulův hlas zazněl zdrženlivě, opatrně a stísněně. "Podobá se Idahovi."

Vidí snad Paul něco, co já nevidím? přemítala Alia. Ne! To je Duncan! Muž jménem Hayt stál netečně, kovové oči upřené přímo pod sebe, uvolněné držení těla. V nejmenším nedal najevo, že si je vědom toho, že se mluví o něm.

"Podle našich nejlepších poznatků je to Idaho," řekl Edric.

"Teď se mu říká Hayt," pravil Paul. "Zvláštní jméno."

"Pane, nelze vytušit, jak a proč Tleilaxané dostávají jména," řekl Edric. "Jména se přece mohou změnit. Jméno je u Tleilaxanů nedůležité."

Je to tleilaxská záležitost, pomyslel si Paul. V tom to je. Bene Tleilax nijak nelpí na přírodním fenoménu. Bůh i ďábel mají v jejich životní filozofii prazvláštní význam. Co kromě podoby a rozmarů mohli včlenit do Idahova těla? Paul pohlédl na Stilgara a postřehl fremenovu pověřčivou, ustrašenou uctivost. Jako ozvěna to zapůsobilo na celou jeho fremenskou stráž. Stilgarovy úvahy se nejspíše točily kolem odporného chování Gildanů, Tleilaxanů a gholů.

Paul se obrátil na ghola a pravil: "Hayt je jediné tvoje jméno?"

Vyrovnaný úsměv zalil gholovu tajemnou tvář. Kovové oči se pozvedly, upřely se na Paula, ale stále si zachovávaly ten mechanický pohled. "Tak mi říkají, pane: Hayt."

Alia se v skrytém špiónském doupěti roztrásla. Byl to Idahův hlas, výrazný, naprosto osobitý tón, jehož chvění cítila přímo ve svých buňkách.

"Snad to mého pána potěší, když řeknu, že je mi jeho hlas příjemný," dodal ghola. "Je to znamení, jak říká Bene Tleilax, že jsem ten hlas zaslechl... už dříve."

"Ale s jistotou to nevíš," pravil Paul.

"Nic ze své minulosti nevím jistě, můj pane. Lze to vysvětlit tím, že nemohu mít paměť svého minulého

života. Všechno, co zůstává z minula, je genový řetězec. Ten však má v sobě jakési klíčky, v nichž je uloženo to, co nám bylo vlastní. To jsou hlasy, sklad postav, strava, tváře, zvuky, chování - meč v mé ruce, řízení vírníků..."

Paul si všiml, jak napjatě Gild'ané sledují jejich výměnu názorů, a zeptal se: "Pochopil jsi, že jsi dar?"
"To mi vysvětlili, můj pane."

Paul se zaklonil, ruce ponechal na opěradlech trůnu.

Čím jsem povinován Duncanovu tělu? uvažoval. Tento muž zemřel, když mě zachraňoval. Ale on není Idaho, on je ghola. Nicméně je tu tělo a mysl, které Paula naučily létat ve vírníku, jako by mu křídla vyrostla rovnou z ramenou. Věděl, že teď by nebyl s to tasit meč, kdyby se nemohl spolehnout na tvrdý výcvik, jehož se mu dostalo od Idaha. Ghola. Je to tělo, vyvolávající spoustu falešných dojmů, jež lze snadno vyložit nesprávně. Mohly by tu přežívat staré představy. Duncan Idaho. Nebylo to přehnané, ta maska, kterou ghola nosil, když ho propustili, to byl maskovací plášť osobnosti, která se pohybovala jiným způsobem než kdokoli z Tleilaxanů, kteří se tady teď schovávali.

"Jak nám můžeš prospět?" zeptal se Paul.

"Rozhodně podle přání svého pána a svých schopností."

Na Aliu, která to pozorovala ze svého výhodného místa, zapůsobilo gholovo ostýchavé chování.

Nenacházela v něm žádnou přetvářku. Z nového Duncana Idaha vyzařovala čirá neškodnost. Originál byl světský a bezohledný. Tato postava však byla toho všeho prostá. Byl to čistý povrch, na nějž Tleilaxané vepsali... co?

Tušila v daru skryté nebezpečí. Byla to tleilaxská záležitost. Tleilaxané tím, co vytvářejí, pobuřují a prokazují, že nemají nejmenší zábrany. Jejich počiny možná vede nezřízená zvědavost. Vychloubají se, že jsou s to z vlastního surového lidského materiálu udělat cokoli - d'ábly, nebo světce. Prodali zabijácké mentaty. Stvořili zázračného lékaře, který přes Sukovo přikázání o tom, že lidský život nesmí být odnímán, to přece dělá. Mezi jejich produkty jsou poddajní sluhové, plastické sexuální hračky pro jakýkoli rozmar, vojáci, generálové, filozofové, ba je tam i příležitostný moralista.

Paul se pohnul, pohlédl na Edrika. "Jaké instrukce jste dali tomu daru?" zeptal se.

"Bude-li to po vůli mého pána," odpověděl Edric, "Tleilaxané by byli rádi, kdyby tento ghola byl vycvičen jako mentat a filozof zensunnitského učení. Čímž by se zdokonalila jeho dovednost, pokud jde o šerm."

"Byla uspokojivá?"

"Nevím, můj pane."

Paul váhal s odpovědí. Smysl pro pravdu mu napovídal, že Edric upřímně věří, že ghola je Idaho. Bylo tu však ještě cosi dalšího. Vody Času, jež tento věštivý Kormidelník čerá, vnukají různá nebezpečnoství, aniž je prozrazují. Hayt. Samo Tleilaxanovo jméno napovídá o ohrožení. Paul byl v pokušení dar odmítnout. I když toto pokušení bylo citelné, věděl, že tudy jít nemůže. Tato osoba klade Atreidovu domu požadavky - to je fakt, o němž nepřítel dobře ví.

Zensunnitský filozof, přemítal Paul a opět se na gholu zadíval. "Zvážil jsi svou úlohu a pohnutky?"

„Nabízím své služby ze skromnosti, pane. Mysl mám jasnou a očištěnou od mé lidské minulosti."

"Dáváš přednost tomu, abychom ti říkali Hayt, či Duncan Idaho?"

"Můj pán mi může říkat tak, jak si bude přát, neboť já nejsem jméno."

"Ale jméno Duncan Idaho by se ti líbilo víc?"

"Myslím, že jsem se tak jmenoval, pane. Niterně mi vyhovuje. Ale... vyvolává zvědavé odezvy. Některá jména, jak já si myslím, musí vyvolávat mnoho nepříjemných reakcí vedle těch příjemných."

„Co ti činí největší potěšení?" zeptal se Paul.

Ghola se nečekaně zasmál a řekl: "Pozorovat projevy druhých, když odhalí moje dřívější já."

"Tady nějaké takové projevy spatřuješ?"

„Ach ano, můj pane. Váš muž Stilgar má potíže, zda se rozhodnout pro podezření, či pro obdiv. Býval přítelem mé osoby, ale gholova postava ho odpuzuje. Vy, můj pane, obdivujete muže, kterým jsem byl... a důvěřujete mu."

"Očištěná mysl," řekl Paul. "Jak se potom může očištěná mysl sama od sebe dávat do souvislosti s námi?"

"Souvislost, můj pane? Očištěná mysl činí rozhodnutí za přítomnosti dosud nepoznaného a bez důvodu a bez důsledku. Je toto souvislost?"

Paul se zakabonil. To promluvil zensunnita; že tajemno a obrazno je ponořeno ve víře, která popírá objektivní funkce všech duševních činností. Bez důvodu a bez důsledku! Taková úvaha - to je otřes mysli. Tajemno? Tajemno spočívá v každém rozhodování, dokonce i věšteckém vidění.

"Dal bys přednost tomu, abychom ti říkali Duncan Idaho?" řekl Paul.

"Žijeme v protikladech, pane. Zvolte si jméno pro mne."

"Zůstaňme při tleilaxském pojmenování," pravil Paul. "Hayt - to je jméno, jež nabádá k obezřetnosti."

Hayt se uklonil a o krok ustoupil.

Alia uvažovala: Jak poznal, že rozhovor je u konce? Já to vím, protože bratra znám. Tady však nebyl nejmenší náznak, jemuž by mohl porozumět někdo cizí. Nerozuměl tomu snad Duncan Idaho, který je v něm?

Paul se otočil k Velvyslanci a řekl: "Místo pro vaše velvyslanectví bylo vybráno poblíž. Přáli bychom si, abychom s vámi při nejbližší příležitosti mohli konzultovat. Pošleme pro vás. Dále dovolu, abychom vás informovali, dříve než to uslyšíte z méně spolehlivého zdroje, že Ctihodná matka Sesterstva Gaius Helena Mohiamová byla přestěhována z velekorábu, kterým jste přiletěli. Stalo se tak na náš příkaz. Její přítomnost rovněž bude předmětem našeho rozhovoru."

Mávnutí Paulovy levice bylo znamením, že poselstvo se propouští. "Hayte, zůstaň tu," řekl Paul.

Členové Velvyslancovy družiny táhli kontejner zpátky. Z Edrika v oranžovém plynu se stal sám pohyb - oči, ústa, vlnitě kynoucí končetiny.

Paul přihlížel, dokud neodešel poslední Gild'an a dokud za nimi nezaklaply vysokánské vstupní dveře.

Tak teď jsem to provedl, přemítal Paul. Přijal jsem gholu. Není pochyby o tom, že tleilaxské stvoření je návnada. Ta stará babizna v podobě Ctihodné matky má asi stejnou úlohu. Ale byla to i chvíle oněch taroků, jež už v jasnozření spatřil dříve. Prokleté taroky! Stihly zakalit vodstvo Času, zatímco jasnovidec vyvíjel úsilí, aby onu chvíli zjistil, bohužel opožděně. Mnoho ryb se na návnadu chytí, a tím se zachrání, připomínal si Paul. A taroky působily jak v jeho prospěch, tak i proti němu. Co nemohl spatřit on, právě tak nemohli uvidět ani jiní.

Ghola stál s hlavou na stranu a čekal.

Stilgar se na stupních pohnul tak, že gholu zakryl Paulovu pohledu. V řeči šakobsa, což byl jazyk lovců z doby jejich společných dní na síči, řekl: "Ten tvor v kontejneru mi nahání hrůzu, pane, ale tenhle dar!

Pošlete ho pryč!"

Paul mu tímž způsobem odvětil: „Nemohu."

"Idaho je mrtev," tvrdil Stilgar. "Tohle není Idaho. Dovolte mi vzít si jeho vodu pro náš rod."

"Ghola je můj problém, Stile. Tvůj problém je naše vězeňkyně. Přeju si, aby Ctihodná matka byla střežena co nejpečlivěji, a to mužem, který je vyškolen tak, že nepodlehne úskokům Hlasu."

"Nelíbí se mi to, pane."

"Já budu ve střehu, Stile. Ty taky buď."

"Velmi správně, pane." Stilgar sešel z pódia na podlahu, a když zblízka míjel Hayta, přičichl si k němu a rázně vykročil.

Đábla poznáš po smradu, napadlo Paula. Stilgar na mnoha místech pozvedl zelenobílé atreidovské korouhve, ale zůstal podezíravým fremenem, odolným vůči jakékoli vyumělkovanosti.

Paul si prohlížel dar.

"Duncane, Duncane," zašeptal. "Co to s tebou provedli?"

"Dali mi život, můj pane," ozval se Hayt.

"Ale proč tě vycvičili a věnovali tě nám?" ptal se Paul.

Hayt stiskl rty, pak řekl: "Chtějí, abych vás zničil."

Příměstí sdělení Paulem otrásla. Jak jinak ovšem mohl zensunnitský mentat odpovědět? Právě jako ghola nemohl mentat říkat nic jiného než pravdu, zvláště byl-li mimo zensunnitský vnitřní mír. Byl to lidský počítač, jehož mysl i nervový systém byly vhodné k plnění úkolů, jež mu byly přirčeny dávno předtím, než se mechanické počítače staly předmětem nenávisti. Když byl též vybaven jako zensunnita dvojitou dávkou cti... pokud ovšem Tleilaxané nenadali toto tělo něčím daleko podivnějším.

Proč kupříkladu ty mechanické oči? Tleilaxané byli hrdí na svůj kovový zrak, který vylepšuje originál.

Pak je ovšem divné, že se pro ně nerozhodne daleko větší počet Tleilaxanů.

Paul vzhledl k Aliinu špiónskému průzoru, neboť zatoužil, aby mu poradila názorem nezatíženým pocity odpovědnosti a závazku. Znovu se podíval na gholu. Nebyl to lehkovážný dar. Byl důstojnou odpovědí na nebezpečné otázky.

Nezáleží na tom, vím-li, že jde o zbraň, jež má být použita proti mně, přemítal Paul.

"Co asi mám udělat, abych se ti ubránil?" ptal se Paul. Byla to přímá řeč, žádný plurál majestatis, ale otázka, kterou by byl mohl položit někdejšímu Duncanu Idahovi.

"Pošlete mě pryč, můj pane."

Paul zakýval hlavou ze strany na stranu. "Jak mě máš zahubit?" Hayt pohlédl na strážce, jež se po Stilgarově odchodu přisunuly blíž k Paulovi. Obrátil se, rozhlédl se po síni a pak se kovovými zraky podíval na Paula, zda souhlasí, a ten přikývl.

"Tohle místo vzdaluje člověka od lidí," ozval se. "Promlouvá takovou silou, že o ní lze uvažovat jen tehdy, když si uvědomujeme, že všechny věci jsou konečné. Zdalipak věštecké schopnosti mého pána načrtly, jak se budou na tomhle místě události vyvíjet dál?"

Paul zaťukal prsty na opěradla trůnu. Mentat sice pátral po údajích, dotaz však Paula znepokojil.

"Dospěl jsem sem po pevném rozhodnutí... ne vždy bez těch ostatních... schopností."

"Pevné rozhodnutí," řekl Hayt. "Tím se mužův život zoceluje. Žádané jakosti jemného kovu můžeme dosáhnout tím, že ho nejprve žiháme a pak ho necháme vychladnout, aniž jej zakalíme."

"Pokoušíš se mě rozptýlit zensunnitským žvaněním?" zeptal se Paul.

"Zensunnité volí jinou cestu, než jakou je rozptýlení a podívaná." Paul si olízl rty, zhluboka se nadechl, aby vlastním myšlenkám vrátil duševní rovnováhu mentata. Kolem klíčily samé záporné odpovědi. Nedalo se čekat, že popeláši za gholou a nepřipustí si ostatní povinnosti. Ne, to nebylo ono. Proč zensunnitský mentat? Filozofie... slova... rozjímání... duchovní zahloubání... Cítil, že jeho informace nejsou dostatečné.

"Musíš mít víc informací," zabručel.

"Fakta, bez nichž se mentat neobejde, nemůžeme jen tak prostě smést, jako můžete nachytat pyl na oděv, když kráčíte přes kvetoucí pole," řekl Hayt. "Člověk si pečlivě vybírá svůj pyl a zkoumá ho pod silným drobnohledem."

"Musíš mě naučit hovořit jazykem zensunnitů," pravil Paul.

Na okamžik na něho blýskly kovové zraky a potom Hayt řekl: "Můj pane, takový asi byl záměr."

Otupit moji vůli slovy a idejemi? pomyslel si Paul.

"Ideje jsou nejnebezpečnější, když se promění v činy," řekl.

„Pošlete mě pryč, pane," ozval se Hayt a byl to hlas Duncana Idaha, plný starostí o "mladého mistra".

Paul se tím hlasem cítil zaskočen. Tento hlas přece nemohl poslat pryč, třebaže jím promluvil ghola.

"Zůstaneš tu," řekl, "a oba se budeme cvičit v obezřetnosti."

Hayt se poslušně uklonil.

Paul se podíval nahoru k Aliinu pozorovatelskému průzoru a pohledem ji přemlouval, aby od něho tento dar přijala a vyčenichala jeho tajemství. Ghola byl strašidlo bázlivých dětí. Nikdy ho ani nenapadlo, že by nějaké poznal. Když se setkal s tímhle, podlehl především soucitu... a nebyl si jist, zda se to mělo stát. Duncane... Duncane... Kde byl Idaho v téhle na míru vyrobené postavě? Nebylo to tělo z masa a kostí... byl to rubáš ve tvaru těla! Idaho leží dávno mrtvý na podlaze v arrakénské jeskyni. Hluboko zapadlými kovovými očima tady civí jeho přízrak. Dvě bytosti tu stojí bok po boku v tomto tělesném zjevení. Právě ono je tím vláknem, jež spojuje jeho sílu a podstatu skrytou za jedinečnými závoji.

Paul se zavřenými očima nechával dávná jasnozření prosévat přes své vědomí. Vnímá citem, jak duch lásky i duch nenávisti vytryskly z rozbouraného moře, že ani skalisko se nad ten chaos nepozvedá. Není jediné místo, z něhož by bylo možné onen zmatek přehlédnout.

Proč jsem neměl žádné jasnovidectví, v němž by se mi ukázal nový Duncan Idaho? ptal se sám sebe. Co to Čas zatajil před jasnovidcem? Samozřejmě, že jiné jasnovidce.

Otevřel oči a otázal se: "Hayte, máš schopnost předvídání?"

"Nikoli, můj pane."

Hlas zněl upřímně. Bylo ovšem možné; že ghola o této své schopnosti neví. Ale to by bylo na závadu, kdyby jednal jako mentat. Co je tu za skrytý záměr?

Kolem Paula vyvstávala dávná jasnovidění. Byl by si měl zvolit onu strašlivou cestu? Aberace Času naznačuje, že v odporné budoucnosti je to spojeno s tímhle gholou. Mohla by se tato cesta pro něho uzavřít, ať dělá cokoli?

Odpoutat se... odpoutat se... odpoutat se...

Taková myšlenka mu vyzváněla v hlavě.

Alia, nahoře nad Paulem, si levou dlaní svírala bradu a dívala se dolů na gholu. Haytova magnetická přitažlivá síla sahala až k ní. Tleilaxská renovace mu vrátila mládí a nevinnou náruživost, která ji vzrušovala. Pochopila Paulovu nevyslovenou prosbu. Když se jasnovidec dopustí chyby, mění se ve skutečného zvěda či ve fyzickou sílu. Stejně ve svém rozdychtění uvažovala, že nabídku přijme.

Pocit'ovala jednoznačnou touhu být nablízku tomuto novému muži, možná se ho i dotýkat.

Ohrožuje nás oba, usoudila.

Přílišným pitváním pravda strádá.

Staré fremenské přísloví

"Jsem otřesena, že se s vámi setkávám za takovýchto okolností," pravila Irulán.

Stála uvnitř cely a benegesseritským způsobem pozorovala jednotlivé věci v místnůstce. Byla to třímetrová kostka, vyhloubená v žile hnědé skály pod Paulovou Pevností. Jako jediný kus nábytku tu bylo lehké proutěné křeslo, v němž teď Ctihodná matka Gaius Helena Mohiamová seděla, dále pak tu byla deska s hnědým přehozem, na němž byl rozhozen balíček nových Dunských taroků, cvakající měřič vody nad recyklační nádrží, fremenský záchod s kapkami tekutiny. Všecko bylo chudé, primitivní. V rozích cely byla upevněna krytá žlutě zářící svítidla.

"Poslala jste vzkaz Jessice?" zeptala se Ctihodná matka.

"Ano, ale nečekám, že by hnula prstem proti svému prvorozenému," odvětila Irulán. Podívala se na karty. Nasvědčovaly prudkému obratu obránců v prosebníky. Karta Velkého červa ležela pod Pouštními písky. A doporučovala se trpělivost. To se musí člověk dívat do taroků, aby to viděl? ptala se v duchu.

Stráž stála venku a pozorovala je skrze metaskleněnou špehýrku ve dveřích. Irulán si byla jista, že na tuto schůzku nasadili ještě další monitory. Velmi důkladně ji zvažovala a připravovala se, než se sem odvážila vypravit. Ale zůstat stranou by přece svým způsobem bylo stejně nebezpečné.

Ctihodná matka se věnovala meditování způsobem pradžná, který spojovala s vykládáním taroků. Přes pocit, že by živá nikdy neopustila Arrakis, dospěla k úrovni klidu. Jasnozřivá schopnost orákula může být i malá, leč zakalená voda je zakalená voda. A v tu chvíli vždycky došlo na Litanií zbavující strachu.

Ještě teď se musela vyrovnávat s dosahem počínů, které ji přivedly do této kobky. V mysli jí vytanulo temné podezření (taroky je potvrzovaly). Bylo možné, že to naplánovala Gilda?

Žlutě oděný kvizar se na pozdrav dotkl turbanu - korálkovité naprosto modré oči v mdlém kulatém obličejí, kožovitá pleť, arrakensky zvětralá a opálená. Čekal na ni na přijímacím můstku velekorábu. Přes cibulovitý šálek kávy s melanží, kterou servíroval úslužný číšník, ji kvizar chvíli pozoroval a pak šálek odložil.

"Jste Ctihodná matka Gaius Helena Mohiamová?"

Když si pak znovu vybavila tato slova, ona chvíle jí v mysli ožila. Hrdlo se jí sevřelo nezvládnutelným křečovitým strachem. Jakkoli asi se mohl nějaký imperátorský nohsled dovědět, že je na velekorábu?

"Byli jsme upozorněni, že jste se nalodila," řekl kvizar. "Zapomněla jste, že se vám nedovoluje ani vkročit na tuto posvátnou planetu?"

"Nejsem na Arrakis," odpověděla. "Cestuji velekorábem Gildy svobodným vesmírným prostorem."

"Nic takového jako svobodný vesmírný prostor neexistuje, madam."

Z tónu jeho hlasu vycit'ovala nenávist spolu s hlubokou nedůvěrou.

"Muad'Dib vládne všude."

"Arrakis není cíl mé cesty," trvala na svém.

"Na Arrakis míří všichni," pravil. A ona se na okamžik polekala, že muž začne přednášet mystický jízdní

řád pro poutníky. (Právě toto plavidlo jich přepravilo tisíce.)

Tu však kvizar vyndal zpod oděvu zlatý amulet, políbil jej, dotkl se jím čela, přiložil si jej k pravému uchu a zaposlouchal se. Potom jej zase skryl.

"Přikazuje se vám, abyste si vzala zavazadla a doprovodila mě na Arrakis."

"Ale já mám jednání někde jinde!"

V tom okamžiku začala podezírat Gildu z věrolomnosti... nebo jde o projev nadpřirozených imperátorových schopností či schopností jeho sestry. Nebo snad Kormidelník kryje nějaké spiknutí. Ta hnusná Alia je jistě nadaná benegesseritskými schopnostmi Ctihodné matky. Copak se asi stane, když se tyto síly spojí s oněmi, jimiž je nadán její bratr?

"Jdeme," vyštěkl kvizar.

Všechno se v ní bouřilo, že by měla ještě jednou vkročit na prokletou pouštní planetu. Tady se paní Jessica postavila proti Sesterstvu. Tady ztratila Paula Atreida, Kwisatz Haderacha, po němž usilovně pátrali během celých dlouhých generací.

"Jdeme," přisvědčila.

"Máme málo času," řekl kvizar. "Když imperátor přikáže, všichni jeho podřízení poslechnou."

Takže je to na Paulův příkaz!

Napadlo ji, že by mohla protestovat u hlavního navigátora velekorábu, ale uvědomila si marnost podobného gesta. Jak by se asi zachovala Gilda?

Udělala poslední zoufalý pokus: "Imperátor řekl, že musím zemřít, vkročím-li na Dunu. Sám jste to povídal. Když mě tam dopravíte, tak mě odsuzujete."

"Už mlčte," přikázal jí kvizar. "Je to rozkaz."

Věděla, že takhle se vždycky tlumočila imperiální nařízení. Rozkaz! Tak pravil posvátný vladař, jehož zrak mohl pronikat do budoucnosti. Co musí být, musí být. On o tom věděl, nebo mu to není známo?

Se znechucením si uvědomila, že se chytla do sítě vlastních pavučin, otočila se tedy a poslechla.

A teď je tou sítí kobka, kde ji může navštívit Irulán. Všimla si, že Irulán od jejich setkání na Wallachu IX jaksi zestárla. V koutcích očí se jí objevily nové utrápené rysy. Dobrá... teď se uvidí, zda tato benegesseritská Sestra dostojí složenému slibu.

"Ubytovali mě hnusně," řekla Ctihodná matka. "Přicházíte od imperátora?" A věděla, že se jí jakoby v rozechvění pohnuly prsty.

Irulán tomu pohybu porozuměla a odpovídala svými prsty, když říkala: "Nikoli - přišla jsem, jakmile jsem se doslechla, že jste tady."

"Nebude se imperátor zlobit?" optala se Ctihodná matka. Znovu zahýbala prsty: rozkazovačně, naléhavě, zpytavě.

"Ať se zlobí. Byla jste mojí učitelkou v Sesterstvu, tak jako jste byla učitelkou jeho vlastní matky.

Domnívá se snad, že se k vám otočím zády, jako to provedla ona?" A Irulániny prsty hovořily, omlouvaly se, prosily.

Ctihodná matka si povzdechla. Navenek to byl povzdech vězně truchlícího nad svým osudem, v nitru však chápala Iruláninu odpověď jako její komentář. Bylo marné doufat, že by se vzácný genový vzorec atreidovského imperátora podařilo zachovat pomocí tohoto nástroje. Bez ohledu na to, že je krásná, je tato princezna špatná. Pod pozlátkem sexuální přitažlivosti se skrývá ufnukaná mazanost, jíž záleží daleko víc na slovech než na činech. Irulán však stále byla Benegesserit'anka a Sesterstvo si zachovávalo jisté způsoby, jak využít jejího ženství jako pojistky, že by se životně důležité instrukce mohly vyplnit.

Pod neškodným tlacháním o měkčím lůžku a lepší stravě Ctihodná matka rozvinula celý svůj přesvědčovací arsenál a udílela pokyny: musí tu dojít k bratrsko-sesterskému křížení. (Irulán div nepukla, když se jí dostalo takového pokynu.)

"Musím mít šanci!" naléhaly Irulániny prsty.

"Tys měla šanci," odvětila Ctihodná matka. A instrukce ještě zpřesnila: Škorpi se imperátor se svou konkubínou? Při svých jedinečných schopnostech se musí cítit osamělý. S kým si může pohovořit v naději, že bude pochopen? Zřejmě se sestrou. Ona s ním tu osamělost sdílí. Je třeba využít jejich hluboké vzájemné závislosti. Musejí se vytvářet příležitosti, jak oběma proniknout do soukromí. Musí se pořádat intimní schůzky. Využít i možnost, jak konkubínu odstranit. Stesk rozpouští konvenční zábrany.

Irulán nesouhlasila. Kdyby měla být Chani zavražděna, okamžitě by na princeznu-manželku padlo podezření. Mimoto jsou tu další problémy. Chani drží starou fremenskou dietu, která prý zvyšuje možnost otěhotnění, a tato dieta naprosto vylučuje možnost předepsání drogy proti početí. Zvýšení dávek supresiv by jenom způsobilo, že by Chani tím spíš otěhotněla. Ctihodná matka byla pobouřena a stěží to skrývala, její prsty však vyjadřovaly, co chce. Proč se tohle neřeklo hned na začátku jejich rozhovoru? Jak mohla být Irulán tak hloupá? Kdyby Chani otěhotněla a porodila syna, imperátor by to dítě prohlásil za nástupce! Irulán se bránila, že toto nebezpečí chápe, že však se geny nemusejí totálně ztratit.

Ta zatracená stupidita! běsnila Ctihodná matka. Kdo ví, co by supresiva a Chaniny genetické komplikace mohly z té její divošské fremenské rasy zplodit. Sesterstvo smí mít jenom čistý rodokmen! A následník by měl rozvíjet Paulovy ambice, pohánět ho v dalším úsilí při konsolidaci jeho říše. Spiknutí si takový ústupek nemohlo dovolit. Irulán se bránila - jak má Chani onu dietu vymluvit?

Ctihodná matka však neměla náladu na řeči. Irulán nyní dostala jasný pokyn, aby sledovala tuto novou hrozbu. Jestli Chani otěhotní, musí se jí dát do jídla či do nápoje něco, co vyvolá potrat. Bud' to, nebo vražda. Za žádnou cenu se nesmí stát, že by následník trůnu byl takovéhoho původu. Irulán namítala, že drogy vyvolávající potrat by mohly být stejně nebezpečné jako otevřený útok proti konkubíně. Roztřásla se při představě pokusu o Chaninu vraždu.

Že by se Irulán onoho nebezpečí zalekla? Ctihodná matka to chtěla vědět, prstomluvou dávala najevo hluboké pohrdání. Rozzlobená Irulán však naznačovala, že ví, jakou má cenu jako agent v královské domácnosti. Chce se snad spiknutí zbavit tak cenného agenta? Chtějí ji vyhodit? Jakým jiným způsobem by si asi zajistili sledování imperátora tak zblízka? Nebo snad nasadili jiného agenta do domu? Bylo to v tom? Má tedy být využita ze zoufalství a naposledy?

Ve válce všechny hodnoty nabývají jiných souvislostí, namítala Ctihodná matka. Největším nebezpečím by pro ně bylo, kdyby si Atreidův dům sám zajistil pokračování rodokmenu. Sesterstvo takové riziko nemohlo připustit. Šlo o víc než jen o ohrožení Atreidova genetického vzorce. Kdyby Paul pevně dosadil na trůn svou rodinu, pak se Sesterstvo mohlo po celá staletí utěšovat jen tím, že se jeho program zhroutl. Irulán s takovým argumentem souhlasila, ale nemohla se ubránit myšlence, že bylo přijato rozhodnutí obětovat princeznu-manželku něčemu, co má nezměrnou cenu. Bylo tu něco, co měla vědět o gholovi? spekulovala Irulán.

Ctihodná matka by byla ráda věděla, zda se Irulán domnívá, že v Sesterstvu jsou sami blázni. Kdy se dopustili chyby, že Irulán řekli všechno, co měla znát?

Nebyla to odpověď, ale doznání, že se něco tají, postřehla Irulán. Tím se říkalo, že se jí poví jen to, co musí vědět nezbytně.

Jak si mohou být jisti, že ghola imperátora zahubí? ptala se Irulán.

Zrovna tak by se mohla ptát, zda melanž má rozkladný účinek, opáčila Ctihodná matka.

Bylo to pokárání s jemnou pohrůzkou, uvědomila si Irulán. Benegesseritský "poučný šleh" jí napověděl, že měla dávno předvídat jistou souladnost mezi kořením a gholou. Melanž byla drahocenná, její cena však byla v tom, že jde o drogu. Přidávala léta života - někomu i desítky let - ale pořád to byla jen cesta k smrti.

Ghola byl cosi jako smrtelná hodnota.

Obvyklý způsob, jak předejít nežádoucímu zrození, byl, že se budoucí matka zabije, ještě než dojde k početí, naznačovala Ctihodná matka, čímž odrážela útok.

Jistě, pomyslela si Irulán, když pořádně zaplatíte, dostanete za to, cokoli chcete.

Oči Ctihodné matky, tmavé s namodralým leskem po přísadě melanže, se upíraly na Irulán pátravě, vyčkávavě, zkoumaly každou podrobnost.

Irulán si s úlekem pomyslela: Čte ve mně jasně. Jak mě vycvičila, tak mě taky pozoruje. Ví, že splním rozhodnutí, které se tu přijme. Teď jen chce vidět, jak to přijmu. Dobrá, budu to brát jako Benegesseritův úsměv. Anka a princezna.

Irulán se zmohla na úsměv, narovнала se a vzpomněla si na evokativní úvodní pasáž Litanie zbavující strachu:

"Nesmím se bát. Strach zabíjí myšlení. Strach je malá smrt přinášející naprosté vyhlazení. Budu svému

strachu čelit..."

Když se opět uklidnily, Irulán napadlo: Ať si se mě zřeknou. Já jim ukážu, jakou hodnotu má princezna. Třeba jim zaplatím víc, než očekávají.

Ještě pár prázdných slůvek předstíraného rozhovoru - a Irulán odešla.

Když zmizela, Ctihodná matka se vrátila k tarokům a rozložila je do vzoru ohňového víru. Okamžitě dostala Kwisatz Haderacha z Velkých Arkan a karta byla v páru s Osmi Plavidly: orákulum něco zamlčuje a zrazuje. Karta nekladla příznivé osudové sestavy: mluvila o utajovaných prostředcích nepřátel. Otočila se od karet, celá rozrušená se posadila a přemítala, zda je Irulán přece jen nemůže zničit.

Fremeni ji považovali za Pozemskou Postavu, za polobohyni, jejímž zvláštním posláním je ochraňovat kmeny mocí svých vášní. Je to Ctihodná matka jejich Ctihodných matek. Poutníci, kteří za ní přicházeli s prosbami o navrácení mužných sil či s prosbami, aby z jalových učinila plodné, v ní viděli antimentata. Krmila je doklady o tom, že "analytično" má hranice. Představuje nejvyšší vzepětí. Je panenská děvka - duchaplná, vulgární, krutá, ve svých choutkách stejně ničivá jako Coriolisovy bouře.

Svatá Alia, Vládkyně Dýky

Výňatek z Irulánina hlášení

Alia stanula jako černě oděná stráž na jižní plošině svého chrámu, takzvané Věštcovy svatyně, kterou pro ni zbudovaly Paulovy fremenské kohorty naproti jeho pevnosti.

Nenáviděla tuto stránku svého života, ale byla si vědoma, že není možné se chrámu vzepřít, aniž přivodí zkázu jich všech. Davy poutníků (hrom aby do nich!) rostly každým dnem. Nízká zastřešená kolonáda chrámu jimi byla napěchovaná. Mezi poutníky se pohybovali prodavači, různí kejklíři, haruspikové, hadači, všichni tu kšeftovali podle žalného příkladu Paula Muad'Diba a jeho sestry.

Alia si všimla, že mezi zbožím prodavačů největší pozornost vzbuzují červené a zelené balíčky s novými Duskými taroky. Začala o kartách přemýšlet. Kdo zavedl tuhle měnu na arrakénském trhu? Proč právě nyní a právě tady tak prudce stoupl zájem o taroky? Může za to vyšinutý Čas? Koření melanž vždycky stupňovalo jistou citlivost k předpovědím. Fremeni byli vždycky hotoví podivíni. Je to snad náhoda, že taková sousta jich teď a tady fušuje do věštění a vykladačství osudových znamení? Řekla si, že při nejbližší příležitosti na to bude hledat odpověď.

Vítr byl jihovýchodní; jeho poslední závany ztichly nad proláklinou při Štítovém valu, který se příkře tyčil na severní straně. Jeho okraj oranžově potemněl, jak slunce pozdního odpoledne prosvěcovalo řídkým prachovým oparem. Horký vítr jí žhnul do tváře a vzbudil v ní stesk po domově, po písečných pláních, po bezpečí otevřeného prostranství.

Poslední zástupy tohoto dne začaly sestupovat po širokých schodech ze zeleného kamene na nízké kolonádě. Kráčeli jednotlivě, ve skupinách, někteří se zastavovali, aby se podívali na pevnost, na posvátné amulety na policích pouličních prodavačů. a dávali si naposledy vykládat u hadačů. Poutníci, prosebníci, městští lidé, fremeni, prodavači, kteří už dneska zavřeli - ti všichni tvořili nesouvislý průvod, který se vlekl ulicí lemovanou palmami a vedoucí do srdce města.

Aliiny oči rozeznávaly fremeny, zaznamenávala v jejich obličejích mrazivé pohledy nedůvěřivé úcty a jejich polodivoký odstup od ostatních. Tihle fremeni byli její silou i ohrožením. Dosud využívali obřích červů pro dopravu, při sportu a jako obětí. Nesnášeli poutníky z ostatních končin, jen tak tak strpěli městské lidi ze strží a proláklin, byl jim odporný cynismus pouličních prodavačů. Do fremenů nikdo nestrkal ani v davu, jako se strkají ti, kdo proudili do Aliiny Svatyně. Nebyli tam ti, kdo vládou dýkou v chráněném Posvátném Místě, nicméně tam nějaká těla byla nalezena... později.

Odcházející roj zvířil prach. Křemitý pach vnikal Alii do chřípí, takže se v ní vznítla jakási zvláštní bodavá bolest z touhy po otevřené poušti. Uvědomovala si, že její tušení minulosti se zostřilo s gholovým příchodem. Bylo plno příjemných věcí v oněch ničím nezatížených dnech, než její bratr nastoupil na trůn - čas žertů, čas drobností, čas potěšení z chladného jitra či západu slunce, čas... čas... čas... Ba i nebezpečí bylo v oněch dnech blahodárné - čiré nebezpečí, aniž se znal jeho zdroj. Nebylo třeba

přepínat hranice jasnozřivosti a civět skrze závoje kvůli frustrujícímu letnému postřehu budoucnosti. Divocí fremeni mají pravdu: "Čtyři věci nelze skrýt - lásku, kouř, sloup ohně a muže, jenž kráčí v otevřené poušti."

V náhlém poryvu hnusu se Alia stáhla z plošiny do stínu Svatyně a pustila se podél balkonu, z něhož bylo vidět dolů do jiskřivě opalizující Síně věštek. Písek na dlaždicích jí skřípal pod chodidly. Prosebníci vždycky nanesou písek do Posvátných místností! Nevšímal si doprovodu, stráže, postulantů, všudypřítomných kvizaratských kněžourských donašeců, vpadla do točité chodby vedoucí nahoru do jejích soukromých pokojů. A tady odtud z prostředí pohovek, tlustých koberců, závěsů a upomínek na poušť, poslala pryč fremenské amazony, jež jí Stilgar přidělil za osobní stráž. Nejspíš hlídací psi! Když odešli, pobouřeně mručela, neboť větší strach měla ze sebe než ze Stilgarových lidí, svlékla se, nechala si pouze pouzdro s dýkou, uvázané kolem krku, šaty hodila za sebe, jak to dělávala před koupelí. Byl blízko, to věděla - tento stín muže, jež mohla vnímat v budoucnosti, ale nyní ho vidět nemohla. Zlobilo ji, že žádná jasnozřivá schopnost nebyla s to zhmotnit tuto postavu. Mohla ho vnímat jen v nenadálých okamžicích, když se zabývala cizími životy. Nebo snad ona sama se dostala nad zamlženou hranici pusté temnoty, kdy nevinnost se spájí s touhou. Stála těsně u pohybujícího se obzoru a pocíťovala, že při mimořádném vzepětí svých schopností by ho mohla spatřit. Byl tam - neustálý tlak na její vědomí: divoký, nebezpečný, necudný.

V koupelně ji obklopilo vlhké horké ovzduší. Byl to zvyk, který převzala od paměťového jsoucná nesčetných Ctihodných matek, které ve svém vědomí uchovávala jako perly na šňůrce kolem krku. Voda, teplá voda v zapuštěné vaně, jí přilnula k pleti, když do ní vklouzla. Zelené dlaždice s figurkami rudých ryb, což mělo znázorňovat moře, byly kolem dokola. Taková hojnost vody v tomhle prostoru, že by se pradávny fremen musel rozhořčit, kdyby viděl, že se používá jen k omývání lidského těla. On byl nablízku.

Byl to chtíč pod tlakem neposkvrněnosti, pomyslela si Alia. Její tělo prahlo po muži. Sex nebyl žádným náhodným mystériem pro Ctihodnou matku, která předsedávala orgiím na síci. Vědomí tau z dalších částí její osobnosti mohlo předejít jakýkoli detail, jež si vyžádala její zvědavost. Tento pocit blízkosti nemohl být nic jiného, než že se tělo vzpíná k tělu.

V teplé vodě činorodost zvítězila nad letargií.

Alia rychle vyklouzla z vany; kapala z ní voda, mokrá a nahá dlouhými kroky vstoupila do cvičebny, sousedící s ložnicí. Byla to obdélníková místnost s proskleným stropem, kudy přicházelo denní světlo, vybavená rozměrnými i titěrnými přístroji, jež adeptům Bene Gesseritu umožňovaly výcvik podle nejdokonalejších fyzikálních i mentálních poznatků. Byly tu mnemotechnické posilovače, digitální posilovače a zcitlivovače prstů na ruku i nohu, ladiče pachů, taktilní senzibilizátory, měniče tepelného pole, obelstívačové moduly k protirutinním vyšetřovatelským návykům, alfavlnové tryskové trenažéry, noktovizory, umožňující analyzovat spektrum antisvětla...

Na píd' velká písmena po délce celé jedné stěny, napsaná její vlastní rukou mnemotechnickou barvou, tu byla jako klíč k benegesseritskému Krédu:

"Všechny způsoby výcviku před námi byly zatíženy instinktem. Naučili jsme se jak vyučovat. Před námi se badatelé řídili toliko instinktem a rozpětí jejich pozornosti mnohdy nepřesahovalo délku jednoho lidského života. Nikdy nedošlo k tomu, že by jejich projekty obsáhly padesát či více délek života. Koncept totálního svalovonervového výcviku nikdy nepronikl do vědomí."

Když Alia vešla do cvičebny, zachytila svůj vlastní odraz, tisíckrát znásobený v prizmatických krystalech zarámovaného zrcadla, jež se pohupovalo v srdci cvičné figuríny. Spatřila dlouhý kord, zavěšený na konzole proti figuríně, a řekla si: Ano, budu cvičit do vyčerpání - utahám se a pročistím si hlavu.

Kord jí výborně seděl v ruce. Vyndala dýku z pochvy uvázané na krku, uchopila ji levicí, zaujala základní postoj se skloněným kordem. Obranná síla figuríny se uvedla v činnost, pozvedl se štít a zvolna a rozhodně odsouval Aliinu zbraň stranou.

Prizma zajiskřilo. Figurína udělala sun vlevo.

Alia ji sledovala hrotem dlouhé čepele a náhle se jí zdálo, jako se jí to nejednou stávalo - že snad oživila.

Byly to pouze servomotory a kompletní reflektorový okruh, který měl její zrak odpoutat od nebezpečí, zmást ji a dát za vyučenou. Byl to přístroj přizpůsobující své reakce tomu, jak ona reaguje, byla to vlastní

protisíla, pohybující se podle jejích pohybů. balancující světlo v prizmatech, řídící pohyby této figuríny, nastavující čepel proti Aliině čepeli.

V prizmatech se při výpadu zableskla spousta čepelí, jen jedna však byla skutečná. Kontrovala jenom tu skutečnost, bodla kordem za ochranný štít a byl to zásah. Signalizační světlo se rozsvítilo: červená a zajiskření prizmat... přidat.

Figurína opět zaútočila, markér nyní ukázal první rychlost, bylo to o kousek blíže než zpočátku.

Alia úder kryla, a aniž zachovala obezřetnost, pronikla do zóny nebezpečí a zabodovala dýkou.

Z prizmat zazářila dvě světla.

Figurína na rolerech se pohnula ještě rychleji a jako magnet zapůsobila na její tělo a na hrot jejího kordu.

Výpad - kryt - kontra. Výpad - kryt - kontra...

Ted' už jí svítily čtyři zásahy a figurína se stávala nebezpečnější, s každým novým světlem vyrážela dál a odkrývala tak více míst k zaútočení, aby ji mátl.

Páté světlo.

Na nahé Aliině pleti se zaleskl pot. Utkvěla ve vesmíru, jehož rozměr byl vymezen hroznou čepelí, figurínou, holými chodidly na podlaze cvičebny, pocity (nervy), svaly - pohyb proti pohybu.

Výpad - kryt - kontra. Šest světel... sedm... Osm!

Nikdy dosud neriskovala osm.

Když opadlo napětí mysli, bylo jí najednou do pláče nad takovou zbabělostí. Soustava prizmat ani figurína nemohou uvažovat, cítit nebezpečí či výčitky svědomí. To s sebou nese skutečná čepel. Stavět se proti tomu znamená popřít smysl výcviku. Útočící čepel by mohla zmrzačit, ba i zabít. Ale ani nejlepší šermíři impéria nikdy nešli na víc než na sedm rozbojů.

Devět! Alia zakousla vrcholné opojení. Čepel při výpadu i figurína se stávaly čím dál tím rozmazanější.

Cítila, že kord v její ruce je najednou živá věc. Byla antifigurínou. Nikoli ona vládla čepelí; čepel vládla jí. Deset!

Jedenáct! Něco se jí zalesklo za zády, zeslábla aura obranného štítu figuríny, jež se stáhla a dohupkala do deaktivované pozice. Světla pohasla. Prizmata i figurína se zklidnily.

Alia se otočila, měla zlost, že ji vyrušují, k její reakci se ještě přidalo napětí, když si uvědomila, jak obrovsky účinná je tato dýka. Byla vržena s jedinečnou přesností - právě dost rychle, aby proletěla ochrannou zónou štítu, ale ne příliš rychle, aby se uhnula.

A zasáhla milimetrový bod uprostřed jedenáctého světla na terči. Alia cítila, že její vzrušení a napětí vyprchává způsobem nikoli nepodobným tomu, jak tomu bylo u figuríny. Vůbec ji nepřekvapilo, když postřehla, kdo vrhl dýku.

Těsně u vchodu do cvičebny stál Paul a tři kroky za ním Stilgar. Aliin bratr mhouřil oči vzteky.

Když si Alia uvědomila, že je nahá, chtěla se schovat, ale pochopila směšnost takového nápadu. Jestliže oči něco spatří, už to nelze vymazat. Pomalu zasunula dýku zpátky do pochvy, kterou měla na krku.

"To jsem si mohla myslet," řekla.

"Doufám, že víš, jak to bylo nebezpečné," pravil Paul. Zvolna vychutnával proměny její tváře i těla: pleť jí při zápasu zrudověla, rty jí naběhly a zvlhly. Obklopovalo ji takové ženství, jež nikdy se svou sestrou nespojoval. Přišlo mu to tak podivné, že mohl pozorovat člověka sobě tak blízkého, a teprve teď ho odhalit v celkovém souhrnu, který se zdál tak určitý a důvěrně známý.

"Bylo to šílenství," zachrptěl Stilgar a stoupl si vedle Paula.

Bylo to řečeno se vztekem, Alia však v jeho hlasu zaslechla posvátnou bázeň a postřehla ji i v jeho pohledu.

"Jedenáct zásahů," řekl Paul a vrtěl hlavou.

"Mohla jsem jich udělat dvanáct, kdybyste se do toho nebyli zamíchali," řekla. Začala blednout, jak si ji zblízka měřil, a dodala: "A proč tedy ty zatracené věci mají tak širokou světelnou škálu, když se nepředpokládá, že na ni někdo stačí?"

"Bene Gesserit se může ptát na logické argumenty ve věci, jež není vůbec jednoznačná?" otázal se Paul.

"Tys asi nikdy neudělal víc než sedm zásahů?" řekla znovu se vztekem. Začalo ji obtěžovat, že ji tak pozoruje.

"Už kdysi," pravil Paul. "Gurney Halleck mě dostal při desíti. Můj trest byl tak trapný, že ti radši ani

nebudu vyprávět, co udělal. Ale když mluvíme o trapnosti..."

"Doufám, že příště se napřed ohlásíte," řekla. Protáhla se kolem Paula do ložnice, vybrala si volnou šedou róbu, vklouzla do ní a začala se česat před nástěnným zrcadlem. Cítila se upocená, sklíčená, jako po souloží, byl to smutek spojený s přáním znovu se vykoupat... a spát. "Proč jste sem přišli?" zeptala se. "Můj pane," pravil Stilgar. V hlase měl podivný odstín, jenž donutil Aliu, aby se obrátila a pohlédla na něho.

"Jsme tu z Irulánina popudu," řekl Paul, "i když se to může zdát jakkoli podivné. Irulán je přesvědčena, a Stilovy informace to zřejmě potvrzují, že naši nepřátelé se hodlají pokusit o hlavní-"

"Můj pane!" ostřejším tónem pravil Stilgar.

Když se bratr tázavě obrátil, Alia nepřestala pozorovat starého fremenského náibá. Cosi na něm ji varovalo, že jde o jednoho z oněch primitivů. Stilgar věřil v nadpřirozený svět kolem sebe. Ten k němu hovořil jednoduchým pohanským jazykem, rozptylujícím veškeré pochyby. Ten přírodní svět, v němž tkvěl, byl nelítostný, nezadržitelný a byl prostý běžné morálky impéria.

"Ano, Stile," řekl Paul. "Chceš jí říct, proč jsme přišli?"

"Tohle není vhodná chvíle na povídání o tom, proč jsme přišli," odvětil Stilgar.

"Co se stalo, Stile?"

Stilgar nepřestal sledovat Aliu. "Pane, cožpak jste slepý?"

Paul se obrátil k sestře s rostoucím pocitem tísně. Ze všech jeho poradců jedině Stilgar se mohl opovážit hovořit s ním takovýmto tónem, ale právě teď Stilgar zřejmě usoudil, že je to třeba.

"Potřebuje mužského," prohlásil. „Vzniknou potíže, jestli se nevdá, a to hodně brzo."

Alia se odvrátila, tvář jí najednou žhnula. Jak mě tak vyhmátl? napadlo ji. Benegesseritské sebeovládání nedokázalo utajit její odezvu. Jak na to Stilgar přišel? Nemá přece výcvik Hlasu. Cítila se vyděšena a dostala vztek.

"Slyšte velkého Stilgara," řekla, otočena zády k nim, a uvědomovala si hádavý tón svého hlasu, který nebyla s to zvládnout. "Narážka na staropanenství od Stilgara, fremena!"

"Protože vás oba mám rád, musím to říct," pravil Stilgar tónem, který svědčil o důstojenství. "Nestál jsem se náčelníkem fremenů proto, že bych byl slepý vůči tomu, co dává muže a ženy dohromady. Na to nejsou třeba žádné nadpřirozené schopnosti."

Paul zvažoval Stilgarova slova, znovu si promítl, co tu uviděl, i vlastní mužský dojem ze své sestry. Ano - Aliu obklopovalo smyslné ovzduší, cosi divošsky necudného. Co ji nutkalo, že šla do cvičebny nahá? A tak šíleným způsobem riskovat život. Jedenáct zásahů do terčových prizmat! Ten stupidní robot se mu dral do úvah jako pravěká hororová obluda. Mít takového robota bylo módou, avšak neslo to s sebou nákazu minulé nemravnosti. Kdysi byli takoví roboti řízeni umělou inteligencí, počítačovými mozky. Služebnický Džihád s tím skoncoval, ale s aurou aristokratické zhýralosti, jež takovéto věci obklopovala, neskončil.

Stilgar měl pochopitelně pravdu. Musejí pro Alii najít partnera. "Budu to mít na zřeteli," řekl Paul.

"Pohovořím si o tom s Alií později - mezi čtyřma očima."

Alia se otočila s pohledem upřeným na Paula. Protože znala, jak Paulovo myšlení funguje, bylo jí jasné, že teď o ní bude rozhodovat mentat, což jsou nespočetné bity, skládající se v analýzu tohoto lidského počítače. Tato úvaha měla neúprosný rys - hnutí jako planetární pohyb. Měla v sobě cosi z vesmírného řádu, nevyhnutelnost a úděs.

"Pane," řekl Stilgar, "snad bychom měli-"

"Ted' ne!" vyhrkl Paul. "Ted' máme jiné starosti."

Alia si byla vědoma, že pokud jde o logiku, bratrovi se nevyrovná, přešla tedy těch pár předešlých okamžiků a ozvala se benegesseritským způsobem: "Poslala vás Irulán?" Pochopila, že při této myšlence se také cítí ohrožena.

"Nepřímo," pravil Paul. "Informace, kterou jsme od ní dostali, potvrzuje naše podezření, že Gilda má něco za lubem, pokud jde o červy."

"Pokusí se o únos jednoho malého, aby pak zahájili zkušební cyklus pěstování koření v jiných končinách," řekl Stilgar. "Znamená to, že pro to musejí najít vyhovující planetu."

"To znamená, že mají komplice mezi fremeny," usoudila Alia, "Žádný mimozemšťan by nebyl s to červa

zajmout."

"Tohle jste si mohla ušetřit," řekl Stilgar.

"Ne, to jsem si nemohla ušetřit," pravila Alia. A tahle tupost ji urážela. "Paule, ty jistě..."

"To je řada průšvihů," usoudil Paul. "Už nějakou dobu jsme o tom věděli. Já jsem totiž nespátl jiný podobný svět, a to mě sužuje. Jestli oni-"

"To tě sužuje?" zeptala se Alia. "Potom to znamená jenom to, že polohu toho světa utajují skrze kormidelníky, stejným způsobem, jakým zastírají své svatyně."

Stilgar otevřel ústa a zas je beze slova sklapl. Bylo pro něho ohromující, že jeho idol přiznal potupnou slabinu.

Paul vytušil Stilgarovo zneklidnění a pravil: "Máme jednu bezprostřední starost! Chtěl bych vědět, jak se na to díváš, Alie. Stilgar navrhuje rozmístit naše stráže i do otevřené krajiny a posílit síčské strážné."

Nakonec je možné určit místo výsadku a předejít-"

"S Kormidelníkem, který by je naváděl?" zeptala se Alia.

"Jsou to přece zoufalci, nebo ne?" pokývl Paul hlavou. "A to je to, proč jsem tady."

Alia se zeptala: "Co mohli předvídat, že nám to ušlo?"

"Přesně tak."

Alia přitakala, připomněla si, jak uvažovala o nových Duských tarokách. Rychle si v duchu promítla své obavy.

"Musíme zřídit vzdušnou obranu," řekl Paul.

Stilgar podotkl: "S náležitými hlídkami bychom mohli předejít -"

"Ničemu nepředejdeme... navždycky," řekla Alia.

Nezamlouvalo se jí, jakým způsobem teď Stilgar uvažuje. Zúžil si celkový problém, to podstatné pominul. To nebyl Stilgar, napadlo ji.

"Musíme počítat s tím, že se červa zmocní," pravil Paul. "Jiná otázka však je, jsou-li na jiné planetě schopni začít s melanžovým cyklem. K tomu budou potřebovat víc, než jenom červa."

Stilgar pohlédl z bratra na sestru. Při ekologickém přístupu k věci, který v něm byl zakořeněn, protože žil na síči, pochopil, co myslí. Unesený červ by nemohl žít jinde než na tom kousku Arrakis - na písčném planktonu Malých Tvůrců, toť vše. Problém, který měla Gilda, byl širší, nemohla jej však uskutečnit. Jeho řešení asi tkví v rozličných oblastech.

"Takže vaše jasnovidění nepřistihlo Gildu při činu," ptal se Stilgar.

"K čertu!" vybuchl Paul.

Alia pozorovala Stilgara a cítila, jak jeho myšlenky zachvacuje bytostně divošská představa. Byl tím kouzlem lánán jako na mučidlech. Kouzlo! Kouzlo! Zahlédnout budoucnost znamenalo totéž, jako tajně ukrást strašný oheň posvátného plamene. Sálalo to vrcholným nebezpečím, bylo to riziko oběti i ztráty duše. Vracelo se to z beztvarych, nebezpečných dálav jako cosi zformovaného a mocného. Stilgar však začal vnímat jiné síly, snad větší síly zcela neznámého horizontu. Jeho Královna čarodějnic a přítel Kouzelník vyrazili nebezpečné slabiny.

"Stilgare," řekla Alia ve snaze ho zadržet, "stojíte v dolině mezi dvěma dunami. Já stojím na křižovatce. Vidím tam, kam vy nedohlédnete. A mezi dalšími věcmi vidím hory, zakrývající dálavy."

Stilgar však řekl: "Jsou věci, jež se vám nezjevují. Tak jste to vždycky říkala."

Alia pravila: "Veškeré schopnosti jsou ohraničeny."

"A nebezpečí může přijít zpoza hor," pravil Stilgar.

"Jde tu o cosi tohoto druhu," řekla Alia.

Stilgar přikývl s pohledem upřeným na Paulovu tvář. "Ale cokoli přichází zpoza hor, musí přejít duny."

Nejnebezpečnější hrou ve vesmíru je vládnout na základě věštek. My sami se nepovažujeme za dost moudré a statečné, abychom tuto hru hráli. Podrobná měřítka pro stanovení pravidel v méně důležitých věcech jsou si tím blíže, čím větší odvalu dojit až na sám pokraj vlády prokážeme. Pro náš účel jsme si vypůjčili benegesseritskou definici a kloníme se k tomu, že rozličné světy jsou genetickými fondy, zdroji

učení i učitelů, prameny možného. Náš cíl není vládnout, leč nalézat tyto genetické fondy, učit se a osvobodit se ze všech zábran návyku i vlády.

"Orgie jako nástroj politického řemesla".

Kapitola třetí Gildovského Kormidelníka

"Tady zemřel váš otec?" zeptal se Edric a přitom ukázal paprskovým indikátorem ze svého kontejneru na šperkem označený bod na jedné z plastických map, zdobících stěnu Paulova přijímacího salonu.

"To je schránka s jeho lebkou," odpověděl Paul. "Otec zemřel jako zajatec na Harkonnenově fregatě."

"Ach ano, už si na tu příhodu vzpomínám," řekl Edric. "Má to nějakou spojitost s vraždou starého barona Harkonnena, smrtelného nepřítele vašeho otce?" Doufal, že v děsivém nátlaku, kterým na něj působilo toto místo, toho neprozradil příliš, překulil se v oranžovém plynu a zaměřil pohled na Paula. sedícího vedle na šedočerně proužkovaném dlouhém divanu.

"Barona zabila má sestra," pravil Paul suše, "právě před bitvou o Arrakén."

A uvažoval, proč tenhle Gild'an, tenhle rybomůž, se na tomto místě a v tuto chvíli znovu vrtá ve starých ranách.

Zdálo se, že Kormidelník, bojovně naladěný do předem ztracené bitvy, potlačil svou nervovou energii. Přestal s malátnými rybími pohyby, které dělal při předešlém setkání. Edrikovi drobné oči těkaly hned sem... hned tam a zpytavě si Paula prohlížely. Jeden z pobočníků z Edrikovy družiny stál stranou poblíž řady domácí ochranky, která jakoby lemovala konce stěny po Paulově levici. Tento pobočník Paula znepokojoval - byl to hromotluk s tlustou šíjí, tupý a prázdný obličej. Muž vstoupil do salonu, když postrkoval Edrikův kontejner na pohyblivé plošině, chůze to byla velmi podivná, ruce měl v bok.

Scytale, jak mu říkal Edric. Scytale, pomocník.

V Scytalově tváři se zračila tupost, oči ho však prozrazovaly. Všemmu kulem se vysmívaly.

"Zdá se, že vaši konkubíně se líbí, jak se Tančící. Maska předvádí," ozval se Edric. „Těší mě, že jsem mohl nabídnout toto nepatrné pobavení. Zvláště pak se mi líbí, jak reaguje, rád se dívám na její rysy, když jako by hrála zároveň s celou tou družinou."

"Není v tom varování před darem, který Gild'ané přivedli?" zeptal se Paul.

A vzpomínal na představení v Hlavní síni. Tanečníci vešli v kostýmech a maskách Duských taroků a rozbíhali se do zdánlivě nahodilých skupin, z kterých vytvářeli ohnivé víry a pradávna věštecká znamení. Potom přicházeli vládcové - přehlídka králů a imperátorů, jejich tváře vypadaly jako na mincích, upjaté, strnulé, ale měly zvláštní fluidum, potom žertěři: byly to nápodoby Paulova obličejů i postavy. Chani na druhém konci síně se po nich opičila, dokonce i Stilgar, který chrochtal a natřásal se, kdežto ostatní se smáli.

"Náš dar však měl nejšlechetnější záměr," ohrazoval se Edric.

"Jakápak šlechetnost z vaší strany" tázal se Paul. "Ghola, kterého jste nám daroval, se domnívá, že má za úkol nás zahubit."

"Zahubit vás, pane?" odpověděl Edric se strojenou zdvořilostí. "Copak někdo může zahubit boha?"

Stilgar, který při posledních slovech došel až k nim, se zastavil a pohlédl na strážce. Podle něho byly od Paula příliš daleko. Zlostně jim pokynul, aby se přisunuly blíž.

"Všecko v pořádku, Stile," řekl Paul a pozvedl ruku. "Jde jen o přátelský rozhovor. Proč nepostrčíte Velvyslancův kontejner k mému divanu?"

Stilgar o pokynu uvažoval, viděl totiž, že by se tak Kormidelníkův kontejner dostal mezi Paula a nemotorného Edrikova pobočníka, příliš blízko k Paulovi, ale...

"Všecko je v pořádku, Stile," opakoval Paul a domluveným pohybem ruky změnil pokyn v rozkaz.

Se zjevným váháním posunul Stilgar kontejner blíž k Paulovi. Byla mu protivná ta těžká pronikavá vůně melanže, obklopující kontejner. Postavil se k boku kontejneru pod kroužící přístroj, jímž Kormidelník promlouval.

"Zahubit boha," pravil Paul. "To je opravdu zajímavé. Kdo však říkal, že jsem bůh?"

"Ti, kdo vás uctívají," odpověděl Edric a pohlédl významně na Stilgara.

"A vy tomu věříte?" otázal se Paul.

"Čemu já věřím, to teď není důležité, pane," řekl Edric. "Většinu z těch, kdo to pozorují, se však zdá, že

konspirujete, abyste ze sebe udělal boha. A člověk se pak ptá, zda něco takového je ve smrtelníkově moci... a je to bezpečné?"

Paul se na Gild'ana zpytavě podíval. Odpuzující tvor, ale vnímavý. Co chvíli si kladl otázku v tomto směru. Ale viděl už dost měnlivých drah Času a znal horší možnosti, než je vzít na sebe božské poslání. Daleko horší. Ty však se nehodily pro Kormidelníkovu vyzvídání. Zajímavé. Proč se na to ptal? Co mohl - podle něho - takovou drzostí získat? Paulovy myšlenky letěly... střih! - (po něm následovala představa Tleilaxana) - střih! (nedávné džihádské Sembovo vítězství mohl vyvolat Edrikův počín) - střih! - (různá benegesseritská kréda, jež se tu předvádějí) střih!...

Proces, zahrnující tisíce informačních bitů, protékal v oněch střizích Paulovým počítačovým vědomím. Snad to trvalo tři vteřiny.

"Ptá se Kormidelník na základní zaměření věšteb?" zeptal se Paul, čímž ho zavedl na nejtenčí led.

Kormidelníka to vzrušilo, ale dobře to skrýval, a vyrukoval s čímsi. co znělo jako dlouhý aforismus:

"Žádný inteligentní muž by se přece neptal na sám fakt věštění, pane. Prorocké vidění bylo lidstvu známe od pradávných časů. Byl to způsob, jak nás uvést v omyl, když jsme to nejméně očekávali. Naštěstí ve vesmíru existují i jiné síly."

"Mocnější než předvídání?" přitlačil ho Paul otázkou.

"Kdyby existovalo pouze předvídání, pane, a všechno vycházelo jen z něho, tak by samo sebe anihilovalo. Nic než věštění? Kde je ho možné využít kromě jeho vlastního degeneračního pohybu?"

"Lidské situace se stále opakují," přikývl Paul.

"Přinejlepším jsou to předpokládané věci," řekl Edric. "Aniž jsou mateny nějakými halucinacemi."

"Moje vidění tedy nejsou nic víc než halucinace?" zeptal se Paul s předstíraným smutkem v hlase. "Nebo chcete naznačit, že halucinaci mají moji obdivovatelé?"

Protože Stilgar vycítil stoupající napětí, přistoupil o krok blíže k Paulovi a upřel pohled na Gild'ana, který se v kontejneru zaklonil. "Překrucujete má slova, pane," protestoval Edric. Jeho slova prosycoval zvláštní nádechem násilí.

Násilí tady? uvažoval Paul. Toho by se neodvážili! Ledaže by (a podíval se na svou ochranku) síly, jež mě mají střežit, byly použity k tomu, aby mě vyhnaly.

"Ale vy jste mě nařkl z toho, že konspíruju, abych ze sebe udělal boha," řekl Paul tak, že ho mohli slyšet jen Edric a Stilgar. "Konspíruju?"

"Asi jsem nezvolil správná slova, pane," odvětil Edric.

"Ale významná," pravil Paul. "Říkají, že očekáváte můj obdiv k vám."

Edric zakroutil hlavou a bystře se ze strany podíval na Stilgara. "Lidé vždycky čekají, že je bohatí a mocní budou obdivovat, pane. Říká se, že aristokrat se vždycky pozná: ze svých neřestí odhalí jen ty, které ho činí populárním."

V Stilgarově tváři to zacukalo.

Paul ho zahlédl a vycítil, jak Stilgarovi v hlavě zašuměla zlostná myšlenka. Jak se tenhle Gild'an opovažuje takto mluvit s Muad'Dibem?

"Zjistíte nežertujete?" řekl Paul.

"Žertovat, pane?"

Paul cítil, jak mu vysychá v ústech. Měl pocit, že v místnosti je příliš mnoho lidí, že vzduch, který dýchá, už prošel příliš mnoha plícemi. Pachut' melanže z Edrikova kontejneru byla protivná.

"Kdo by měl být těmi spoluspiklenci v oné konspiraci?" zeptal se teď Paul. "Budete uvádět kvizarat?"

Edric si rozehnal oranžový plyn kolem hlavy. Vypadalo to, že už se nějakou chvíli nesoustředí na Stilgara, přestože fremen z něho nespouštěl zrak.

"Naznačujete, že moji misionáři ze Svatého řádu, a to všichni se ve svých kázáních uchylují k mazaným podvůdkům?" dotíral Paul.

"To by mohla být otázka vlastního zájmu a upřímnosti," řekl Edric. Stilgar položil ruku na dýku pod oděvem.

Paul zavrtěl hlavou a pravil: "Takže mě obviňujete z neupřímnosti?"

"Nejsem si jist, zda obviňovat je to pravé slovo, pane."

Jak je nestoudná tahle stvůra! pomyslel si Paul. A řekl: "Obviňujete - neobviňujete, tvrdíte však, že ani

moji biskupové ani já nejsme o nic lepší než vládychtiví lupiči."

"Vládychtiví, pane?" Edric se znovu podíval na Stilgara. "Moc má tendenci izolovat ty, kdo jí mají příliš mnoho. Nakonec ztrácejí kontakt s realitou... a padnou."

"Můj pane," zahučel Stilgar, "trestal jste lidi za menší věci!"

"Lidi ano," souhlasil Paul, "ale tohle je Velvyslanec Gildy."

"Viní vás ze špinavého podvodu," řekl Stilgar.

"Jeho myšlení mě zajímá, Stile," pravil Paul. "Přemoz vztek a zůstaň ve střehu."

"Jak Muad'Dib přikazuje."

"Povězte mi, Kormidelníku," pravil Paul, "jak bychom mohli takovýto domnělý podvod šířit v tak obrovských dimenzích prostoru a času, aniž bychom kontrolovali každého misionáře, aniž bychom vyšetřovali každou nicotnost v každém kvizaratském převorství či chrámu?"

"Co je pro vás čas?" zeptal se Edric.

Stilgar se zachmuřil v zřejmém zmatku. A uvažoval: Muad'Dib často říkal, že vidí do minulosti skrze závoje času. Co doopravdy ten Gild'an povídá?

"Copak by skladba takového podvodu nevykazovala slabiny?" ptal se Paul. "Výrazný nesouhlas, schizmata... pochyby, přiznání viny - toto všechno by podvod bezpochyby nemohl potlačit."

Edric řekl: "Co nedokáže zakrýt náboženství a vlastní zájem. to zmůže vládnoucí moc."

"Zkoušíte, kam až sahá moje tolerance?" zeptal se Paul.

"Jsou snad moje argumenty neopodstatněné?" opáčil Edric.

To chce, abychom ho zabili? uvažoval Paul. To sám sebe Edric nabízí za oběť?

"Já dávám přednost cynickému přístupu," řekl Paul na zkoušku. "Vy jste zřejmě cvičený ve všech živých úskocích státnictví, v dvojakém uvažování a v siláckých slovech. Pro vás řeč není nic víc než zbraň, takže zkoušíte, jak jsem obrněn."

"Cynický přístup," řekl Edric a úsměvem se mu stáhla ústa. "A vládci bývají notoricky cyničtí, týká-li se to náboženství. Náboženství je též zbraň. Jaký druh zbraně je náboženství, když se stalo vládou?"

Paul se niterně uklidňoval, jímál ho hluboký varovný pocit. Ke komu to tu Edric hovořil? Proklatě chytrá slova, silně působivá tím, jak byla použita - spodní tón příjemného humoru, nevyslovený náznak sdíleného tajemství: tento způsob chování svědčil o tom, že on i Paul byli dva protřelí lidé, muži z poněkud rozlehlejšího vesmíru, znalí věcí, které obecný lid vůbec nepředpokládá. Paulem úplně otřásl, když si uvědomil, že vlastně on není hlavním cílem všeho tohoto řečnění. Tenhle lump, který navštívil dvůr, měl povzbudivě mluvit k někomu jinému - ke Stilgarovi, k zdejší ochrance... a též asi k tomu hromotluckému pobočníkovi.

"Religiózní mana se přehnala nade mnou," pravil Paul. "Nezkoumal jsem ji." A uvažoval: No tak! Nechme tohle rybomuže při pomyšlení, že zvítězil v bitvě o světy!

"Tak proč jste se nezrekl odpovědnosti, pane?" zeptal se Edric.

"Kvůli své sestře Alii," odvětil Paul a pečlivě sledoval Edrika. "Ona je bohyně. Dovolte, abych vás upozornil, že Alia má starost, aby vás snad neusmrtila jasem svého pohledu."

Škodolibý úsměv, který se zpočátku rozehrál na Edrikových rtech, vystřídaly známky šoku.

"Myslím to smrtelně vážně," řekl Paul a pozoroval Edrikův prohlubující se otřes, když Stilgar přisvědčil. Edric se ozval pochmurným tónem: "Dal jste strašnou ránu mé důvěře ve vás, nepochybuji, že to byl váš záměr."

"Nebud'te si tak jist, že znáte moje záměry," pravil Paul a naznačil Stilgarovi, že slyšení je u konce.

Na Stilgarovu tázavou gestikulaci, zda má Edrika zavraždit, domluveným pohybem ruky odmítl a přímo rozkázal, aby to Stilgar nechal na něm.

Scytale, Edrikův pobočník, přešel k zadnímu rohu kontejneru a tlačil jej ke dveřím. Když se dostal proti Paulovi, otočil se k němu s rozesmátýma očima a řekl: "Dovolí můj pán?"

"Ano, copak?" zeptal se Paul, když si všiml, že Stilgar přikročil blíž, čímž reagoval na ohrožení ze strany toho chlapíka.

Scytale pravil: "Lidé prý lpí na imperátorském vedení, neboť vesmír je nekonečný. Pociťují osamocenost, jestliže je nesdružuje jednotící symbol. Pro osamocené lidi je imperátor nejvyšší instancí. Mohou se na něho obrátit a říct: Vidíte, On je tamhle. My jsme díky Jemu. Možná že náboženství slouží

témuž cíli, pane."

Scytale s potěšením přikývl a uštědřil Edrikovu kontejneru další štulec. Vyšli ze Síně slyšení, Edric ležel v kontejneru na zádech, oči měl zavřené. Jak se zdálo, vyčerpal veškerou svou kormidelnickou energii. Paul pozoroval Scytalovu belhavou postavu a přemýšlel o tom, co ten muž řekl. Prapodivný, chlapík, tenhle Scytale, říkal si. Když hovořil, vyzařoval z něho dobrý rozmar lidského množství - jako by se mu celé jeho genetické dědictví zračilo ve tváři.

"To je divné," řekl Stilgar nejen pro sebe.

Paul se zvedl z divanu, když strážní za Edrikem a jeho doprovodem zavřeli dveře.

"Divné," opakoval Stilgar. Na skrání mu tepala žila.

Paul přitlumil světla v Síní, popošel k oknu, jež otevřel tak, aby bylo vidět na rohovou sráznou stěnu Pevnosti. Světélka daleko dole se třpytila. Pracovní parta tam nesla obrovský plasmeldový panel k opravě fasády Aliina chrámu, poškozeného podivným prашným vírem.

"To bylo šílené, Usúle, pozvat si tuhle kreaturu do zdejších pokojů," řekl Stilgar.

Usúl, pomyslel si Paul. Moje jméno na síci. Stilgar mi připomíná, že mi kdysi vládl, že mě zachránil před pouští.

"Proč jste to udělal?" optal se Stilgar v Paulově těsné blízkosti.

"Informace," řekl Paul. "Musíme mít víc informací."

"Není nebezpečné, když se člověk s tím tvorem utká jen jako mentat?"

To je dobrý postřeh, uznal Paul.

Úsudková schopnost mentata je konečná. Nemůžete přece v rozmezí žádné řeči vyjádřit nezměrnost nějaké věci. I když i neschopnosti mentata mají svou hodnotu. Teď toho řekl jen tolik, aby se Stilgar pokusil vyvrátit mu jeho odůvodnění.

"Vždycky je něco navíc," řekl Stilgar. "Některé věci je lépe držet mimo."

"Anebo uvnitř," pravil Paul. A pro tento okamžik udělal vlastní věšteckomentatský souhrn. Mimo, to ano. A uvnitř: tam je ta pravá hrůza. Jak se může chránit sám před sebou? Jistě je sem vysadili, aby ho zničili, ale to bylo možné jen za daleko kritičtějších okolností.

Jeho zamyšlení přetrhl dupot spěchajících kroků. Ve dveřích se objevila postava kvizara Korby, ozařovaná zezadu třpytným osvětlením z vstupní haly. Vrazil tam doslova neslychaně divoce a téměř okamžitě zůstal stát, když se setkal s příšeří Síně. A zdálo se, že má plné ruce šigafileových cívek. Ve světle, pokud na ně dopadalo z haly, se třpytily jako malé kulaté šperky, a když strážce vešel a dveře zavřel, pohasly.

"Jste to vy, můj pane?" ptal se Korba a mhouřil oči do přitmní.

"Co je to?" otázal se Stilgar.

"Stilgar?"

"Jsme tu oba. Oč jde?"

„Vyvedlo mě z míry Gild'anovo přijetí."

"Vyvedlo z míry?" zeptal se Paul.

"Lidé říkají, můj pane, že se prokazují pocty našim nepřátelům."

„To je všechno?" otázal se Paul. "To jsou ty cívky, které jsem od tebe chtěl už dřív?" Ukazoval na šigafileové vinutí v Korbových rukou.

"Cívky... ach! Ano, můj pane. To je hotová historie. Chcete se na ně podívat tady?"

"Já jsem se na ně podíval. Chci je tuhle pro Stilgara."

"Pro mne?" zeptal se Stilgar. Pocítil vzrůstající rozmrzelost, protože to pochopil od Paula jako schválnost. Historie! Stilgar se už předtím snažil promluvit si s Paulem o logistických propočtech Zabulonova tažení. Překazila mu to přítomnost Velvyslance Gildy. A teď - Korba s tou svou historií.

"Kolikpak těch historek máš?" uvažoval Paul nahlas a zkoumal šedivou postavu ve stínu před sebou.

"Můj pane, mohu vyjmenovat všechny končiny, o které naši lidé zavadili při svém putování. Znáám dosah imperiálního..."

"Učil ses někdy o Zlatém věku Země?"

"Země? Zlatý věk?" Stilgara to podráždilo a zmátlo. Proč si Paul přeje probírat mýty ze samého rozbřesku Času? Stilgarovy myšlenky byly trvale nabity Zabulonovými početními údaji z mentatského

štábu: dvě stě pět útoků fregat s třiceti legiemi, pomocné prapory, vyčišťovací útvary, kvizaratští misionáři... rekvizice potravin (ty postavy viděl přímo před sebou) a melanže... výzbroj, uniformy. Medaile... urny na popel padlých... spousta specialistů, lidí připravujících podklady pro propagandu, úředníci, účetní... tajní agenti... tajní agenti přes tajné agenty...

"Přinesl jsem taky příslušenství k pulznímu synchronizátoru. můj pane," odvážil se Korba. Cítil jasné napětí mezi Paulem a Stilgarem, a to ho rozčilovalo.

Stilgar pokýval hlavou ze strany na stranu. Pulzní synchronizátor? Proč by od něho Paul chtěl, aby používal mnemonicky fibrilační systém u šigafilevého projektoru? Proč dělat rozborů specifických historických dat? To je práce pro mentata! Jako obvykle Stilgar došel k tomu, že není s to se ubránit hlubokému podezření při myšlence, že budou projektor i příslušenství použity. Tato věc ho vždycky znova vyvedla z míry, byla to hotová záplava dat, jež potom v mysli utřídil a byt překvapen informacemi, které neznal a neovládal.

"Pane, přišel jsem se Zabulonovými propočty," řekl Stilgar.

"Zabulonovy dehydratační propočty!" vyštěkl Paul. Užil při tom sprostého fremenského slova, které znamenalo tekutinu, kterou žádný muž při styku nemůže zadržet.

"Můj pane."

"Stilgare," řekl Paul, "musíš mít cit pro vyváženost věcí, a ten se dostaví tenkrát, chápeme-li věci dlouhodobě. My máme skoupé informace o dávných dobách, drobečky údajů, jež nám po sobě nechali služebníci, Korba ti to přinesl. Začni s Čingizchámem."

"Čingiz...Chán? Byl sardaukarem, můj pane?"

"Ach, dávno předtím. Pobíli... čtyři milióny lidí."

"To musel mít skvělou výzbroj, aby jich pobíli takovou spoustu, pane. Nejspíš laserové paprsky či..."

"Nepobíli je sám, Stile. Zabíjel podobně jako já - tím, že vysílal svoje legie. Je tu další imperátor v minulosti, kterého by sis podle mého měl všimnout: - Hitler. Pobíli víc než šest miliónů lidí. Docela to ujde na tu dobu."

"Pobíli... se svými legiemi?" otázal se Stilgar.

"Ano."

"To není příliš povzbudivá statistika, můj pane."

"Výborně, Stile." Paul pohlédl na cívky v Korbových rukou. Korba tu s nimi stál, jako by je ze všeho nejraději chtěl hodit na zem a utéct. "Statistiky: podle zachovaných údajů jsem pobíli jedenašedesát miliard lidí, sterilizoval jsem devět planet, dokonale demoralizoval pět set dalších. Vymazal jsem přívržence čtyřiceti věr, které existovaly od -"

"Nevěřících!" namítal Korba. "Byli to samí nevěřící!"

"Ne," pravil Paul. "Byli to věřící."

"Můj lenní pán žertuje," řekl rozechvěle Korba. "Džihád přivedl stovky světů na výsluní."

"Do temnot," pravil Paul. "Budeme se stovky generací zotavovat z Muad'Dibova Džihádu. Těžko si umím představit, že to vůbec někdo překoná." Zasmál se chraplavým hrdelním smíchem.

"O čem přemýšlíte, Muad'Dibe?" zeptal se Stilgar.

"Nejsem zamyšlený. Najednou jsem si představil imperátora Hitlera, který vyslovil něco podobného. Není pochyb o tom, že to řekl."

"Žádný jiný vládce neměl nikdy takovou moc jako vy," namítl Korba. "Kdo by se opovážil s vámi soutěžit? Vaše legie dohlížejí na poznání vesmír a všechny..."

"Dohled legií," ozval se Paul. "Jestlipak si to uvědomují?"

„Na své legie dozíráte vy, pane," přerušil ho Stilgar. A z tónu, jímž to řekl, bylo zřejmé, že mu náhle došlo, kde v tomto řetězci je jeho místo a v čem všem, pokud jde o řídicí síly, má prsty.

Když Stilgarovy úvahy náležitě usměrnil, obrátil Paul veškerou svou pozornost ke Korbovi a řekl: "Dej ty cívky sem na pohovku." Když Korba poslechl, Paul řekl: "Jaký průběh má recepce, Korbo? Zvládá to sestra bez problémů?"

"Ano, můj pane," řekl Korba ustaraně. "A Chani to sleduje svou špehýrkou. Má podezření, že by v Gild'anově družině mohl být nějaký sardakaur."

"Bezpochyby má pravdu," řekl Paul. "Šakalové se stahují."

"Bannerdži," řekl Stilgar a myslel tím šéfa Paulovy ochranky, "měl obavy, že některý z nich se pokusí proniknout do soukromých částí Pevnosti."

"A pokusili se o to?"

"Zatím ne."

"Ale došlo k nějakým zmatkům v společenské zahradě," řekl Korba.

"O jaké zmatky jde?" zeptal se Stilgar. Paul přikývl.

"Cizinci chodili sem tam," řekl Korba, "podupali trávníky, šuškali si - zaslechl jsem jakési řeči o nějakých výtržnostech."

"O jakých?" zeptal se Paul.

"Tak na tohle jsou naše daně? Hned jsem věděl, že tuhle otázku nadhodil sám Velvyslanec."

"To mě nepřekvapuje," odpověděl Paul. "Bylo v zahradách hodně cizinců?"

"Tucty, můj pane."

"Bannerdži rozmístil elitní oddíly k nechráněným vchodům, můj pane," řekl Stilgar. Přitom se otočil, rozhlédl se po jednotlivých zbylých světlech v síni ozařujících jeho tvář jen z jedné strany. Zvláštní osvětlení, ta tvář, to všechno bylo zauzleno v Paulově paměti - bylo to cosi z pouště. Paul se nesnažil plně si je vybavit, protože upřel pozornost k tomu, jak se Stilgar v duchu zarazil. Fremenovo čelo bylo zamračené, zrcadlilo snad každou myšlenku, která mu prolétala hlavou. Teď měl podezření, hluboké podezření, že v imperátorově chování je něco podivného.

"Nelíbí se mi, že pronikli do zahrady," řekl Paul. "Zdvorilost vůči hostům je jedna věc, nezbytné formality a uvítání vyslance, ale..."

"Dohlédnu na to, aby to uvedli do pořádku," pravil Korba. "Neprodleně."

"Počkej!" přikázal Paul Korbovi, který se už otáčel, že odejde.

V okamžiku náhlého ticha se Stilgar postavil tak, že mohl soustředěně pozorovat Paulův obličej. Udělal to šikovně. Paul ocenil způsob, jakým to Stilgar provedl, aniž se dopustil jakékoli drzosti. Bylo to naprosto fremenské: mazanost spolu s ohledem na soukromí druhého, pouze nejnezbytnější pohyb.

"Kolik je hodin?" zeptal se Paul.

"Skoro půlnoc, pane," odpověděl Korba.

"Korbo, ty jsi snad moje nejdokonalejší dílo," řekl Paul.

"Pane!" V Korbově hlase bylo znát, že je dotčen.

"Ty se mne bojíš?" otázal se Paul.

"Jste Paul Muad'Dib, který byl Usúlem na našem síči," řekl Korba. "Znáte moji oddanost k-"

"Cítil ses někdy jako apoštol?" zeptal se Paul.

Korba zřejmě slovům nerozuměl, ale naprosto přesně si vyložil jejich znění. "Můj císař ví, že mám čisté svědomí!"

"Šaj-hulúd nás ochraňuj," zamumlal Paul.

Tázavé ticho té chvíle přerušilo zapískání kohosi, kdo kráčel dole ve vnější hale. Zapískání ztichlo, když strážný vyštlkl rozkaz, jakmile došel proti dveřím.

"Korbo, myslím, že to všechno přežiješ," řekl Paul. A v Stilgarově tváři četl, jak jeho pochopení sílí.

"A co cizinci v zahradě, pane?" zeptal se Stilgar.

"Ach ano," pravil Paul. "Ať je Bannerdži vyhodí, Stile. Korba mu pomůže."

"Já, pane?" vyhrkl Korba znepokojeně.

"Někteří z mých přátel už zapomněli, že kdysi byli fremeny," říkal Paul, když mluvil ke Korbovi, jeho slova však byla určena Stilgarovi. "Poznamenáte si ty, které Chani identifikovala jako sardaukary, a zabijete je. Uděláš to ty osobně. Přeju si, aby se to provedlo tiše, bez přílišného vzruchu. Musíme si uvědomit, že náboženství a vláda jsou víc, než schvalování smluv či dlouhá nudná kázání."

„Jsem poslušen Muad'Dibových rozkazů," zašeptal Korba.

"A co se Zabulonovými propočty?" otázal se Stilgar.

"Zítra," odpověděl Paul. "Až ty cizince vyprovodíte ze zahrady, ohlaste, že recepce končí. Je po večírku, Stile."

"Rozumím, můj pane."

"Tím jsem si jist."

Zde odpočívá božstvo námi svržené.
Sundat ho dalo pěknou fušku, ne že ne!
Ted' mu za to, že jsme ho tak "stříhli, "
budujem podstaveček: nevelký a štíhlý!
Tleilaxský epigram

Alia se skrčila, lokty si opřela o kolena, bradu do dlaní a dívala se na tělo na duně - pár kostí a nějaké cary masa, které kdysi byly mladou ženou. Ruce, hlava, většina horní části těla se rozpadly - rozežral je Coriolisův vítr. V okolním písku byly prošlapány cestičky bratrových lékařů a stopařů. Už odešli všichni kromě pohřebních zřízenců, kteří postávali na jedné straně vedle gholy Hayta a čekali, až Alia skončí pročitání zápisu plného záhad.

Pšeničné plavá obloha zahalovala scénu kalným šedozeleným svitem, který je v tuto odpolední chvíli pro místní zeměpisnou šířku charakteristický.

Tělo se našlo před několika hodinami, objevil je za nízkého letu kurýr. Detekční přístroje zaznamenaly slabou stopu vody tam, kde neměla být. Na jeho zavolání se dostavili experti. A odhalili - co? Že šlo o ženu asi dvacetiletou, fremenku, závislou na semútě... že v tomto pouštním tyglíku zemřela následkem požití rafinovaného tleilaxského jedu.

Umírat na poušti tu bylo zcela běžné. Ale fremen s návykem na semútu, to bylo tak neobvyklé, že Paul poslal Aliu, aby místo ohledala tak, jak se tomu naučili od matky.

Alia měla pocit, že tu nedokázala nic než to, že scénu beztak tajemnou jen ozářila svou podobně tajemnou aurou. Slyšela, jak gholovy kroky chrupají v písku, a pohlédla na něho. Jeho pozornost byla v té chvíli upřena k roji vírníků, kroužících nad místem jako krkavčí hejno.

Pozor na dary Gild'anů, napadlo Aliu.

Pohřební vírník a její osobní stroj stály na písku poblíž skaliska, zvedajícího se za gholovými zády. Při pohledu na stroje, stojící na zemi, zatoužila být už ve vzduchu a daleko odtud.

Nicméně Paul se domníval, že by si tu mohla povšimnout něčeho, co třeba druhým unikne. Ošívala se ve své těsné kombinéze. Po měsících života ve městě bez kombinézy cítila její protivnou drsnost.

Pozorovala gholu s myšlenkou, zda by snad mohl něco vědět o této podivné smrti. Pramen černých kučer, jak si všimla, mu vylézal zpod kukly kombinézy. Nutkalo ji to, aby vztáhla ruku a zasunula mu vlasy kam patří.

Jako by ho tím nápadem přivábila, jeho lesklé, šedé kovové oči se na ni podívaly. Jeho pohled ji rozechvěl, takže musela odvrátit zrak jinam.

Fremenka tady zemřela na otravu jedem, jemuž říkají "pekelný chřtán."

Fremenka s návykem na semútu.

Toto spojení ji znepokojovalo právě tak jako Paula.

Pohřební zřízenci čekali trpělivě. Podle nich toto tělo nemá dostatek vody, aby se mohlo zachovat. Nic je nenutilo pospíchat, mysleli, že Alia svým pronikavým nadáním zjistí podle těchto ostatků prazvláštní pravdu.

Žádní prazvláštní pravda se nedostavila.

Ze zřejmých pohřebních představ měla toliko nejasný pocit hlubokého nitemého strachu. Byl to následek prokletých náboženských mystérií. Ona ani její bratr přece nemohli být jako lidé. Museli být něco víc.

Bene Gesserit to měl na zřeteli při manipulaci s Atreidovými předky. Přispěla k tomu i jejich matka tím, že jim vnutila vydat se kouzelnickou cestou.

A Paul tuto odlišnost doslova zvěčnil.

Ctihodné matky vložily do Aliiny paměti nikdy neutuchající, provokující záblesky adab-myšlenky: „Klid, Maličká! Jsi, co jsi. Dojdeš odměny."

Odměna! Kývla na gholu.

Zůstal stát vedle ní, pozorný, trpělivý. "Co myslíte, že za tím je?" zeptala se.

"Nikdy asi nezjistíme, kdo byla ta mrtvá," řekl. "Lebka a zuby jsou pryč. Ruce... Je nepravděpodobné, že by takováhle měla někde genetický záznam, s nímž bychom její buňky mohli porovnat."

"Tleilaxský jed. Co s tím uděláte?" řekla Alia.

„Ten kupuje mnoho lidí."

"To je asi pravda. Rozpad tohoto těla už je příliš pokročilý, než aby je bylo možné přetělit, jako se to stalo s vaším tělem."

"Ani kdybyste chtěli věřit, že to Tleilaxan dokáže," řekl.

Přítakala a stála dál. "Teď se mnou zaletíte do města."

Když už byli ve vzduchu a mířili na sever, pravila: „Pilotujete přesně tak, jako to dělal Duncan Idaho."

Zamyšleně se na ni podíval. "To mi říkali jiní taky."

"O čem teď přemýšlíte?" zeptala se.

"O mnoha věcech."

"Tak, k čertu, přestaňte s tím uhýbáním, když se ptám!"

"Nač se ptáte?"

Změnila si ho.

Postřehl její nasupení, pokrčil tedy rameny.

Stejně gesto jako u Duncana Idaha, uvědomila si. Kárávě zesíleným hlasem, jenž se jí však zadrhl, řekla:

"Jenom jsem chtěla slyšet, jak zareagujete na to, co jsem říkala. Smrt té mladé ženy mě rozrušila."

"Nepřemýšlel jsem o tom."

"O čem jste přemýšlel?"

"O divných pocitech, které zakouším, když se o mně mluví jako o někom, kým bych byl mohl být."

"Kým byste mohl být?"

"Tleilaxané jsou velmi protřelí."

"Kdepak protřelost. Vy jste byl Duncan Idaho."

„Velmi pravděpodobně. První odhad může takový být."

"Takže teď jste vznětlivý?"

"Do jisté míry. Jsem netrpělivý. Jsem neklidný. Začínám se chvět a jen s velkým úsilím to zvládám. Mám záblesky... představivosti."

"Jaká je to představivost?"

"Trvá příliš krátce na to, abych to rozeznal. Záblesky. Spasmata... téměř vzpomínky."

"Nejste na ty vzpomínky zvědavý?"

"Ovšemže ano. Zvědavost mě pohání, ale přitom jsem strašně nerozhodný. Napadá mě: Co když nejsem ten, za koho mě mají? To pomyšlení se mi nelíbí."

"A to je všechno, o čem uvažujete?"

„Vy toho, Alie, víte víc."

Jak se odvažuje mi říkat křestním jménem? Nejprve pocítila rostoucí zlost, ale ta ihned opadla, když si uvědomila, jak je vyslovil: takový jemný rozechvělý spodní tón, nesmělá mužská důvěrnost. V obličeji jí to zacukalo. Zatřásla zuby.

"Není tamhle dole El Kuds?" zeptal se při prudkém naklonění na křídlo, což u jejich doprovodu vzbudilo nečekaný rozruch.

Alia se podívala dolů, kde jejich stíny vlnitě klouzaly přes mys při Hargském průsmyku, nad útesem a pyramidou skal, chránících lebku jejího otce. El Kuds - Svaté místo.

"To je Svaté místo," ozvala se.

"Jednou se sem musím vypravit," řekl. "Přiblížím-li se k ostatkům vašeho otce, mohlo by to vyvolat vzpomínky, které by už zůstaly trvalé."

V té chvíli porozuměla, jak silná asi musí být touha vědět, kdo byl. Bylo to pro něho soustředěné neodolatelné nutkání. Ohlédl se na skaliska, na útes svažující se do vyschlého zálivu a na písčné moře skořicově hnědých skal, trčících z dun jako lodě ve vlnách.

"Otočte to zpátky," řekla.

„A roj?"

"Půjdou za námi. Podleťte je."

Poslechl.

„Opravdu sloužíte mému bratrovi?" zeptala se, když nabrali nový kurs a roj je následoval.

"Sloužím Atreidům," odpověděl úředním tónem.

Spatřila, jak zvedl a pak spustil pravici - téměř jako dávný caladanský pozdrav. Po tváři mu přešel zádušný výraz. Viděla, jak upírá pohled na kamennou pyramidu.

Zeptala se ho: "Co vás zneklidňuje?"

Pohnul rty. Ozval se jaksi křehkým, mírným tónem: "On byl... on byl..." A po tváři mu sbíhala slza.

Alia pocítila, jak při tomto fremenském posvátném projevu úcty strnula. Odevzdal mrtvému vodu!

Musela se dotknout prstem jeho tváře - a ucítila slzu.

„Duncane," zašeptala.

Zdálo se, že on se soustřeďuje na palubní přístroje, pohled upíral na spodní tlačítka.

Zvýšila hlas: "Duncane!"

Polkl, zavrtěl hlavou, pohlédl na ni a kovové oči se zablýskly. "Já... jsem ucítil... paži... na rameni," šeptl.

"Cítil jsem to! Paži." Hrdelním tónem řekl: "Byl to... přítel. Byl to... můj přítel."

"Kdo?"

"Já nevím. Myslím, že to byl... Nevím."

Před Alií zablikal světelný signál. Kapitán jejich roje chtěl vědět, proč se vracejí do pouště. Zvedla mikrofon a objasnila mu, že vzdali poctu hrobce jejího otce. Kapitán ji upozornil, že už je pozdě.

"Teď už míříme do Arrakénu," řekla a odložila mikrofon: Hayt se zhluboka nadechl a obrátil jejich vírník k severu. "To, co jste cítil, byla paže mého otce, či ne?" zeptala se.

"Asi ano."

Byl to hlas, jako když mentat zvažuje pravděpodobnosti, a Alia viděla, že se mu vrací klid.

"Víte o tom, jak znám svého otce?"

"Mám jistou představu."

"Ráda bych vám to vysvětlila," řekla. Ve stručnosti mu pověděla, jak se vzbudila před svým zrozením do vědomí Ctihodné matky jako strašlivý zárodek se znalostí nesčetných životů, znalostí zabudovanou v jeho nervových buňkách - a k tomu všemu došlo ještě před skonem jejího otce.

"Znám svého otce stejně tak, jako ho znala moje matka," řekla. "Do poslední podrobnosti sdílela s ním všechny jeho zážitky. Jsem způsobem jsem svá vlastní matka. Mám veškeré její vzpomínky do chvíle, kdy pila Vodu Života a vstoupila na dráhu převtělení."

"Váš bratr mi něco z toho objasnil."

„To že udělal? Proč?"

"Zeptal jsem se."

"Proč?"

„Mentat potřebuje informace."

"Ach." Pohlédla dolů na plochá prostranství Štitového valu - přemoženou skálu, jámy a rozsedliny.

Povšiml si, kam se dívá, a řekl: "Velmi nekryté místo, tamto dole."

„Ale vhodné pro úkryt," odpověděla. A pohlédla na něho. "To mi připomíná lidské myšlení... s veškerým jeho utajováním."

"Ach," vzdychl.

„Ach? Co má znamenat tohle ach?" Dostala na něho náhle zlost, což byl důvod, aby se mu ubránila.

Řekl: "Asi byste ráda věděla, o jakých tajnostech uvažuji." Bylo to konstatování, nikoli otázka.

"Jak můžete vědět, že při svých jasnoviděckých schopnostech nejsem s to odhalit, kdo vlastně jste?" optala se.

"A jste s to?" Zdálo se, že je na to opravdu zvědavý.

"Nikoli!"

"Sibyly mají jistá omezení," pravil.

Zdálo se, že ho to zajímá, což mínilo Aliinu zlost. "Máte o to zájem? Nemáte respekt před mými schopnostmi?" zeptala se. Otázka zněla málo přesvědčivě dokonce i pro její vlastní uši.

"Respektuji vaše znamení i varovné věštby možná daleko víc, než si myslíte." ozval se. "Účastnil jsem se

slyšení při vašem Ranním obřadu."

"A to má znamenat co?"

"Máte vynikající obrazné schopnosti," řekl a obrátil pozornost k panelu vírníku. "To je benegesseritská záležitost. Řekněme. Ale jako velká spousta čarodějek nakládáte se svými schopnostmi nedbale."

Ucítila poryv strachu a zavřískla: „Co se to opovažujete?"

"Opovažuji se mnohem víc, než co předpokládali moji tvůrcové," odvětil jí. "A to proto, že setrvávám s vaším bratrem."

Alia se zadívala do ocelových kuliček jeho očí: neměly lidsky výraz. Kombinéza mu zakrývala bradu. Ústa však zůstala pevně sevřená. Byla v nich síla... a rozhodnost. Jeho slova obsahovala uklidňující náboj. "Opovažuji se mnohem víc..." To mohl vyslovit jen Duncan Idaho. Stvořil Tleilaxan jejich ghola lépe než předpokládali - anebo to byl pouhý klam, zapadající do jeho přetváření?

"Objasněte nám to, gholo," přikázala Alia.

"Je to váš příkaz?" zeptal se.

Opět postřehla, že ghola se baví. "Tak se tu se mnou nepřete, ... vy předměte!" řekla. Sáhla po dýce, již měla v pouzdře na šíji. "Proč vás dali mému bratrovi?"

"Váš bratr mi řekl, že jste pozorovala to slyšení," pravil. "Takže jste slyšela, co jsem mu na tuhle otázku odpovídal."

"Tak to opakujte... pro mne!"

"Jsem určen k tomu, abych ho zničil."

"To jsou mentatova slova?"

"Odpověď znáte bez ptaní," vyštěkl. "A stejně dobře víte, že takovýto dar nebyl nezbytný. Váš bratr už se ničí sám naprosto dostatečným způsobem."

Zvažovala, co řekl, ruku měla stále na rukojeti dýky. Odpověď to byla nejasná, ve hlase však měl upřímnost.

"Tak proč takový dar?" zkoušela znovu.

"Třeba to Tleilaxana bavilo. A je fakt, že Gilda mě jako dar požadovala."

"Proč?"

„Táž odpověď."

"Proč myslíte, že nedbám o své schopnosti?"

"K čemu je využíváte?" namítl.

Tato otázka úplně rozbila její pochybnosti. Přestala svírat dýku a optala se: "Proč jste říkal, že můj bratr se ničí sám?"

"Ale prosím vás, dítě! Kde jsou ty schopnosti, kterými se chlubíte? Nejste schopna přemýšlet?"

Přemohla vztek a řekla: "Přemýšlet? Mluvíte o mně jako o mentatovi."

"Velmi správně." Ohlédl se po jejich roji a opět zkontroloval kurs. Za severním okrajem Štítového valu se začaly vynořovat kontury Arrakénu. Obrisy osad v proláklíně a stržích byly stále ještě nezřetelné pod příkrovem prachu, avšak vzdálené pableskování Arrakénu už zřetelné bylo.

"Příznaky," řekl. "Váš bratr si drží oficiální Panegyrikum, které -"

"Které mu dali jako dar fremenští náibové!"

"Podivný přátelský dar," pravil. "Pročpak si usmyslili obklopit ho patolízalstvím a poklonkováním?"

Poslechla jste si někdy pořádně to Panegyrikum? Lid je osvícen Muad'Dibem. Vladař Ummy, náš císař přišel z temnot, svým jasnem ozářil veškeren lid. Je náš Pán. Je to drahocenná voda z nevysychajícího pramene. Zaplavuje radostí celý vesmír, aby ji pil! Brr!"

Alia se ozvala mírně: "Kdybych to, co říkáte, zopakovala našim fremenům z doprovodu, rozsekali by vás a dali sežrat ptákům."

"Tak jim to povězte."

"Můj bratr vládne přírodními nebeskými zákony!"

„Když tomu nevěříte, proč to říkáte?"

"Jak můžete vědět, čemu věřím?" Rozechvěla se tak, že se nebyla s to ovládnout žádným z benegesseritských návyků. Tento ghola byl schopen takového působení, jaké nemohla předvídat.

"Nařizujete mi, abych myslel jako mentat," připomněl jí.

"Žádný mentat neví, čemu já věřím!" Opakovaně se zhluboka rozechvěle nadechla. "Jak se opovažujete nás soudit?"

"Soudit vás? Já nesoudím."

"Nemáte nejmenší představu o tom, jaký jsme dostali výcvik!"

"Oba jste byli připravováni pro vládu," řekl. "Byli jste uzpůsobeni k samolibé touze po moci. Byli jste syceni prohnáním mocichtivým politikařením a znalostmi, jak využívat válek a obřadů. Přírodní zákon? Jakýpak přírodní zákon! Ten mýtus, co straší v dějinách lidstva. Straší! Je to strašidlo. Je neskutečné, nereálné. Je snad váš Džihád přírodní zákon?"

"Mentatské blábolení," vysmívala se mu.

"Jsem v atreidovských službách a hovořím otevřeně," pravil.

"V našich službách? My nemáme služebníky, pouze následovníky," řekla.

"A já jsem následovník nabytého vědomí," řekl. "Chápete to, dítě, a vy-"

"Neříkejte mi dítě," vybafla a povytáhla dýku z pochvy. "Polepším se." S úsměvem se na ni podíval a pak se zase věnoval pilotáži vírníku. Útesovitá část Atreidovy Pevnosti, tyčící se nad severním arrakénským předměstím, už by mohla být vidět.

"Jste jen něco pradávného v těle, jež je o maličko víc než dětské," řekl. "A to tělo je nyní vzrušeno svým novým ženstvím."

"Nevím, proč vás vůbec poslouchám," zavrčela, ale dýku nechala vklouznout do pochvy a ruku si otřela o oděv.

Zpocená dlaň jí připomněla fremenskou šetrnost. Takhle plýtvat tělesnou vlhkostí!

"Posloucháte mě, protože víte, že jsem vašemu bratrovi oddán," ozval se. "Moje jednání je jasné a snadno pochopitelné."

"Kolem vás není nic jasného a snadno pochopitelného. Jste vůbec nejsložitější tvor, jakého jsem kdy viděla. Jak mohu vědět, co všechno do vás zabudoval Tleilaxan?"

Odpověděl: "Buď omylem, nebo záměrně mi ponechali na vůli, jak se budu přetvářet."

"Uchylujete se k zensunnitským podoběnstvím," obvinila ho. "Moudrý muž se přetváří dle svého - blázen je živ jen proto, aby umřel." Hlas se jí zastřel, jak se opičila. "Následovník nabytého vědomí!"

"Lidé nejsou s to rozlišit mínění a osvícení," řekl.

"Mluvíte v hádankách!"

"Vyjadřuji se otevřeně."

"Všechno Paulovi zopakuju."

"Většinu z toho už slyšel."

Zmocnila se jí zvědavost. "Jak to tedy, že jste stále ještě naživu... a na svobodě? Co vám řekl?"

"Smál se. A řekl: 'Lidé od císaře nečekají, že jim bude skládat účty; chtějí Pána, někoho, kdo je ochrání před změnami.' Souhlasil však, že zánik impéria tkví v něm samém."

"Proč by měl takhle mluvit?"

"Protože jsem ho přesvědčil, že těmhle otázkám rozumím a že mu chci pomoci."

"Co jste mu asi byl schopen říct, že souhlasil?"

Zůstal zticha a pod větrem naklonil vírník na přistání podle toho, jak ho vedla strážní hlídka na věži Pevnosti.

"Žádám vás, abyste mi pověděl, co jste mu řekl!"

"Nejsem si jist, zda to můžete pochopit."

„To posoudím já! Příkazuji vám, abyste okamžitě promluvil!"

"Napřed mi dovozte přistát," řekl. A aniž počkal na svolení, zamířil na základnu, optimálně nastavil listy a lehce dosedl na širokou oranžovou přistávací plošinu na střeše.

"Tak, a teď mluvte," řekla Alia.

"Říkal jsem mu, že nejtěžší věcí ve vesmíru je přetrvat sám sebe."

Potřásla hlavou. "To je... to je..."

"Hořká pilulka," pravil a sledoval, jak se po střeše rozbíhají navaděči a určují roji, kde má přistát.

"Hořký nesmysl!"

"Nejvyšší velmoži i nejporobenější nevolníci měli týž problém. Nemohli si zjednat mentaty či nějaké jiné

intelekty, aby to vyřešili za ně. Neexistuje nález psaný zlatým písmem či odborní svědkové, kteří by na to dali odpověď. Žádný služebník - nebo následovník - nemůže tu ránu ošetřit. Vy si ji ošetříte sami, nebo se v pouštění žilou bude pokračovat, až to bude zřejmé všem."

Prudce se od něho odvrátila, neboť si v té chvíli uvědomila, co tady prozrazují její vlastní pocity. Beze lsti v hlase a bez kovaných čarodějnickým triků ji zasáhl opět do duše. Jak to dokázal?

"Co jste mu poradil, aby dělal?" zašeptala.

„Aby vládl, aby nastolil řád."

Alia pohlédla na strážce a zaznamenala, jak trpělivě čekají - jak čekají dle předpisu. "Aby soudnictví zbavil výkonné moci," zahučela.

"To ne!" vyhrkl. "Doporučoval jsem mu, aby soudil on, nic víc, aby se řídil jedinou zásadou, snad..."

"A to?"

"Podepřít přátele a rozdrtit nepřátele." Aby tedy soudil nespravedlivě."

"Co je spravedlnost? Dvě kolidující síly. Obě mohou mít pravdu ze svého hlediska. A imperátor nařídí řešení podle řádu. Kolizím předejít nemůže - on řeší."

„Jak?"

"Jednoduše: rozhodne."

"Podepře přátele a rozdrť nepřátele."

"Což to není stabilita? Lidé chtějí řád, a to buď takový, či nějaký jiný. Jsou vězni svého hladu a vidí, že se válka stala sportem boháčů. To je nebezpečná forma vyumělkovaného uvažování. To je vrchol zmatků."

Alia se k němu obrátila a řekla: "Ohlásím svému bratrovi, že jste strašně nebezpečný a že vás musí zničit."

"Takové řešení už jsem mu poradil," pravil.

"Právě v tom tkví vaše nebezpečnost," řekla odměřeně. "Umíte ovládat svá hnutí mysli."

"To není to, proč jsem nebezpečný," než se stačila uhnout, sevřel jí bradu jednou rukou a přitiskl své rty na její.

Byl to něžný, prchavý polibek. Odtáhl se a ona na něho zírala v šoku, kořeněném ještě letným pohledem na křečovitě úsměvy osobní strážce, která stála nastoupená venku na plošině.

Položila si prst na rty. V polibku bylo tolik důvěrnosti. Jeho rty byly ztělesněním budoucnosti, kterou náhodou zahlédla někde ve svém jasnozření. Přiškrceným hlasem řekla: "Měla bych vám dát co proto."

"Protože jsem nebezpečný?"

"Protože si moc dovoluujete!"

"Nic si nedovoluji. Neberu si nic, co se mi napřed nenabídlo. Buďte ráda, že jsem si nevzal všechno, co se mi nabízelo." Otevřel dveře a vyklouzl ven. "Pojďte. Promarnili jsme hodně času s tou šílenou záležitostí."

Vykročil rázně ke vchodu na druhé straně plošiny.

Alia vyskočila a srovnala s ním krok. "Povím mu o všem, co jste říkal, a o všem, co jste provedl," pravila.

"Dobrá." Podržel jí dveře.

"Rozkáže, aby vás popravili," řekla a vklouzla do paláce.

"Proč? Že jsem si vzal polibek, který jsem si přál?" Následoval ji, zezadu ji postrčil. Dveře za ním zaklaply.

"Polibek, který jste si přál?" Pobouřilo ji to.

"Dobrá, Alie. Tedy polibek, který jste si přála vy." Otočil se k východu.

Jeho pohyb jako by ji poháněl k naprostému uvědomění jeho upřímnosti - jeho čiré bezelstnosti. Polibek, který jsem si přála, řekla si. Pravda.

"Vaše bezelstnost, to je to, co je nebezpečné," ozvala se a šla za ním.

"Vracíte se na cesty moudrosti," pravil, aniž se zastavil. "Mentat by nemohl nazvat věci přesněji. A teď: co jste viděla v poušti?"

Popadla ho za paži a přinutila ho, aby zůstal stát. Znovu udělal totéž: otrásl její myslí tak, že si ostře uvědomila, oč jde.

"Nemohu to vysvětlit," řekla, "ale musím pořád myslet na Tančící Masku. Proč to?"

"Kvůli tomu vás bratr vyslal do pouště," přikývl na souhlas. "Povězte mu o té utkvělé myšlence."

"Ale proč?" zavrtěla hlavou. "Proč Tančící Masku?"

"Tam byla mladá žena, a zemřela tam," pravil. "Možná, že fremeni ani žádnou mladou ženu nepohřešují."

Myslím, že je radost být naživu, a uvažuji, zda někdy budu s to proniknout až ke kořenům tohoto těla a poznat se takový, jaký jsem kdysi byl. Tam jsou kořeny. Jestli je nějaký můj počín bude schopen najít, to je zahaleno v budoucnu. Ale všechny věci, jež může udělat muž, jsou moje věci. Jakýkoli můj počín necht' to prokáže.

Gholovy promluvy

Aliiny Komentáře

Když Paul ležel ponořen do pronikavé vůně koření, zahleděn do věšteckých vidin, spatřil, že měsíc získává oválnou podobu. Koulel se a točil a syčel - byl to strašný sykot pohasínající hvězdy v nekonečném moři - dolů... dolů... dolů... jako míč, jež hodilo děcko.

A dokonal.

Ten měsíc nebyl ustálený. Paula to zahltilo, když pochopil. Dokonal. Je po měsíci. Země se otřásla jako zvíře, když shazuje kůži. Zaplavila ho vlna hrůzy.

Paul se na lůžku roztrásl, oči doširoka otevřené, vytřeštěné. Zčásti zíral vně sebe, zčásti dovnitř. Vně uviděl plasmeldovou mříž, ohraničující jeho soukromou komnatu, a věděl, že leží u jakési kamenné propasti své Pevnosti. V nitru se však dál díval, jak pokračuje pád měsíce.

Úplně! Úplně!

Plasmeldová mříž vypadala jako to polední třpytivé světlo nad Arrakénem. Uvnitř se rozprostírala černočerná noc. Ze zastřešené zahrady padaly do Paulových smyslů sladké vůně, ale žádný květinový parfém nemohl vzepřít měsíc zpátky.

Paul rychle sklouzl nohama na studený povrch podlahy a zíral na mříž. Měl přímou vyhlídku přes ladný oblouk lávky pro chodce, vyrobené z krystalicky stabilizovaného zlata a platiny. Lávku zdobily ohnivé drahokamy z dalekého Cedonu. Vedla ke galeriím vnitřního města přes jezírka a vodotrysky plné vodního rostlinstva. Paul věděl, že kdyby vstal, mohl by se podívat dolů na okvětní plátky květín, jasných a rudých jako vířící krev a odrážejících svými terčíky okolní barvy do smaragdové svěžesti.

Očima scénu vnímal, aniž ovšem unikl z melanžového opojení.

Úděsné vidění ztraceného měsíce.

To vidění mu napovídalo, že dojde k hroznému ztrátě osobního bezpečí. Možná spatřil zhroucení své civilizace, přivedené k pádu jeho vlastními přehnanými nároky.

Měsíc... Měsíc... měsíc... měsíc v pádu.

Vzal si důkladnou dávku melanžové trestí, aby pomocí taroků pronikl skrze bahnitý nános. Všechno nasvědčovalo, že půjde o pád měsíce, odporná osudová východiska, o nichž věděl od samého počátku.

Aby pro Džihád dosáhl konečného vykoupení, aby ztišil vulkán řezničiny, musel znevážit sám sebe.

Odpoutat se... odpoutat se... odpoutat se...

Květinová vůně ze zastřešené zahrady mu připomněla Chani. Zatoužil nyní po jejím objetí, pevné náruči lásky a zapomnění. Právě Chani však nemohla zaplašit zlé duchy jasnovidění. Co by mu Chani řekla, kdyby k ní přišel s prohlášením, že uvažoval o nějakém způsobu své smrti. Když ví, že je to nevyhnutelné, proč tedy nezvolit aristokratický skon, uzavírající život rozmáchlým gestem, furiantským zahozením všech těch let, která ještě mohla být? Zemřít dříve, než se zcela vyčerpá volní síla, copak by to nebyla aristokratická volba?

Vstal, přešel k otevřenému kraji té propasti, vyšel na balkon, odkud měl výhled na květiny a vinnou révu, vypínající se ze zahrady. V ústech měl pořád sucho z onoho pouštního putování.

Měsíc... měsíc - Kde je ten měsíc?

Přemýšlel o Aliině popisu toho, jak našli tělo mladé ženy v dunách. Fremenka závislá na semutě!

Všechno zapadalo do té odporné skládačky.

Z tohoto vesmíru nemůžeš ubírat, pomyslel si. Připustí jen to, co chce.

Zbytky lastur a ulit po měkkýších z mnoha moří Matky Země ležely na nízkém stolku u balkonové

balustrády. Vzal je do rukou - byly třpytivě hladké - a usiloval, aby pocítil zpětný Čas. Perleťový povrch odrážel blýskavé světelné měsíčky. Odtrhl od nich oči a zahleděl se přes zahradu na oblohu, na níž nastal hotový požár - duhové oblouky prachu, jiskřící v stříbném slunci.

Pomyslel si: Moji fremeni si říkají "Měsíční děti".

Odložil ulitu a dlouhými kroky měřil balkon. Neskýtal ten strašný měsíc žádnou nadějí na záchranu?

Snažil se uvažovat v hranicích mystiky. Cítil, jak je ochablý, jak se třese v důsledku melanže.

Na severním konci plasmeldové propasti mu padl zrak na změť nízkých vládních budov. Po zastřešených trasách pro pěší se valil dav chodců. Měl pocit, jako by se lidé ve svém pohybu podobali vlysům dveří, zdí a dlaždic. Z lidí se staly dlaždice! Když zamžikal očima, mohl si chodce v duchu představit zmrazené. Jako vlysy.

Měsíc spadl a je po něm.

Naplnil ho pocit, že město se proměnilo ve zvláštní symbol jeho vesmíru. Budovy, jež mohl vidět, se tyčily na planině, kde jeho fremeni potřebovali sardaukarské legie. Zemi, kdysi udusanou bitevními šiky, teď šlve vpřed podnikatelská vřava.

Přecházel stále sem tam při okraji balkonu. Teď měl výhled na předměstí, kde se městská seskupení ztrácela ve skalách a závějích pouštního písku. V popředí tomu vévodil Aliin chrám; na zelenočerných drapériích po jeho bocích, dlouhých dva tisíce metrů, byl Muad'Dibův měsíční znak.

Padající měsíc.

Paul si dlaní přejel přes čelo a oči. Symbol metropole ho tísnil. Opovrhoval vlastními myšlenkami.

Takovéto kolísání u někoho jiného by ho dopálilo.

Jeho vlastní město se mu hnusilo.

Hluboko v jeho nitru to začalo kypět a vřít hnilobnou otravou, již sytilo přesvědčení, že není vyhnutí.

Věděl, kterou cestou se musí ubírat jeho příští kroky. Vyjevilo se mu to už jedenkrát, či snad ne?

Vyjevilo se to! Kdysi... už dávno, si o sobě myslel, že je něco jako objevitel vlády. Ale co vytvořil, sklouzlo do starých kolejí. Bylo to jakési zařízení s plastickou pamětí. Naříd'te je jakýmkoli způsobem chcete, jakmile však na okamžik poshovíte, ihned pojede postaru. Síly pracovat mimo dosah jeho lidského srdce mu unikaly a vzpíraly se.

Pohlédl na venkovní střechy. Jaké poklady nezatiženého života ty střechy skrývají? Letmo se podíval na místa barvy listové zeleně, na onu výsadbu uprostřed rumělkově červených a zlatavých střech. Zeleň, dar od Muad'Diba a jeho vody. Sady a hájky, které obsáhl pohledem - volná výsadba, soupeřící s bájnými zahradami libanonskými.

Fremeni říkali, že "Muad'Dib plýtvá vodou jako šílenec". Paul si přitiskl dlaně na oči.

Měsíc spadl.

Svšil ruce a zahleděl se na metropoli projasněným zrakem. Budovy získávaly auru obludného imperiálního barbarství. Ohavně tu strměly a zářily v severním slunci. Kolosy! Všechny možné výstřelky architektury, jež mohla zplodit jen šílená historie, měl před očima: terasy jako stolové hory, náměstí rozlehlá jako některá celá města, zastavěná areály, útržky zušlechtěné divočiny.

Vrcholné umělecké mistrovství, hraničící s nevysvětlitelnými divy zdrcujícího nevkusy. I jednotlivosti na něho působily: tajný východ nejstarobylějšího Bagdádu... palác jako z mystického, damašského snu... vylehčená klenba z Ataru... podivuhodná harmonie. Všecko s efektem velkoleposti, která nemá sobě rovné.

Měsíc! Měsíc! Měsíc!

Byl vskutku vyveden z rovnováhy. Pocítil obrovský tlak těch, kdo si neuvědomovali sami sebe, jakýsi probouzející se závan lidskosti skrze jeho vesmír. Valilo se to přes něho jako přílivová vlna. Tušil nezměrné posuny, pokud jde o počiny týkající se lidstva: tišiny, proudění, genetické inženýrství. Žádné překážky pokud jde o abstinenci, žádné záchvaty impotence, ani žádné proklínání tomu nejsou s to zabránit.

Muad'Dibův Džihád byl pouhým mžiknutím oka v tomhle delším hnutí. Bene Gesserit plul na této vzednuté vlně, přenášející jeho korporativní podstatu v genech, ta vlna jej s sebou strhla právě tak, jako jí byl uchvácen Paul. Vidění měsíčního pádu bylo nutno srovnat s dalšími legendami, s dalšími proroctvími ve vesmíru, kde stejně zdánlivě věčné hvězdy ztrácejí sílu, dodoutnávají, zmírají...

Co potom je tento osamocený měsíc v takovém vesmíru?

Daleko v té jeho pevnostní citadele, tak hluboko uvnitř, že se občas zvuk sám ztrácí v přívalu velkoměstského hřmotu, drnká desetistrunná rebaba píseň o Džihádu, žalozpěv o opuštěné mladé ženě na Arrakis:

Její boky jako duny ohlazené větrem,
její oči září jako letní žár.
Pletence vlasů sklouzly jí ze zad
zároveň s vodokruhy. Býval to poklad.
Doposud cítím v prstech její plet',
vonící po ambře a po kvítí.
Vzpomínky na ni chvějí mými víčky,
bělostný plamen lásky sžíhá mě!

Píseň ho znechutila. Melodie pro hlupáky utápějící se v sentimentalitě. Úplně stejná jako píseň o impregnovaném těle v dunách, které spatřila Alia.

Ve stínu balkonové mříže se pohnula postava. Paul se otočil.

Do plného slunečního jasu se vynořil ghola. Jeho kovové oči se třpytily.

"Je to Duncan Idaho, nebo muž jménem Hayt?" zeptal se Paul.

Ghola se zastavil dva kroky před ním. "Kterému by můj pán dal přednost?"

Hlas zazněl mimě ostražitě.

"Hraj zensunnitu," řekl mu Paul hořce. Smysl skrytý ve smyslu. Co by mohl zensunnitský filozof říct či udělat, aby změnil byt' jedinou kapičku skutečností, která se v tomto okamžiku před nimi rozvíjí?

"Můj pán má starosti?"

Paul se odvrátil, zadíval se na vzdálený sráz Štítového valu, zahlédl větrem omleté klenby a pilíře, úděsnou nápodobu svého města. Příroda si z něho střílí! Koukáš, co dovede postavit! Zahlédl rozsedlinu v masivu ležícím v dále, bylo to místo, kde se průrvou hrne písek, a napadlo ho: Tamhle! Přesně tam jsme rozdrtili sardaukary!

"Co činí starosti mému pánovi?" zeptal se ghola.

"Vidění," zašeptal Paul.

"Áách, když mě Tleilaxan poprvé vzbudil, měl jsem taky vidění. Byl jsem netrpělivý, opuštěný... a vlastně jsem nevěděl, že jsem opuštěný. Ne. Moje vidění nic nevidělo. Tleilaxan mi řekl, že šlo o průnik těl, na což všichni muži a gholové trpí, nemoc, nic víc."

Paul se otočil, zpytoval gholův pohled, ty důlky s kovovými bezvýraznými kuličkami. Co za vidění mohly mít tyhle oči?

"Duncane... Duncane..." zašeptal Paul.

"Mně říkají Hayte."

„Uviděl jsem pád měsíce," pravil Paul. "Je po něm, je zničený. Slyšel jsem děsivý sykot. Země se třásla."

"Jste opilý tou spoustou času," řekl mu ghola.

"Přál jsem si zensunnitu a dostal jsem mentata!" ozval se Paul. "Ohromné. Přehraj si to mé vidění přes svou logiku, mentate. Analyzuj ji a zredukuj ji na pouhé pohřební výrazy."

„Mimochodem," řekl ghola. "Prcháte před smrtí. Jste příliš úzkostlivý, pokud jde o příští okamžik, vzpíráte se žít tady a teď. Věštění! To jsou berličky pro imperátora!"

Paul byl u vytržení nad tím, jak přesně si zapamatoval mateřské znaménko na gholově bradě.

"Když se tak snažíte žít v budoucnosti," pravil ghola, "můžete jí dát základní smysl, téhle budoucnosti? Můžete ji uskutečnit?"

"Budu-li jednat podle svého vidění budoucnosti, potom budu žít," zahučel Paul. "Proč si myslíš, že bych chtěl žít tam?"

Ghola pokrčil rameny. "Chcete ode mne zásadní odpověď."

"Kde jsou jaké zásady ve vesmíru, podle nichž se vyvíjejí události?" optal se Paul. "Je tu nějaká konečná odpověď? Nevyvolává každé řešení nové otázky?"

„Prožil jste toho příliš mnoho a teď jste rozčarován nesmrtností," řekl ghola. "Ba i vaše impérium, můj pane, musí žít svůj čas a zemřít."

"Nestav mi tu žádné oltáře," zavrčel Paul. "Už jsem vyslechl dost smutných příběhů o bozích a spasitelích. Proč já bych měl mít zvláštní schopnosti k tomu, abych si sám předpověděl vlastní zhroucení, jako je to se všemi ostatními? To by svedl nejposlednější pomocníček v mé kuchyni." Zavrtěl hlavou. "Měsíc padl!"

"Neuměl jste své myšlení přinutit, aby se přidrželo svých začátků," řekl ghola.

"Tak tímhle mě zničíte?" naléhal Paul. "Zabránit mi, abych se dobral k souhrnu svých myšlenek?"

"Cožpak můžete udělat souhrn chaosu?" zeptal se ghola. "My zensunnité říkáme: 'Nesoustřed'ovat se, tot' samo vrcholné soustředění.' Co jste schopen soustředit, nejste-li s to soustředit se sám?"

"Mne pokouší věštění a ty tu plácáš nesmysly!" vztekal se Paul. "Co ty víš o věštění?"

"Viděl jsem věstce při práci," odvětil ghola. "Viděl jsem ty, kteří pátrají po symbolech a osudových znameních svých vlastních osudů. Děsí se toho, co vypátrají."

"Můj pád měsíce je skutečnost," zašeptal Paul. Rozechvěle se nadechl. "Pohyboval se. Pohyboval se."

"Lidé se vždycky bojí věci, jež se samy od sebe hýbají," řekl ghola. "Vy se bojíte vlastních schopností. Vám se sypou na hlavu věci odnikud. Když padají, kam jinam by měly padat?"

"Rozčiluješ mě," zachraptěl Paul.

Gholova tvář se prozářila vnitřním světlem. Na okamžik z něho byl čirý Duncan Idaho. "Poskytuji vám to, co mohu," řekl.

Paul uvažoval. Cítil snad ghola smutek, který on v duchu zavrhuje? Snaží se Hayt zmařit jeho vlastní předpověď?

"Můj měsíc má jméno," zašeptal Paul. A pak dovolil svému vidění, aby ho zaplavilo. Jako by celá jeho bytost ječela, aniž ze sebe vydal sebemenší zvuk. Měl strach promluvit, protože by ho vlastní hlas mohl zradit. Ovzduší té děsivé budoucnosti zhoustlo, protože v něm chyběla Chani. Tělo, jež v extázi křičelo, oči, které v něm svou touhou rozpalovaly žár, hlas, jenž ho okouzloval, neboť neklamal žádnými triky sebeovládání - všechno zmizelo, ztraceno ve vodách a pískách.

Paul se potom pomalu obrátil, podíval se do přítomnosti a na náměstí před Aliiným chrámem. Tři poutníci s oholenými lebkami vyšli z ulice určené pro procesí. Měli na sobě špinavé žluté šaty a pospíchali se skloněnými hlavami proti odpolednímu větru. Jeden z nich kulhal, levou nohu táhl za sebou. Napírali se proti větru, zabočili za roh a zmizeli z dohledu.

Tak jako zmizel jeho měsíc, zmizeli i oni. Stále měl tu vidinu před sebou. Její hrozný smysl mu neposkytoval žádnou volbu.

Tělo se vzdává samo, pomyslel si. Věčnost si svoje bere zpět. Naše těla nakrátko rozhýbávají ony vody, kolující v jistém opojení dotud, než láska k životu a k sobě samým, která nás dělí podle několika prapodivných idejí, podlehe nástrojům Času. Co k tomu můžeme říct? Náhodou jsem byl. Nejsem... nicméně jsem byl.

"Slunce o milosrdenství neprosíte."

Muad' Dibovo trápení

Ze Stilgarových Komentářů

Jediný okamžik neschopnosti se může stát osudným, připomínala si Ctihodná matka Gaius Helena Mohiamová.

Belhala se - zdánlivě nezúčastněně - v kruhu fremenských strážců. Věděla, že jeden z nich, kterého měla za zády, je hluchoněmý, odolný vůči jakékoli šalbě Hlasu. Nebylo pochyb o tom, že ho určili, aby ji při sebemenší provokaci zabil.

Uvažovala, proč ji Paul předvolal. Byl u schvalování rozsudku? Vzpomínal si na dávný den, kdy ho zkoušela... kwisatzhade-rachovského jinocha. Byl skutečně Kwisatz Haderach.

Jeho matka budiž na věky prokleta! Byla její chyba, že Bene Gesserit ztratil vliv na jejich genetickou linii. V klenutých průchodech kolem dokola se rozhostilo ticho. Vycítila, že slova končí. Paul by měl

naslouchat tichu. Věděl o tom, že přišla, dříve než to oznámili. Nepodléhala klamu, že snad by její schopnosti přesahovaly Paulovy.

Hrom aby do něho!

Nerada si přiznávala břemeno, jímž ji zatěžovalo stáří: bolesti, jež jsou s ním spjaty, reakce už ne tak hbité, jako kdysi bývaly, svaly ne tak pružné jako v mládí. Měla za sebou dlouhý den i dlouhý život. Strávila tento den s Dunskými taroky v neplodném pátrání po nějakém klíči k vlastnímu osudu. Karty byly liknavé.

Kousek od ní se shlukovali strážní v koutě dalšího, zdánlivě nekonečného klenutého podchodu.

Trojúhelníková metaskleněná okna po její levici umožňovala výhled na mřížkovité podpěry vinné révy v hlubokém stínu vrhaném odpoledním sluncem. Podlaha byla z dlaždic znázorňovala vodní tvory z exotických planet. Všechno připomínalo vodu. Hojnost... bohatství.

Oblečené postavy přicházely další protilehlou halou, vrhaly potají pohledy na Ctihodnou matku. Podle jejich chování a napětí bylo zřejmé, že ji poznaly.

Její pozornost upoutal strážný přímo před ní: tvář ostře orámovanou vlasy, mladistvé tělo, límec uniformy zdobený zkříženými dýkami.

Rozlehlost této pevnosti ji uchvacovala. Chodby... chodby... Minuli otevřené dveře, z nichž se linuly zvuky timburu a flétny, hrajících jemnou a starodávnou melodii. Její letmý pohled se setkal s modromodréma fremenskýma očima, zírajícíma z místnosti. Vycítila v nich kvasící pověstnou vzpurnost, promíšenou divošskými geny.

Věděla, že v tom tkví míra jejího osobního břemene. Bene Gesserit se nemůže obejít bez poznání genů a jejich schopností. Pocit té ztráty se jí dotkl: ten atreidovský paličatý janek! Copak je možné, že potomstvo její krve je hotový drahokam? Kwisatz Haderach! Pravda, narodil se mimo tento čas, ale je opravdový - tak jako je opravdová ta jeho odporná sestra... a v tom je ukryta nebezpečná neznámá.

Divošská Ctihodná matka Alia se muckala bez benegesseritských zábran, nechovala se loajálně, pokud šlo o jistý genetický systém. Není pochyb, že má stejné schopnosti jako její bratr - ba větší.

Rozlehlost citadely na ni začala působit tísnivě. Copak jsou ty chodby opravdu nekonečné? Z tohoto místa číší děsivá fyzická síla. Žádná planeta, žádná civilizace v celých lidských dějinách se nikdy předtím nesetkala s tak obrovským výtvozem lidských rukou. Tucet starobyklých velkoměst by se mohl schovat v jeho zdech!

Minuli oválné dveře s blikajícími světly. Poznala, že tu jde o rukodělný ixianský výrobek: pneumatické dopravní potrubí. Proč ji tedy nechali vláčet takovou dálku pěšky? V duchu si sama dala odpověď na tuto otázku: aby ji ponížili ještě před chystanou audiencí u imperátora.

Bylo to jen drobné znaménko; avšak doprovázel je další jemný náznak - strážní při eskortě téměř nemluvili, nebo volili zvláštní slova, o čemž svědčila primitivní plachost v jejich očích, když ji oslovovali Ctihodná matka; byla to chladná a zdvořilá slova, plně odpovídající těmto prostorám - všecko sesazeno dohromady tak, aby to Benegesserit'anka pochopila.

Paul od ní něco chce!

Tajila, že z toho má radost. Je tu nástroj k vyjednávání. Zbývá pouze zjistit, o jaký nástroj jde, a odhadnout jeho účinek. Některé takovéto nástroje pohnuly většími věcmi, než je tato citadela. Ví se přece, že se pod pouhým dotekem prstu zhroutily celé civilizace.

Ctihodná matka si vzpomněla na Scytalovo hodnocení: Když se tvor vyvine v nějakou věc, raději zvolí smrt, než aby se změnil ve svůj protiklad.

Podchody, kudy ji vedly, jako by se rozšířily - šlo o efekt klenby, o patky silastrů, o zasazení trojúhelníkových oken na šířku do obdélníků naležato. Konečně se před ní objevily dvojité dveře uprostřed vzdálené stěny vysokého předpokoje. Měla pocit, že to byly dveře opravdu široké, a snažila se přemoci vzdech, když cvičenou znalostí odhadovala jejich skutečné rozměry. Dveře byly asi osm metrů na výšku, šířka byla poloviční.

Když se k nim s eskortou přiblížila, prudce se otevřely dovnitř - obrovský a tichý posun skrytého mechanismu. Všimla si tu dalších ixianských výrobků. Těmito vzosnými dveřmi vkročila spolu se svou stráží do velké přijímací Síně imperátora Paula Atreida - "Muad'Diba, proti němuž jsou všichni ostatní lidé jen trpaslíci." Tady spatřila důsledek onoho rčení.

Když Ctihodná matka postoupila až ke vzdálenému Paulovu trůnu, architektonické jemňůstky prostředí na ni působily více než ona obrovitost předtím. Prostory byly tak obrovské, že by do sebe pojaly celou pevnost kteréhokoli vládce v lidských dějinách. Otevřená část síně mnoho napovídala o skrytých silách, které na sebe navazovaly důsledně a vyváženě přesně. Kamy a nosné trámy mezi těmito zdmi a vzdálené kupolovité stropy jistě předstihovaly vše, čeho bylo dosaženo předtím. Vše svědčilo o stavitelském géniu.

Síň byla na vzdálenějším konci užší, aniž se to tak zdálo, což mělo zabránit tomu, že by se Paul na trůnu uprostřed pódia jevil jako trpaslík. Necvičené vědomí, ohromené rozměrností, která ho obklopovala, by tak Paula mohlo napoprvé vidět mnohokrát většího, než jaký právě byl ve skutečnosti. Na bezbrannou psychiku působily i barvy: Paulův zelený trůn byl řezán z jednoho kusu hararského smaragdu. Byl to symbol růstu a podle fremenského mýtu šlo o barvu smutku. Našeptávalo to, že tady sedí ten, kdo vám může způsobit zármutek - život a smrt v jednom symbolu, vypočítáno na zdůraznění protiv. Za trůnem splývaly dolů závěsy v ohnivé oranžové barvě, značící dunske zlato, se skořicově hnědými skvrnami po melanži. Školenému zraku byla ta symbolika zjevná, nezasvěcené však měla drtit jako kovářský meč. Čas tu udělal své.

Ctihodná matka počítala minuty, potřebné na to, aby se svým belhavým krokem dostala do imperátorovy blízkosti. Máte kdy, abyste se přikrčili. Jakýkoli pokus vzepřít se z vás byl vylisován zběsilou silou, zaostřenou přímo na vás. Vykročit na tuto dlouhou cestu k trůnu můžete jako důstojná lidská bytost, ale na konci tohoto pochodu je z vás hnida.

Pomocníci a pobočníci stáli seřazeni kolem imperátora dle protokolu - zdvořilé domácí strážce podle zadní zdi potažené závěsem, ta hnusná Alia na dva kroky po Paulově levici; imperátorský lokaj Stilgar jen na krok od Alie; a vpravo, na prvním stupni od podlahy, osamělá postava: ztělesněný přízrak Duncana Idaha, ghola. Všimla si staršího fremena mezi strážnými, bradatými naíby v kombinézách, měli zjizvené nosy, pochvy na dýky u pasu, několik jich mělo pistole maula, dokonce i laserové samopaly. Pomyslela si, že to musejí být důvěryhodní chlapi, když mají laserpaly v Paulově přítomnosti, vždyť on obvykle nosí ochranný štít. Mohla vidět, jak se pole štítu kolem něho třpytí. Jeden zásah do tohoto pole a celá pevnost by se propadla.

Její strážní zůstali stát deset kroků před pódium, čímž se jí otevřel ničím nerušený pohled na imperátora. Všimla si, že tu není Chani ani Irulán, a přemýšlela proč. Říkalo se, že Paul bez nich nekoná žádné důležité slyšení.

Paul jí mlčky, klidně pokynul.

Okamžitě se rozhodla zaútočit a řekla tedy: "Velký Paul Atreides se tedy uráčil snížit zraky k jedné zajatky." "

Paul se křivě pousmál a pomyslel si: Ví, že od ní něco chci. To poznání bylo nevyhnutelné, byla přece to, co byla. Znal její schopnosti. Benegesserit'anka se nestala Ctihodnou matkou pro nic za nic.

"Necháme šermování?" zeptal se.

Bude to tak snadnější? uvažovala. A řekla: "Tak pověz, co chceš."

Stilgar se zavrtěl, ostře se na Paula podíval. Imperátorskému lokaji se její tón nezamlouval.

"Stilgar chce, abych vás poslal pryč," pravil Paul.

"Aniž mě zabijete?" zeptala se. "Čekala bych něco přímějšího od fremenského naíba."

Stilgar se zakaboněným výrazem v tváři řekl: "Často musím říkat něco jiného, než zrovna myslím. Tomu se říká diplomacie."

"Tak tedy odložme i tu diplomacii," pravila. "Bylo nutné, abych se pěšky vlekla takovou dálku? Jsem stará ženská."

"Musela jste poznat, jak umím být nemilosrdný," řekl Paul. "Takhle aspoň oceníte velkodušnost."

"Vy se opovažujete být tak neomalený vůči Benegesserit'ance?" zeptala se.

"Důležité počiny musejí mít vlastní myšlenku," pravil Paul. Chvilku váhala a přemítala o tom, co řekl.

Takže - on by se ještě mohl vůči ní chovat... hrubě, pokud ona... pokud co?

"Řeknete mi tedy, co ode mne chcete?" zavrčela.

Alia pohlédla na bratra a pokývla hlavou k závěsům za trůnem. Zнала Paulovu odezvu, ale i tak se jí to nelíbilo. Řekněme, že jde o náhodnou předtuchu. Byla plna pochybností, má-li se tohohle jednání

zúčastnit.

"Musíte si dát pozor, jak se mnou mluvíte, stařeno," řekl Paul. Říká mi stařeno, protože sám je kluk, napadlo Ctihodnou matku. Dává mi teď najevo, že jsem měla prsty v jeho minulosti. Mám tedy změnit nějaké své tehdejší rozhodnutí - a tady? Pociťovala důležitost tohoto rozhodnutí jako fyzickou věc, proto se jí roztřásla kolena. Svaly nařikaly únavou.

"Byla to dlouhá procházka," řekl Paul, "a je mi jasné, že jste unavena. Přesuneme se do mého soukromí vzadu za trůnem, tam si budete moci sednout." Kývl rukou na Stilgara.

Stilgar s gholou se k ní otočili, pomohli jí vyjít na stupínek a následovali Paula do podchodu zastřeného závěsem. Pak jí došlo, proč ji přivítal v síni: podívaná pro strážné a naíby. Báł se jí tedy. A nyní - nyní předstírá milou shovívavost, když je k Benegesserit'ance tak blahovolný. A je opravdu? Za sebou ucítila ještě někoho dalšího; ohlédla se a spatřila, jak je následuje Alia. Mladší žena se dívala zadumaně a zle. Ctihodná matka se zachvěla.

Soukromá komnata na konci podchodu byla dvacetimetrová krychle z plasmeldu, byla tam žlutá svítidla, temně oranžové závěsy z pouště, honosně rozvěšené kolem stěn na způsob stanu. Byly tu pohovky, měkké polštáře, jemná melanžová vůně, na nízkém stolku flakóny s křišťálovou vodou. Bylo to jaksi stísněné ve srovnání s onou Síní.

Paul ji usadil na divan, zůstal stát nad ní a zkoumal její stařeckou tvář - umělý chrup, oči jež daleko víc tajily, než prozrazovaly, plet' samé hluboké vrásky. Ukázal na flakón s vodou. Zavrtěla hlavou, uvolnil se jí pramen šedivých vlasů.

Paul se ozval hlubokým tónem: "Chci s vámi jednat o životě mé milované."

Stilgar si odkašlal.

Alia se prsty dotkla rukojeti dýky v pochvě na krku.

Ghola zůstal u dveří, tvářil se netečně, kovové oči zíraly do vzduchu nad hlavou Ctihodné matky.

"Měl jste vidění, že bych měla prsty v její smrti?" zeptala se Ctihodná matka. Nespouštěla zrak z gholy, který ji zvláště zneklidňoval. Proč se cítila gholou ohrožena? Byl přece nástrojem spiknutí.

"Vím, co ode mne chcete," ozval se Paul, čímž se vyhnul její otázce.

Tedy pouhé podezření, pomyslela si. Pohlédla si na špičky bot, vykukujících zpod obruby jejího šatu.

Černé... černé... boty i šaty vykazovaly známky toho, že byla uvězněna: byly špinavé a pomačkané.

Vystrčila bradu a vztekla pohlédla Paulovi do očí. Projelo jí radostné vzrušení, ale skryla to pohnutí za sevřenými rty a přimhouřenými víčky.

Zeptala se: "Tak jaká je vaše cena?"

"Můžete dostat moje semeno, ale ne mne," odvětil Paul. "Irulán bude zapuzena a bude oplodněna uměle."

"Vy se opovažujete!" vzplanula a napřímila se. Stilgar udělal půlkrok vpřed.

Ghola se znepokojeně pousmál. A Alia ho teď sledovala.

"Nebudeme se bavit o věcech, jež vaše Sesterstvo zakazuje," pravil Paul. "Nehodlám však poslouchat o hříších, odpornostech či náboženství, jež jsou pozůstatky džihádské minulosti. Můžete dostat mé semeno pro své záměry, ale žádné Irulánino dítě si na můj trůn nesedne."

"Váš trůn," ušklíbla se.

"Můj trůn."

"Kdo porodí císařského následníka?"

"Chani."

"Je neplodná."

"Čeká dítě."

Nechtěné nadechnutí prozradilo, jak ji to překvapilo. "Lžete," vyštěkla.

Paul zadržel Stilgarovu rozmáchnutou ruku. "Už dva dny víme, že nosí mé dítě."

"Ale Irulán..."

"Pouze uměle. To je moje nabídka."

Ctihodná matka zavřela oči, aby ho neviděla. Proklatě! Takhle hrát vrhcáby genetickými kostkami!

Bouřilo se to v ní odporem. Učení Bene Gesseritu a odkaz služebnického Džihádu takový čin zatracovaly. Člověk by neměl takhle zlehčovat nejvyšší tužby lidstva. Žádný stroj nemůže fungovat jako

lidská mysl. Žádné slovo ani čin nemohou znamenat, že člověka je možné rozmnožovat jako zvířata.

"Jak jste se rozhodla?" otázal se Paul.

Potřásla hlavou. Geny, pouze vzácné atreidovské geny jsou důležité. Potřeba je hlubší než zatracování.

Pro Sesterstvo je křížení daleko víc než jen sperma a vajíčko. Usilujeme přece o zvládnutí duše.

Ctihodná matka nyní pochopila plnou hloubku Paulovy nabídky. Udělal by z Bene Gesseritu spolupachatele činu, jenž by mohl oslabit spravedlivé rozhořčení lidu... jestli by to vůbec prasklo.

Nemohli by uznat takové otcovství, jestliže by je imperátor popřel. Za takovou cenu by se daly zachránit atreidovské geny pro Sesterstvo, nikdy však by se za to nekoupil trůn.

Rozhlížela se po místnosti a zkoumala tváře jednu po druhé: Stilgar teď zůstával pasivní a vyčkával; ghola byl mrazivý a do sebe obrácený; Alia pozorovala gholu... a Paul byl pod tenkou slupkou hrozivý.

"Vy nabízíte výlučně toto?" zeptala se.

"Výlučně toto."

Podívala se na gholu a zachytila letmý záskub tváře. Vzrušení? "Ty, gholo," oslovila ho. "Je taková nabídka správná? A když už k ní došlo, má se přijmout? Vyslov se k tomu jako mentat."

Kovový pohled se obrátil k Paulovi.

"Odpověz jak chceš," pravil Paul.

Ghola se s jiskřící pozorností otočil k Ctihodné matce a znovu ji vyvedl z míry tím, jak se usmál.

"Nabídka je dobrá tenkrát, jestliže ji někdo přijme," řekl. "Tady se nabízí život za život, je to obchod na vysoké úrovni."

Alia si shrnula pramínek měděných vlasů z čela a řekla: "A co ještě se tají za tímhle vyjednáváním?"

Ctihodná matka se vyhnula pohledu na ni, ale v duchu vzplanula. Ano, mělo to daleko hlubší smysl.

Sestra byla odporná, to je pravda, nebylo však možné upřít jí hodnotu Ctihodné matky se všemi náležitými tituly. Gaius Helena Mohiamová se v této chvíli necítila jenom jako jednotlivec, ale jako všechny ty ostatní, jež se jí nahromadily v paměti. Všechny Ctihodné matky, které do sebe pojala, když se stala kněžkou Sesterstva, byly vzrušené. Alia tedy mohla být v obdobné situaci.

"A co dál?" zeptal se ghola. "Je divné, že čarodějky z Bene Gesseritu nepoužily tleilaxské metody."

Gaius Helena Mohiamová a všechny další Ctihodné matky v ní se zachvěly. Ano, Tleilaxané dělají hnusné věci. Když jednou překročíme zábrany, pokud jde o umělé oplodnění, dalším stupněm bude ten tleilaxský - ovládnutí mutace?

Paul pozoroval, že to kolem začíná jiskřit, a náhle měl pocit, že už těmhle lidem nerozumí. Jsou pro něho jako cizinci. Dokonce i Alia mu byla cizí.

A právě ona se ozvala: "Jestliže ponecháme atreidovské geny napospas proudu benegesseritské řeky, kdo ví, jaké to bude mít důsledky."

Gaius Helena Mohiamová se prudce obrátila a setkala se s Aliiným pohledem. Jenom na kratičký okamžik tu proti sobě stály dvě Ctihodné matky, spojené jedinou myšlenkou: Co je za každým počinem Tleilaxu? Ghola je tleilaxská záležitost. Nenasadil on ten plán do Paulovy hlavy? Pokusil by se Paul vyjednat přímo s Tleilaxem?

Odtrhla pohled od Aliiných očí s pocitem své vlastní rozpolcenosti a nezpůsobilosti. Léčka benegesseritského výcviku, jak si uvědomila, tkví v propůjčení moci: takováto moc způsobí, že člověk začne mít sklon k nafoukanosti a pýše. Ale moc pak zklame toho, kdo ji užívá. Člověk je ochoten uvěřit, že moc je s to překonat veškeré překážky... včetně jeho vlastní ignorace.

Jako výsostná tu před Bene Gesseritem je jediná věc, říkala si. A to pyramida pokolení, jež v Paulovi Atreidovi... i v jeho odporné sestře... vyvrcholila. Dojde-li tu k nesprávnému výběru, mohla by se celá pyramida stavět znovu... počínajíc paralelními generacemi v souběžných liniích a množním vzorků bez dokonale propracovaných charakteristik.

Ovládnout mutace, pomyslela si. Opravdu to Tleilax provádí? Jak je to lákavé! Potřásla hlavou, což je nejlepší, když se člověk chce zbavit takovýchto nápadů.

"Vy můj návrh odmítáte?" zeptal se Paul.

"Přemýšlím," řekla.

A opět se podívala na jeho sestru. Optimální křížení pro tuhle ženskou Atreidova rodu bylo ztraceno... zahubil je Paul. Ještě zbývala další možnost, bohužel - taková, která by ještě víc zpevnila přání mít

potomka. Paul se opovážil Bene Gesseritu navrhnout zvířecí množení! Kolik byl opravdu ochoten zaplatit za život té své Chani? A přijal by křížení se svou vlastní sestrou?

Aby se ušetřil čas, Ctihodná matka řekla: "Povězte mi, u všech svatých, má Irulán co říct k tomu, co navrhuje?"

"Irulán udělá, co jí řeknete, aby udělala," pravil Paul.

Celkem pravda, pomyslela si Mohiamová. Stiskla čelisti, neboť začala s novým gambitem: "Jsou dva z Atreidova rodu."

Paul postřehl, nač ta stará čarodějnice myslí, a zbrunátněl. "Pozorně zvažte, co navrhuje," řekl.

"Právě jste použil Irulán, abyste dosáhl svého, ne?" zeptala se.

"Nebyla k takovému použití vycvičena?" otázal se Paul.

A školili jsme ji my, to chce říct, pomyslela si Mohiamová. Dobrá... Irulán, to je jiná věc. Byl nějaký jiný způsob, jak ji využít?

"Chcete dosadit na trůn Chanino dítě?" zeptala se Ctihodná matka.

"Na svůj trůn," odpověděl Paul. Pohlédl na Aliu, neboť ho napadlo, zda snad něco neví o odchýlných možnostech této výměny. Alia stála se zavřenýma očima, kolem sebe měla zvláštní svébytný klid. S jakými vnitřními silami se to dorozumívá? Když se na ni takto zadíval, pocítil, že ho to uchvacuje. Alia stála na břehu, který se od něho vzdaloval.

Ctihodná matka se rozhodla a řekla: "Na jedince je takové rozhodnutí příliš. Musím se dohodnout s Radou na Wallachu. Dovolíte, abych poslala zprávu?"

Jako by potřebovala moje povolení! pomyslel si Paul.

Pravil: "Souhlasím tedy. Ale neprotahujte to. Nebudu tady ubíjet čas, zatímco se budete vybavovat."

"Budete jednat s Bene Tleilaxem?" zeptal se ostře ghola.

Aliiny oči se rozevřely, když pohlédla na gholu, jako by ji probudil nebezpečný vetřelec.

"Tak jsem se nerozhodl," řekl Paul. "Co chci udělat, je to, že chci odejít na poušť, jakmile dám do pořádku naše záležitosti. Naše dítě se narodí na síci."

"Moudré rozhodnutí," přizvukoval Stilgar.

Alia neměla chuť se na Stilgara ani podívat. Bylo to špatné rozhodnutí. Snad každou buňkou to tak vnímala. Paul to musel poznat. Proč si záměnil, že se dá právě po této dráze?

"Nabídl Bene Tleilax svoje služby?" zeptala se. Viděla, jak Mohiamová číhá na odpověď.

Paul zavrtěl hlavou. "Ne." Pohlédl na Stilgara. "Stile, zaříd', aby odešla zpráva na Wallach."

"Hned, můj pane."

Paul se otočil a čekal, až Stilgar přivolá stráž, aby starou čarodějkou odvedla. Vycítil, že Alia si s ním chce pohovořit o více otázkách. Obrátila se však raději ke gholovi.

"Mentate, vyjde Tleilax mému bratrovi vstříc?" řekla.

Ghola pokrčil rameny.

Paul cítil, jak těká. Tleilax? Ne... ne tak, jak to mínila Alia. Její dotaz však odhalil, že Alia nevidí možnost volby. Dobrá... jasnozření tápe od Sibylly k Sibyle. Proč netápat od bratra k sestře? Bloudění...

bloudění... Vracel se k počátku každé myšlenky, každou jakoby vzal do ruky a ulamoval střepy z té zbytečné konverzace.

"...musí vědět, co Tleilax..."

"...dostatek údajů je vždycky..."

"...zdravé pochybnosti, kde..."

Otočil se, pohlédl na sestru, čímž přilákal její pozornost. Věděl, že by si mohla všimnout slz na jeho tváři a divit se jim. Ať se tedy díví. Nyní byl údiv laskavostí. Pohlédl na gholu a navzdory jeho kovovým očím viděl stále jen Duncana Idaha. Smutek a soucit se v něm svářily. Co asi mohly takové kovové oči zaznamenat?

Pomyslel si, že je mnoho stupňů vidění a mnoho stupňů slepoty. V duchu se vrátil k parafrázi úryvku z Oranžsko-katolické bible: Jakých to smyslů se nám nedostalo, že nejsme schopni kolem sebe uzřít jiný svět?

Byly tyto kovové oči sídlem jiného smyslu nežli zraku?

Alia přešla k bratrovi, neboť vytušila jeho čirý smutek. Dotkla se fremensky uctivým způsobem slzy na

jeho tváři a řekla: "Nesmíme tesknit pro naše drahé, dokud neodešli."
"Dokud neodešli," zašeptal Paul. "Pověz mi, sestřičko, co je to dokud."

"Měl jsem plné zuby boha a kněžského kupčení! Myslíte, že nenávidím svůj vlastní mýtus? Projděte si údaje ještě jednou, Hayte. Vnutil jsem do nejzákladnějších lidských projevů, aby mě v nich uctívali. Lidé jedí v Muad'Dibově jménu! Milují se mým jménem, rodí se mým jménem - přecházejí ulici mým jménem. V poslední chatrči v zapadlých Hadrmanicích nemohou zvednout trám krovu bez toho, že by vzývali požehnaného Muad'Diba!"

Knihy Pomluv

z Haytova zápisníku

"Moc riskuješ, když opouštíš svůj post a v tuhle dobu přijdeš sem za mnou," řekl Edric a díval se nasupeně skrze stěnu svého kontejneru na Tančící Masku.

"Jak chabě a malicherně uvažuješ," pravil Scytale. "Kdo je to, kdo k tobě přišel na návštěvu?"

Edric při pohledu na nemotornou postavu, ztěžklá oční víčka a tupou tvář zaváhal. Bylo brzy po ránu, kdy Edrikův metabolismus z nočního odpočinku ještě necykloval na plnou spotřebu melanže.

"V téhle podobě se nechodí na ulici?" zeptal se Edric.

"Na takovou figuru, jakou dnes jsem, se nikdo nepodívá dvakrát," odvětil Scytale.

Chameleon si myslí, když změní podobu, že ho to před něčím ochrání, napadlo Edrika nezvykle bystře. A přemítal, zda je to doopravdy zaštití uje před všemi jasnovidnými schopnostmi, když jsou účastníky spiknutí. Imperátorova sestra nyní...

Zavrtěl hlavou, setřásl si z ní oranžový plyn kontejneru a řekl: "Proč jsi přišel?"

"Dar se musí pošťouchnout, aby jednal rychleji," řekl Scytale.

"To nelze udělat."

"Nějaký způsob se musí najít," naléhal Scytale.

"Proč?"

"Věci se mi nezamlouvají. Imperátor se snaží nás rozdělit. Už předložil Bene Gesseritu návrh."

"No tohle!"

"Tohle. Musíš popíchnout gholu, aby..."

"Tys ho stvořil, Tleilaxane," pravil Edric. "Proč se ptáš, když to sám víš líp." Zmlkl a přisunul se blíže k průhledné stěně kontejneru. "Nebo jsi nám o daru lhal?"

"Lhal?"

"Říkal jsi, že zbraň se musí zamířit a spustit, nic jiného. Jestliže jsme už jednou gholu dali jako dar, nesmíme do toho zasahovat."

"Každý ghola může být pozmeněn," řekl Scytale. "Stačí pouze to, že se ho zeptáš, kdo byl původně."

"Co to způsobí?"

"Popíchne ho to, že bude jednat tak, aby nám to sloužilo."

"Je přece mentat, nadaný logickým myšlením a rozumem," usoudil Edric. "Může uhodnout, co dělám... nebo sestra. Jestli se její pozornost soustředí k -"

"Ty nás přece před Sibylou ochráníš, nebo ne?" chtěl vědět Scytale.

"Z věstců nemám obavy," odvětil Edric. "Dělá mi hlavu logika, skuteční špioni, fyzické síly impéria, vlastnictví melanže a -"

"Když si uvědomíme, že všechno je konečné, snadno odhadneme imperátora i jeho schopnosti," řekl Scytale.

Kormidelník se začal podivně zmítat a jeho údy sebou mrskaly jako nějácí čolci. Scytala se při tom pohledu zmocnil hnus. Navigátor Gildy byl oblečen do normálního tmavého cvičebního úboru, až po pás vycpaného různými přístrojovými skříňkami. Přesto při každém pohybu působil dojmem nahoty. Jako by plaval, jako by po něčem sahal, napadlo Scytala - a znovu ho překvapilo, jak křehké jsou vzájemné vztahy jejich spiknutí. Nebyli žádná soudržná skupina. Což byla slabina.

Edrikův záchvat pominul. Zíral na Scytala pohledem zabarveným oním oranžovým plynem, který ho nadnášel. Jaké pletichy si Tančící Maska nechává v záloze, aby nás zachránil, přemítal. Tleilaxan byl ve svých počinech nevypočitatelný. Zlověstné osudové znamení.

Cosí v navigátorově hlasu a jednání Scytalovi napovídalo, že Gild'an má větší strach z imperátorovy sestry než z imperátora samého. Tato myšlenka mu náhle bleskla na obrazovce vědomí. Vzrušující. Přehlédli snad u Alii něco důležitého? Bude ghola dostatečná zbraň ke zničení obou?

"Víš, co se říká o Alii?" zkusmo se zeptal Scytale.

"Co máš na mysli?" Rybomůž se znovu roztřásl.

Scytale řekl: "Filozofie a kultura nikdy neměla takovou patronku. Radost, krása, spojené v -"

"Co je na radosti a kráse nezviklatelného?" otázal se Edric. "My oba Atreidy zničíme. Kultura! Kvůli snadnější vládě šíří kulturu. Krása! Prosazují krásu, která jen zotročuje. Vytvářejí sčtetlou nevědomost - což je ze všeho nejsnazší. Nic neponechávají náhodě. Okovy! Všechno, co dělají, je, že chystají okovy, zotročení. Ale otroci se vždycky vzbouří."

"Sestra se však může vdát a mít potomka," řekl Scytale.

"Proč mluvit o sestře?" zeptal se Edric.

"Imperátor jí může vybrat muže," odvětil Scytale.

"Jen ať vybírá. Už je stejně příliš pozdě."

"Ani ty však nemůžeš předepsat příští okamžik," varoval Scytale. „Nejsi stvořitel... o nic víc, než jsou Atreidovci." Přikývl. "Nesmíme si tak moc dovolovat."

"My nejsme žádní žvanilové," ohradil se Edric. "Nejsme chátra, která se snaží udělat z Muad'Diba spasitele. Takový nesmysl? Proč vůbec nadhazuješ takovéhle otázky?"

"To tahle planeta," řekl Scytale. "To ona je nadhazuje."

"Planety nemluví!"

"Tato ano."

"Cože?"

"Mluví o stvoření. Noční závan písků, to je stvoření."

"Závan písků..."

"První světlo při tvém probuzení ti ukáže nový svět - samá svěžest a vše připraveno k tomu, abys vykročil."

Bezcestné písčné pustiny, představil si Edric. Stvoření? Sevřela ho náhlá úzkost. Uvěznění v kontejneru, okolní místnost, to všechno se k němu tlačilo a uzavíralo ho.

Stopy v písčínách.

"Mluvíš jako fremen," řekl Edric.

"Jsou to fremenské myšlenky a jsou poučné," souhlasil Scytale. "Hovoří o Muad'Dibově Džihádu jako o stopách zanechaných ve vesmíru právě tak, jako stopy fremenů zůstávají v novém písku. Vyoraly brázdu v životě lidstva."

"Opravdu?"

"Nadcházejí další noci," řekl Scytale. "Větry vanou."

"Ano," řekl Edric. "Džihád je konečný. Muad'Dib využívá svého Džihádu a -"

"Nevyužívá svého Džihádu." namítl Scytale. "Džihád využívá jeho. Mám za to, že by tomu udělal konec, kdyby mohl."

"Kdyby mohl? Všecko, co by měl udělat, je -"

"Jen klid," vyštěkl Scytale. "Copak nemůžeš přestat s tou mentální nákazou? Přeskakuje od člověka k člověku celé světelné roky. Je úděsně nakažlivá. Napadne zrovinka na nechráněném místě, kde se v nás hromadí zbytky jiných podobných nákaz. Kdo potom je s to takovou věc zarazit? Muad'Dib nemá protilátky. Má to kořeny v chaosu. Copak na to postačí nařízení?"

"Jsi tedy nakažen?" zeptal se Edric. Zvolna se v oranžovém plynu obrátil, když uvažoval, proč ze Scytalových slov zaznívá strach. Nevymyká se snad Tančící Maska spiknutí? Neznal teď způsob, jak nahlédnout do budoucnosti a zkoumat ji. Z budoucnosti se teď stal jen kalný proud, napěchovaný jasnovidci.

"Nakažení jsme všichni," pravil Scytale, když si připomněl, že Edrikova inteligence má jisté hranice. Jak

na to poukázat takovým způsobem, aby to Gild'an pochopil?

"Ale když ho zničíme," řekl Edric, "tak nákaza -"

"Mohl bych tě nechat v téhle nevědomosti," řekl Scytale. "Ale mé povinnosti to nedovolují. A navíc je to pro nás pro všechny nebezpečné."

Edric couvl, narovnal se a kopnutím jedné blanité nohy rozvířil oranžový plyn kolem nohou. "Hovoříš podivně," řekl.

"Celá tahle situace je pěkně výbušná," řekl Scytale klidněji. "Jen všechno rozmetat. Kdyby na to přišlo, rozhodilo by to samo tu svou drť přes celá staletí. Copak to nevidíš?"

"Jednali jsme přece předtím o vírách," namítl Edric. "Jestli tyhle nové -"

"Nejde právě o víru!" pravil Scytale, když si představil, co by Ctihodná matka řekla na takovýhle omezený výcvik jejich spikleneckých druhů. „Religiózní vláda je v něčem jiném. Muad'Dib všechno prošpikoval svými kvizaraty, odstranil staré činovníky z vlády. Neměl stále tajné služby, nebyly nasazené na velvyslanectvích. Má diecéze, ostrovy vlivu. V centru každého ostrova stojí muž. Muži se naučí, jak si získat a udržet osobní moc. Muži jsou podezíraví."

"Když je rozdělíme, tak jednoho po druhém spolkneme," řekl Edric se samolibým úsměvem. "Odřízni hlavu a tělo se zhroutí na -"

"Toto tělo je dvojhlavé," pravil Scytale.

"Sestra se může vdát."

"A jistě se provdá."

"Tvůj tón se mi nelíbí, Scytale."

"A mně zase tvá nechápavost."

"A když se provdá? Změní to naše plány?"

"Změní to vesmír."

„Nejsou však jediná. Já sám mám moc, která -"

"Jsi batole. Cupkáš tam, kam tě postrkují."

"Nejsou jediná!"

"Zapomněl jsi, Gild'ane, že jsme kdysi stvořili Kwisatz Haderacha. Je to bytost, jež obsáhne velkolepost Času. Je to forma bytí, která nemůže být ohrožena, aniž se sami stejně ohrozíte. Muad'Dib ví, že bychom mohli napadnout Chani. Musíme jednat rychleji než dosud. Musíš jít za gholou a popíchnout ho, jak jsem ti radil."

„A když nepůjdu?"

"Tak dojde k pohromě."

Nepopřeš, červe vlezube,

co léčit nelze ti?

Co vábí dech i tělo hrubé

až v samu hloubku početí,

co v kole běsů oheň živí!

Ne, žádným rouchem nezahališ

ten neduh, ony božské divy

skrývané touhy, jež tak pálí.

Červí píseň

Z Knihy dun

Z Paula doslova lil pot, když na planši v cvičebně zkoušel proti gholovi dýkou a krátkým mečem výpady a úkroky. Nyní stál u okna a pohlížel dolů na chrámové náměstí a snažil se vybavit si výjev s Chani na klinice. Odvezli ji nemocnou po ránu v šestém týdnu těhotenství. Měla ty nejlepší lékaře. Kdyby bylo něco nového, volali by. Nebe nad náměstím ztemnělo odpoledními oblaky zvířeného písku. Fremeni takovému počasí říkali "psí".

Copak se ti lékaři neozvou? Každá sekunda se jakoby zadržela a nechtěla vplynout do Paulova vesmíru. Čekání... čekání... Bene Gesserit z Wallachu se slůvkem neozýval. Jasně jde o záměrné průtahy. Jeho jasnovidnost ty okamžiky zaznamenávala, on však si vědomí před věštbou chránil a raději se choval jako Ryba Času, která neplave, kam chce, ale kam ji unáší proud. Osud teď nebyl příznivý žádnému zápolení.

Bylo slyšet gholu, jak řinčí zbraněmi a zkouší výstroj. Paul si povzdechl, sáhl si na pás a deaktivoval si štít, který ho pálił do pokožky.

Když přišla Chani, říkal si, že by se měl k událostem postavit čelem. Bylo přece dost času vyrovnat se s tím, že když to před ní zatajil, vlastně jí prodloužil život. Bylo špatné, že pokud jde o následníka, dal přednost Chani? Jakým právem si vybral právě ji? To jsou bláznivé úvahy! Kdo by mohl váhat, když si srovnal možnosti - otročení, muka, zármutek... a bůhvíco horšího.

Uslyšel otvírající se dveře a Chaniny kroky. Otočil se.

Ve tváři měla vepsanu vraždu. Široký pletenec kolem pasu stahoval její zlatou róbu, vodokruhy měla jako náhrdelník, jednu ruku v bok (vždycky blízko k dýce), pronikavý pohled, kterým vždycky ze všeho nejdříve prolétne každý kout - celé její nynější chování nesměřovalo nikam jinam než k násilí.

Když došla k Paulovi, rozevřel náruč a sevřel ji.

Zachřčela mu na prsou: "Někdo mi už delší dobu tajně dával něco proti početí... než jsem začala s novou dietou. Budou potíže při porodu."

"Jsou na to přece nějaké léky?" zeptal se.

„Ale ty jsou nebezpečné. Vím, odkud se ten jed vzal! Chci její krev."

"Moje síhájó," zašeptal a sevřel ji těsněji, aby utišil její prudké rozechvění. "Porodíš vytouženého dědice, copak to nestačí?"

"Můj život shoří rychleji," řekla a tiskla se k němu. "Porod ovlivní celý, můj život. Lékaři mi řekli, že to bude postupovat strašně rychle. Musím pořád jenom jíst a jíst... brát ještě víc melanže... jíst a pít. Já ji za to zabiju!"

Paul ji vtiskl polibek na tvář. "Ne, má síhájó. Nikoho nezabiješ."

A pomyslel si: Irulán ti prodloužila život, lásko. Pro tebe čas porodu je časem smrti.

A pak měl pocit, že se s jejím utajovaným smutkem i jeho život odplavuje do temné hlubiny.

Chani se od něho odtáhla. "To jí nemůžu odpustit!"

"Kdo mluví o odpuštění?"

"Tak proč bych ji nemohla zabít?"

Byla to tak fremensky přímá otázka, že Paulovi se neodbytně chtělo hystericky zasmát. Přemohl to tím, že řekl: "Nepomohlo by to."

"Ty jsi o tom měl jasnozření?"

Paulovo nitro se sevřelo, když si na to vidění vzpomněl.

"Co jsem to viděl... co jsem to viděl..." hučel. Všechno z oněch událostí, které ho obklopovaly, zapadalo do ochromující představy. Cítil se přikován k budoucnosti, která - jak se mu to často jevílo - se nad ním uzavírala jako nenasytý noční běs. Hrdlo měl doslova sevřené, vyschlé. Musí se řídit černokněžnickým hlasem své vlastní věštby, uvažoval, než ho zahltní neúprosná přítomnost?

"Řekni, jaké jsi to měl vidění," ozvala se Chani.

"Nemohu."

"Proč ji nesmím zabít?"

"Protože o to žádám."

Pozoroval, jak to přijímá. Činila to tak, jako když písek přijímá vodu: vsákne ji a utají. Šlo o poslušnost pod tímto žhoucím, zlobným povrchem? přemítal. A pak si uvědomil, že život v královské Pevnosti Chani nezměnil. Jen tu chvíli postála jako na přestupní stanici při pouti se svým mužem. Nic pouštního se z ní nevytratilo.

Chani o krok ustoupila, pohlédla na gholu, který čekal poblíž dveří cvičebny.

"Ty ses s ním utkal?" zeptala se.

"Ano - a jsem lepší."

Chani se podívala na kruh na podlaze a pak zase do gholových kovových očí.

"Mně se to nelíbí," pravila.

"On nemá v úmyslu spáchat na mně násilí," ozval se Paul.

"Bylo to v tom vidění?"

"Nebylo!"

"Tak jak to víš?"

"On je totiž víc než ghola; je to Duncan Idaho."

"Dal ho dohromady Bene Tleilax."

"Nadali ho víc, než měli v úmyslu."

Potrásla hlavou. Cíp plachetky nezahnil se jí otíral o límec šatů. "Jak můžeš změnit tu skutečnost, že to je ghola?"

"Hayte," řekl Paul, "jsi nástroj k mé zkáze?"

"Jestli se tady a teď mění podstata, mění se i budoucnost," odvětil ghola.

"To není odpověď," konstatovala Chani.

Paul zvýšil hlas: "Jak mám zemřít, Hayte?"

V umělých očích se zablesklo. "Říká se, můj pane, že vás zahubí peníze a moc."

Chani strnula. "Jak to, že se opovazuje s tebou takhle mluvit?"

"Mentat je upřímný," odpověděl Paul.

"Byl Duncan Idaho opravdový přítel?" zeptala se.

"Položil za mne život."

"Říká se, že gholu nelze znovu proměnit v jeho někdejší bytost," zašeptala Chani.

"Chcete mě předělat?" zeptal se ghola s pohledem upřeným na Chani.

"Co to znamená?" otázala se.

"Předělat znamená převrátit úplně naruby," řekl Paul. "Tady však cesta zpět není možná."

Hayt se ozval: "Každý muž si v sobě nese svou minulost."

"A každý ghola?" zeptal se Paul.

"Podle toho, můj pane."

„Tak co tedy máš ze své minulosti ve své tajemné bytosti?" zeptal se Paul.

Chani postřehla, že otázka gholu zneklidnila. Pohyby se mu zrychlily, ruce se sevřely v pěst. Podívala se na Paula a přemýšlela, proč to zkouší právě takhle. Byl vůbec nějaký způsob proměnit tohoto tvora opět v muže, kterým býval?

"Pamatuje si ghola vůbec svou skutečnou minulost?" zeptala se.

"Mockrát jsem se o to pokoušel," odvětil Hayt a zíral na podlahu u svých nohou. "Žádný ghola doposud nebyl znovu předělán v někdejší bytost."

"A ty toužíš, aby se to stalo?" řekl Paul.

Gholův bezvýrazný zrak se soustředil s naléhavou silou do Paulových očí.

"Ano!"

Paul se mírně ozval: "Jestli je nějaká možnost..."

"Tohle tělo," řekl Hayt a levou ruku zvedl k čelu jakoby na pozdrav, "není totéž, s kterým jsem se původně narodil. Je... přerozené. Jenom podoba je důvěrně blízká. Tančící Maska by to taky dovedl udělat."

"Nikoli stejně," pravil Paul. "A ty nejsi Tančící Maska."

"To je pravda, můj pane."

"Odkud máš tuhle podobu?"

"Je to genetický kód původních buněk."

„Někde tu je cosi plastického, co připomíná podobu Duncana Idaha," řekl Paul. "Říká se, že předkové to v téhle končině zkoušeli před Služebnickým Džihádem. Kam až sahá tvá paměť, Hayte? Co převzala z originálu?"

Ghola pokrčil rameny.

"Co když on nebyl Idaho?" zeptala se Chani.

"Byl."

"Jsi si tím jist?" otázala se.

"Je Duncan v každém ohledu. Neumím si představit sílu, která by uchovala tuhle podobu bez jakékoli odchylky či zkomolení."

"Můj pane!" namítl Hayt. "Když si něco neumíme představit, ještě to neznamená, že to neexistuje. Jsou věci, jež jako ghola dělat musím, ale jako muž bych je nedělal."

Paul se obrátil na Chani a řekl: "Vidíš to?"

Přítakala.

Paul se otočil, aby zakryl hluboký zármutek. Přešel k balkonovým oknům a odhrmul závěsy. Světlo se náhle změnilo v tíseň. Přitáhl si těsněji pás na oděvu a zaposlouchal se.

Nic. Otočil se tedy. Chani tu stála jako v transu s pohledem upřeným na gholu.

Paul spatřil, že Hayt sestoupil do samého nitra své bytosti - vracel se ke gholovi.

Chani se obrátila za šumem Paulových kroků. Pořád ještě pociťovala, jak na ni zapůsobil okamžik jeho zoufalého pokusu. Na okamžik však se ghola pro ni stal silnou, vitální lidskou bytostí. V té chvílce byl někým, z koho neměla strach - nadto i někým, kdo se jí líbil a koho obdivovala. A vtom pochopila, kam Paul svým pokusem mířil. Chtěl, aby v gholově postavě viděla muže.

Zírala na Paula. "Ten muž, to byl Duncan Idaho?"

"Byl to Duncan Idaho. A je tam i teď."

"On by souhlasil, aby Irulán zůstala naživu?" zeptala se Chani.

Voda se moc hluboko nevsákla, uvědomil si Paul. A řekl: "Když to přikážu."

"To nechápu," řekla. "Ty bys neměl zlost?"

"Mám zlost."

"Ale není to slyšet... Zní to soucitně."

Zavřel oči. "Ano, to taky."

"Jsi můj muž," pravila. "Vím to, a najednou tě nechápu."

Náhle se Paulovi zazdalo, jako by sestupoval dolů dlouhou jeskyní. Jeho tělo se pohybovalo krok za krokem - jeho myšlenky však tíhly kamsi jinam. "Sám sebe nechápu," zašeptal. Když otevřel oči, zjistil, že je daleko od Chani.

Její hlas se ozýval odkudsi zezadu za ním. "Milovaný, nebudu se tě znovu ptát, cos viděl v tom vidění.

Vím jen tolik, že jsem to já, kdo ti dá dědice, po němž toužíme."

Přikývl tedy: "Od samého začátku jsem to věděl." Obrátil se k ní a pozoroval ji. Připadala mu nesmírně vzdálená.

Narovnala se a položila si ruku na břicho. "Mám hlad. Lékaři mi říkají, že musím jíst třikrát čtyřikrát tolik, než jsem jedla dříve. Bojím se, milovaný. Jde to příliš rychle."

Příliš rychle, souhlasil. Tento plod věděl, že je nutné spěchat.

Odvážná povaha Muad'Dibových činů je zřejmá ze skutečnosti, že od počátku věděl, s čím je svázán, a přesto ani jednou z této cesty neukročil. Dal to jasně najevo, když řekl: "Právím vám, že přicházím nyní v čase zkoušek, kdy se vyjeví, že jsem Služebníkem z Nejponíženějších." Tak spřádal vše v Jediné, protože jeho přátelé, jakož i nepřátelé ho uctívali. Je to toliko z tohoto důvodu a toliko proto Jeho Apoštolové takto se modlili: "Pane náš, chraň nás před cestami, jež jsou jiné než ty, které Muad'Dib skrápěl vodou Svého Života." Tyto "jiné cesty" si lze představit jenom s největším sebezapřením.

Z Džam-el-Džinu

(Kniha Posledního soudu)

Poslíčkem byla mladá žena - její tvář, jméno i rodina byly Chani povědomé -, která se nějakým způsobem dostala přes imperátorskou ochranku.

Chani neudělala nic víc než to, že ji důstojníkovi ochranky Bannerdžimu představila, a ten potom zajišťoval její setkání s Muad'Dibem. Bannerdži jednal instinktivně a na základě ujištění, že otec mladé ženy je bývalý člen císařského Komanda smrti, obávaný fedajkin ze dnů ještě před Džihádem. Její omluvu, že vzkaz je určen pouze pro Muad'Dibův sluch, mohl jinak klidně přehlédnout.

Pochopitelně, že ji před setkáním v Paulově soukromé pracovně udělali osobní prohlídku a prověřili si ji. Přesto Bannerdži, který šel s ní, měl jednu ruku na dýce a druhou na jejím rameni.

Bylo už skoro poledne, když ji uvedli do místnosti - zvláštního prostoru, který byl směsicí fremenského pouštního a aristokratického rodinného prostředí. Tři stěny potažené tapiseriemi jako v pouštním táboře: obrazy postav z fremenské mytologie. Čtvrtou stěnu tvořila obrazovka, stříbřitě šedá plocha za oválným stolem, na němž byl jediný předmět, fremenské přesýpací hodiny, zabudované do planetária: toto planetárium jehož hnací mechanismus byl z Ixu, mělo dvojici měsíců Arrakisů s klasickým šnekovým trigonem, spráženým se sluncem.

Paul stál u stolu a díval se na Bannerdžihu. Tento důstojník byl jedním z těch, kdo sem přišli z fremenského Policejního sboru; toto místo získal díky své inteligenci a osvědčené loajalitě, přestože se s jeho jménem pojila pašerácká minulost. Postavu měl fortelnou, téměř tučnou. Kučery černých vlasů mu padaly do čela s pletí jakoby mastnou, vypadalo to jako chocholka exotického ptáka. Oči měl modromodré, pohled neochvějný a nehnutý, ať spatřoval radost či krutost. Jak Chani, tak Stilgar mu důvěřovali. Paul věděl, že kdyby Bannerdžimu řekl, aby to děvče okamžitě uskrtil, udělal by to.

"Pane, je tu dívka - poslíček," promluvil Bannerdži. "Paní Chani říká, že vám nese vzkaz."

"Ano," přikývl Paul stroze.

Bylo divné, že na něho dívka nepohlédla. Pořád sledovala planetárium. Měla osmahlou plet, byla střední postavy, oděná do róby z temně vínové tkaniny jednoduchého střihu, což svědčilo o zámožnosti.

Modročerné vlasy si vázala úzkou stužkou z téhož materiálu, z jakého měla šat. Ruce měla schovány pod róbou. Paul ji podezíral, že je má sevřeny v pěst. Mohlo to o čemsi svědčit. Všechno kolem ní byla vlastně nápodoba - i ta róba; poslední parádní kousek pro takovouto příležitost.

Paul pokynul Bannerdžimu, aby poodstoupil. Než uposlechl, váhal. Pak se dívka pohnula o krok vpřed. V jejím pohybu byla přirozená ladnost. Ale pohledem stále uhýbala.

Paul tedy zakašlal.

Tu dívka pozvedla zraky, bezbělné oči, rozšířené a zároveň jakoby zastíněné zbožnou úctou. Měla zvláštní drobný obličej s něžnou bradou a zdrženlivé utváření jemných úst. Oči nad zkosenými líčky se zdály neobvykle velké. Vyzařovala z ní jakási ponurost, známka toho, že se málokdy usmívá. V koutcích očí se jí dokonce usadil jakýsi nažloutlý pel, což mohlo být od podráždění sluncem nebo jako stopy po semutě.

Všechno do sebe zapadalo.

"Chtěla ses se mnou setkat," pravil Paul.

Pro toto dívčí stvoření nastal okamžik vrcholné zkoušky. Scytale na sebe vzal dívčino charakteristické chování, pohlaví, hlas - zapnul všechny své schopnosti, jak někoho uchvátit a získat. Tohle ženské stvoření však Muad'Dib znal z dob síče. Byla tehdy ještě dítě, ale ona i Muad'Dib prožívali tytéž zkušenosti. Jistým úsekům paměti se musíme delikátně vyhnout. Byla to pro Scytala nejdetailnější úloha ze všech, o jaké se kdy pokusil.

"Jsem Lichna Otheymová z Berk al Dibu."

Dívčin hlas zněl jemně, leč pevně, když uváděla své jméno, otce i kmen.

Paul přitakal. Uvědomil si, jak pošetile důvěřivá byla Chani. Tón hlasu, prostě vše tu bylo předvedeno s největší přesností. Jeho vlastnímu benegesseritskému hlasovému výcviku a síti dao, do níž ho zamotávají jeho věštecká vidění, však nemohlo ujít, že tento přestrojený Tančící Maska chce napálit i jeho.

Výcvik odhalil jisté nesrovnalosti: dívka byla starší než se uvádělo; bylo znát přílišné úsilí o vyladění hlasivek; držení šíje a ramenou chyběla ona špetka jemné fremenské vznešenosti. Byly tu však další drobnůstky: nákladná róba byla záplatovaná a prozrazovala současné postavení.... a rysy byly až obdivuhodně přesné. Naznačovaly, že je tu určitý soulad s rysy Tančící Masky v tom, oč se tu hrálo.

"Poshov si v mém domě, Otheymova dcero," pronesl Paul obřadný fremenský pozdrav. „Jsi vítána jako voda po suchách."

Toto zdánlivě příznivé přijetí mělo za následek, že se dívce maličko ulevilo.

"Přináším vzkaz," řekla.

"Když někdo přináší vzkaz, je vzkaz sám," odvětil Paul.

Scytale si oddechl. Jde to dobře, ale teď teprve nastává to rozhodující: Atreides musí být naveden na

určitou dráhu. Musí přijít o svou fremenskou konkubínu za okolností, které nelze klást za vinu někomu jinému. Chyby se musí dopustit pouze všemocný Muad'Dib. Musí být dotlačen tak daleko, aby tu svou chybu dotáhl do samého konce, a tudíž aby přijal Tleilaxanovu alternativu.

"Jsem dým, který zapuzuje noční ospalost," řekl Scytale, užívaje fedajkinského hesla: Přináším špatné zprávy.

Paul se usilovně snažil zachovat klid. Cítil se nahý, jeho duše byla osamocena v řinoucím se čase, což mu znemožňovalo jakékoli jasnovidění. Tančící Maska překryl sílu všech věštek. Paul poznával jen okrajové útržky těch okamžiků. Věděl pouze to, co by neměl udělat. Tančící Masku však nemohl zabít. To by uspišilo budoucnost, již se stůj co stůj musí vyhnout. Musí se najít nějaký způsob, jak proniknout do temnoty a změnit úděsný plán.

"Pověz mi ten vzkaz," řekl Paul.

Bannerdži se pohnul na místě tak, aby mohl vidět dívčinu tvář. Zdálo se, že si ho poprvé povšimla a pohledem sklouzla k rukojeti dýky v dlani tohoto důstojníka ochranky.

"Nevinný nevěří ve zlo," řekla a klidně se zahleděla na Bannerdžiho.

No dobře, pomyslel si Paul. Bylo to to, co by byla vyslovila skutečná Lichna. Ucítil, jak ho to bodavě zabolelo - žal nad skutečnou Otheymovou dcerou - nyní mrtvým tělem v dunách. Nebylo však kdy na takové dojetí, pomyslel si. Zamračil se.

Bannerdži dívku neustále pozoroval.

"Řekla jsem, že vzkaz je důvěrný," promluvila.

"Proč?" optal se Bannerdži drsně a zkoumavě.

"Protože si to můj otec přeje."

"Tohle je můj přítel," pravil Paul. "Nejsem snad fremen? Můj přítel tedy může slyšet vše, co slyším já."

Scytale si dorovnával dívčiny rysy. Byl to opravdu fremenský obyčej... nebo to byla zkouška?

"Imperátor si může stanovit vlastní pravidla," řekl Scytale. "Toto je tedy vzkaz: Můj otec si přeje, abyste k němu přišel a vzal s sebou Chani."

"Proč mám přivést i Chani?"

"Je to vaše žena a sajadína. Jde o Vodní úděl dle zvyků našeho kmene. Chani musí potvrdit, že můj otec mluví pravdu dle fremenských zvyklostí."

Paul zauvažoval: Takže ve spiknutí jsou vskutku i fremeni. Tento moment zapadal do skladby věcí, jež bezpochyby nastanou. Nemá tedy jinou možnost než pustit se tímto směrem.

"O čem chce tvůj otec hovořit?" otázal se.

"Chce mluvit o spiknutí proti tobě - o spiknutí mezi fremeny."

"Proč s tím vzkazem nepřišel osobně?" vyzvídal Bannerdži.

Dívka nadále hleděla na Paula. "Můj otec se sem vypravit nemůže. Spiklenci ho podezírají. Nepřežil by cestu."

"A tobě to spiknutí mohl prozradit?" ptal se Bannerdži. "Jak to, že svou dceru vystavuje takovému nebezpečí?"

"Detaily jsou zamčeny v distransní schránce, a tu může otevřít jen Muad'Dib," řekla. "To je vše, co vím."

"Proč tedy neposlal přímo distrans?" zeptal se Paul.

"Je to lidský distrans," řekla.

"Půjdu tedy," pravil Paul. "Ale půjdu sám."

„Chani musí přijít s vámi!"

"Chani čeká dítě."

"Když fremenka odmítne..."

"Moji nepřátelé jí dávali užívat proradný jed," řekl Paul. "Bude mít těžký porod. Zdraví jí nedovoluje, aby mě teď doprovázela."

Dříve než to Scytale stačil potlačit, přeběhlo přes dívčí tvář zvláštní pohnutí: záchvěv ztracené duševní rovnováhy, strach. Scytale připomněl, že každá oběť musí mít možnost úniku - i taková jako Muad'Dib. I když spiknutí ještě nezkrachovalo. Atreides stále vězí v síti. Je to tvor, vyvinutý přesně podle jisté šablony. Sám se zničil už předtím, než se proměnil v protiklad této šablony. To byla metoda jako s tleilaxským Kwisatz Haderachem. To by mohl být způsob právě pro tohoto. A potom by... ghola.

"Dovolte, abych se zeptala Chani, jak se rozhodne..."

„Já jsem rozhodl," pravil Paul. "Doprovodíte mě na Chanino stanoviště."

"Musí to být podle sajadínina ceremoniálu!"

"Nejste Chaninou přítelkyní?"

Zásah, pomyslel si Scytale. Má snad nějaké podezření? Nikoli. Je jen fremensky obezřetný. A ty řeči o potratu, to je pravda. Dobrá, jsou ještě jiné možnosti.

"Otec mi řekl, že se nemám vracet," odvětil Scytale. "Že mám požádat o azyl u vás. Řekl, že mě nesmí ohrozit."

Paul přitakal. Přesně to zapadalo do obrazu. Azyl odepřít nemohl. Bránila se fremenskou poslušností otcových příkazů.

"Tak s sebou vezmu Stilgarovu ženu Harah," řekl Paul. "Vysvětlíte nám, kudy se k vašemu otci dostaneme."

"Jak víte, že můžete Stilgarově ženě důvěřovat?"

"Vím to."

"Ale já to nevím."

Paul tedy stiskl rty: "Vaše matka žije?"

"Má skutečná matka odešla za Šaj-hulúdem. Moje druhá matka ještě žije a stará se o mého otce. Proč?"

"Pochází ze sítě Tabru?"

"Ano."

„Pamatuju se na ni," řekl Paul. "Poslouží místo Chani." Pokývl k Bannerdžimu. "Ať pobočníci zavedou Lichnu Otheymovou do náležité komnaty."

Bannerdži přikývl. Pobočníci! Toto šifrované slovo znamenalo, že posel má být střežen mimořádně pečlivě. Vzal ji za paži. Vzepřela se. "Jak se chcete dostat k mému otci?" bránila se.

Paul odvětil: „Popíšete cestu tady Bannerdžimu. Je to můj přítel."

"Ne. Mám otcův příkaz. Nemohu!"

„Bannerdži?" řekl Paul.

Bannerdži se zastavil. Paul postřehl, jak muž pátrá v té své encyklopedické paměti, kvůli níž se směl těšit jeho důvěře. "Já znám průvodce, jenž je s to dovést vás k Otheymovi," řekl Bannerdži.

"Půjdu tedy sám," rozhodl Paul.

„Pane, jestli..."

"Otheym to tak chce," řekl Paul a jen stěží zakrýval ironii.

"Pane, je to příliš nebezpečné," protestoval Bannerdži.

"I imperátor musí něco riskovat," pravil Paul. "Je rozhodnuto. Konejte podle příkazu."

Bannerdži váhavě vyváděl Tančící Masku z místnosti.

Paul se otočil k čisté obrazovce za stolem. Tušil, že při té jeho cestě k vrcholu musí dojít ke střetu s nějakou velkou chybou.

Měl snad Bannerdžimu povědět, kdo doopravdy je tento poslíček?

Nikoli! Takovou podružnou příhodu obrazovka jeho jasnozření nezaznamenávala. Každá odchylka by tady mohla přivodit výbuch násilí. Musí se přece najít otočný bod, místo, kde by mohl být sám sebou bez všech vidění.

Pokud takový bod existuje...

Není důležité, jak exotickou se stane lidská civilizace, není důležitý rozvoj života v společnosti ani komplexnost vzájemné harmonizace strojů a lidí, neboť vždy nastávají mezidobí odcizení, kdy směřování lidstva, ta pravá budoucnost lidstva, závisí na relativně prostých činech jednotlivých osobností.

Z Tleilaxské Božské knihy

Kdy Paul přecházel po vysoké lávce z Pevnosti do budovy Úřadu kvizaratu, začal kulhat. Slunce už téměř zapadlo a jak tak šel mezi dlouhými stíny, mohl se v nich snáze krčit, i když bystrý zrak byl pořád

ještě s to postřehnout něco z jeho charakteristického držení. Měl ochranný štít, ale neaktivovaný, neboť Paulovi pomocníci usoudili, že jiskření štítu by ho mohlo prozradit zvědům.

Pohlédl. nalevo. Cáry písečných mraků překrývaly zapadající slunce jako potrhané žaluzie. Vzduch byl i přes filtry kombinézy naprosto vysušený.

Ve skutečnosti tady venku nebyl zcela sám, ale síť ochranky nebyla kolem něho tak hustá, a to od té doby, kdy už nechodil v noci po ulicích. Ornitoptéry s infračervenými snímači přelétaly vysoko nad hlavami lidí ve zdánlivě náhodném seskupení, všechny však měly vzájemné spojení a kontrolovaly Muad'Dibův pohyb přes vysílačku, kterou měl schovanou pod šaty. Určení chlapíci chodili po ulicích tam dole. Další byli rozmístěni po městě, kde byl imperátor spatřen ve fremenském převlečení pod kombinézou a v pouštních botách temag; a měl zasmušilé rysy. Tváře měl deformované plastickými vložkami. U levé čelisti měl upevněnou elektronkovou obrazovku.

Když došel na druhý konec mostu, ohlédl se a zpozoroval za kamenným mřížovým, kryjícím balkón jeho soukromého obydlí, jakýsi pohyb. Nejspíš Chani. "Lov v poušti", tak říkala tomuto dobrodružství.

Jak málo pochopila z hořké nutnosti. Volíš-li mezi utrpeními, pak i to nejmenší je téměř nesnesitelné. Aby utlumil chvilkový pocit rozbolavění, vzpomněl si na jejich loučení. Chani na poslední chvilku zachytila tau - záblesk jeho pocitů, ale mylně si je vyložila. Myslela, že je rozrušený proto, že se loučí s milovanou bytostí, když podstupuje neznámé nebezpečí.

Mohl jsem to snad nevědět, uvažoval.

Přešel most a vkročil do hořejšího průchodu v budově Úřadu. Zářila tam upoutaná kulová svítidla a lidé tam spěchali do zaměstnání. Kvizaraté nikdy nespali. Paulovu pozornost upoutaly nápisy nad vchody, jako by to byl viděl poprvé: Expresní velkoobchod. Tišení a retorze větru. Věštecký průzkum. Testy víry. Náboženské potřeby. Výzbroj... Šíření víry...

Nejhonosnějším vývěsním štítem by bylo Šíření byrokracie, napadlo ho.

Tenhle typ náboženské tajné služby rašil jako plevel po celém jeho vesmíru. Takovýto nový kvizaratský chlapík byl nejčastěji konvertita. Jen zřídka dosazoval fremeny na klíčové posty, sám však se vecpal do každé škvíry. Užíval melanže v takové míře, aby bylo vidět, že si to může dovolit. Stál stranou od vlastních vládců - od imperátora, Gildy, Bene Gesseritu, Landsraadu, Rodu či Kvizaratu. Jeho božstvy byly Rutina a Záznamy. Byl využíván mentaty a fantastickými registračními systémy. Osobní prospěch bylo první slovo jeho katechismu, i když složil slib, jak se patří dle služebnických nařízení. Stroje nemohou být uzpůsobeny jako lidská mysl, říkal, avšak každý jeho počín prozrazoval, že upřednostňuje stroje před člověkem, statistiky před jednotlivci, dlouhodobé generální výhledy před důvěrným osobním stykem, který vyžaduje představitost a iniciativu.

Když se Paul vynořil na rampě na opačné straně budovy, uslyšel zvony, vyzvánějící k Večerní pobožnosti v Aliině chrámu.

Z nich jakoby vycházel onen zvláštní pocit stálosti.

Chrám na druhé straně trůnního náměstí byl nový, jeho obřady byly plně současné, ulpívalo však na nich cosi z toho, co má pouštní proláklina na okraji Arrakénu - cosi z toho, čím tu písečné větrné poryvy zbarvují kámen i plasty, cosi z toho, čím se tu bez ladu a skladu kolem chrámu vzepjaly okolní budovy. Ve všem byla patrná snaha působit dojmem, že jde o místo velmi starobylé a plné tradicí.

Nyní byl vehnán do úzkých lidmi, ohrožen. Jen jeho sledovačka byla s to zjistit, že se nezvratně rozhodl pro tuto cestu. Ochrance se Paulův úmysl nezamlouval. Stilgarovi se to líbilo ještě méně. A Chani se tomu protivila ze všech nejvíc.

Okolní zástup se s ním míjel jen jako jednotlivci, hleděli na něho, aniž ho vnímali, a ponechávali mu zvláštní volnost pohybu. Věděl, že tohle je cesta, po které musí jít fremen. Choval se jako muž z vnitřní pouště. Jako člověk, který snadno vzplane.

Když rychlým krokem stoupal po chrámových schodech, tlačence houstla. Ti kolem si nemohli pomoci, tlačili se na něho, takže se stal terčem obřadných omluv: "Prosíme o omluvu, vznešený pane. Nemohu za tu nezdvořilost." "Promiňte, pane, tuhle je nejhorší nával, jaký jsem kdy viděl." "Klaním se, zbožný občane. Vrazili do mě, nevychovaní."

Paul si toho po několika prvních omluvách přestal všimat. Necítil v nitru vůbec nic kromě jistého nábožného strachu. Přistihl se, jak si v mysli vybavuje svou dávnou cestu, kdy sem přišel z Caladanského

zámku. Kudy to vedl své kroky, že ho cesta přivedla až k tomuto putování skrze zástupy na náměstí na planetě, jež je tak daleko od Caladanu? Byly to skutečně jeho vlastní kroky po oné cestě? Nemohl tvrdit, že by byl v každém okamžiku svého života jednal z nějaké zvláštní příčiny. Důvody a zacílení úsilí byly spletité - ba možná spletitější než jakýkoli řetězec jiných podnětů lidských dějin. Nejsilnější z pocitů byl ten, že by se ještě mohl vyhnout osudu, jež tak jasně užíral na této cestě. Dav však ho tlačil vpřed a jeho se zmocňovala závrať z toho, že svou cestu propásl, že ztratil zaměření vlastního života. Dav ho po schodech unášel nahoru do chrámového portika. Hukot hlasů sílil. Pach strachu se umocňoval - štiplavý a upocený.

Akolyté v chrámu už začali s bohoslužbami. Jejich monotónní zpěv převládl nad ostatními zvuky - nad šepotem, šustěním šatů, šoupaním nohou, kašlem - nad vyprávěním příběhů z dalekých míst, navštívených spolu s kněžími v jejich svatém vytržení.

Jezdkyně písku na červovi z vesmíru se žene!
V naší zemi míří - přes všechny bouře rozběsněné -
do zeměsadu, který v něžném vánku celý kvete.
Díky Ní můžeme klidně spát přímo u doupěte,
neb Ona naše snící duše před neklidem chrání.
To Ona chrání nás před strašným pouštním suchem
velic: dlít v jeskyních s lahodně chladným vzduchem.
Bělostný záblesk zubů právě při jejím pousmání
i v noci vede nás jako ta střelka na kompasu.
Jaké jsou nádherné pletence jejích vlasů:
s takovou nádhrou my v samo nebe vzlétnem!
Ó vůně závratná, my v jejím vlání květném
- když Ona s námi je - míváme pocit, že jsme v ráji.

Balak! pomyslel si Paul ve fremenštině. Pohleďte! Může být též plna vášnivého hněvu.
Chrámové sloupopřadí lemovaly vysoké, štíhlé tubusy, připomínající svíce. Třpytily se. Jejich třpyt zamíchal Paulovými prastarými zážitky, bylo mu jasné, že tu šlo o záměr. Takováto výprava byla přežitek, dopodrobna vymyšlený, působivý. Protivilo se mu, že v tom má prsty.
Dav s Paulem se vevalil vysokými kovovými dveřmi do gigantické chrámové lodi. ponuré místo se světlými jiskřícími vysoko nad hlavami, s brilantně ozářeným oltářem na vzdálenější straně. Za oltářem, který byl záměrně jednoduchý, udělaný z černého dřeva, na němž byly pískované obrazce z fremenské mytologie, byla skryta světla, jež tam na dveřích hrála mrazivými duhovými barvami. Sedm řad akolytů zpívalo, byli srovnáni pod duhovou oponou a naháněli strach: černé oděvy, tváře bílé, unisono artikulující ústa.

Paul pozoroval poutníky kolem sebe - a naráz ho strhla jejich dychtivost, výraz, s nímž naslouchali pravdám, jež on nemohl slyšet. Měl dojem, že tady se jim dostává čehosi, co jemu bylo odepráno, cosi mysticky hojivého.

Pokusil se posunout o kousíček blíže k oltáři, ale zadržela ho ruka dotknuvší se jeho paže. Otočil se a střetl se se zkoumavým pohledem starého fremena - modromodré oči pod převislým obočím, které ho poznávaly. Paulovi problesklo jméno: Rasir, druh ze síčských dob.

Paul věděl, že by byl úplně bezbranný v tomto sevření davu, kdyby se Rasir pokusil o nějaké násilí. Stařec se přitiskl blíž, jednu ruku měl schovanou pod oděvem ztuhlým od písku - bezpochyby svíral rukojeť dýky. Paul se pootočil co možná nejvýhodněji, aby mohl odrazit útok. Stařec sklonil hlavu k Paulovu uchu a zašeptal: "Půjďme s ostatními."

To bylo heslo jeho doprovodu. Paul přikývl.

Rasir ustoupil zpátky, obličejem k oltáři.

"Ona přichází z východu," pěli akolyté. "Slunce jí stojí za zády. Vše odhaleno jest. V plném jasu světla neztrácí její zrak nižádnou drahocennost - ni zář, ni tmou."

Skřípavé kvílení rebaby spolu s hlasy akolytů je uklidňovalo a vytrácelo se do ticha. Dav jako

elektrizovaný náhle vyrazil o několik metrů dopředu. Byli stěsnáni v pevnou masu těl, vzduch ztěžkl jejich dechem a vůní koření.

Akolyté vyzpěvovali: "Na čistý písek črtá Šaj-hulúd!"

Paul pocítil, jak se jeho vlastní dech spojil s dechem těch okolo. Ženský sbor začal tlumeně zpívat ze stínu za jiskřícími křídly dveří: "Alia... Aalia... Alia..." Hlasitěji, ještě hlasitěji, a náhle nastalo ticho.

A opět se ozvaly hlasy, počínající večerní modlitbu:

„Ona dovede zcela ztišit každou vichřici.
Když zrakem stihne vaše nepřátele, zhynou.
Z pochybovačů stanou se pak věrní věřící.
Z ochozů minaretů, co se v Tuono vzpínají,
kde úsvit slyšíš křísnot a vody se řínout,
podle jejího stínu tvé oko jistě pozná ji.
Zde nabízí nám v zářivém letním planutí
dary vonící kořením, tou osvěživou příchutí:
chléb vezdejší - vychlazeného mléka hrnek.
Postačí, aby pohlédla - a strnou vaši sokové,
děs stihne ty, kdo vás drželi dosud v okovech.
Ten její zrak vše tajemné bezpečné porozhrne.
ONA je Alia... Alia...Alia..."

Pak se zvolna vytrácel hlas za hlasem.

Paul se cítil zle. Co to děláme? ptal se v duchu. Alia byla dětská čarodějnička, ale teď je dospělá. A uvažoval dál: Dospívat znamená být horší.

Hromadná duchovní atmosféra chrámu se zmocnila jeho duše. Mohl vycítit, že ve své podstatě je součástí těch všech, kolem, rozdílů však s utvářel smrtící protiklad. Stál v zahloubání, izolován ve vlastním hříchu, který nikdy nemohl odčinit. Nezměrnost vesmíru mimo chrám zahlcovala jeho vědomí. Jak by mohl jediný muž, jeden ritus doufat, že by takovou nezměrnost byl s to odít do hávu, jenž by padl všemu lidstvu?

Paul se zachvěl.

Vesmír se proti němu stavěl na každém kroku. Vzpíralo se to jeho pochopení, plodilo to nesčetné přehmaty a klamné představy. Vesmír by nikdy nesouhlasil se žádnou z podob, kterou mu dal on. Chrámem zašumělo důrazné pššt.

Z temnoty za jiskřivou duhou se vynořila Alia. Měla na sobě žlutý šat, lemovaný atreidovskými zeleno-žlutými znaky, žlutá jako slunce a zelená značící smrt, z níž vychází život. Paul byl překvapen myšlenkou, že Alia se tady takto objevila právě kvůli němu. Přes dav hleděl na sestru. Byla jeho sestrou. Znal její obřad i jeho kořeny, dosud nikdy však tu nestál společně s poutníky a nevnímal ji jejich očima. Na tomto místě, kde se provozoval zázrak, viděl, že Alia je načichlá vesmírem, který se staví proti němu. Akolyté jí donesli zlatý kalich. Alia pohár pozvedla.

Paul přece věděl, že v kalichu je zaručená melanž, rafinovaný jed, její svátost jasnozření.

Pohlédla na kalich a začala hovořit. Její hlas lahodil uším, zvučel plyně, tekl jako hudba.

"Na počátku jsme byli zaostalí," pravila.

"Nic jsme neznali," zpíval sbor.

"Neznali jsme, že Moc je všudypřítomná," řekla Alia.

"A po všechny časy," pěl chór.

"Zde jest tato moc," ozvala se Alia a zvolna pozvedla kalich.

"Radost nám nese," zpíval sbor.

A přináší nám úzkost, pomyslel si Paul.

"Probouzí duši," řekla Alia.

"A zahání pochyby," zapěl sbor.

"Na tomto světě skonáme," pravila Alia.

"S tou mocí živi budeme," zpíval sbor. Alia přiložila kalich ke rtům a napila se.

Paul žasl, neboť cítil, že i on zadržuje dech stejně jako nejposlednější poutník v tomto zástupu. Ačkoli do poslední nitečky, osobně znal, co podstupovala a prožívala Alia, byl chycen do této tao-sítě. Zažíval pocit toho, jak mu ohnivý jed proudí tělem. Zástava času mu zahalila paměť, když se jeho vědomí pod účinkem jedu změnilo v zrnko prachu. Znovu prožíval, jak se probouzí do bezčasí, kde všechno je možné. Znal už to, co teď Alia prožívá, teď však pochopil, že to nezná. Tajemno oslepuje.

Alia v rozechvění klesla na kolena.

Paul vydechl jako ostatní uchvácení poutníci. Přikývl. Cíp závoje se počal nadzvedávat. Pohroužen do blaženství jasnozření zapomněl, že každé vidění náleží těm, kdo jsou dosud na cestě, dosud v očekávání. Ve vidění procházíme temnotou, neschopni rozeznat realitu od nepodstatných náhod. Dychtíme po naprosté dokonalosti, které nikdy nedosáhneme.

A při této dychtivosti přicházíme o přítomnost. Alia se kolébala omamným působením melanže.

Paul pocíťoval, jak jakási transcendentální postava k němu promlouvá těmito slovy: "Pohled! Tamhle se podívej! Vidiš, nač jsi nedbal?" V tom okamžiku si uvědomil, že vidí jinýma očima, že tu na tomto místě spatřil obrazy a uslyšel rytmy, jež by žádný umělec, žádný básník nedokázal reprodukovat. Bylo to tak prudké a nádherné, zářící světlo, odhalující veškerou nenasytnou sílu... dokonce i jeho vlastní nenasytnost.

Alia hovořila. Zesilovaný hlas duněl chrámovou lodí.

"Zářivá noc," volala.

Davem poutníků přešlo jako vlna zasténání.

"Nic se v takové noci neutají," řekla Alia. "Jak vzácné světlo je tato temnota? Nemůžete ji zachytit pohledem! Smysly ji nejsou s to zaznamenat. Nevystihne ji žádné slovo." Přitlumila hlas. "Bezdná propast trvá dál. Je těhotná vším tím, co teprve nastane. Ó, jak ušlechtilá prudkost!"

Paul měl dojem, že čeká na nějaký důvěrný sestřin náznak. Mohl to být nějaký počin či slovo, něco z tajuplného a mystického jednání, jako vnější nátlak, který by se mu hodil jako šíp do kosmického luku. Tento okamžik mu tkvěl v mysli jako chvějící se rtuť.

"Nadejde žal," zanotovala Alia. "Připomínám vám, že vše se teprv začíná, stále jen začíná. Světy čekají na svoje dobytí. Budete se posmívat minulosti, zapomenete, co vám nyní říkám: uvnitř všech rozdílů tkví jednota."

Paul potlačil výkřik nesouhlasu, když Alia sklopila hlavu. Neřekla nic z toho, co by byl chtěl slyšet.

Vlastní tělo se mu zdálo jako skořápka, jako zámotek, který opustil nějaký pouštní hmyz.

Myslel si, že ostatní musejí mít podobný pocit. Byl roztěkaný. Vtom kdesi vlevo dole od Paula v chrámové lodi trýznivě záúpěla žena z davu.

Alia zvedla hlavu a Paul měl závratný pocit, že vzdálenost mezi nimi zmizela a že se jí dívá přímo do očí, jen kousíček od ní.

"Kdo mě to volá?" zeptala se Alia.

"Já," vykřikla žena. "Já volám, Alie. Oh, Alie, pomoz mi. Můj syn prý byl zabit na Muritanu. Je mrtev? Již svého syna nikdy nespátím... nikdy?"

"Usiluješ odejít zpátky na pisky," zpěvavě pravila Alia. "Nic není ztraceno. Všechno se později navrátí, ale ty možná nepoznáš změněnou podobu toho, co se vrátilo."

"Alie, já ti nerozumím," zanaříkala žena.

"Žije ve vzduchu, leč nevidíš ho," pravila Alia břitce. "Jsi ještěrka? Máš hlas s fremenským přízvukem. Cožpak by fremen zkoušel přivést mrtvého nazpátek? Co potřebujeme od našich mrtvých kromě jejich vody?"

Dole uprostřed chrámové lodi nějaký člověk v sytě červeném plášti zvedl obě ruce, rukávy mu sklouzly a bylo vidět bílé oděná ramena. „Alie," křičel, nabídl mi místo. Měl bych to přijmout?"

"Přišel's sem jako žebrák," pravila Alia. „Hledáš zlatou číši, najdeš však jen dýku,"

"Chtějí, abych zabil jednoho muže," vykřikoval hlas zprava, podle hlubokého zabarvení zřejmě patřil někomu ze síce. "Mám to přijmout? A když budu souhlasit, podaří se mi to?"

"Začátek i konec jsou prosté věci," vyštěkla Alia. "Copak už jsem vám to neřekla? Nepřišli jste sem klást otázky. Co je to, v co nevěříte, že sem musíte chodit a vykřikovat proti tomu?"

"Dneska večer má špatnou náladu," zabručela žena poblíž Paula. „Viděli jste ji už někdy takhle navztekanou?"

Ví, že jsem tady, pomyslel si Paul. Spatřila snad v tom jasnozření něco, proč ji popadla zlost? To se vzteká na mne?

Muž přímo proti Paulovi zvolal: "Alie, pověz tady těm kšeftářům a zbabělcům, jak dlouho ještě bude vládnout tvůj bratr!"

"Rač si to sám rozvážit," vztekla zavrčela Alia. "Máš plnou hubu předpojatosti. Je to proto, že můj bratr jezdí na písečném červu chaosu, jehož vy jste střechou i vodou!"

Zlostným pohybem ruky uchopila róbu, otočila se a dlouhým krokem prošla skrze jiskřivé světelné paprsky a zmizela za nimi ve tmě.

Akolyté okamžitě začali zpívat závěrečný žal, ale rytmus se jim rozklížoval. Zjevně je vyvedlo z míry nečekané zakončení obřadu. Ze všech stran se ozývalo v davu zmatené mumlání. Paul vycítil, jak kolem něho vzrůstá neklid a nespokojenost.

„To ten janek s dotazem na zaměstnání," huhlala žena poblíž Paula. "Pokrytec jedem"

Co Alia spatřila ve vidění? Jaký směr pro budoucnost?

Dnes večer se tu sběhlo cosi, proč jasnovidný obřad zakysl. Obvykle přece dav Aliu vyvolával, aby mu odpovídala na bolestivé dotazy. Přišli jako žebráci za věštkyní. Slýchal je přece takhle mnohokrát, když je pozoroval z temného úkrytu za oltářem. K čemu tak neobvyklému tu dnes v noci došlo?

Fremenský stařec uchopil Paula za rukáv a pokývl k východu. I zástup se už počal tláčit tímž směrem. Paul se nechal unášet, průvodcovu ruku měl stále na rukávu. Vycíťoval, že jeho tělo se stávalo projevem jakési síly, kterou už nemohl ovládat. Změnil se v nejsoucno, v ticho, pohybující se samo od sebe. V samém jádře tohoto nejsoucna existoval a nechal se vláčet ulicemi města a cestami tak důvěrně známými z jeho vidění, že se mu srdce svíralo a mrzlo smutkem.

Měl jsem vědět, jaké měla Aliu vidění, pomyslel si. Nejednou jsem to sám užíval. A ona se nebouřila proti tomu... taky spatřovala možnosti.

V mém impériu růst výroby nemusí držet krok s růstem příjmů. To je podstatné pro mou vládu. Mezi rozdílnými sférami vlivu by neměly být potíže s platebními bilancemi. Důvod pro to je jednoduchý, neboť to tak nařizují. Chci zdůraznit svou autoritu v tomto směru. Jsem vrcholní spotřebitel energie v tomto panství a zůstanu jím, ať živ, či mrtev. Moje vláda je ekonomie."

Nařízení Rady

Imperátor Paul Muad'Dib

"Tady vás nechám," řekl stařec a pustil z ruky Paulův rukáv. "Je to napravo, druhé dveře od konce. Šaj-hulúd s vámi, Muad'Dibe... a nezapomeňte, že jste byl Usúl."

Paulův průvodce zmizel v temnotě.

Paul věděl, že někde tady by mohl být příslušník ochranky, aby jeho průvodce zatkl a dopravil ho k výslechu. Sám sebe však utěšoval, že fremenský stařec unikne.

Nad hlavou měl hvězdy a daleké světlo Prvního měsíce nad Štítovým valem. Toto místo však nebyla žádná pouštní planina, kde je možné pozorovat hvězdu provázející naši cestu. Stařec ho zavedl na jedno z nových předměstí; to Paul poznal.

Ulice byly plné hustého vířícího písku z dun, které dosahovaly až sem. Kdesi daleko v ulici mdle svítilo jediné závěsné osvětlovací těleso. Stačilo však k tomu, aby bylo zřejmé, že jde o slepou ulici.

Paul cítil, jak vzduch kolem dokola je hustý zápachem zpracovávaného odpadu. Čisticí stanice zřejmě nebyla dobře utěsněná, takže unikající odporný smrad přímo marnotratně a nebezpečně odváděl značnou vlhkost do nočního povětří. Jak jsou ti zdejší lidé bezstarostní, pomyslel si Paul. Byli - pokud jde o vodu - milionáři - úplně zapomněli, že byly dny, kdy člověk na Arrakis mohl být zabit jen proto, že jeho tělo obsahovalo osminku vody.

Proč ještě váhám? přemítal. Jsou to druhé dveře od konce. To mi ani nemuseli říkat. Ale tohleto se musí

dohrát přesně až do konce. Takže... váhám.

Náhle vlevo od Paula v rohovém pokoji vzplála hlučná hádka. Nějaká žena tam kohosi zahrnovala výčitkami: do nového křídla jejich domu pronikal prach, dodávala. Co si ten chlap myslí, že voda padá jen tak z nebe? Když sem vniká prach, tak musí unikat vláha.

Někdo to pamatuje, napadlo Paula.

Vydal se svažující se ulicí a hádka za ním utichala. Voda z nebe! říkal si.

Někteří fremeni poznali tento zázrak i v jiných končinách. On sám to taky spatřil, zařídil to pro Arrakis, ale v paměti to neutkvívalo, bylo to jako něco, co se přihodilo někomu jinému. Říkalo se tomu děšť. Pak si náhle vzpomenu na bouřlivý liják v jeho rodišti - husté šedivé mraky na caladanské obloze, výskyt elektrických výbojů, vzduch plný vlhkosti, kapky vody bubnující na střešní okna. Hrnulo se to v potůčcích okapy. Bouřka valila vodu pryč do řek, které pak protékaly kalné a vzduté kolem zahrad Rodu... větve stromů se skláněly a leskly se od té vláhy.

Poryv písku se napřel Paulovi pod nohy. Na okamžik měl pocit, že mu pod nohama čvachtá bláto jako v dětství. Ale hned zase se octl v píscích, v spečeném prachu vichrné temnoty budoucnosti, tak hroživé a výsměšné. Pocítil opět vyprahlost okolního života jako osobní obvinění. To je tvoje práce! Stala se z nich civilizace suchookých pozorovatelů a báhorkářů, lidí, kteří všechny otázky řešili silou... a silnější silou... a pořád víc síly - až k naprostému zhnusení všeho.

Pod nohama mu zaskřípalo kamení. Připomnělo mu to jeho vidění. Vpravo se objevil temný obdélník dveří - černý v černém: Otheymův dům, dům Osudu, bylo to místo, jež se od okolí lišilo jenom tou rolí, již si pro ně určil Čas. Prapodivné místo, zasluhující si dějinného zaznamenání.

Jakmile zaklepal, dveře se otevřely. Ve škvíře bylo vidět kalné zelenavé světlo v atriu. Vykoukl zakrslík, stařecká tvář s dětskou postavou, jakou Paul nikdy ve svém jasnozření nezahlédl.

"Tak tedy jste přišel," řekl ten přízrak. Skrček pak ustoupil, ale nebyla v tom nejmenší úcta, toliko posměšný, tupý výraz v pohledu. "Vstupte! Vstupte!"

Paul váhal. Skrčka v jasnozření nespapřil, ale to ostatní takové bylo. Jasnozření mohla obsahovat takovéto nesrovnalosti a stále ještě být pravdivá, zvláště když se svou svérázností řídila do nekonečna. Nesrovnalosti však osmělovaly, pokud šlo o naději. Pohlédl zpátky na ulici, do smetanově perlivého jiskření měsíce, vyplouvajícího z roztřepených oblačných chmur. Měsíc mu naháněl strach. Jak jen mohl spadnout?

„Vstupte," naléhal zakrslík.

Když Paul vešel, uslyšel, jak dveře za ním jakoby vlhce zaklaply. Skrček ho předešel, aby ukazoval cestu, jeho velikánská chodidla pleskala do podlahy. Otevřel nevelká zamřížovaná vrátka do zastřešeného dvorku uprostřed a pokynul Paulovi: "Jste očekáván, Pane."

Pane, napadlo Paula, takže mě zná.

Než byl Paul s to zhodnotit, jak to, že byl poznán, skrček zmizel v postranní chodbě. Naděje v Paulově nitru zavířila a zatančila jako derviš. Zamířil přes dvůr. Bylo to tam tmavé a ponuré, pach nemoci a zmaru. Ovzduší ho sklíčovalo. Byl to snad krach volby menšího zla? uvažoval. Jak daleko ještě musí klesat po téhle cestě?

Světlo proniklo úzkými dveřmi v protější stěně. Přestal se rozhlížet, nedbal na strašný pach a vešel těmi dveřmi do nevelké místnosti. Bylo to celkem nuzné, u fremenů obvyklé prostředí, jen na dvou stěnách byly obvyklé táborové závěsy. Proti dveřím pod nejlepším závěsem seděl na karmínových polštářích muž. Za dalšími dveřmi vlevo v holé stěně stála ženská postava.

Paul cítil tlak jasnozření. Tohle byla cesta, po níž se měl vydat. Kde byl skrček? V čem jsou tu ty sporné řeči?

Jeho smysly vnímaly místnost v celku. Přestože toto místo bylo vybaveno nábytkem chudě, působilo dojmem puntičkářství. Na závěsech na holých stěnách bylo možné poznat podle ok a zbytků, kde byly spravovány. Poutníci platili závratné peníze za pravé fremenské umělecké výrobky, napadlo Paula.

Bohatí poutníci považovali tyhle tapiserie z pouště za poklad, za pravý důkaz svatého putování.

Paul měl pocit, že ho holé stěny svou čerstvou sádrovou malbou obviňují. Dvě zbylé ošuntělé tapiserie způsobovaly, že se cítil ještě provinileji.

Na zdi vpravo byla úzká police. Na ní byla řádka portrétů bradatých fremenů, někteří byli v

kombinézách s visícími filtry, jiní v imperiálních stejnokrojích a jakoby pózovali na exotickém pozadí jiného světa. Nejčastější scénérii tu byl mys a moře.

Fremen na polštářích si odkašlal, aby se na něho Paul konečně podíval. Byl to přesně ten Otheym, jak ho Paulovi odhalilo jasnozření: krk kost a kůže, jako u ptáka, byl zdánlivě příliš slabý na to, aby nesl tak velkou hlavu. Tvář byla pokřivená zbořenina - síť jizev křížem krážem přes pokleslou levou tvář, oko zavhlé, ale z druhé strany měl plet' čistou a napjatou, modromodrý fremenský pohled. Dlouhá kotva nosu mu půlila tvář.

Otheymovy polštáře ležely uprostřed ošlapaného koberce, utkaného z vláken kaštanové a zlatisté barvy. Látka polštářů byla obnošená a zašpiněná. ale každický kousek kovu kolem sedící postavy byl nablýskaný - rámečky podobizen, kování policí a konzoly, i podstavec nízkého stolku vpravo.

Paul přikývl oné hladké půlce Otheymova obličeje a řekl: "Mnoho štěstí tobě i tvému domu." Byl to pozdrav starého přítele a druhá ze sítě.

"Tak tě zase jednou vidím, Usúle."

Hlas, vyslovivší Paulovo kmenové jméno, zněl stařecky plačtivě. Nevidomé skleslé oko na zhroucené části obličeje se pohnulo pod pergamenem zvrásnělé tváře. Na neoholených štětinách čelisti byly vidět loupající se strupy. Když Otheym mluvil, ústa se mu kroutila a bylo v nich vidět stříbřitě kovové zuby.

"Muad'Dib vždycky odpovídá na fedajkinovu výzvu," řekl Paul.

Žena ve stínu dveří se pohnula a pravila: "Tím se chlubil Stilgar."

Vyšla do světla, byla to starší podoba Lichny, kterou okopíroval Tančící Maska. Paul se rozpomněl, že Otheym se oženil se sestrami. Vlasy měla šedivé, nos čarodějnický ostrý. Na ukazováčcích a palcích měla tkalcovské mozoly. Fremenské ženy se těmihle stopami pyšnily kdysi za dob sítě, když však teď postřehla Paulův pohled na svých rukou, schovala si je pod záhyby vybledlých šatů.

Paul si pak vzpomněl, jak se jmenuje - Dhuri. Otrásló jím, že se na ni. pamatuje jako na dítě, nikoli však tak, jak byla v jeho jasnozření. Hlas teď měla jakoby obroubený jakýmsi vzlykotem, říkal si. Kňourala jako děčko.

"Vidíte, že jsem tu," řekl Paul. "Byl bych tady, kdyby Stilgar byl proti tomu?" Otočil se na Otheyma.

"Hlásím se k vašemu vodnímu údělu, Otheyme. Poroučejte."

Byl to rovný fremenský rozhovor síčských bratří.

Otheym přikývl poněkud vratce, na jeho tenký krk to bylo příliš. Pozvedl levici poznamenanou jaterními skvmami a ukázal si na skleslou tvář. "Nakazil jsem se na Tarahellu, Usúle," zasípal. "Hned po vítězství. když jsme všichni..." Záchvat kašle mu vzal slova.

"Kmen si chce vyzvednout jeho vodu," řekla Dhuri. Přešla k Otheymovi, podložila mu záda polštáři, podržela ho kolem ramenou, než se kašel ztišil. Nebyla vlastně tak úplně stará, jak si Paul všiml, ale kolem úst se jí nakupily ztracené naděje, v očích jí ulehla hořkost.

"Zavolám doktora," řekl Paul.

Dhuri se otočila, ruku založenu v bok. "Měli jsme tu lékaře, byl stejně dobrý jako ten, kterého můžeš zavolat ty." Jakoby bezděčně pohlédla na zeď vlevo.

A lékař stál pěkné peníze, dodal v duchu Paul.

Znervózněl, poháněla ho věštba, ale byl si vědom, že se mu do ní vkrádají ony drobné odlišnosti. Jak si je nyní má vyložit? Čas se z jeho přadena odvíjel v drobných proměnách, ale základní tkanivo zůstávalo strašně jednotvárné. Věděl s úděsnou jistotou, že pokus o únik z tohoto nynějšího sevření bude mít za následek hrozné násilí. Síla tohoto zdánlivě mírného proudu Času ho drtila.

"Povězte, co ode mne čekáte?" zabručel.

"Nemohl by snad Otheym mít vedle sebe přítele právě v tuto chvíli?" zeptala se Dhuri. "Copak by fedajkin musel odevzdávat své tělo cizím lidem?"

Společně jsme sdíleli síč Tabr, uvědomil si Paul. Má pravdu, kdy Ti vyčítá zdánlivou necitelnost.

"Co tedy mohu udělat," pravil.

Otheym se opět rozkašlal. Když záchvat pominul, zasípal: „Jde o zradu, Usúle. Fremeni se proti tobě spikli." Pak pohyboval ústy, aniž se ozval zvuk. Na rtech měl sliny. Dhuri mu cípem šatu otřela ústa a Paul v její tváři postřehl obavu nad tím, že tak plýtvá vláhou.

Hrozilo, že Paula ovládne nevybitý vztek. Takto tedy měl být obětován Otheym! Fedajkin si zasloužil

něco lepšího. Ale nebylo jiné volby - ani pro Komando smrti, ani pro imperátora. Pohybovali se tu podle zákona o ekonomii myšlení. Nejmenší chybný krůček znásobí pohromy - netoliko pro ně samé, ale pro veškeré lidstvo. dokonce i pro ty, kdo je mají zahubit.

Paul se přinutil ke klidu a pohlédl na Dhuri. Výraz úžasné dychtivosti, s jakým se dívala na Otheyma, Paulovi dodal sílu. Řekl si: Chani se nikdy nesmí na mne takhle podívat.

„Lichna mluvila o vzkazu," pravil.

„Můj skrček," vydechl s námahou Otheym. "Koupil jsem ho... na... na planetě... už jsem zapomněl. Je to lidský distrans, hračka, kterou pohodil Tleilax. Zaznamenal všechna jména... zrádce..."

Otheym umlkl a začal se třást.

„Mluvil jsi o Lichně," řekla Dhuri. "Když jsi přišel, věděli jsme, že tě jistě zastihla. Uvažuješ-li o tom novém břemeni, které Otheym klade na tvá bedra, pak Lichna je souhrn toho břemene. A je to také výměna, Usúle: vezmi si trpaslíka a jdi."

Paul se zavřenýma očima přemohl rozechvění. Lichna! Skutečná Otheymova dcera zemřela v poušti, tělesný vrak, zničený semútou, byl zanechán pískům a víchřům.

Otevřel oči a řekl: „Můžete ke mně kdykoli přijít pro..."

"Otheym stál zcela mimo, než aby ho mohli počítat k těm, kdo tě nenávidí, Usúle," řekla Dhuri. "Dům jižně od nás na konci téhle ulice, to je shromaždiště tvých nepřátel. Proto jsme si najali tuhle chatrč."

"Zavolejte skrčka a půjdeme," řekl Paul.

"Tys dobře neposlouchal," odpověděla Dhuri.

"Skrčka musíš odvést někam do bezpečí," pravil Otheym hlasem neobvykle napjatým. "On jediný má seznam zrádců. Nikdo ho nepodezírá, že by byl tak schopný. Myslejí si, že ho mám pro zábavu."

"My odejít nemůžeme," ozvala se Dhuri. "Jen ty se skrčkem. O nás se ví, jací jsme chudáci. Řekli jsme, že skrčka prodáme. Budou si myslet, že jsi kupec. Je to tvá jediná šance."

Paul si připomněl ono jasnozření: v něm totiž odtud odcházel se jmény zrádců, ale nikdy nepostřehl, jak se k těm jménům dostal. Skrček je zřejmě pod ochranou dalšího jasnovidce. Paula tedy napadlo, že všechna stvoření si nepochybně nesou nějaký vlastní osud stanovený dle záměru různých sil a upevněný školením i dispozicemi. Cítil, že od okamžiku, kdy si ho Džihád vybral, ho obklopovaly síly tohoto množství. Jejich pevné záměry od něho požadovaly jistý kurz a kontrolovaly ho. Jakýkoli klam svobodné vůle, který v sobě živil, nemohl teď být než pouhým zajatcem lomcujícím klecí. Celý jeho kurz spočíval v tom, že o té své kleci věděl. Viděl ji!

Naslouchal opuštěnosti tohoto domu: byli v něm jen čtyři - Dhuri, Otheym, skrček a on. Vdechoval strach a napětí svých přátel, tušil ty, kdo ho střežili - své vlastní strážce vysoko nad jejich hlavami... i ty další... za vedlejšími dveřmi.

Řekl si, že choval klamnou naději. Když však na ni myslel, sprádalo se v něm vědomí, že naděje má smysl a že by mohl svou chvíli ještě využít.

"Zavolejte skrčka," řekl.

"Bidžasi," zavolala Dhuri.

"Voláte mě?" Skrček vešel ze dvorka do místnosti, ve tváři měl ostražitý a ustaraný výraz.

"Máš nového pána, Bidžasi," řekla Dhuri. Podívala se na Paula. "Můžeš ho oslovovat... Usúle."

"Usúl, to znamená základní kámen pilíře," řekl Bidžas a překládal si to. "Jakpak může být základní kámen - balvan, když největší živoucí balvan jsem já?"

"Takhle on plácá pořád," omlouval ho Otheym.

„Já neplácám," řekl Bidžas. "Operuju jako jazykový stroj. Skřípá a sténá, ale jsem to já."

Paul si pomyslel: Tleilaxská hračka, učená a bystrá. Bene Tleilax nikdy nezahazuje nic, co mělo nějakou cenu. Otočil se a zpytoval skrčka. Kulaté melanžové oči opětovaly jeho pohled.

„Jaké další schopnosti máš, Bidžasi?" zeptal se Paul.

"Vím, kdy máme odejít," řekl Bidžas. „Tuto schopnost má ještě několik mužů. Je čas to skončit - a to je dobrý začátek. Začneme tedy odcházet, Usúle."

Paul se v duchu obrátil k jasnozření: skrček v něm nebyl, ale zakrslíkova sleva se k této příležitosti hodí.

"U dveří jsi mi řekl pane," pravil Paul. „Znáš mě tedy?"

"Panoval jste, pane," řekl Bidžas a šklebil se. „Jste něco daleko víc než obyčejný Usúl. Jste imperátor

Atreides, Paul Muad'Dib. A jste můj prst." Pozvedl ukazovák své pravice.

"Bidžasi!" vybafla Dhuri. „Pokoušíš osud."

"Pokouším vlastní prst," zakvíkl Bidžas. Ukázal na Usúla. "Ukazuju na Usúla. Copak můj prst není sám Usúl? Nebo je to odraz čehosi podstatnějšího?" Dal si prst k očím a prohlížel si jej s úsměškem nejprve z jedné, pak z druhé strany. "Áách, nakonec je to jenom prst."

"On takhle vyvádí dost často," řekla Dhuri s obavou v hlase. "Myslím, že proto ho Tleilaxan zahodil."

"Já nechci žádného pána," řekl Bidžas, "ale už zase ho mám. Ty prsty ale mají zvláštní tvar!" Zahleděl se na Dhuri a Otheyma, v očích měl podivný lesk. "Pojí nás chabé lepidlo, Otheyme. Pár slz a rozejdeme se." Skrčková velká chodidla zašramotila na podlaze, jak se otočil kolem dokola a pak zůstal stát proti Paulovi. "Áách, pane! Hotová okružní cesta, než jsem vás našel."

Paul přitakal.

"Budeš ke mně hodný, Usúle?" zeptal se Bidžas. "Víte, já jsem člověk. Lidé mohou být v mnoha podobách i velikostech. Tohle je jedna z nich. Svaly mám slabé, zato ústa mocná; levný co do jídla. cenný co do obsahu. Ať si mě vytrásáš sebevíc, pořád toho ve mně najdeš víc, než jsi vložil."

"Teď není kdy na tvé hloupé hádanky," broukla Dhuri. „Už byste měli jít."

„Luštil jsem hlavolamy," řekl Bicižas, "ale všechny nebyly tak hloupé. Jít, Usúle, a potom pojít. Ano? Tak tedy co jsme si, to jsme si. Dhuri říká pravdu, a já taky mám nadání to zaslechnout."

"Máš nos na pravdu?" zeptal se Paul a rozhodl se počkat si na to, až se ohlásí budíček jeho vidění.

Všechno přece bylo lepší než zhoubnost takovýchto chvil a než vyvozování nových důsledků. Nyní zbývalo říct Otheymovi určité věci pro případ, že by Čas změnil směr do ještě hrůznějších koryt.

"Mám nos pro teď," řekl Bidžas.

Paul si všiml, že skrček je ještě nervóznější. Vycit'oval snad mužík, co se mělo stát? Může Bidžas sloužit jako jeho jasnovidec?

"Vypτάvala ses na Lichnu?" zeptal se náhle Otheym a podíval se oním zdravým okem na Dhuri.

"Lichna je v bezpečí," řekla Dhuri.

Paul sklopil hlavu, aby jeho výraz neprozradil lež. V bezpečí! Lichna byla prach v neznámém hrobě.

"Tak to je dobře," pravil Otheym a to, že Paul sklání hlavu, si vyložil jako přitakání. „Jedna dobrá věc mezi špatnými, Usúle. Víš, že se mi svět, který jsme vytvořili. Nelíbí? Bylo by líp, kdybychom byli v poušti sami a s Harkonneny jako nepřáteli."

"Ale mezi leckterými nepřáteli a leckterými přáteli je jen tenká dělicí čára," řekl Bidžas. "Tam, kde tahle čára právě probíhá, není začátek a není konec. Skončeme to, přátelé." Stoupl si vedle Paula a rozčileně přešlapoval.

"Co znamená čich pro teď?" zeptal se Paul, aby zbytečně neprodlužoval tyto okamžiky i aby skrčka popíchl.

"Teď!" řekl Bidžas rozechvěle. „Teď! Teď!" Vzal Paula za rukáv. "Tak pojď už!"

"Pořád sice mele pantem, ale nemyslí to zle," řekl Otheym s jistým zalíbením a zdravé oko hledělo na Bidžase.

"Ba i mlít pantem je výzva k odchodu," řekl Bidžas. "A též slzy to mohou být. Pojďme, dokud je čas začít."

„Čeho se bojíš?" zeptal se Paul.

"Mám strach, že po mně zase pase zlý duch," zahuhlal Bidžas. Na čele mu vyrazil pot. Škubalo mu v tvářích. "Mám strach z kohosi, kdo nemyslí a nechce mít žádné jiné tělo nežli moje - a vrací se zpátky jen do sebe samého! Mám strach z věcí, jež vidím, i z těch, jež nevidím."

Tenhle skrček vládne věšteckým nadáním, uvědomil si Paul. Bidžas měl tedy stejně strašnou vizi. Věštil stejně i jasnovidecův osud? Jak velká je ta skrčková jasnovidnost? Měl onu malou jasnozřivost jako ti kdo vystupovali v Dunských tarokách? Nebo šlo o něco většího? Kolik toho vlastně předvídal?

"Bylo by líp, kdybyste už šli," pravila Dhuri. "Bidžas má. pravdu."

"Každá protahovaná minutka," řekl Bidžas, "prodlužuje... prodlužuje přítomnost!"

Každá minutka. po kterou zůstáváme, pozdržuje mou vinu, na. padlo Paula. Zavalil ho jedovatý dech červů, cvakání jejich zubů. Došlo k tomu už kdysi dávno, ale teď jako by se té vzpomínky nadechl znova - melanž a trpkost. Mohl přímo cítit, jak na něho čeká jeho vlastní červ „ta pouštní urna".

„Byly to těžké doby," řekl tak, že tím reagoval na Otheymův odsudek jejich světa.

"Fremeni vědí, co mají v těžkých dobách dělat," ozvala se Dhuri. Otheym přitakal na souhlas.

Paul se na Dhuri podíval. Vděčnost nečekal, mohlo by na něho být naloženo břemeno přímo k nesnesení, ale Otheymova zahořklost a vášnivý odpor, který postřehl v Dhuriných očích, otrásl jeho rozhodnutím.

Má to teď vůbec nějakou cenu?

"Průtahy tu nejsou k ničemu," řekla Dhuri.

"Udělej, co musíš, Usúle," zasípal Otheym.

Paul si povzdychl. Byl vyřčen pokyn onoho jasnovidění. "Dojde k účtování," dodal ještě. Otočil se a dlouhými kroky vyšel z místnosti, za sebou slyšel tlapot Bidžasových nohou.

Bidžas si při tom mumlal: "Minulost, minulost. Co bylo, bylo. To byl ale den."

Spletité právně dogmatické formulace vznikají z potřeby skrývat před sebou navzájem násilné úmysly.

Mezi tím, že člověka připravíme o jedinou hodinu života, či že ho zbavíme života vůbec, je rozdíl pouze co do míry takového činu. Spáchali jste na člověku násilí tím, že jste spotřebovali jeho energii.

Nejobmyslnější eufemismy mohou sice skrýt váš záměr zabít, avšak za každým užitím síly vůči druhému se skrývá konečný úmysl:

"Živím se tvou energií."

Dodatky k Nařízení Rady

Imperátor Paul Muad'Dib

Vysoko nad městem stál První měsíc, když se Paul - se zapojeným ochranným štítem jiskřícím kolem postavy - vynořil ze slepé uličky. Vítr z horského masivu vířil písek a prach a metl je úzkou ulicí, takže Bidžas musel neustále mrkat a zakrývat si oči.

"Musíme si pospíšet," mumlal skrček. „Honem! Honem!"

"Cítíš nějaké nebezpečí?" zeptal se zkusmo Paul.

"Já o tom nebezpečí dokonce vím!"

Náhly pocit velmi blízkého ohrožení se dostavil téměř okamžitě po tom, co se k nim už u samého vchodu připojila postava.

Bidžas se přikrčil a zaskučel.

Byl to však Stilgar, pohyboval se jako válečný stroj, hlavu měl vystrčenou dopředu a důkladně dupal.

Paul velmi rychle pochopil, jakou cenu má tento zakrslík, když ho předal Stilgarovi. Průběh jasnozření dostal větší spád. Stilgar spěšně odešel s Bidžasem. Paula obstoupila Ochranka. Dostali rozkaz vyslat muže dolů do ulice za Otheymovým domem. Muži rychle plnili rozkaz, stíny uprostřed stínů.

Ještě víc obětí, řekl si Paul.

"Chceme ty vězně dostat živé," zasykl jeden z důstojníků ochranky.

V Paulových uších byl ten zvuk ozvěnou vidění. Dolehl sem značně přesně - vidění/realita, tik za tikem.

Ornitoptéry létaly přes měsíc shora dolů.

Noc byla plná útočících imperátorských útvarů.

Jemný sykot zastřel ostatní zvuky a dostoupil síly řevu, zatímco oni pořád ještě slyšeli syčení. Rozžhavená pálená hlína změnila barvu tak, že to skrývalo hvězdy a zalilo měsíc.

Paul, kterému byly ten zvuk a záře známé z dřívějších nočních můr v jeho jasnozření, měl podivný pocit naplnění. Šlo to cestou, kterou to muselo jít.

Kdosi vykřikl: "Spalovače kamene!"

"Spalovače kamene!" Kolem dokola slyšel ten pokřik. "Spalovače kamene... Spalovače kamene..."

Protože ho k tomu vybidli, dal si Paul paže před obličej a dolní ret schoval za obrubu skafandru. Bylo pochopitelně příliš pozdě.

Tam, kde stával Otheymův dům, tyčil se nyní sloup ohně tryskající s ohlušujícím řevem k obloze. Žhnul jakýmsi špinavým leskem a jakoby plasticky předváděl baletní pohyby zápasících i prchajících lidí, když se ornitoptéry začaly stahovat zpátky.

Pro všechny z tohoto davu šilícího úzkostí bylo už příliš pozdě. Země pod Paulovým nohama v tom žáru opuchla. Slyšel ten zvuk, když se úprk zastavil. Lidé kolem něj se vrhali na zem, všem už bylo zřejmé, že nemá smysl prchat. K pohromě už došlo. Teď musejí jen počkat, jaký bude mít spalovač kamene dosah. Radiace, již nikdo nemůže uniknout, jim pronikla tělem. Už v nich působilo to prazvláštní záření spalovačů. Co všechno ještě mohla zbraň způsobit, záleželo na plánech toho, kdo ji použil, toho člověka, který přiměl Velkou Konvenci k jejímu nasazení.

„Boží... spalovač kamene," naříkal kdosi. „Já... nechci... ne... být... slepý."

„A kdo chce?" Hrubé zařvání kteréhosi příslušníka oddílu proletělo dolů ulicí.

„Tleilax tady prodá moc očí," zachrptěl někdo poblíž Paula. „Teď sklapnout a počkat!"

Čekali. Paul zůstával zticha, protože přemýšlel, čeho všeho je zbraň schopná. Je v ní takové množství paliva, že by mohla zasáhnout i jádro planety. Žhavé nitro Duny je sice hluboko, ale tím je to nebezpečnější. Kdyby se takový tlak uvolnil a vymkl se kontrole, mohl by roztrhnout planetu a rozmetat ji v kusech a úlomcích do celého vesmíru.

"Podle něho je tohle konec," říkal kdosi.

"Pronikne to hlouběji," varoval Paul. „Zůstaňte všichni na místě. Stilgar pošle pomoc."

„Stilgar vyváží?"

„Stilgar vyváží."

"Země žhne," dodal někdo.

"Oni se odváží použít atomovou zbraň!" bouřil se někdo vedle Paula.

"Hukot slábne," ozval se kdosi v ulici.

Paul těm řečem nevěnoval pozornost, protože se soustředil na špičky vlastních prstů, opřených o zem.

Mohl cítit, jak se to valí a prodírá pořád hloub - hlouběji a hlouběji...

„Moje oči," vykřikl někdo. "Nevidím!"

Někdo, kdo tomu byl blíže než já, pomyslel si Paul. Ještě mohl dohlédnout na konec slepé uličky, když zvedl hlavu, ačkoli i tam už bylo po všem. Rudožlutá záře zaplňovala prostranství, kde stával Otheymův dům a dům jeho sousedů. Zbytky přilehlých budov vytvářely temné kulisy, když se rozpadaly v oně planoucí šachtě.

Paul se zastavil. Cítil, že spalovač kamene zhasnul, bylo pod ním ticho. Tělo mu zvlhlo potem, ačkoli filtršaty byly důmyslné - bylo to ovšem příliš i na ně, nemohly obstát. Vdechovaný vzduch v plicích žhnul a čpěl sirným zápachem spalovače.

Když pozoroval, jak se kolem něho začínají shlukovat příslušníci oddílů, závoj halící jeho zrak úplně ztmavl. Vybavil si jasnozření právě z těchto okamžiků, obrátil se a dlouhým krokem zamířil stopou, kterou mu Čas vyznačil: tak těsně však se přimkl k věštbě, že jí nemohl uniknout. V jeho nitru sílilo povědomí tohoto lidnatého a bohatého místa, povědomí skutečnosti, zahalené do věštby.

Nárek a sténání příslušníků jeho oddílů kolem něho sílily, jak si lidé uvědomovali, že oslepli.

„Vydržte!" volal Paul. "Pomoc už jde!" A protože to bylo jaksi kruté, musel dodat: "Tady je Muad'Dib! Příkazuji vám vydržet! Pomoc přichází!"

Ticho. Pak strážný, jenž stál poblíž - přesně podle Paulina jasnozření - řekl: "Je to skutečně imperátor? Kdo z vás vidí? Řekněte mi."

"Všichni jsme bez očí," pravil Paul. "Já jsem také ztratil zrak, ale jasnozření ne. Mohu vás vidět, jak tady stojíte, a vlevo od vás na dosah je špinavá zeď. Jenom vydržte. Stilgar s našimi přáteli už přichází."

Ze všech stran bylo slyšet mohutnější rachot vírníků. Pak dusot spěchajících nohou. Paul pozoroval, jak jeho přátelé přicházejí, a srovnával si jejich hřmot s tím, jak tomu bylo v jasnozření.

"Stilgare," zvolal a zamával paží. „Sem!"

"Díky Šaj-hulúdovi," vykřikl Stilgar a rozběhl se k Paulovi. „Ty nejsi..." V náhlém tichu Paulovi jeho jasnozření ukázalo, jak se Stilgar s utrpeným výrazem dívá do zpustošených očí svého přítele a imperátora. „Ach, můj pane," zanaříkal. "Usúle... Usúle... Usúle..."

"Co spalovač kamene?" zvolal kdosi z nově příchozích.

"Je po všem," řekl Paul zvýšeným hlasem. Mávl rukou. "Honem běžte a pomáhejte těm, kdo byli nejbliž. Postavte clony. Ale rychle!" Obrátil se ke Stilgarovi.

"Ty vidíš, můj pane?" zeptal se Stilgar v údivu. "Jakpak můžeš vidět?"

Paul místo odpovědi vztáhl prst, dotkl se Stilgarovy tváře pod náustkem kombinézy a ucítil slzy.

„Nemusíš mi dávat tekutinu, starý příteli, nejsem mrtev.“

"Ale co tvé oči?"

"Oslepili moje tělo, ale nikoli moje jasnozření," pravil Paul. "Ach, Stile, žiju v hrůzně velkolepém snu.

Moje kroky do toho zapadají tak přesně, že se ze všeho nejvíc bojím, když to mám tak podrobně znova prožívat."

"Usúle, já ne... Já ne..."

„Nepokoušej se to pochopit. Přijmi to. Jsem ve světě mimo tento svět. Pro mne jsou totožné.

Nepotřebuju ruku, aby mě vedla. Vidím každé hnutí kolem sebe. Vidím, jak se tváříš. Oči nemám, přesto však vidím."

Stilgar rozhodně zavrtěl hlavou. "Tvé neštěstí, pane, musíme utajit před..."

"Před nikým to nebudeme tajit," řekl Paul.

"Ale zákon..."

"Teď žijeme podle Atreidových zákonů, Stile. Fremenský zákon, že slepec musí být zaveden na poušť a opuštěn, platí jen pro slepého. Já slepý nejsem. Já žiju v takovém životním cyklu, který je zápasiskem mezi dobrem a zlem. Jsme právě v přelomovém bodu následnosti věků a své úlohy musíme dohrát."

Ve chvíli ticha Paul náhle zaslechl jednoho z raněných, kterého zrovna vedli kolem. "To bylo strašné," sténal muž, „bylo to běsnění ohně."

"Nikdo z těchto mužů nebude zaveden na poušť," řekl Paul. "Slyšíš mě, Stile?"

"Slyším tě, můj pane."

"Všichni dostanou nové oči na můj náklad."

"Stane se, můj pane."

Když Paul vycítil v Stilgarově hlase sílící strach, řekl: "Budu ve velící ornitoptéře. Ty to tady dokonči."

„Ano, můj pane."

Paul obešel Stilgara a vydal se dlouhým krokem ulicí. Jasnozření ho zpravilo o každém hnutí, o každé nesrovnalosti pod chodidly, o každé tváři, kterou potkával. Cestou vydával příkazy, ukazoval na jednotlivé muže z doprovodu, nazýval je jmény, volal si k sobě právě ty, kdo patřili k nejdůvěrnějším vládním činitelům. Pociťoval, jak se za ním šíří děs, polekaný šepot.

„Jeho oči!"

"Ale on se přece díval přímo na tebe, říkal ti jménem!"

Ve velitelské ornitoptéře si deaktivoval ochranný štít, a když vešel do kabiny a vzal vyděšenému navigátorovi mikrofon z ruky, vydal řadu spěšných rozkazů a zase mikrofon důstojníkovi podal. Pak se otočil a zavolal si odborníka na zbraně, byl to jeden ze ctižádostivých a vynikajících odchovanců, který si na život v síči vzpomínal pouze mlhavě.

"Použili spalovače kamene," řekl Paul.

Po krátké přestávce muž odvětil: "Tak mi to bylo řečeno, pane."

"Jistě víte, co to znamená."

"Mohlo to být jenom jaderné palivo."

Paul přikývl a pomyslel si, jak to tomu muži pohotově pálí. Jaderné. Velká Konvence tyto zbraně zakazuje. Odhalení pachatele by mohlo vést ke spojenému odvetnému úderu proti Velkému Domu. Stará léna by mohla být zapomenuta, smlouvy vmeteny do tváří a znovu by povstalo z mrtvých dávné nebezpečí.

"Nemohl ji někdo vyrobit, aniž zůstaly stopy," řekl Paul. "Dáte dohromady skupinu a najdete místo výroby toho spalovače kamene."

"Neprodleně, pane." V mužových očích letmo zableskl strach, když spěšně odcházel.

"Můj pane," osmělil se navigační důstojník za Paulem. "Vaše oči..." Paul se otočil, sáhl na panel ornitoptéry, naladil řídicí soupravu na svou osobní vlnu. "Zavolejte Chani," přikázal. "Řekněte jí... řekněte jí, že žiju a brzo budu u ní."

Ted' sebrat odvalu, řekl si pak. A neušlo mu, že všude kolem to silně čpělo, jako když se lidé potí strachy.

On opustil Aliu,
Nebeské to lůno!
Slyšte, slyšte, slyšte!
Písky pekla spikly se
Na našeho Pána.
Leč on, oči nemaje,
Mohl zřítí všecko.
A sám démon střehl ho!
Slyšte, slyšte, slyšte
Pánovo řešení:
Zvolil sobě Mučednictví!

Pád Měsíce shůry
Zpěvy Muad'Dibovy

Po sedmidenní horečné činnosti vyvolané radiací upadla Pevnost do nepřirozeného ticha. Toho rána byli kolem dokola lidé, kteří mluvili jen šepem. s hlavami u sebe, našlapovali opatrně. Někteří tu cupkali podivnými kradmými krůčky. Objevil se strážný zvláštního určení, který sem přišel z nádvoří a s nelibostí pozoroval hřmot, jež způsobovali nově příchozí svým popocházením a odkládáním zbraní. Nově příchozí vyzorovali, že uvnitř není nijak dobrá nálada a jali se tedy posunovat oním kradmým způsobem. Hovor o spalovačích kamene vyskočil hned tu. hned ta;n: "Říkal, že ten oheň byl modrozelený a zapáchal peklem."

"Elpa je šílenec! Prý radši spáchá sebevraždu, než aby nosil tleilaxské oči."

"Nesnáším tyhle řeči o očích."

„Muad'Dib přešel kolem mne a oslovil mě jménem!"

"Jakpak tě On mohl uvidět, když nemá oči?"

"Slyšel jsi, že lidé utíkají? Mají strašný strach. Naíbové říkají, že půjdou do síce Makab na Velkou Radu."

„Co udělali s Panegyrikem?"

"Já viděl, jak ho vedou do místnosti, kde měli schůzi naíbové. Představ si Korbu jako vězně!"

Chani vstala časně, vzbudilo ji ticho v Pevnosti. Když procitla, seděl Paul vedle ní, prázdné oční důlky obrácené na nějaké neurčité místo na protější stěně jejich ložnice. Vlastní oční tkáň i to, co k ní přiléhalo a bylo zničeno spalovačem, bylo odstraněno. Injekce a masti zachránili tkáň kolem důlků, ale Chani tušila, že radiace pronikla hlouběji.

Když se posadila. Zachvátil ji prudký pocit hladu. Ihned sáhla po jídle, jež si nechávala u postele - po chlebu s melanží a tučným sýrem.

Paul ukázal na jídlo rukou: "Miláčku, tohle ti neprospívá. Věř mi."

Chani přemohla rozechvění, když se na ni podíval prázdnými očními důlky. Ani si nepřála, aby jí to vysvětlil. Mluvil tak divně: "Já jsem byl pokřtěn v píscích, co pro mne mělo cenu schopnosti přežít. Kdo opravdu vydělá? Kdo koupí? Kdo prodá?"

Co chtěl těmito slovy říct?"

Dokonce odmítl uvažovat o tleilaxských očích, ačkoli je nakoupil a štědře jimi obdarovával ty, kdo měli stejné trápení jako on.

Když Chani zahlala hlad, sklouzla z postele, otočila se k Paulovi a všimla si, jak je unavený. Kolem úst měl trpké rysy. Tmavé vlasy zježené a. rozčuchané spánkem, který mu neulevil. Vypadal tak zasmušile a nepřítomně. Ostatně bylo zcela jedno, bylo-li to po procitnutí či před procitnutím, před usnutím či po něm. Přinutila se od něho odvrátit a zašeptala: "Má lásko... má lásko..."

Předklonil se, přitiskl ji zpět na lůžko a políbil ji na tvář. "Už brzo se vrátíme na naši poušť," zašeptal.

"Musím tu zařídit ještě pár nutných věcí."

Neodbytnost v jeho hlase ji rozechvěla.

Tiskl ji v náručí a zamumlal: "Neboj se mě, moje síhájí. Zapomeň na záhady, ber si lásku. V lásce žádné záhady nejsou. Vychází ze života. Ty to necítíš?"

"Ano," Sáhla mu dlaní na prsa a sledovala, jak mu tlučí srdce. Jeho láska se přímo dovolávala fremenského ducha v ní - toho prudkého, divošsky nespoutaného. Obestřela ji magnetická síla.

"Něco ti slibuji, má milovaná," řekl. „Naše dítě bude vládcem v takové říši, jíž se tahle moje nemůže rovnat. S takovou úrovní života a umění a s úžasnou..."

"Ale my jsme teď tady," bránila se suchým zavzlyknutím. "A... cítím, že máme strašně málo... času."

"Máme celou věčnost. miláčku."

„Ty možná máš celou věčnost.. Já mám jenom teď."

"Ale to je věčnost." Pohládl ji po čele.

Přitiskla se k němu, rty na jeho šíji. Ten stisk probudil život v jejím lůně. Cítila, že se pohnul.

Paul to také ucítil. Položil jí ruku na břicho a řekl: "Ach, ty malíčkový vládce vesmíru, dočkej času. Tohle je můj okamžik."

Přemítala, proč pořád - když mluví o životě v ní - hovoří. v jednotném čísle. Copak mu to lékaři neřekli? Zapátrala v paměti a podivila se, že spolu o takovéto věci nikdy nemluvili. Vždyť přece musí vědět, že čeká dvojčata. Zaváhala, když o tom chtěla začít. Musí to vědět. Ví přece všechno. Znal všechno, co se jí týkalo. Jeho ruce. jeho ústa - každá jeho část ji znala.

Pak se ozvala: "Ano, lásko. To je navěky... to je skutečné." A pevně zavřela oči, aby neviděla jeho prázdné temné oční důlky a chránila si vlastní duši pro ráj a před peklem. Vůbec nezáleží na magické síle rihani, do něž on zašifroval jejich životy, jeho tělo přece zůstalo skutečné, jeho laskání se nelze vzpírat. Když vstali, aby se oblékli, řekla: "Kdyby lidé aspoň znali tvou lásku..."

Měl však jinou náladu. "Na lásce nemůžeš založit politiku," řekl. "Lidé se láskou neznepokojují; ta je příliš bezhlavá. Dávají přednost krutovládě. Přílišná svoboda plodí chaos. To přece u nás nelze, nebo ano? Jak chceš, aby krutovláda byla vlídná?"

"Ty přece nejsi krutovládce!" odporovala Chani a zavazovala si šál. „Tvoje zákony jsou spravedlivé."

"Aha, zákony," pravil. Přesl k oknu, roztáhl závěsy, aby se mohl podívat ven. "Co jsou to zákony?"

Kontrola? Zákon filtruje chaos a co jím projde? Co je čisté? Zákon - náš největší ideál a naše nejhlubší podstata. Na zákon se nesmíš dívat moc zblízka. Když to uděláš, najdeš rozumem pochopitelný výklad, chytrácká odůvodňování, předchozí obdobné případy. Najdeš čistotu, což je pouze jiné slovo pro smrt." Chanina ústa se sevřela. Moudrost a ostrovtip mu upřít nemohla, ale jeho nálada jí způsobovala mrazení. Zaútočil sám na sebe, Chani cítila ten vnitřní boj. Jakoby se řídil podle fremenského úsloví: „Nikdy neprominout - nikdy nezapomenout" a sám se tím bičoval.

Přešla k němu a pohlédla do kouta vedle něho. Do stoupajícího denního žáru začal vát severní vítr těchto chráněných zeměpisných šířek. Na nepřírozenou oblohu kreslil plno okrově zbarvených chocholů z perí a plachty z krystalů, prapodivné předivo zlatorudých barev. Fontánami prachu se tento vysoký a studený vítr napíral proti Šítovému valu.

Paul po svém boku cítil Chanino teplo. Na chvílku přes své jasnozření spustil clonu zapomnění. Mohl tu stát jen se zavřenýma očima. Čas však jako by se mu vzpíral zastavit. Vdechoval temnotu - bezhvězdnou, bezslzu. Jeho trápení se rozplývalo, až ze všeho zbýval jen údiv nad tím, do jaké míry mu jeho vesmír zhustily zvuky. Vše kolem něho bylo opřeno o jeho osamocený sluchový smysl, který jakoby zeslábl jen tenkrát, když se Paul dotkl nějakého předmětu: závěsu, Chaniny ruky... Přistihl se, že poslouchá, jak Chani dýchá.

Kam se poděla nejistota věcí, jež byly jen pravděpodobné? ptal se v duchu. V mysli měl takové břemeno zkomolených vzpomínek! Pro každý okamžik skutečnosti existovalo bezpočet představ, událostí, jež se nikdy neměly udát. Jeho neviditelné já v něm si uvědomovalo zrádnost minulosti, jejíž břímě občas hrozilo, že zničí přítomnost.

Chani se mu opřela o paži.

V tomto doteku pociťoval celé její tělo: smrtelné tělo, unášené vírem času. V paměti si vybavil, že zahlédl věčnost. Vidět věčnost znamenalo vystavit se jejím vrtochům, být tyranizován její nekonečnou rozlehlostí. Zrádná jasnovidcova nesmrtelnost prahne po odvetě: Minulost a Budoucnost probíhají současně.

Vidění se vynořilo ještě jednou ze své černé díry a shlíželo na něho. Byly to jeho oči. Hýbalo to jeho

svaly. Vedlo ho to do dalších okamžiků, do dalších hodin, do dalších dní... pokud sám měl pocit, že pořád ještě je!

"Musíme jít," ozvala se Chani. "Rada..."

"Místo mě tam bude Alia."

"Víš, co má dělat?"

"Víš."

Aliin den začal tím, že eskadrona stráže proudila na přehlídkové nádvoří vedle jejího obydlí. Pozorovala scénu šíleného zmatku, uřvaného a rádoby zastrašujícího blábolu. Začala ovšem scénu chápat teprve potom, co poznala vězně, kterého tam přivedli: Korba Panegyrik.

Dokončovala ranní toaletu a občas odbíhala k oknu, aby zjistila, jak tam vzrůstá netrpělivost. Pohledem utkvěla přímo na Korbovi. Snažila se připamatovat si ho jako drsného vousatého velitele třetího sledu bitvy o Arrakén. Bylo to nemožné. Korba tu najednou byl jako dokonalý švihák, měl na sobě výsadkářský hedvábný oděv perfektního střihu. Oděv byl do pasu rozhalený a bylo vidět nažehlenou náprsenku a vyšívanou spodní soupravu se zelenými polodrahokamy. Přes boky měl purpurový pás. Rukávy z temně zeleného a bílého sametu byly v průramcích složeny do dokonalých záhybů.

Na dvůr vyšlo několik náibů, aby se podívali najednání se svým fremenským druhem. Dali se do křiku a vybízeli Korbu, aby slavnostně prohlásil, že je nevinný. Alia si prohlížela jednotlivé fremenské obličejy a pokoušela se vyvolat si v paměti, jak vypadali tehdy. Přítomnost tu zahalovala minulost. Stali se z nich požitkáři, honící se za potěšením, jaké si většinou lidé ani neumějí představit.

Viděla, jak jejich neklidné pohledy často směřují ke vchodu do místnosti, kde měli mít schůzi. Uvažovali o Muad'Dibově vidoucí slepotě, novém důkazu tajemných sil. Podle jejich zákonů by slepý člověk měl být zaveden do pouště a opuštěn, jeho voda se měla odevzdat Šaj-hulúdovi. Muad'Dib bez očí však je viděl. Ani budovy se jim nezamlouvaly, protože se v uzavřených prostorách cítili jaksi zranitelní. Dejte jim jeskyni, vyhloubenou ve skále, tam se cítí volně - tady ne, nikoli s tímto novým Muad'Dibem, který vyčkává venku.

Když se obrátila, aby sešla na shromáždění, všimla si dopisu, který nechala na stolku u dveří: byl to poslední vzkaz jejich matky. Přestože ke Caladanu chovala mimořádnou úctu jako k Paulovu rodišti, paní Jessica zdůrazňovala svůj nesouhlas s pokračováním svatého putování na její planetě.

"Není pochyb, že můj syn je jedinečná postava v dějinách," napsala, "nemohu však v tom spatřovat omluvu, abychom se podrobili invazi těch davů."

Alia sáhla na dopis a měla při tom pocit zvláštního kontaktu. Tento list držela v ruce její matka. Taková starobylá vzácnost, dopis - přímo osobní dopis, žádný záznam, který by se mohl přehrát. Byl psán Bitevní atreidovskou řečí, což znamenalo, že do takového spojení nemohl vniknout nikdo cizí.

Když pomyslela na matku, vždycky ji postihlo jakési niterné zamlžení. Ona záměna koření, která způsobila, že se vzájemně smísily matčina a dceřina duše, nutila Aliu vzpomenout občas také na Paula jako na syna, jemuž dala život. Tobolky s komplexem jedinečnosti měly takový účinek, že se otec zároveň jevil i jako milénec. Stínový přízrak v Aliině mysli se choval jako zcela skutečný člověk.

Když sestupovala po rampě dolů do předsálí, kde na ni čekala amazonská stráž, znova si dopis připomněla.

"Vytváříte smrtelné paradoxy," psala Jessica. "Vláda nemůže být náboženská a sama sebe potvrzující zároveň. Náboženská zkušenost vyžaduje živelnost, kterou zákony nevyhnutelně potlačují. A bez zákona nelze vládnout. Vaše zákony musejí případně nahradit morálku, svědomí, být místo náboženství, jímž hodláte vládnout. Posvátné obřady musejí pramenit z velebení boha a z posvátné touhy, která vytváří významné mravní zásady. Na druhé straně vláda je kulturní organismus, jenž je zvláště náchylný k zpochybňování, ke kladení otázek a k odporu. Vidím, že nadejde den, kdy obvyklé postupy musí být nahrazeny vírou a symbolika nastoupí místo morality."

V předsálí přivítala Alii vůně melanžové kávy. Čtyři amazonští strážníci v uniformách upoutali její pozornost ihned při vstupu. Připochodovali jistým krokem o stupeň níž za ni, s hranou odvahou mládí, zrak vzrušený z okolního napětí. Horlivé nebojácné tváře. Vyzařovala z nich zvláštní fremenská drsnost: mohli zabít jen tak, aniž se tím cítili vinni.

V tom jsem jiná, ujistila se Alia. Atreidovo jméno bylo beztak dost pošpiněno.

Zvěst ji předešla. Čekající poslíček se rozběhl do dolní haly upozornit stráž zvláštního určení. Ponurá síň bez oken se vzpínala do výšky, osvětlena pouze několika tlumenými kulatými svítidly. Náhle se na druhém konci sálu rozlétly dveře z přehlídkového nádvoří a do místnosti vpadl proud zářivého denního světla. Strážní, přivádějící Korbu, šli kolébavým krokem, venkovní světlo se jim opíralo do zad.

"Kde je Stilgar?" zeptala se Alia.

„Už je vevnitř," odpověděl jeden z amazoňanů.

Alia zamířila do síně. Byla to jedna z nejokázalejších schůzovních místností Pevnosti. Na jedné straně vysokého balkonu řady měkkých sedátek. Oranžové závěsy na balkonových oknech byly rozhrnuty. Ostré sluneční světlo se sem dralo z venkovních zahrad s fontánami. Na bližším konci síně se zvedal stupeň s jediným těžkým křeslem.

Když Alia přicházela ke křeslu, ohlédla se a spatřila galerii, kterou zaplnili naíbové.

Palácové strážce byly namačkané v prostoru galerií, Stilgar se pohyboval mezi nimi, jednou tiché slůvko sem, pak zas rozkaz tam. Nedal najevo, že zaznamenal Aliin příchod.

Přivedli Korbu, který se posadil k nízkému stolku, kolem něhož na podlaze byly podušky. Přestože byl Panegyrik tak vyšňořený, působil dojmem nevrlého, netečného starce, choulícího se do šatů před okolním chladem. Dva strážní se postavili za něho.

Stilgar přikročil ke stupni, až když se Alia posadila. "Kde je Muad'Dib?" zeptal se.

"Bratr poslal mne, abych předsedala jako Velebná Matka," odvětila Alia.

Když to zaslechli naíbové na galerii, začali hlasitě protestovat. „Ticho!" rozkázala Alia. A do toho ztišení řekla: "Není snad fremenským zákonem, že Velebná Matka předsedá soudním jednáním v hrdelních přích?"

Rozhodnost jejího prohlášení zapůsobila, naíbové se ztišili, ale na řadě tváří Alia postřehla, jak zlostně zahlížejí. V duchu si připomněla jejich jména, jak měli vystoupit na Radě - Hobars, Radžifiri, Tasmin, Sadžid, Umbu Legg... Byla to jména jednotlivých míst na Duně: síč Umbu, proláklina Tasmin, průrva Hobars... Soustředila se na Korbu.

Korba, který postřehl, že si ho všimla, vystrčil bradu a ozval se: "Prohlašuji, že jsem nevinný."

"Stilgare, přečtete obžalobu," pravila Alia.

Stilgar pokročil vpřed a rozvinul listinu z hnědého melanžového papíru. Začal předčítat slavnostně a květnatě, snažil se, aby to mělo jakýsi rytmus. Dodával slovům říznosti, jasnosti, věrohodnosti:

"... že ses spíkl se zrádci s cílem zničit našeho Pána a Imperátora; že ses v hnusném utajení scházel s různými nepřáteli říše; že jsi..." Korba neustále vrtěl hlavou, v očích měl uražený vztek.

Alia zamyšleně poslouchala, levou pěstí si podpírala bradu, hlavu nakloněnou na stranu, druhou paží si položila na opěradlo křesla. Útržky pojednávání jako by se prosévaly přes pocit jejího neklidu a nedocházely v úplnosti k jejímu vědomí.

"... starobylé tradice... podpora legií a všech fremenů všude... násilí narazilo na zákonný odpor... Jeho Výsost imperátor... propadnutí veškerých práv..."

Pomyslela si, že je to nesmysl. Nesmysl! Všecko - je to nesmysl... nesmysl... nesmysl..."

Stilgar dokončoval: "Tyto skutečnosti se předkládají k posouzení."

Korba se v nastalém tichu naklonil kupředu, rukama si sevřel kolena, napjal žilnatý krk, jako by chtěl vyskočit. Mezi zuby se mu zaleskl jazyk, když promluvil.

"Ani slovem ani činem jsem se nezpronevěřil fremenské přísaze! Žádám, abych byl konfrontován se žalobci!"

Naprosto prostoduché ohrazení, pomyslela si Alia.

A viděla, že to na naíby zapůsobilo podle předpokladu. Korbu znali. Byl jedním z nich. Aby se stal naíbem, musel prokázat fremenskou odvahu a obezřetnost. Korba nebyl nijak skvělý, zato však spolehlivý. Nebyl ten, kdo snad by mohl stát v čele Džihádu, ale byl správně vybrán jako zastupující velitel. Nebyl žádný křížák, ale patřil k těm, kdo ctíli staré fremenské ctnosti: Kmen především.

Aliinou myslí bleskla Otheymova hořká slova, jak jí je citoval Paul. Přejela pohledem po galerii. Někteří z nich se možná viděli na Korbově místě - asi pro to byly dobré důvody. Ale nevinný naіб byl právě tak nebezpečný jako ten vinný.

Korba měl týž pocit. "Kdo mě obviňuje?" ptal se. "Mám být dle fremenského práva konfrontován s tím,

kdo mě obžaloval."

"Nejspíš se obžalovááš sám," řekla Alia.

Než byl s to se ovládnout, objevila se v Korbově tváři mystická hrůza. Každý si ji tam mohl přecíst: Při svých schopnostech ho mohla Alia obvinít osobně a mohla říct, že má k dispozici seznam z mystického světa protiv, z alam almythalu.

"Naši nepřátelé mají spojence mezi fremeny," zdůraznila Alia. "Vodní lapače byly poničeny, kanáty přerušeny, výsadba nakažena a zásobníky vybrakovány".

"A teď uloupili pouštního červa a unesli ho na jinou planetu!" Všichni poznali ten hlas, který sem takto pronikl - byl to Muad'Dib. Paul vstoupil dveřmi z předsálí, protlačil se řadami strážných a zamířil k Alii. Chani, která ho doprovázela, zůstala v boční řadě.

"Můj pane," pravil Stilgar, aniž se na Paulovu tvář podíval.

Paul se prázdnými očnicemi důtky otočil na galerii a pak na Korbu. "Copak, Korbo - ani slůvko chvalořeči?"

Z galerie se ozvalo mručení. Bylo to stále hlasitější, takže už bylo rozumět jednotlivých slovům a větám:

"...zákon o slepcích... fremenský mrav... do pouště... kdo poruší..."

"Kdo tu říká, že jsem slepý?" optal se Paul. Otočil se tváří ke galerii. "Ty, Radžifiri? Jak vidím, oblékl ses dnes do zlatého a pod tím máš modrou košili, ale ta je pořád ještě plná prachu z ulice. Vždycky jsi byl takhle nepořádný."

Radžifiri zvedl ruku s třemi prsty na obranu proti ďáblu.

"Míř těmi prsty proti sobě," vybafl Paul. "Víme, kde je ďábel!" otočil se opět ke Korbovi. "Vinu máš vepsanu v tváři, Korbo."

"To není moje vina! Možná mám na vině podíl, ale..." Nedořekl a vrhl ustrašený pohled na galerii.

Alia porozuměla Paulovu pokynu, neboť vstala, sešla ze stupínku na podlahu a vykročila k rohu Korbova stolu. A z bezprostřední blízkosti si ho mlčky a výhrůžně měřila.

Korba se strachy nahrbil pod tíhou jejího pohledu. Celý zneklidnělý se podíval ustrašeně na galerii.

"Čípak pohled tam nahoře hledáš?" zeptal se Paul.

„Ty přece nevidíš!" vyhrkl Korba.

Paul překonal pocit chvilkové lítosti nad Korbou. Tohoto muže vystihlo jasnovidění tak přesně, jako nikoho jiného z přítomných. Tady hrál svou úlohu, nic víc.

"Nepotřebuju oči, abych tě viděl," řekl Paul. A začal líčit každý Korbův pohyb, každé cuknutí, každý poplašený a omluvný pohled ke galerii.

Korbovo zoufalství vzrůstalo.

Alia, jež ho pozorovala, viděla, že se může každou vteřinu zlomit. Uvažovala o tom, že přece na galerii si musí někdo uvědomit, jak blízko má ke zhroucení. Kdo? Pátrala v obličejích naibů, zaznamenávala drobné náznaky toho, že přetvářka končí... zlost, strach, nejistotu... vinu.

Paul ztichl.

Korba ve snaze vzbudit lítost se okázale zeptal: "Kdo mě obviňuje?"

"Otheym tě obviňuje," pravila Alia.

"Ale Otheym je mrtvý," ohrazoval se.

"Jak to můžeš vědět?" zeptal se Paul. "Od svých zvěděů? Ach ano! Známe vaše zvědy a kurýry. Víme, kdo sem přitáhl spalovače kamene z Tarahellu."

"Bylo to na ochranu kvizaratu!" podřekl se Korba.

"Takhle se to dostalo do zrádcových rukou?" zeptal se Paul.

"Ukradli to a my..." Korba ztichl a polykal. Pohledem přelétával vpravo vlevo. "Všichni vědí, že jsem byl hlasatelem lásky k Muad'Dibovi." Pohlédl na galerii. „Jak může mrtvý obžalovávat fremena?"

"Otheymův hlas není mrtvý," prohlásila Alia. Zmlkla, když se Paul dotkl její paže.

"Otheym nám poslal svůj hlas," řekl Paul. "Jmenuje jednotlivé osoby, jejich činy, místa schůzek i dobu. Chyběj ti jistě tváře naibů v Radě, Korbo? Kde jsou Merkur a Fash? Kulhavec Keke dneska mezi námi chybí. A kdepak je Takim?"

Korba jen vrtěl hlavou.

„Odletěli z Arrakisů s ukradeným červem," řekl Paul. "I kdybych tě teď Korbo, osvobodil, stejně by

Šaj-hulúd musel dostat tvou vodu, protože ses na tom podílel. Proč tě neosvobodím, Korbo? Vzpomeň si na všechny muže, kteří přišli o zrak a kteří nemohou vidět tak, jak vidím já. Mají rodiny, přátele, Korbo. Kam se chceš před nimi schovat?"

"Byla to nešťastná náhoda," bránil se Korba. "Dostanou přece tleilaxské..." A znovu ztichl.

"Kdo ví, jak by je ty kovové oči zotročily?" zeptal se Paul. Naíbové na galerii si začali šeptem vyměňovat názory, dlaněmi si zakrývali ústa. Teď se na Korbu dívali s jistým chladem.

"Na ochranu kvizaratu," zabručel Paul, když se vrátil ke Korbově obhajobě. "Nástroj, který buď zničí celou planetu, nebo J-paprsky oslepí každého, kdo je mu nablízku. Který z těchto efektů jsi měl na mysli, Korbo, při obraně? Počítal snad kvizarat, že všichni jeho přívrženci přijdou o zrak?"

"Bylo to mimořádné, můj pane," namítal Korba. "Známe Starý Zákon, který říká, že atomové zbraně mohou vlastnit jen Rodiny, kvizarat však poslechl..."

"Tebe poslechl," řekl Paul. "Mimořádnost, vskutku."

"I když je to jen hlas mého žalobce, musíte mě tu s ním konfrontovat," řekl Korba. "Na to má fremen právo."

„Má pravdu, pane," ozval se Stilgar. Alia si Stilgara ostře změřila.

Protože Stilgar cítil Aliin nesouhlas, ještě dodal: "Zákon je zákon." Začal fremenský zákon citovat a připojoval k němu své vlastní příslušné poznámky.

Už předtím, než se Stilgar takto vyslovil, prožívala Alia zvláštní pocit. Jak mohl být tak důvěřivý? Nikdy předtím se nezdál tak úřední a konzervativní, nikdy se tak pevně nepřidržel Dunského zákoníku. Bradu měl útočně vystrčenou. Ústa sevřená. Nebylo v tom opravdu nic víc než bezmezná okázalost?

"Korba je fremen a musí být souzen dle fremenských zákonů," zakončil Korba.

Alia se otočila a pozorovala, jak ze zahrady stíny toho dne dopadají na stěny síně. Cítila, jak ji vyčerpává toto zklamání. Budou případ protahovat až do svačiny. Co teď? Korba se uvolnil. Panegyrikovo vyprávění tvrdilo, že útok proti němu byl nespravedlivý, že všechno, co činil, činil z lásky k Muad'Dibovi. Podívala se na Korbu, překvapil ji prohnatý výraz sebeuspokojení, jenž mu hrál ve tváři.

Pomyslela si, že snad dostal nějaký vzkaz. Hrál roli muže, který uslyšel pokřik kamarádů: Vydrž! Pomoc se blíží!

Po jistou chvíli měli případ v rukou - informace od skrčka byla přece klíčem k tomu, že ve spiknutí byli účastní ještě další - a jména informátorů. Kritický moment však teprve nadcházel. Stilgar? Určitě ne Stilgar. Otočila se a pozorovala starého fremena.

Stilgar se setkal s jejím pohledem, aniž cukl.

„Děkuji ti, Stile, žeš nám připomněl zákon," řekl Paul.

Stilgar sklopil hlavu. Přisunul se blíž a mluvil potichu takovým způsobem, že mu jak Paul tak Alia mohli rozumět. Vymačkám ho do poslední kapky a vezmu si to celé na starost.

Paul přikývl a pokynul strážnému za Korbou.

"Odved'te Korbu do nejzabezpečenější kobky," řekl. "Žádné návštěvy kromě obhájce. Za obhájce určuji Stilgara."

"Chci si obhájce zvolit sám!" vykřikl Korba.

Paul sebou trhl. "Ty popíráš Stilgarovu poctivost a rozvahu?"

"Ach ne, pane, ale..."

„Odved'te ho," vyštěkl Paul.

Strážný zdvihl Korbu z podušek a hnál ho ven.

Naíbové začali znovu hučet a opouštět galerii. Pobočníci vyšli zpod galerie, přistoupili k oknům a zatáhli oranžové závěsy. Oranžové přítomí zavládlo v místnosti.

„Paule," pravila Alia.

„Když násilí uspíšíme," řekl Paul, "pak tehdy, jestliže si nad ním zachováme plnou kontrolu. Díky, Stile, hrál jsi svou úlohu dobře. Alio, jsem si jist, žeš poznala, kdo z naíbů je na jeho straně. Nemohli Korbovi pomoci, aniž se sami prozradí."

"To jste tedy spolu upekli?" vyzvíдалa Alia.

"Kdybych poručil zabít Korbu na místě, naíbové by to pochopili," řekl Paul. "Ale takový formální postup bez dodržení fremenského zákona - to by považovali za ohrožení svých práv. Kterí naíbové byli na jeho

straně, Alio?"

"Určitě Radžifiri," řekla tlumeně. A Saadžid, ale..."

"Dej Stilgarovi úplný seznam," řekl Paul.

Alia na sucho polkla, neboť v té chvíli měla o Paula stejné obavy jako ostatní. Věděla, že se mezi nimi pohybuje bez očí, ale bylo to tak ožehavé, že ji to lekalo. Vidět jejich podoby skrze své jasnozření! Cítila, jak se před ním celá chvěje v hvězdném času, jehož soulad se skutečností úplně závisí na jeho slovech a činech. Všechny je svíral v dlaních svého jasnozření!

"Je čas vašeho ranního slyšení, pane," řekl Stilgar. "Plno lidí - zvědavých... mám strach..."

"Ty máš strach, Stile?"

Taktak že zašeptal: "Ano."

"Jsi můj přítel a není nejmenší důvod, proč se mě bát," řekl Paul. Stilgar polkl. "Ano, můj pane."

„Alio, ujmi se dopoledního slyšení," pravil Paul. "Stilgare, dej znamení."

Stilgar poslechl.

U vysokých vstupních dveří se strhla mela. Vytlačili dav zpátky z příšeří síně, aby mohli vstoupit úředníci. Najednou se tu událo plno věcí: palácové strážné strkaly lokty do návalu prosebníků a vytlačovaly je zpátky, křiklavě ustrojení koncipienti se pokoušeli dostat dovnitř, pokřikovali, kleli. Mávali svými předvoláními. Protokolista Shromáždění postupoval kupředu uličkou, kterou mu dělala stráž. Přinášel Seznam Vyvolených, kteří budou smět předstoupit před Trůn. Tento protokolista, šlachovitý fremen jménem Tecrube, se tu sunul s otráveným cynismem, pyšný na svou oholenou hlavu a chomáče licousů. Alia ho chtěla ještě chvíli zadržet, aby Paul měl kdy spolu s Chani zmizet privátním podchodem za pódiem. V onom okamžiku zanedůvěřovala Tecrubovi, protože se slídivě po Paulovi ohlížel. "Dnes tady zastupují bratra," pravila Alia. "Ať prosebníci předstupují jednotlivě."

"Ano, má paní," obrátil se, aby srovnal zástup.

"Vzpomínám si na dobu, kdy jste nepochybovala o záměrech vašeho bratra," řekl Stilgar.

"Nebyla jsem soustředěna," odpověděla. "S vámi, Stile, došlo k dramatické změně. Oč jde?"

Stilgar se překvapeně napřimil. Člověk se pochopitelně mění. Ale dramaticky? Byl to zvláštní náhled na něho osobně, nikdy dosud se s něčím takovým nesetkal. Drama je problematická věc. Dramatičtí byli objednaní baviči s pochybnou loajalitou a s ještě pochybnější ctí. Nepřátelé říše zneužívali drama pro své záměry, aby ovlivnili rozkolísané obyvatelstvo. Korbovi to ujelo, pokud jde o fremenskou čest a zneužil dramatu pro kvizarat. Tak ať za to zemře. "Jste vůči mně zaujatá," řekl Stilgar. "Vy mi nevěříte?"

Obava v jeho hlase změkčila její výraz, nikoli však tón. "Vy víte, že k vám nechovám nedůvěru. Vždycky jsem s bratrem souhlasila v tom, že když jsou věci v Stilgarových rukou, můžeme je klidně pustit z hlavy."

„Tak proč jste potom řekla, že já... jsem se změnil?"

"Chystáte se mého bratra neuposlechnout," řekla. "Čtu to ve vás. Jen doufám, že vás to oba nezničí."

První z koncipientů a prosebníků předstoupil. Alia se otočila, než jí Stilgar mohl odpovědět. Jeho tvář jako by byla plna toho, co vycítila z matčina dopisu - místo morálky a svědomí zákon.

"Vytváříte smrtelný paradox."

Tibana byl apologet sokratovského křesťanství, nejspíše pocházel ze IV. Ambusu, žil mezi osmým a desátým stoletím před Corrinem, pravděpodobně za druhého Dalamakova kralování. Z jeho spisů se zachovala jen část, z níž je tento úryvek:

"Srdce všech mužů meškají v téže pustině."

Z Irulániny Dunske knihy

„Ty jsi Bidžas," řekl ghola po vstupu do místnůstky, kde skrčka drželi pod stráží. „Mně říkají Hayt." Spolu s gholou vešel početný oddíl palácové strážné na večerní střídání. Vítr při západu slunce jim ošlehával tváře pískem, když přecházeli vnějším nádvořím, takže mhouřili oči a spěchali. Byl o je slyšet, jak se špičují ve vedlejším podchodu a předávají si stráž.

"Vy nejste Hayt," ozval se skrček. "Vy jste Duncan Idaho. Byl jsem u toho, když vaši mrtvolu vložili do

kontejneru, a byl jsem u toho, když vás vyndali, oživilí a začali školit."

Ghola polkl, náhle mu vyschlo v krku. Zelené závěsy v místnosti tlumily jas kulatých svítidel. V tom světle byly patrné krůpěje potu na skrčkově čele. Bidžas - jak se zdálo - byl utvářen zvláštním způsobem, jako by se Tleilaxanův vkládaný záměr promítal skrze Bidžasovu pleť. Šlo tu o schopnosti maskované zbabělosti a lehkomyšlnosti.

"Muad'Dib mě pověřil zeptat se tě, co přesně od tebe Tleilaxané žádají, abys tady provedl," řekl Hayt.

"Tleilaxané, Tleilaxané," zazpíval skrček. "Já jsem Tleilaxan, ty pitomo! Co se toho týče, jsme na tom oba stejně."

Hayt zíral na skrčka. Z Bidžase vyzařovala taková charismatická síla, že tomu, kdo ho viděl, připadal jako starodávná modla.

„Slyšíš venku strážné?" zeptal se Hayt. „Dám-li jim rozkaz, uškrtní tě."

"Ale! Ale!" vykřikl Bidžas. "Jaká hulvátská otrlost! A to říkáš, že jsi přišel hledat pravdu."

Hayt si uvědomil, že se mu nelíbí pohled, jenž se tájí pod skrčkovým výrazem. "Možná hledám jenom budoucnost," řekl.

"Správně řečeno," odvětil Bidžas. "Teď se navzájem známe. Když se sejdou dva zloději, nemusejí se představovat."

"Takže my jsme zloději," řekl Hayt. "Co krademe?"

"Nikoli zloději, ale hrací kostky," řekl Bidžas. "A tys sem přišel, abys zjistil mé poslání. A já zase čtu to tvoje. A ejhle! Máš dvě tváře!"

"Skutečně jsi mě viděl v tleilaxských kontejnerech?" zeptal se Hayt; musel se zvlášť přemáhat, než tu otázku vyřkl.

"Copak jsem to neřekl?" podotkl Bidžas a vyskočil. "Dal jsi nám strašně zabrat. Tělo ne a ne oživnout."

Hayt najednou pocítil, že existuje ve snu a že ho řídí nějaký jiný mozek a že by na to momentálně mohl zapomenout a ztratit se ve spirále toho druhého myšlení.

Bidžas lišácky sklonil hlavu k jedné straně, obcházel ghola kolem dokola a prohlížel si ho. "Je v tobě setsakra protivná stará šablona," pravil Bidžas. "Slídíš po něčem, co vysлідit nechceš."

"Ty jsi zbraň namířená na Muad'Diba," řekl Hayt, přičemž se stále točil tak, aby na skrčka viděl. "Co tedy tu máš udělat?"

"Nic!" řekl Bidžas a zůstal stát. „Na obvyklou otázku ti odpovím jako obvykle."

„Tak tedy máš namířeno na Alii," pravil Hayt. "Je ona tvůj terč?"

"Říká se jí Hawt, Rybí Nestvůra, tam v mimozemských končinách," řekl Bidžas. „Jak to, že slyším, kterak se ti vaří krev, když o ní mluvíme?"

"Takže jí říkájí Hawt," řekl ghola a díval se na Bidžase, aby odhalil, kam míří. Skrček mu poskytl jaksi podivný výklad.

"Je to panna chlípnice," řekl Bidžas. "Je sprostá, vtipná, poučená až hrůza, v největší laskavosti krutá, myslí aniž uvažuje, a když je činorodá, pustoší hůř než Coriolisova bouře."

"Takže jsi sem přišel řečnit proti Alii," pravil Hayt.

"Proti ní?" Bidžas se zabořil do podušky při zdi. „Přišel jsem sem, aby mě uchvátila její fyzická krása." V hrubých rysech obličeje měl přímo ještěří úšklebek.

"Útočit proti Alii je útočit na jejího bratra," řekl Hayt.

„To je tak jasné, že je těžké to postřehnout," pravil Bidžas. „Po pravdě řečeno, imperátor se svou sestrou jsou spojitá bytost, stvoření na půl mužské, na půl ženské."

"Tuhle věc jsme slyšeli od fremenů na poušti," řekl Hayt. „To oni chtějí obnovit krevní oběti Šaj-hulúdovi. Jak to, že plácáš jejich nesmysly?"

"Ty máš odvalu říct, že je to nesmysl?" podivil se Bidžas. "Ty, který jsi jak muž, tak maska? Ach, kostky však nemohou postřehnout své vlastní poslání. Na to jsem zapomněl. A ty jsi zmatený dvojnásobně, protože Atreidům sloužíš ve dvou osobách. Svými pocity nemáš tak blízko k odpovědi jako rozumem."

"Kážeš tu strážím o tom, že ty obřady kolem Muad'Diba jsou falešné?" optal se přitlumeně Hayt. Měl pocit, že mu skrčkova slova zamotávají hlavu.

"Oni dělají kázání mně," řekl Bidžas, "a modlí se. A proč taky ne? Všichni bychom se měli modlit. Copak neřijeme v soumravném velenebezpečném utváření vesmíru, k jakému kdy došlo?"

"Nebezpečné utváření".

"Jejich vlastní matka odmítla žít s nimi na téže planetě!"

„Proč mi neodpovíš přímo?“ naléhal Hayt. „Víš, že máme další způsoby, jak to z tebe dostat. Odpovíš nám... tak či tak.“

"Ale vždyť jsem ti odpověděl! Copak jsem neřekl, že mýtus je skutečný? Jsem snad já ten vítr se smrtí v útrokách? Ne! Já jsem výzva! Taková výzva, jako ta, jež vytryskne z písků k temnému nebi. Právil jsem: 'Zhasněte lampu! Nastal den!' A zatím ty říkáš: 'Dejte mi lampu, ať najeznu den!'"

"Hraješ se mnou nebezpečnou hru," řekl Hayt. "Myslíš si, že nejsem s to pochopit tyhle zensunnitské ideje? Zůstávají za tebou tak jasné stopy - jako po ptákovi v bahně."

Bidžas se začal chichotat.

"Proč se směješ?" chtěl vědět Hayt.

"Protože mám zuby a přál bych si, abych je neměl," stačil Bidžas říci mezi pochechtáváním. "Kdybych neměl zuby, nemohl bych jimi skřípat."

"Teď znám tvůj terč," pravil Hayt. "Míříš na mne."

„A teď jsem ho přesně zasáhl!“ řekl Bidžas. "Ty jsi tak velký terč, copak bych ho mohl minout?" Přitakal jakoby sám sobě. "Já ti teď zazpívám." Začal pobrukovat, skřehotat a kvičet monotónní nářev a znovu a znovu jej opakoval.

Hayt se napřímil, neboť mu po zádech probíhala nahoru a dolů podivná bolest. Podíval se na skrčkovu tvář a spatřil mladistvé oči ve starém obličejí. Skrčkovy oči byly středem sítě krabáčích bílých čar, jež se od spánků soustřeďovaly k sešpuleným ústům, ze kterých vycházel onen monotónní zpěv. Zvuk u Hayta vyvolal vzpomínky na dávné obřady, lidové památky stará rčení a zvyky, na polozapomenuté nápady ztracených halekaček. Došlo tu k čemusi živelnému - ke krvavě nepřátelské hře idejí napříč Časem. Do skrčkovy zpěvu se halily pradávné ideje. Bylo to jako světlo, jež zaplálo v dálce, přicházelo blíž a blíž - a osvětlovalo život přes klenbu staletí.

"Co to se mnou provádíš?" zajíkávě řekl Hayt.

"Ty jsi nástroj a já se na něj učím hrát," odpověděl Bidžas. "Hraji na tebe. Teď dovol, abych ti jmenoval další zrádce mezi náby. Je to Bikouros a Cahueit. Dál Džehida, bývalý Korbův tajemník. Je to Abumodžandis, Bannerdžihův pomocník. Právě teď někdo z nich může vrážet dýku do tvého Muad'Diba."

Hayt zakýval hlavou ze strany na stranu. Stěží mohl mluvit.

"Jsme jako bratři," řekl Bidžas, když na chvíli přestal monotónně brumlat. "Vyrostli jsme ve stejném kontejneru. Já napřed a pak ty."

Haytův kovový pohled zasáhl Bidžase nečekaně žhavě a bolestivě. Rudé mlhavé jiskření zahalilo všecko, co Hayt viděl. Jako by ho to odřízlo od veškerých dalších pocitů kromě bolesti, a to, co ho obklopovalo, vnímal jen jako za tenkým závojem větrného závanu. Všechno bylo náhle nepředvídatelné, všecko tou změnou zmrtvělo. Jeho vlastní vůle byla už jen pouhou postrkávanou věcí. A ta žila bez dechu a byla srozumitelná toliko jako jakési vnitřní osvětlení.

V osvětlení vyvolaném zoufalstvím rozerval okolní mlhu jediným zbývajícím zrakovým smyslem. Pozornost se mu zaostřila jako zřetelné světlo pod Bidžasem. Měl pocit, že zrakem proniká jednotlivými vrstvami, z nichž se skrček skládá, a že vidí mužika jako zjednaný intelekt a pod tím vyhladovělé a chtivé stvoření, které to všecko má psáno v očích; prohlédal vrstvu po vrstvě a nakonec zbývala - pokud jde o jsoucnost - jen bytost, již manipulovaly symboly.

"Jsme na bitevním poli," řekl Bidžas. "Ty o tom můžeš vyprávět."

Haytův hlas se vymanil z područí a řekl: "Nemůžeš mě donutit, abych Muad'Diba zabil."

"Slyšel jsem, co říkal Bene Gesserit," pravil Bidžas, "že v celém vesmíru nic není stálé, rovnovážné, vytrvalé - že nic nezůstává v témž stavu. že každý den a někdy každá hodina přináší změny."

Hayt mlčky pokyvoval hlavou ze strany na stranu.

"Věříš, že imperátor je ta hledaná kořist," řekl Bidžas. "To vůbec nechápeš naše tleilaxské mistry. Gilda a Bene Gesserit se domnívají, že představujeme umělecká díla. Ve skutečnosti však jsme pracovní nástroje a posluhové. Všecko může být nástrojem - chudoba, válka. Válka je užitečná, protože v mnoha směrech může přinést výsledky. Podporuje metabolismus. Posiluje vládu. Rozšiřuje genetické řetězce. Má

takovou vitalitu jako nic jiného ve vesmíru. Jen ti, kdo pochopili hodnotu války a vedou ji, dosáhli jistého stupně sebeurčení."

Hayt řekl podivně plytce: "Máš ty ale podivné myšlenky, skoro bys mě přiměl k tomu, abych uvěřil v mstivou Prozřetelnost. Co museli použít k tomu, aby tě znovuvytvořili. To musel být úchvatný příběh, nepochybně s ještě mimořádnějším epilogem."

„Nádherné!" zasmál se vítězoslavně Bidžas. "Útočíš - takže máš volní sílu a schopnost sebeurčení."

"Zkoušíš ve mně probudit neurvalost," zahekal Hayt.

Bidžas nesouhlasně vrtěl hlavou. "Probudit, to ano. Ale neurvalost ne. Pokud jde o výcvik, jsi školený v důvtipu, tak jsi to řekl. Já jsem se dovtipil, že v tobě mám probudit Duncana Idaha."

"Hayta!"

"Duncana Idaha. Jedinečného zabijáka. Milence mnoha žen. Šermíře na špinavou práci. Atreidovského sluhu na válečných polích, Duncana Idaha."

„Minulost nelze znova vzbudit."

"Nelze?"

"Nikdy k tomu nedošlo!"

"To je sice pravda, ale ti, kdo nás stvořili, odmítli myšlenku, že něco se nemůže stát. Vždycky hledali vhodný nástroj, správné zaměření úsilí, služby vhodné -"

"Ty zastíráš pravý úmysl! Máváš zástěrkou slov, a ta nic neznamenaají!"

"Přece jen je v tobě Duncan Idaho," řekl Bidžas. "To se buď podřídí emocím, nebo střízlivé rozvaze, ale podřídí se to. Takovéto vědomí proroste skrze nátlak a skrze probírku temné minulosti, která jde po tvé stopě jako ohaří. Nutká tě právě tehdy, kdy ji zavrhuješ. Máš v sobě bytost, na kterou se musíš soustředit a kterou musíš poslouchat."

"Tleilax myslí, že jsem pořád jejich otrok, ale já..."

"Jen klid, otroku!" zakuňkal Bidžas.

Hayt zůstal mrazivě tichý.

„Ted' jsme u kořene věci," řekl Bidžas. "Vím, že to cítíš. A to jsou ty pokyny, jež tebou manipulují..."

Doufám, že budou dostatečně důrazné."

Hayt cítil, že se mu po tvářích řine pot, že se v prsou i v ramenou třese, ale nemohl se pohnout.

„Jednoho dne za tebou přijde imperátor," řekl Bidžas. "Řekne: ‚Ona odešla.‘ Bude mít ve tváři smutek.

Bude chtít dát té mrtvé vodu, jak tady ti okolní říkají svým slzám. A ty promluvíš mým hlasem: ‚Pane!

Ach, pane!'"

Hayta bolely čelisti a svíralo se mu hrdlo. Mohl jen mírně pokyvovat hlavou.

"Řekneš: 'Nesu vzkaz od Bidžase.'" Skrček se ušklíbl. "Chudák Bidžas, to ho nenapadlo... chudák

Bidžas, ten buben napěchovaný vzkazy, trest' k použití pro jiné... zabubnujte na Bidžase a on zazní..."

Opět se ušklíbl. "Ty se domníváš, že jsem pokrytec, Duncane Idaho! Nejsem! Taky můžu být smutný.

Ale nadešel čas výměny mečů za slova."

Hayt zaškytal.

Bidžas se tomu zachechtal: "Ach díky, Duncane, díky. Tělesné potřeby nás zachrání. Protože imperátor má v žilách harkonnenskou krev, udělá to, oč požádáme. Změní se v hotový chrlič slovní zatrpklosti, která bude libě znít našim stvořitelům."

Hayt zamrkal, když uvážil, že skrček vypadá jako podrážděné malé zvířátko, stvoření plné zášti a vzácné inteligence. Harkonnenská krev u Atreida?

"Vzpomeneš si na šelmu Rabbana, odporného Harkonnena, a soptíš," řekl Bidžas. "V tom jsi stejný jako fremeni. Kde selžou slova, je po ruce dýka, co? Myslíš na utrpení, které tvému rodu způsobili Harkonnenové. Ale tvůj vzácný Paul je po své matce Harkonnen! Takže teď ti nepříjde zatěžko zabít Harkonnena, že ne?"

V gholově tváři se zračilo hořké zklamání. Byl to snad hněv? Proč by to mělo vyvolávat hněv?

"Óho," ozval se Bidžas na pokračování: "Achich oho! Cvak -cvak. Ve vzkazu je ještě něco. Totiž obchod, který Tleilax navrhuje tvému vzácnému Paulu Atreidovi. Naši mistři by rádi znovuoživil jeho milovanou. Jako tvou sestru - jako dalšího gholu."

Hayt náhle pocítil, že existuje ve vesmíru, který zaujímá pouze rozsah tlukotu jeho vlastního srdce.

"Ghola," řekl Bidžas. "Bude to postava jeho milované. Bude mu rodit děti. Bude milovat jenom jeho. Podle jeho přání budeme dokonce moci originál vylepšit. Měl vůbec kdy muž větší příležitost získat zpátky to, co ztratil? To je nabídka, po jaké by měl skočit."

Bidžas pokývl, oči se mu přivíraly jakoby únavou. Takže: "To ho jistě zláká... a v takovém rozrušení se mu budeš moct přiblížit. A v té chvíli udeříš! Dva gholové, ne jeden! Tohle si žádají naši stvořitelé!" Skrček si odkašlal, znovu kývl hlavou a řekl: "Mluv."

"To já neudělám," pravil Hayt.

"Ale Duncan Idaho by to udělal," řekl Bidžas. "Bude to chvíle vrcholné zranitelnosti harkonnenského potomka. Na to nezapomeň. Navrhneš mu vylepšení jeho milované - třeba nesmrtelnost srdce, něžnější city. Navrhneš mu - až se k němu dostaneš blíž - azyl - planetu, jakou si vybere, někde poblíž Impéria. Přemýšlej o tom! Jeho milovaná znovu ožije. Už nebude potřebovat žádné slzy a budou mít idyllické místo na dožití."

"Pěkný balík," řekl zkusmo Hayt. "Bude se ptát na cenu."

"Tak mu řekni, že se musí zříct svého božství a zostudit kvizarat. Musí zostudit sám sebe, svou sestru."

"Nic víc?" zeptal se posměšně Hayt.

"Musí pochopitelně odstoupit ze společnosti CHOAM."

"Pochopitelně."

"A když pořád ještě nebudeš dost blízko na to, abys udeřil, mluv o tom, jak Tleilax obdivuje, co všechno je naučil o tom, jak využít náboženství. Řekni mu, že Tleilax má ministerstvo náboženského inženýrství, které zavádí náboženství pro soukromou potřebu."

"Ohromně chytré," řekl Hayt.

"Ty si myslíš, že se mi budeš beztestně pošklebovat a že neposlechněš," řekl Bidžas. Naklonil hlavu a podšitě se na něho odíval. Nezapírej..."

"Dobře tě spíchli dohromady, zvířátko," řekl Hayt.

„A tebe taky," odpověděl skrček. "Řekni mu, aby si pospíšil. Tělo podléhá rozkladu a Chani se musí hybernizovat v kontejneru."

Hayt cítil, jak sebou hází, vtlačen do matrice jakéhosi objektu, který nemohl rozeznat. Skrček vypadal, že je si strašně jistý sám sebou! V tleilaxské logice muselo dojít k nějakému opominutí. Když vyráběli svého gholu, spojili ho s Bidžasovým hlasem, ale... Ale co? Logika (matrice) předmět... Jak snadné bylo splést si běžné uvažování se správným uvažováním! Došlo ke zkomolení tleilaxské logiky?

Bidžas se usmíval, jako by naslouchal nějakému utajenému hlasu. "Teď to zapomeneš," řekl. "Až ta chvíle nastane, rozpomeneš se. On řekne: 'Odešla.' A to Duncana Idaha probudí."

Skrček splácl ruce.

Hayt zamručel, protože měl pocit, že ho přerušili uprostřed celé sentence. Co to však bylo? Něco o... terčích?

"Snažíš se mě poplést, abys mnou manipuloval," řekl. "Nepomýšlím na to, že bych to popřel."

"Co se to se mnou pokoušíš provést?"

"Dobrodiní," řekl Bidžas. "Čiré dobrodiní."

Souvislou podstatu aktuálních událostí nelze objasňovat zdlouhavým upřesňováním věšteckých schopností, leda za nejmimořádnějších okolností. Věstec chápe události jakoby vytržené z historického sřetení. Věčnost je v pohybu. Stejnou měrou působí na věstce i prosebníky. Ať si Muad'Dibovi poddaní pochybují o jeho majestátu a o jeho jasnovídních schopnostech. Ať si popírají jeho moc. Nech však nikdy nezpochybňují věčnost.

Evangelium Duny

Hayt pozoroval Alii, jak vychází z chrámu a jde přes náměstí. Strážní v její těsné blízkosti měli ve tvářích sveřepost, která měla zamaskovat, že si žijí dobře a jsou spokojeni.

V jasném odpoledním slunci nad chrámem se leskl slunoměr na křídlech vírníku, který byl součástí Říšské stráže a na trupu měl Muad'Dibovy výsostné znaky.

Hayt se vrátil pohledem k Alii. Pomyslel si, že tady v městě se nezdá být na svém místě. Nejvlastnějším místem pro ni byla poušť - otevřený bezhraniční prostor. A bylo na ní cosi zvláštního, když se tak díval, jak se k němu přibližuje: vypadala zamyšleně jen tehdy, když se usmívala. Šlo o optický klam, usoudil, neboť si v paměti vybavil její podobu. Jak se objevila při slyšení Velvyslance Gildy: povznesená nad přízemnost hudby a plytké konverzace mezi extravagantními róbami a uniformami. Měla oslnivě bílý šat, uchvacující jednoduchostí. Díval se na ni z okna dolů, když procházela vnitřní zahradou se souměrnými bazény, žlábkovými vodotrysky, vějířovitými travinami z pamp a s bílým pavilonkem.

Úplně chybné... naprosto všechno je chybné. Patří na poušť.

Hayt se přerývavě nadechl. Alia mu tehdy zmizela z očí tak jako teď. Čekal, svíral a zatínal ruce v pěst. Rozhovor s Bidžasem na něho zapůsobil nepříjemně.

Uslyšel Alii a její doprovod, jak míjejí místnost, v níž čekal. Šla do komnat Rodu.

Pokusil se tedy nyní soustředit se na věci, jež ho na ní zneklidňovaly. Bylo to tím, jak se nesla přes náměstí? Ano. Pohybovala se jako tvor, kterého pronásleduje nějaký dravec. Vyšel na přilehlý balkon, procházel se sem tam za plasmeldovými zástěnami proti slunci a pak se zastavil v jejich stínu. Alia stála na balustrádě a zírala na svůj chrám.

Zadíval se tamtéž co ona - kamsi mimo nad město. Díval se na obdélníkové bloky barev, na to, jak se tam hýbají život a zvuk. Všechno se to lesklo a jiskřilo. Rozpálené spirálovité šablony střech. Ve slepé ulici, kterou vytvářel rohový masiv opěrného sloupoví chrámu, v jízdni dráze si hrál chlapec s míčem. Míč létal tam a zpátky, tam a zpátky.

Také Alia míč sledovala. Měla pocit, že je na tom stejně jako ten míč - tam a zpátky, tam a zpátky. Měla pocit, že ji to otlouká o stěny koridoru Času.

Dávka melanže, kterou si vzala na odchodu z chrámu, byla největší, jakou kdy zkusila - byla opravdu mimořádná. Už předtím, než se začal projevovat její účinek, se vyděsila.

Proč jsem to udělala? říkala si v duchu.

Člověk se rozmýšlí mezi ohroženími. Bylo to snad ono? Toto byl způsob, jak proniknout skrze mlhavý závoj budoucnosti pomocí prokletých Dunských taroků. Je tu bariéra. Nutno ji rozrazit. Jednala z nutnosti, neboť chtěla vidět, kam se bratr vydal tím dlouhým slepeckým krokem.

Dobře známý fugální účinek melanže jí začal prolínat do vědomí. Dostavilo se hluboké dýchání, zakoušela křehký stav klidu, nehybnosti a odosobnění.

Uvědomovala si, že schopnost druhého zření má tendenci udělat z člověka nebezpečného fatalistu.

Bohužel tu neexistoval abstraktní vliv, žádný kalkul předvídání. Jasnozřením budoucnosti nelze manipulovat jako nějakým vzorcem. Když se do ní musí vstoupit, pak člověk riskuje život a zdravý rozum.

Na sousedním balkonu se z ostrého stínu vynořila postava. Ghola! Alia si naprosto jasné uvědomila, že ho vidí nesmírně ostře - tmavé živé rysy, v nichž hlavní byly ony lesklé kovové oči. Byl jednotou strašlivých protikladů, čímsi, co bylo vzájemně skloubeno otřesně přímočarým způsobem. Byl stín a zároveň planoucí světlo, byl produkt procesu oživení vlastního mrtvého těla... a čehosi intenzivně čistého... nedotčeného.

Byl sama nedotčenost v obležení!

"Byl jste tam vedle pořád, Duncane?" zeptala se.

"Takže jsem Duncan," řekl. "Proč?"

"Neptejte se mě," řekla.

A když se tak na něho dívala, uvědomila si, že Tleilax nenechal na tom jejich gholovi cípeček něčeho nedokončeného,

"Jen bohové mohou s jistotou riskovat dokonalost," řekla. „Pro lidi je to nebezpečné."

"Duncan umřel," pravil, protože nechtěl, aby mu tak říkala. "Já jsem Hayt."

Dívala se mu do umělých očí a uvažovala, co asi vidí. Zblízka tam byly znát drobné černé tečky po neštovicích, nepatrné prohlubinky tmavého lesklého kovu. Fasety! Vesmír kolem ní blikotal a strmě se skláněl. Rukou se držela sluncem vyhráté balustrády. Ach, ta melanž dělá své!

"Není vám dobře?" zeptal se Hayt. Přikročil blíž, ocelové, doširoka otevřené oči se na ni upřely.

Kdo to mluvil? uvažovala. Byl to Duncan Idaho? Byl to mentatský ghola, nebo zensunnitský filozof?

Anebo to byl tleilaxský pěšec, daleko nebezpečnější než sám Kormidelník Gildy? To věděl bratr. Znovu se na gholu podívala. Nyní v něm bylo cosi nečinného, cosi skrytého. Už byl saturován vyčkáváním a schopnostmi uloženými pod jejich každodenním životem.

"Vně své matky jsem jako Benegesserit'anka," řekla. "Víte o tom?"

„To vím."

"Užívám jejich sil, myslím jejich myšlením. Část ze mne zná posvátný význam programu křížení... a jeho výsledky."

Zamrkala, neboť ucítila, že jistá část jejího vědomí se začíná volně pohybovat v Času.

"Čímž je řečeno, že Bene Gesserit nikoho nikdy nepustí." A soustředěně pozoroval a zaznamenával, jak jí běhají kotníky na rukou svírajících hranu balkonu.

"Klopýtla jsem?" zeptala se.

Pozoroval, jak se zhluboka nadechuje, jak se namáhavě hýbá a jak strnulý má pohled.

"Když klopýtnete, můžete zase chytit rovnováhu, jestliže si povyskočíte nad věci, o kterou jste zakopla," pravil.

"Bene Gesserit klopýtl," řekla Alia. "Teď by rád znovu získal rovnováhu tím, že by si povyskočil na mého bratra. Chtějí Chanino dítě... nebo moje."

Poodstoupila od okraje balkonu, otočila hlavu a pohlédla na gholu. Tvář měl vyrovnanou, hořký pohled - dvě kolečka lesknoucí se tuhy... a když se odvrátil od světla, aby sledoval její pohyby, modré stíny.

"Co... těmato očima... vidíte?"

"Čekáte dítě?"

Svedla hotový zápas o to, aby se ujistila o časoprostorovém vztahu k této otázce. Čekat dítě? Kdy? Kde?

"Moje dítě..." zašeptala.

"To, co vidí jiné oči," řekl.

Jeho slova jí zazvonila o sluch, napjalo ji to. Pociťovala, jak sahá do vesmíru - takové napětí... úplně... úplně. Byla zamotaná do veškerého Času.

"Vzala jste si melanž, velkou dávku," řekl.

"Proč ho nemohu spatřit?" mumlala. Lůno veškerého stvoření ji drželo v zajetí. "Řekněte mi, Duncane, proč ho nemohu vidět?"

"Koho že nemůžete vidět?"

"Nemohu zahlédnout otce svých dětí. Ztrácím se v Tarokové mlze. Pomozte mi!"

Mentatská schopnost nabídla hned první úvahu, takže řekl: "Bene Gesserit si přál spojení mezi vámi a vašim bratrem. To by zajistilo genetické..."

Alia zavzlykala. "Hotová lidská bomba," zachraptěla. Nejprve ji strašně zamrazilo, pak ji zachvátil doslova žár. Nespatřený muž z jejích nejtemnějších snů! Tělo jejího vlastního těla, jež nebyl s to odhalit ani věstec - mohlo se toto stát?

"Vzala jste si riskantní dávku melanže?" zeptal se. Cosi v něm zápolilo s děsivým pomyšlením, že atreidovská žena by mohla umřít, že by ho Paul mohl obvinít, že věděl, že žena královského rodu skončila...

"Vy neznáte, jaké to je, když se pátrá v budoucnosti," řekla Alia. "Někdy zahlédnu i sama sebe... ale já jdu vlastní cestou. Sama sebe nejsem s to prohlédnout." Sklonila hlavu a pak jí několikrát pokývala ze strany na stranu.

"Kolik jste vzala té melanže?" zeptal se.

"Příroda si jasnoviectví hnusí," pravila a zvedla hlavu. "Věděl jste to, Duncane?"

Rozhovořil se k ní mímě, konejšivě, jako k malému děcku: "Povězte mi, kolik melanže jste vzala." Položil jí svou levou ruku na rameno.

"Slova jsou strašná mašinérie, tak primitivní a dvojznačná," řekla. A vymkla se mu zpod ruky.

"Musíte mi to říct," naléhal.

"Podívejte se na Štítový val," ukazovala mu s rozhodností. Cítila, jak se její vlastní pohled za vztaženou paží chvěje jako krajina, drcená ohromujícím jasnožřením, rozsypá se jako domeček z karet, bořený neviditelnými vlnami. Odtrhla od toho obrazu pohled a zadívala se do gholovy tváře. Jeho rysy se

proměňovaly, stárly, pak zase mládly...stárly...mládly. Byl život sám, sebevědomý, nekonečný... Už by byla vzlétla, on však ji uchopil za levé zápěstí.

"Zavolám lékaře," pravil.

"Ne! Musíte mě nechat, abych měla jasnozření! Musím se to dovědět!"

"Ted' musíte jít dovnitř," řekl.

Podívala se mu na ruku. Kde se navzájem dotýkali, pocíťovala Alia obapolný elektrický náboj, a to jí nahánělo strach. Vyškubla se mu a zajíkala se: "Smršť zadržet nemůžete!"

"Potřebujete lékaře!" vyštěkl ghola.

"Copak to nechápete?" naléhala. "Moje jasnovidění je neúplné, jsou to jen útržky. Třpytí se a mihotají. Musím si budoucnost zapamatovat. Copak to nevidíte?"

"Jakápak budoucnost, jestli umřete?" opáčil a mímě ji tlačil do rodinných komnat.

„Slova... slova," mumlala. "Nemohu to vysvětlit. Jedna událost vyvolává příležitost k další události, ale bez důvodu... bez důsledku. Vesmír nemůžeme opustit takový, jaký byl předtím. Ať se jakkoli snažíme, je tam trhlinka."

"Pospěšte dovnitř," poručil.

Je tak nechápavý! pomyslela si.

Objal ji studený stín. Měla pocit, že se jí svaly pohybují plíživě jako červi - pevná postel, kterou přece znala, byla neskutečná. Jen prostor stále trval. Všecko ostatní bylo neskutečné. Postel s mnoha těly se vznášela - a jedno z těch těl bylo její. Čas se znásoboval spoustou pocitů, byl jimi přetížen. Nesestával z jednotlivých reakcí, jež by byla s to postřehnout. Byl to Čas. Pohyboval se. Celý vesmír klouzal pozpátku, kupředu, do stran.

"Nemá to žádný věcný aspekt," vysvětlovala. "Nemůžete jít pod to, nelze to obejít. Nelze na to mít žádný vliv."

Kolkolem se vznášely lidské postavy. Mnozí z nich svírali její levici. Pozorovala vlastní pohybující se tělo, pak též dvojici paží, jež se vztahovala k proměnlivé maskované tváři: Duncan Idaho! Oči měl". jiné, ale byl to Duncan - dítě - muž - jinoch - dítě - muž - jinoch". Všechny jeho rysy dosvědčovaly, jak je na ni soustředěný.

"Duncane, nebojte se," zašeptala.

Tiskl jí ruku a přikyvoval. "Jen tiše," říkal.

A uvažoval: Nesmí zemřít! Nesmí! Žádná atreidovská žena nemůže umřít! Rozhodně zavrtěl hlavou.

Takové myšlenky byly v rozporu s mentatskou logikou. Smrt byla nutná k tomu, aby život mohl pokračovat.

Ghola mě miluje, napadlo Alii.

Tato myšlenka, to byl základ, k němuž se mohla přimknout. Byl jí důvěrně blízký v té skutečné komnatě. Uvědomila si, že je to jedna z ložnic Paulova apartmánu.

Fixní neproměnná postava cosi prováděla s jakousi trubičkou na Aliině krku. Přemohla pocit, že se jí zvedá žaludek.

"Přišli jsme včas," pravil jakýsi hlas a ona poznala, že je to rodinný lékař. "Měli jste mě zavolat dřív." V lékařově hlase bylo znát podezření. Alia cítila, jak jí po hrdle klouže trubička - jako had - s lesknoucí se šňůrkou.

"Po injekci usne," řekl lékař. "Pošlu některého z jejích pomocníků, aby -"

"Zůstanu u ní," pravil ghola.

"To je nevhodné!" vybafl lékař.

"Zůstaňte, Duncane," zašeptala Alia.

Dotkl se její ruky, aby ji ujistil, že slyší.

"Má paní," pravil lékař, "bylo by lépe, kdyby..."

"Vy mně nebudete říkat, co by bylo nejlíp," zachraptěla. V krku ji bolelo při každé slabice.

"Má paní," ozval se lékař poněkud káravě, "vy víte, jak je takové množství melanže nebezpečné. Mohu toliko předpokládat, že vám to někdo dal, aniž -"

"Jste blázen," zachrčela. "Chcete mi zakázat, abych měla jasnozření? Věděla jsem, co jsem brala a proč." Sáhla si rukou na hrdlo. "Jděte pryč. Okamžitě!"

Lékař poodešel z jejího zorného pole a řekl: "Podám zprávu vašemu bratrovi."

Cítila, že odešel, obrátila tedy pozornost ke gholovi. Nyní jí ve vědomí tkvěla její vize jasně, bylo to médium kulturní, v němž přítomnost rostla mimo ně. Pociťovala, že se ghola v této hře Času objevil už nikoli tajemný, ale zřetelný na rozeznatelném pozadí.

Pomyslela si, že on je onen tyglík. Je nebezpečím i spásou.

A zachvěla se, protože věděla, že se jí zjevila vize, kterou spatřil její bratr. Nechtěné slzy ji pálily v očích. Rozhodně zavrtěla hlavou. Jen ne slzy! Plýtvají vláhou, a co horšího, rozostřují její jasnovidnost. Paula je nutno zastavit! Hned, právě teď hned, když ona překlenula Čas, když svým hlasem zasáhla právě tam, kde Paul mohl procházet. Ale stres a měnlivost to nemohly dopustit. Tkáň Času nyní procházela jejím bratrem jako paprsky světla čočkami. Stál v ohnisku a byl si toho vědom. Soustředil všechny ty paprsky k sobě a nemohl připustit, aby se ztratily či změnily.

"Proč?" mumlala Alia. "Je to nenávist? Vyrazil sám proti Času, protože na něj naléhal? Je to snad... nenávist?"

Ghola, protože se domníval, že Alia vyslovila jeho jméno, řekl: "Má paní?"

"Kdybych jen tu věc ze sebe mohla vypálit," zvolala. "Nechci se lišit."

"Alie, prosím," mumlal. "Usněte."

"Chci se umět smát," šeptala. Po tvářích jí stékaly slzy. "Ale jsem sestra imperátora, kterého uctívají jako boha. Lidé se mě bojí. A já nechci, aby se mě báli."

Setřel jí slzy z obličeje.

"Nechci být součástí dějin," šeptala. „Chci být pouze milována... a milovat."

„Jste milována," pravil ghola.

"Ach, oddaný, oddaný Duncan," řekla.

"Prosím vás, neříkejte mi tak," požádal ji.

„Ale vždyť jste," řekla. "A oddanost je směnná hodnota. Může se prodávat... ne kupovat, ale prodávat."

"Váš cynismus nemám rád," řekl.

"K čertu s tou vaší logikou! Je to pravda!"

"Spěte," řekl.

"Milujete mě, Duncane?" zeptala se.

"Ano."

"Je to jedna z těch lží," optala se, "jedna z těch lží, kterým lze uvěřit spíše než pravdě? Proč se bojím vám věřit?"

"Obáváte se mé odlišnosti stejně, jako se bojíte té své vlastní."

„Buďte muž, a ne mentat!" řekla vztekle.

"Jsem mentat a muž."

"Chcete mě tedy pojmout za ženu?"

"Udělám, co si žádá láska."

"A věrnost?"

"A věrnost."

"To je právě to, čím jste nebezpečný," řekla.

Její slova ho zneklidnila. Na tváři se mu sice nejevila nejmenší známka zneklidnění, jediný sval se nezachvěl - ale Alia to věděla. Vzpomínka na ono jasnovidění svědčila o vzrušení. Měla pocit, že část té vize jí chybí, třebaže si mohla vzpomenout i na leccos z budoucnosti. Existuje ještě jiné vnímání, jež nebylo přesně souladné s city, takové vnímání, které přijde do hlavy vlastně odnikud, tak jako věštba. Je skryto ve stínu Času - je nekonečně bolestivé.

Emoce! To bylo ono - emoce! Objevilo se to v jasnovidění, nikoli přímo, ale jako následek čehosi z čeho mohla usuzovat, oč jde. Byla ovládána emocemi - jedinou křečí, vyvolanou strachem, smutkem a láskou. Ty všechny spočívaly v jejím vidění soustředěny v jediném epidemickém tělesném ohnisku, neodolatelné a prazákladní.

"Duncane, nenechte mě odejít," zašeptala.

"Spěte," řekl, "nepřemáhejte to."

"Musím... Musím. On je návnada své vlastní léčky. Je služebníkem moci a děsu. Násilí... zbožnění je

vězení, jež ho obklopuje. Ztratí... všechno. Úplně ho to rozcupuje."

"Mluvíte o Paulovi?"

"Mají ho k tomu, aby se sám zahubil," zajíkala se celá shrbená. "Přílišná tíha, přílišný smutek. Odvádějí ho pryč od lásky." A znovu se zabořila do lůžka. "Vytvářejí vesmír, kde on sám by nechtěl žít."

"Kdo to dělá?"

"On! Oh, jste tak nechápavý. Je součástí té stavebnice. A už je příliš pozdě... příliš pozdě... příliš pozdě..."

Při těch slovech pocíťovala, jak ji kousek po kousku opouští vědomí. Zastavilo se v naprostém středu. Tělo a mysl se od sebe oddělily a počaly se nořit do pokladnice pozůstatků jednotlivých vidění - a pohybovaly se a pohybovaly... Slyšela, jak tluče srdce plodu, dítěte budoucnosti. Stále ještě byla pod vlivem melanže, což ji odplavovalo od Času. Věděla, že zakouší život ještě nepočatého dítěte. Jedna věc - pokud jde o dítě - byla jistá - a to, že by trpělo týměž probuzením, jaké postihlo ji. Bylo by uvědomělou, uvažující bytostí ještě před narozením.

Je hranice, po kterou může být použita i ta největší síla, aniž zničí sama sebe. Posouzení této hranice je to pravé umění vládnout. Zneužití moci je osudový hřích. Zákon nesmí být nástrojem pomsty, tím méně zárukou či opevněním před mučedníky, které naplodil. Jediného člověka nemůžete ohrožovat, aniž uniknete následkům.

Muad'Dib a Zákon

Stilgarův Komentář

Chani se dívala na jitřní poušť, zarámovanou v rozsedlině průsmyku pod síčem Tabr. Neměla filtršaty, takže měla pocit, že to v poušti pro ni není dost bezpečné. Vstup do síčské jeskyně byl ve srázu skály kousek nad Chani a byl schovaný.

Poušť... poušť... Měla pocit, že poušť jde s ní, kamkoli se pohne. Návrat na poušť nebyl ani tak návratem domů, jako spíše ohlédnutím za něčím, co tu vždycky bylo.

V břiše se jí ozvaly bolestivé stahy. K porodu mohlo dojít každou chvíli. Přemohla bolesti a v té chvíli bylo na závalu, že tu je sama se svou pouští.

Tichý úsvit zalehl krajinu. Kolem dokola utíkaly stíny po dunách a terasách Štítového valu. Denní světlo se vyhouplo přes vysoký sráz a vniklo jí přímo do očí, ponurá krajina se táhla do daleka pod vymytou modrou oblohou. Ta scéna jí připomínala pocit strašlivého cynismu, jenž ji trýznil od okamžiku, kdy se dověděla o Paulově oslepnutí.

Proč jsme tady, uvažovala.

Nešlo o žádné putování pouští, o průzkumnou cestu. Paul tu snad nehledal nic kromě místa, kde by porodila. Svolal si podivné průvodce, aby putovali s nimi, uvažovala Chani - Bidžase, tleilaxského skrčka; gholu Hayta, který mohl být příznakem Duncana Idaha; Edrika, Kormidelníka Gildy, Velvyslance; Gaius Helenu Mohiamovou, benegeseritskou Ctíhodnou matku, kterou zřejmě nenáviděl; Lichnu, Otheymovu prazvláštní dceru, jež se zdánlivě nemohla ani hnout bez pátravého dozoru strážných; Stilgara, jejího náibského strýce, a jeho vyvolenou manželku Harah... a Irulá... Alii...

Chaniny úvahy doprovázel hukot větru mezi útesy. Den na poušti dostával stále žlutější a žlutější, pak stále osmahlejší a osmahlejší a nakonec stále šedivější barvu.

Proč ta prapodivná míchanice průvodců?

Paul na její otázku odpověděl: "My jsme pozapomněli, že slovo 'doprovod' původně znamenalo doprovázející druhy. My jsme průvod."

„Ale k čemu je kdo z nich dobrý?"

"Vždyť vidíš!" řekl a prázdnými strašnými očními důlky se k ní obrátil. "Ztratili jsme jasný, vlastní smysl života. Když to nelze zavařit, ušlehat, ukázat, nakřečkovat, tak to pro nás nemá žádnou cenu."

Okamžitě odpověděla: "Tak jsem to nemyslela."

"Má nejdražší," ozval se konejšivě, "jsme strašně bohatí, pokud jde o peníze, a tak strašlivě chudí, pokud

jde o život. Jsem zlý, paličatý, hloupý..."

"Nejsi!"

„Je to strašně pravdivé. Vždyť mám prázdné ruce, promrhal jsem čas. Myslím... Myslím, že jsem se pokoušel vynalézt život, aniž jsem si uvědomoval, že už byl vynalezen."

A dotkl se Chanina břicha, aby tam ucítil nový život.

Když si na to nyní vzpomněla, položila si obě dlaně na břicho a roztrásla se lítostí nad tím, že po Paulovi chtěla, aby ji sem zavedl. Pouštní vítr rozvířil nepříjemnou vůni rostlin, které prorůstaly duny a kořenily při útesech skal. Zmocnila se jí fremenská podezíravost: protivná vůně, protivná doba. Otočila se proti větru a spatřila červa, jak se objevil za rostlinami. Vynořil se z dun jako příď přízračného korábu, vířil písek jako fukar mlátičky, přirozeně zavětril smrtící vodu a pak rychle prchl pod dlouhou navršenou brázdou písku.

Chani se pak voda zhnusila, způsobil to ten červí děs. Voda, kdysi duše Arrakisu, se proměnila v jed. Voda s sebou nesla mor. Pouze poušť zůstávala čistá.

Kousek opodál se objevila fremenská pracovní skupina. Stoupali k prostřednímu vstupu do síce; všimla si, že mají zablácené nohy.

Fremen se zablácenýma nohama!

Děti ze síce někde nad ní po ránu začaly zpívat, jejich pisklavé hlásky se nesly od horního vstupu.

Způsobily, že se jí zezdalo, jak čas před ní prchá jako jestřábi před větrem. Zachvěla se.

Jaké bouře asi zahlédl Paul tím svým pohledem bez očí?

Zdál se jí jako zběsilý šílenec, jako někdo, koho umožily povyk a polemiky.

Zaznamenala, že obloha křišťálově zšedla, plnily ji samé alabastrové paprsky; bizarní leptané kresby křížovaly oblaka rozvířeného písku. Chaninu pozornost upoutala bělostně zářivá linie na jihu. S očima plnýma vzrušení si vykládala toto znamení: bílá obloha na jihu - Šaj-hulúdova ústa. Bude bouřka a víchr. Varoval ji citelný vánek, metl jí krystalky písku do tváře. Vůně pohřebního kadidla se nesla v tom větru: dech vody, běžící v kanátech, orosoval písek a leštil ho. Voda - to je to, proč Šaj-hulúd posílá svůj Coriolisův vítr.

V průrvě, kde Chani stála, se ukázali jestřábi, hledali bezpečí před vichrem. Byli hnědí jako skaliska a na křídlech šarlachoví. Zdálo se jí, že v duchu táhne za nimi: mají kde se schovat; ona nic takového nemá.

"Má paní, začíná víchr!"

Otočila se a spatřila gholu, jak na ni volá z hořejšího vstupu do síce. Fremenská tíseň ji zachvátila.

Prostou smrtí a tělesnou vodou náležela ke kmeni. Ale... cosi ji unášelo od smrti...

Zvířený písek ji šlehal do tváří. Přes rameno se ohlédla na děsivý pruh prachu na nebi. Poušť za bouře měla žlutohnědou barvu, byla sám vzruch, rozvlnění dun jakoby bilo do bouřného břehu tak, jak jí kdysi Paul líčil moře. Zalekla se, stisklo ji vzrušení z té proměnlivosti pouště. Ve srovnání s věčností to nebylo nic víc, než černokněžnický kotlík. Pěnicí příboj dun bouřil proti skaliskům.

Vichřice se pro ni stala běžnou událostí - skrývala se před ní veškerá zvířata... z pouště nezbývalo nic kromě jejích nejvlastnějších zvuků: svist písku podle skal, kvíl hvízdajícího vichru, úprk balvanu, jenž se nenadále utrhl. kdesi nahoře na vrcholku - a pak, kdesi mimo dohled obracející se červ už zase hřmotí tím svým idiotským způsobem ve správném směru a sune se někam do suchých hlubin.

Byl to nicotný okamžik, jímž jí čas odměřoval život, ale ona v tu chvíli cítila, jak je tato planeta unášena kamsi pryč - jako kosmický prach, jako částice jiného vlnění.

"Musíme si pospíšet," ozval se ghola vpravo od ní.

Vycítila, že se strachuje o její bezpečí.

"Orve vás to na kost," řekl, jako by jí musel vysvětlovat, co je takováto bouře.

Přestala se ho bát, neboť o ni měl starost, a svolila, aby jí pomohl vyjít po schodišti z balvanů k síci.

Dostali se na pohyblivou plošinu maskující vstup. Pobočníci otevřeli pojistky vlhkosti a zase je za nimi zavřeli.

Pachy síce pronikly Chani do chřípí. Bylo to v místě, kde se do hotové tresty soustředily její čichové vzpomínky - těsné prostranství, vydýchané množstvím těl, estery z recyklačního zpracování, naskládané do hranic, důvěrně známé aroma jídel, jiskření zapnutých strojů... a všim tím prostupovala všudypřítomná kořeněná vůně melanže.

Zhluboka se nadechla. "Domov."

Ghola sundal svou ruku z její paže, zůstal stát vedle, nyní byl jako netečná figura, téměř bez zájmu, když neměl co dělat. Nicméně... čekal.

Chani u vchodu do místnosti zaváhala, zmatena čímsi, co nebyla s to pojmenovat. Tohle byl její skutečný domov. Jako dítě tady při závěsném osvětlení honila štíry. Ale cosi se tu změnilo, ač...

"Neměla byste jít do svého bytu, má paní?" optal se ghola.

Jeho slova jako by vyvolala to, že se ozvaly porodní stahy a bolesti v břiše. Pokoušela se je potlačit.

"Má paní?" ozval se ghola.

"Proč se Paul o mne bojí, když mám porodit naše děti?" zeptala se.

"Je přece přirozené, že má obavy o vaše bezpečí," řekl ghola.

Rukou si sáhla na tvář červenou od písku. "A o naše děti se nebojí?"

„Má paní, nemůže myslet na dítě, aniž si vzpomene na vašeho prvorozeného, kterého zabili sardaukaři." Pozorovala ho - plochá tvář, nerozlučitelný mechanický pohled. Tohle stvoření že byl opravdu Duncan Idaho? Byl vůbec něčí přítel? Hovořil teď upřímně?

"Měla byste tu mít lékaře," pravil.

V jeho hlasu znovu zaznamenala, že se obává o její bezpečí. Náhle měla pocit, že je bezbranná, co se týká jejích vlastních myšlenek, že je v takovém stavu, kdy ji může zaskočit šokující představa.

"Hayte, bojím se," zašeptala. "Kde je můj Usúl?"

"Zdržely ho státní záležitosti," odvětil ghola.

Přikývla, neboť si představila vládní úředníky, kteří jim dělali doprovod na dlouhé cestě v ornitoptérech. Najednou ji napadlo, co ji to na síči tak vylekalo: vůně jiných světů. Úředníci a pomocníci si do tohoto prostředí přinesli svoje osobní vůně, aromata jídel a oblečení a exotických toaletních potřeb. Byli jako jakýsi spodní proud zdejších vůní.

Chani sama sobě přikývla a přemohla nutkání k trpkému úsměvu. V Muad'Dibově přítomnosti se dokonce i vůně měnily!

"Měl tam naléhavé věci, jež nemohl odložit," řekl ghola, neboť si nesprávně vyložil její rozpaky.

"Ano... ano, já to chápu. Vždyť jsem taky přiletěla s tou tlupou." Když si znovu vybavila onen let z Arrakénu, přiznala si, že nedoufala, že to přežije. Paul trval na tom, že bude pilotovat vlastní ornitoptéru. Bez očí ji řídil až sem. Věděla, že po této zkušenosti už ji nemůže ničím překvapit.

Další bolesti jí projely břichem.

Ghola si povšiml jejího přerývaného dechu a zatřátých čelistí a pravil: "Už je to vaše hodinka?"

„Já... ano, je."

"Už nesmíte otálet," řekl. Vzal ji za paži a spěchal s ní přes místnost.

Vycítila v jeho slovech úlek, a proto řekla: "Už je čas."

Zdálo se, že ji neposlouchal. "Zensunnita uspišil porod," pravil a naléhal ještě víc, "musí se bezdůvodně čekat ve stavu nejvyššího napětí. Nebraňte se tomu, co se zrovna děje. Bránit se znamená prohrát.

Nenechte se nachytat na to, že je třeba provádět něco zvláštního. Takhle se to podaří všechno."

Zatímco takto mudroval, došli až ke vchodu do jejího bytu. Protlačil ji skrze závěsy a zavolal: "Harah! Harah! Přišla Chanina hodinka. Zavolejte lékaře!"

Jeho pokřik vzbudil rozruch mezi pobočníky. Nastalo takové hemžení lidí, že si Chani v tom zmatku připadala jako jediný klidný ostrov... než přišel další záchvat bolestí.

Když Haytovi dovolili odejít do vnějšího průchodu, měl čas, aby pouvažoval o svém počínání. Zdálo se mu, že se soustředí k určitému časovému bodu, kdy všechny skutečnosti jsou pouze dočasné.

Uvědomil si, že jeho jednání mělo panický podtext. Panika netkvěla v možné Chanině smrti, ale v tom, že by potom k němu přišel Paul... plný žalu... jeho milovaná... odešla... odešla...

Něco nemůže povstat z ničeho, řekl si ghola. Z čeho nastala ta panika?

Měl pocit, že jeho mentatské schopnosti nějak zmatněly, nad čímž si dlouze a rozechvěle povzdechl. Octl se v jakémsi psychickém stínu. V emocionálním zatmění toho stínu si uvědomil, že čeká na jistý rozhodný zvuk - jako když v džungli praskne větev.

S povzdechnutím se zachvěl. Nebezpečí minulo, aniž udeřilo.

Zvolna si srovnával síly, postupně se zbavoval útlumu a znovu se nořil do mentatského vědomí. Nutil se

do toho - což nebyl nejlepší způsob - ale bylo to nezbytné a nutné. Pohybovaly se v něm stíny přízraků místo lidí. Byl jako přístavní překladiště všech dat, s nimiž se vůbec kdy setkal. Jeho bytost zalidňovali všemožní tvorové. Ted se tady střídali jako na přehlídce, aby je bylo možno porovnávat a hodnotit. Na čele mu vyrazil pot.

Myšlenky rozmazaných obrysů se zvolna rozpíjely v temnotě, aniž bylo možné je určit. Nekonečné systémy! Mentat nemůže jednat, aniž by si byl vědom toho, že pracuje v nekonečných systémech. Pevné pozvání nemůže zastřít nekonečno. Veškerosti nelze dát konečnou perspektivu. Spíše se veškerost musí stát nekonečnem - na okamžik.

Došlo k tomu v celostátním spasmatu, když spatřil, že před ním sedí Bidžas, planoucí vnitřním žářem.

Bidžas! Skrček s ním cosi provedl!

Hayt cítil, že balancuje na pokraji smrtelné propasti. Promýšlel si další mentatský postup a viděl, co by mohlo vzejít z jeho vlastního jednání.

"Z donucení!" řekl přiškrceně. "Zmanipulovalo mě donucení!"

Modře oblečený spěšný posel letmo zaslechl Haytova slova. "Říkal jste něco, kamaráde?" zakoktal.

Ghola přitakal, aniž se na posla podíval. "Řekl jsem všechno."

On byl mužem všeho znalým.

Na sklonku své slavné říše

jedenkrát si na poušť vyšel,

oheň mu tam zraký spálil.

Že byl moudrý, tak z té ztráty

neobvinil lidi cizí.

Soustředil se a měl vizi:

Rozhodl jsem, že jsem svatý!

Říkanky pro děti

Z příběhu o Muad'Dibovi

Paul stál ve tmě venku před sícem. Jasnovidění mu říkalo, že je noc, že měsíční světlo obkresluje siluetu hrobky vysoko po jeho levici na vrcholu Bradaté skály. Bylo to místo prosycené vzpomínkami, jeho první síč, kde spolu s Chani...

Řekl si, že na Chani nesmí myslet.

Probírka faktů z jeho jasnozření mu říkala, že všude kolem došlo ke změnám - vpravo dole v dáli skupinka palem, temně stříbrná linie vodovodního kanátu, svádějícího skrze duny vláhu spadlou při ranní bouři.

Z pouště přitéká voda! Představil si jinou tekoucí vodu, a to tam v řece v jeho rodišti na Caladanu.

Tehdy vůbec neměl tušení, jaký poklad je podobný tok, dokonce i takovýhle temně se valící proud v kanátu přes pouštní pánev. Poklad.

Pomocník, který se k němu přiblížil zezadu, tlumeně zakašlal. Paul natáhl ruku po desce s fólií kovového papíru. Pohyboval se právě tak zvolna jako voda v kanátu. Jeho jasnovidění probíhalo dál, on však se přistihl při tom, že je sleduje čím dál tím zdráhavěji.

"Promiňte, pane," oslovil ho pomocník. "Semboulská dohoda - podepíšete ji?"

"Umím si to přečíst!" vybafl Paul. Naškrábal na správném místě "Atreides Imper.", a když desky vrátil, doslova je vrazil do napřážené pomocnickovy ruky s rozechvěním a obavou, co to vyvolá.

Muž odběhl.

Paul se odvrátil. Šeredná, neplodná země! Představoval si, jak je prosluněná a obludně horká, ta její místa písečných sesuvů i vodní nádrže, topící se v prašné temnotě, šílené nárazy vichru, tvořící návěje drobných dun přes skaliska, jejich soutěsky, naplněné okrovými krystalky. Ale byla to též bohatá země: rozlehlá, ubíhající ze soutěsek, z nichž byly vyhlídky a průzory do pustin udusaných bouřemi, hradby skalín a rozpadající se horské hřebeny.

Všecko to vyžadovalo vodu... a lásku.

Život tyto nepřátelské pustiny měnil v půvab a pohyb, pomyslel si. Takové bylo to pouštní poselství. Když si to uvědomil, protivy ho omračovaly. Chtělo se mu obrátit se k pomocníkům, kteří se shlukli při vstupu do síče, a zvolat: Potřebujete-li něco uctívat, uctívejte život veškerý život, sebemenší jeho hemžení! Všichni společně se podílíme na té nádheře!

Nepochopili by. Byli v poušti bezmezně opuštění. To, co tu vyrůstalo, pro ně nepředstavovalo zelený balet.

Sevřel si na bocích ruce do pěstí, když se snažil ono jasnozření zadržet. Chtěl prchnout ze své vlastní mysli. Divoká bestie ho chtěla pohltnout! Vědomí měl nasáklé, ztěžklé vším, co za celý život do sebe jako houba vsál, nabitý nesčetnými zkušenostmi.

Zoufale se pokusil myšlenky svést jinam.

Hvězdy!

Vědomí se mu obrátilo ke všem těm hvězdám, jež měl nad sebou byl to nekonečný prostor. Člověk by musel být zpola šílenec, aby si představoval, že by z tohoto prostoru mohl vládnout byt' jen jediné kapce slzi. Nebyl s to si ani vybavit počet subjektů patřících jeho impériu.

Subjektů? Zbožňovatelů i nepřátel, to nejspíš. Viděl snad někdo z nich za onu strnulou víru? Kdepak byl onen muž, jenž unikl stísnujícímu osudu své předpovědi? Vždyť ani imperátor mu neunikl. Žil zcela mimořádný život, když se pokoušel stvořit vesmír podle vlastní představy. Avšak triumfující vesmír se přes něho nakonec převálil v mlčenlivém vlnění.

Plivnout na Dunu! napadlo ho. Odevzdám jí svou tekutinu!

Tento mýtus, který stvořil na základě složitých pohnutek a představ, pro měsíční svit a z lásky, na podkladě modliteb starších než sám Adam a z našedlých útesů a krvavých stínů, z nářků a proudů mučedníků - nač to všecko bylo? Když vlny opadly, břehy Času se opět mohly rozprostřít čisté, přirozené, skvělé se nesčetnými zrnky a dalšími drobnostmi. Byla to zlatá geneze člověka?

Písek, drhnoucí o kámen, mu ohlašoval, že se k němu připojil ghola.

"Dneska ses mi vyhýbal, Duncane," řekl Paul.

"Je to pro vás nebezpečné říkat mi takhle," pravil ghola.

„Já vím."

„Já... vás přicházím varovat, můj pane."

"Já vím."

Donucení, jehož se na něm dopustil Bidžas, nyní z gholy přímo tryskalo.

"Znáš podstatu donucení?" zeptal se Paul.

"Násilí."

Paul si uvědomil, že dospěl k místu, jež ho od počátku přitahovalo. Zůstal nerozhodně stát. Džihád ho uchvátil, postavil ho na kluzkou cestu, z níž už ho děsivá přitažlivost Budoucnosti nikdy nemohla uvolnit.

"Tady nedojde k žádnému násilí z Duncanovy strany," šeptl Paul.

"Ale, pane..."

"Pověz mi, co kolem nás vidíte," pravil Paul.

"Můj pane?"

"Poušť - jaká je dnes v noci?"

"Nevidíte ji?"

"Nemám oči, Duncane."

"Ale..."

"Mám jen své jasnozření," odvětil Paul, "a rád bych, abych je neměl. Věštění mě smrtelně zmáhá, copak to nevíš, Duncane?"

"Možná... že to, čeho se bojíte, se nestane," řekl ghola.

"Cože? Popírat svou vlastní věštbu? Jakkak bych mohl, když jsem viděl, jak se tisíckrát splnila? Říká se tomu nadání, dar. Je to neduh! Nedovoluje mi to skončit život tam, kde jsem ho našel!"

"Můj pane," zakoktal ghola, "já... to není... mladý mistr, vy nesmíte... já..." A zmlknul.

Když Paul vycítil gholův zmatek, řekl: "Jak jsi mi to řekl, Duncane?"

„Copak? Co já... okamžik..."

"Řekl jsi mi `mladý mistře `..."

„Ano, řekl."

"Právě tak mi vždycky říkal Duncan." Paul vztáhl ruku, aby se dotkl gholovy tváře. "To patřilo k tvému tleilaxskému školení?"

"Ne."

Paul nechal ruku klesnout. "Tak co tedy?"

"To pochází ode... mne."

"Sloužíš snad dvěma pánům?"

"Nejspíš."

"Zbav se toho gholy, Duncane."

"Jak?"

"Jsi lidská bytost. Jednej jako člověk."

„Jsem ghola!"

"Máš však lidské tělo. Je v něm Duncan."

"Něco něcinko v něm je."

"Nestarám se o to, jak to uděláš," pravil Paul, "ale ty to uděláš."

"To jste tak předvídavý?"

"Do háje s předvídavostí!" Paul se odvrátil. Ted' se jeho jasnovidnost hnala vpřed, prodírala se do toho, ale nebylo to k zastavení.

"Můj pane, jestliže vy..."

"Ticho!" pozvedl Paul ruku. "Slyšíš to."

„Co mám slyšet, můj pane?"

Paul zatřepal hlavou. Duncan to neslyšel! Copak si ten zvuk jen představoval? To přece bylo jeho kmenové jméno, tak mu říkali na poušti - v dále a tlumeně: "Usúle". Uuussúúúlllee!..."

"Co je to, můj pane?"

Paul opět zavrtěl hlavou. Nastražil se. Věděl, že tady někde vedle v nočním stínu něco je. Něco? Nikoli - někdo!

„Bylo to strašně něžné," zašeptal, "a ty jsi z toho všeho byl to nejněžnější."

"Co jste to povídal, můj pane?"

"To budoucnost," řekl Paul.

Onen neuspořádaný vesmír se dal do překotného pohybu, roztančil se podle melodie jeho vize. Pak se to na jakýsi důrazný pokyn zastavilo. Přízračné ozvěny mohly zesílit.

"Nerozumím tomu, můj pane," řekl ghola.

"Fremen umírá, jestliže je příliš dlouho mimo poušť," pravil Paul. „Říkají tomu `vodní nemoc`. Není to zvláštní?"

„Opravdu zvláštní."

Paul se upjal ke vzpomínkám, pokoušel se představit si zvuk toho, jak v noci vedle něho dýchá Chani. Přemýšlel kde najít útěchu? Jediné, nač byl s to si vzpomenout, byla Chani při snídani onoho dne, kdy odcházeli na poušť. Byla neklidná, podrážděná.

"Proč si oblékáš ten starý kabát?" ptala se při pohledu na jeho černý stejnokrojový kabátec s černými zkříženými jestřábími křídly, jež si Paul oblékl pod fremenský šat. "Jsi přece imperátor!"

„Imperátor taky dává přednost některým šatům," řekl.

Ničím si nemohl vysvětlit, že to Chani vechno do očí skutečné slzy - že to bylo podruhé v jejím životě, co se otřásl její fremenské zábrany.

Ted' si tu v temnotě Paul otřel tváře a ucítil, že jsou zvlhlé. Kdo odevzdává vláhu mrtvému? napadlo ho. Byla to přece jeho vlastní tvář, nicméně ne jeho. Vítr chladil vlhkou pleť. Křehká podoba snu se rozpadla. Co se mu to dmulo v prsou? Spolkl snad něco? Jak hořce a žalostně je člověku, když odevzdal tekutinu mrtvému? Vítr bodal jehličkami písku. Jen pleť, jež už ted' oschla, byla jeho vlastní. Komu však patřilo to neustálé rozechvění, jež nemizelo?

Potom zaslechli nářek z hloubi síce. Stále sílí... hlasitější... Ghola se obrátil, když se za ním prudce rozjasnilo, neboť někdo doširoka rozhrnul zapečetěný vstup. Ve světle uviděl muže s vyžilým úsměvem

na tváři - nikoli, nebyl to úsměv, ale tvář sevřená smutkem! Byl to fedajkinský poručík, zvaný Tandis. Za ním se tlačil zástup dalších lidí, kteří ztichli při pohledu na Muad'Diba.

„Chani..." řekl Tandis.

"Umřela," zašeptal Paul, "slyšel jsem, jak volala."

Otočil se směrem k síci. Znal to místo. Místo, kde se nemohl skrýt. Řítcí se jasnozření osvětlovalo celý fremenský zástup. Viděl Tandise, cítil fedajkinův žal, strach i hněv.

"Odešla," pravil Paul.

Ghola ta slova zaslechl ze zástupu, jenž se tlačil kolem nich. Pálila ho v prsou, na páteři, v důlcích jeho kovových očí. Měl pocit, že se mu pravice pohnula k dýce u pasu. Mysl se mu podivně změnila, vykloubila se. Byl loutka, pevně držená na provázcích, jež k ní vedly z toho děsivého davu. Hýbal se podle příkazů kohosi jiného, podle cizího přání. Provázky mu škubly pažemi, nohama, bradou. Z úst se mu opětovně draly strašné zvuky

"Krá! Krá! Krá!"

Dýka se napřáhla k úderu. V téže chvíli zvládl svůj nejvlastnější hlas a chrčivě zakřičel: "Utíkejte! Pane, utíkejte!"

„Utíkat nebudeme," řekl Paul. „Budeme se pohybovat důstojně. Učiníme to, co musí být učiněno."

Gholovi strnulý svaly, roztrásl se, zakolísal.

"..co musí být učiněno!" Slova se mu v mysli převalovala jako velká ryba, vytahovaná na hladinu. "..co musí být učiněno!" Ach, to přece znělo, jako by to byl vyslovil starý vévoda, Paulův děd. Mladý mistr v sobě má něco z toho starce... "co musí být učiněno!"

Slova se začala v gholově mysli rozkládat. Pocit dvou simultánních životů mu prostoupil vědomí; Hayt / Idaho / Hayt / Idaho... Měnil v nehybný řetězec relativní existence, lišící se od všeho, sám o sobě. Hlavou mu táhly dávné události. Zaznamenával je, porovnával je s nynějším stavem a začal je včleňovat do nového vědomí. Nová postava se dočasně stávala tvářností vnitřní tyranie. Průběh onoho pochopení tu trval dál, ale gholu tísnil případný zmatek, nicméně události ho nutily dočasně se přizpůsobit. Mladý mistr ho potřeboval.

A tak k tomu došlo. Sám sebe poznával jako Duncana Idaha, který si vzpomínal na všechno o Haytovi, jako by si to byl v nitru potají ukládal a podněcoval se tím žhnoucím katalyzátorem. Dav řídil. Ghola se zbavoval tleilaxského donucení.

"Zůstaň blízko mne, Duncane," řekl Paul. "Budu na tobě v mnoha směrech závislý." A protože Idaho byl stále u vytržení, opět ho oslovil: "Duncane!"

"Ano, jsem Duncan."

"Ovšemže jsi! Tohle je ten okamžik, kdy ses vrátil. Teď půjdeme dovnitř."

Idaho se přiradil k Paulovi. Bylo to jako kdysi dávno, ale ne tak úplně. Když tu nyní stál oproštěn od Tleilaxu, teprve mohl ocenit, co od něho získal. Zensunnitský výcvik mu pomohl překonat náraz události. Mentatské znalosti tvořily protiváhu. Odhodil veškeré obavy, neboť se dostal přímo k příčině. Nahlížel na to s naprosto úplným vědomím z pozice nekonečného údivu: byl mrtvý; byl naživu.

"Pane," řekl fedajkin Tandis, když se k němu přiblížili, "žena Lichna povídá, že se s vámi musí setkat. Tak jsem jí řekl, aby počkala."

"Děkuji," řekl Paul. "Porod..."

"Mluvil jsem s lékaři," pravil Tandis, když scházel ze schodů. "Říkají, že máte dvě děti, obě jsou naživu a jsou zdravé."

"Dvě?" klopýtl Paul a chytil se Idahovy paže.

"Chlapce a děvče," pravil Tandis. "Viděl jsem je. Jsou to správná fremenská kojeňátka."

"Jak... jak umřela ona?" zašeptal Paul.

"Můj pane?" naklonil se k němu Tandis.

"Chani?" pravil Paul.

"Při porodu, můj pane," zachraptěl Tandis. "Prý měla tělo odvodněné, když se to urychlovalo. Já tomu nerozumím, ale tak to říkají."

"Zaveďte mě k ní," zašeptal Paul.

"Můj pane?"

"Zaved'te mě k ní."

"Vždyť jdeme právě tam, můj pane." Tandis se k němu znovu naklonil. "Proč ghola tasil dýku?"

"Duncane, schovej tu dýku," řekl Paul. "Čas násilí je pryč."

Při těchto slovech se Paul cítil jaksi blíž ke zvuku svého hlasu než k mechanismu, který zvuk vydával.

Dvě děti! Jasnozření však vypovídalo jen o jednom. Přesto však přítomné okamžiky probíhaly jako ve vidění. Byla tu postava, která pociťovala smutek a hněv. Prostě někdo.

Vlastní vědomí se mu zdálo být v duchamorné mlýnici, kde se jeho život přehrával z paměti.

Dvě děti?

Opět klopýtl. Chani. Chani, pomyslel si. Nebylo jiné cesty. Miláčku Chani, věř mi, že tato smrt pro tebe byla rychlejší... a milosrdnější. Měli by naše děti jako rukojmí, vystavovali by tě v kleci a v jámě gladiátorské arény, nadávali by ti a dávali by ti za vinu mou smrt. Takhle... tímhle je porazíme a zachráníme naše děti.

Děti?

A znovu klopýtl.

Toto jsem dopustil, pomyslel si. Měl bych mít pocit viny.

Šum mnoha hlasů plnil jeskyni před nimi. Zřetelně sílil, takže mu to připomnělo ten sílící pokřik. Ano, byl to ten výjev, nemilosrdný výjev, i se dvěma dětmi.

Chani je mrtvá, řekl si v duchu.

V jakémisi vzdáleném okamžiku v minulosti, kterou sdílel s dalšími, tato budoucnost dosáhla až k němu.

Znetvořila mu tvář a zahнала ho do propasti, jejíž stěny byly stále blíž a blíž. Cítil, jak ho do sebe uzavírají. Jasnozření probíhalo právě tak.

Chani je mrtvá. Měl bych propadnout smutku.

Tak to však v jasnozření neprobíhalo.

"Zavolali jste Alii?" optal se.

„Je u Chaniných přátel," odpověděl Tandis.

Paul cítil, že dav ustupuje, aby ho nechal projít. Jejich ztišení se před ním unášelo jako vlna. Změť hluku umlkala. V síci houstlo tušení stísněného dojetí. Přál si, aby z jeho jasnovidění zmizeli zdejší lidé, ale nebylo to možné. Každá tvář, jež se za ním otočila, nesla svou zvláštní pečeť. Byly tu obličejy bezcitné a zvědavé. Byl v nich znát smutek. to ano, ale on v nich poznával krutost, kterou byly prosáklé. Číhaly, že se zřetelně jasné stane hloupostí, moudrost šílenstvím. Nedělá tu ze sebe šaška, dovolává-li se něčeho u krutosti?

Toto bylo víc než stráž u odsouzence na smrt, méně než pohřební hostina.

Měl pocit, že se jeho duše doprošuje omilostnění, avšak vidění jím posunovalo stále dál. Teď už jenom kousíček, řekl si. Černá, bezezraká temnota na něj čekala právě vpředu. Zrovna tenhle kousek tu byl z vidění vytržený, a to smutkem a proviněním, bylo to v místě, kam spadl měsíc.

Doklopýtal tam a byl by upadl, kdyby ho byl Idaho rychle neuchopil za paži jako spolehlivý doprovod znalý toho, jak sdílet jeho mlčenlivý žal.

"Tady je to místo," řekl Tandis.

"Pozor na to, jak došlápnete, pane." řekl Idaho, když mu při vstupu pomáhal přes práh. Paulovi se o tvář otřel závěs. Idaho ho zastavil. Potom Paul vnímal onu místnost podle reflexů na tváři a v uších. Byl to prostor ve skále pokryté závěsy.

"Kde je Chani?" zašeptal Paul.

Odpověděl mu hlas Harah: "Přímo tady, Usúle."

Paul se ztěžka a roztřeseně nadechl. Obával se, že už její tělo odnesli do digestoře, kde fremeni odebírali tekutinu pro kmen. Bylo to tak, jak se to ukázalo v jasnozření? Pociťoval, že je ve své slepotě osamělý.

„A děti?" zeptal se.

"Ty jsou tu taky, můj pane," odpověděl Idaho.

"Máš krásná dvojčata, Usúle," pravila Harah, "chlapce a děvčátko. Vidíš? Jsou tady v jesličkách."

Dvě děti, s podivem přemítal Paul. Vidění mluvilo pouze o dceři. Pustil se Idahovy ruky a vykročil tam, odkud se ozývala Harah, přičemž opět klopýtl o nerovnost podlahy. Jeho ruce to využily: jesličky byly z metaskla.

Někdo ho vzal za levou paži. "Usúle?" Byla to Harah. Vedla mu ruku dovnitř kolébky. Ucítíl měkkoučké tělíčko. Bylo tak teplé! Nahmatal žebra, dech.

"To je tvůj syn," šeptala mu Harah. Posunula mu ruku. „A tohle je tvoje dcera." Svou dlaní sevřela jeho ruku. "Usúle, jsi teď skutečně slepý?"

Věděl, co tím myslí. Slepí musejí být zanecháni v poušti. Fremenské kmeny nedojímala tíha smrti.

"Zaveďte mě k Chani," pravil Paul, aniž si připouštěl její otázku.

Harah ho pootočila a vedla ho doleva.

A vtom si Paul uvědomil skutečnost, že Chani umřela. Přijal ve vesmíru toto místo, jež si nepřál, chodil v těle, jež mu nevyhovovalo. Každým dechnutím si rozdíral emoce. Dvě děti! Přemítal, zda si správně zapamatoval okamžiky, ke kterým se snad už nikdy jeho jasnovidění nevrátí. Případlo mu to bezvýznamné.

"Kde je můj bratr?"

Vzadu za ním se takto ozval Aliin hlas. Zaslechl, jak spěchá. jak se přímo zajíká, když uchopila jeho paži.

"Musím s tebou mluvit," zasykla Alia.

"Za chvílku," řekl na to Paul.

"Hned! Jde o Lichnu."

"Já vím," řekl Paul.

"Za chvílku!"

"Ty už nemáš ani chvílku!"

"Mám mnoho chvil."

"Ale Chani nemá!"

"Buď zticha!" poručil jí. "Chani umřela." Položil jí ruku na ústa, protože začala protestovat. „Poroučím ti, abys byla zticha!" Když vycítíl, že se uklidnila, dal ruku pryč. "Popiš mi, co vidíš," řekl.

"Paule!" V jejím hlasu zápolilo vzrušení se slzami.

"Nevadí," řekl. A sám se donutil, aby byl vnitřně klidný a dal prohlédnout vidění, jež právě začínalo. Ano - bylo tu i nadále. Chanino tělo spočívalo na lůžku uvnitř světelného kruhu. Někdo jí urovnal bílý šat, když se pokoušel zakrýt krev od porodu. Nebylo to důležité; Paul nebyl s to zbavit své vědomí Chaniny tváře: jaké to zrcadlení věčnosti v těch nehybných rysech!

Otočil se, vidění však se pohnulo s ním. Odešla... nikdy se nevrátí. Ovzduší, vesmír, všechno pusté - všude prázdnota. Byla tohle trest' jeho pokání? zapřemítal. Přál si slzet, slzy však nemohly vytrysknout. Příliš dlouho žil jako fremen? Tenhle skon požadoval svou vláhu!

Blízko zaplakalo děcko a někdo je tišil. Zvuk se odrazil od clony jeho jasnovidění. Paul byl té temnotě rád. Toto je jiný svět, pomyslí si. Dvě děti.

Myšlenka se vynořila z jakéhosi dávno zapomenutého jasnozřivého vytržení. Snažil se v mysli překlenout znovu onu bezčasou spáru, ale vědomí na to bylo krátké. Ani zášleh budoucnosti se neobjevil v tomto novém povědomí. Pociťoval, že se sám vyřadil z budoucna - má po budoucnosti.

"Sbohem, má síhajo," zašeptal.

Odněkud zpoza něho zaskřípal rozkazovačně Aliin hlas: "Přivedla jsem Lichnu!"

Paul se otočil. "To není Lichna," pravil. "To je Tančící maska. Lichna je mrtvá."

„Ale poslechni si, co říká," namítla Alia.

Paul se zvolna pootočil za sestřiným hlasem.

"Nepřekvapuje mě, že jsem tě našel naživu. Atreide." Hlas to byl jakoby Lichnin, avšak nepatrně odlišný, jako by sice ten, kdo mluvil, užíval Lichniných hlasivek, ale činilo mu potíže udržet je dostatečně dlouho pod kontrolou. Paul si přiznával, že na něj má vliv zvláštní uctivý tón tohoto hlasu.

"Nepřekvapuje tě to?" zeptal se Paul.

"Jsem Scytale, Tleilaxan Tančící maska a rád bych - dříve než se dohodneme - něco věděl. Ten, koho vidím za tebou, je ghola, anebo Duncan Idaho?"

"Je to Duncan Idaho," odvětil Paul. "A já se s tebou nehodlám dohadovat."

"Myslím, že se budete dohadovat," řekl Scytale.

"Duncane," prohodil přes rameno Paul, "zabiješ toho Tleilaxana, když tě o to požádám?"

"Ano, můj pane." V Idahově hlasu byla potlačovaná zběsilá zuřivost.

"Počkejte!" řekla Alia. „Nevíte, co odmítáte."

"Ale já to vím," řekl Paul.

"Takže tohle je skutečný atreidovský Duncan Idaho," pravil Scytale. „Takže se ta páka našla! Ghola může znovu nabyt svou minulost." Paul zaslechl kroky. Zleva ho někdo míjel. Scytalův hlas teď vycházel zpoza něho. "Nač si vzpomínáš ze své minulosti. Duncane?"

"Na všechno. Od dětství. Dokonce si tě pamatuju u kontejneru, když mě z něho vyjímali," řekl Idaho.

"Skvělé," šeptl Scytale. "Skvělé."

Paul postřehl, že se hlas pohybuje. Musím mít vizi, napadlo ho. Temnota ho rozčilovala. Benegesseritský výcvik ho varoval před ohrožením ze Scytalovy strany, vždyť ten tvor má pořád ještě hlas a pohybuje se jako stín - v jeho nejtěsnější blízkosti.

"To jsou Atreidovy děti?" optal se Scytale.

"Harah!" vykřikl Paul. "Odnes je odtud!"

"Zůstaňte, kde jste!" vyštěkl Scytale. "Všichni! Varuju vás, Tančící maska se může pohybovat rychleji, než si dovedete představit. Moje dýka dostane oba tyhle živáčky dřív, než se mě stačíte dotknout."

Paul zaznamenal, že se někdo dotkl jeho pravé paže, otočil se tedy vpravo.

"To je dost daleko, Alie," ozval se Scytale.

"Alie," řekl Paul. "Zakazuji ti."

"To je má chyba," zanaříkala Alia. "Má chyba!"

"Atreide," řekl Scytale, "začneme se tedy domlouvat?"

Paul zaslechl, jak někdo za ním jednou chraptivě zaklel. Hrdlo se mu sevřelo nad přemáhanou zuřivostí v Idahově hlasu. Idaho nesmí vyrazit! Scytale by mohl děti zabít.

"Když se vyjednává, může člověk něco získat," řekl Scytale. "Není to tak, Atreide? Chceš dostat svou Chani zpět? Můžeme ji oživit. Bude ghola. Atreide. Ghola s úplnou pamětí! Ale musíme si pospíšet. Zavolej svým přátelům, ať donesou kryologický kontejner, aby se uchovala tělesná tkáň."

Uslyšet tak ještě jednou Chanin hlas, pomyslel si Paul. Ucítit ji vedle sebe. To je důvod, proč mi darovali Idaho jako gholu, abych se mohl přesvědčit, nakolik se oživlé stvoření podobá originálu. Ale teď to úplné znovuoživení... za jejich cenu. Už navždycky bych byl Tleilaxanovým nástrojem. A Chani... by byla spoutaná stejným údělem prostřednictvím svazku s našimi dětmi, znovu by byla vystavena kvizaratskému spiknutí...

"Co za nátlak byste vyvinuli, aby se Chani vrátila její paměť?" ptal se Paul a snažil se mluvit klidně. "Jako podmínku byste chtěli... zabít jedno z našich dětí?"

"Užijeme jakýkoli nátlak, jakého bude třeba," řekl Scytale. "Co ty na to, Atreide?"

"Alie," řekl Paul, "vyjednávěj s touhle věcí. Já nemohu vyjednávat s něčím, co nemohu vidět."

"To je rozumná volba," zatvářil se škodolibě Scytale. "Dobrá, Alie, co mi navrhuje jako vyjednávačka svého bratra?"

Paul sklopil hlavu, snažil se v duchu dokonale zklidnit. Při tom zahlédl cosi - jako by to byla vize, ale vize to nebyla. Byla to dýka těsně u něho. No tak!

"Dej mi chvilku na rozmyšlenou," řekla Alia.

"Moje dýka má výdrž," odpověděl Scytale, "ale Chanino tělo ne. Nakládejte s časem rozumně."

Paul měl pocit, že zamžikal. To přece bylo nemožné... ale stalo se to! Pociťoval oči! Poskytovaly mu zvláštní výhodu, neboť se pohybovaly nevypočitatelným způsobem. No tak! Do pohledu se mu připletla dýka. S ohromením, jež mu bralo dech, Paul zjistil, že je to možný výhled. Šlo o jedno z jeho dětí! Spatřil Scytalovu ruku s dýkou uvnitř jesliček! Zaleskla se kousíček od něho. Ano - a právě tak uviděl sám sebe přes celou místnost - má skloněnou hlavu, stojí klidně, je to postava, jež nikoho neohrožuje, a ostatní přítomní ji přehlédli.

"Pro začátek nám můžete připsat všechny své podíly v CHOAM," navrhl Scytale.

"Všechny?" nesouhlasila Alia.

"Všechny."

Paul se pozoroval očima v jesličkách, když vytahoval dýku z pochvy u pasu. Pohyb v něm vzbudil zvláštní pocit rozdvojení. Odhadoval vzdálenost, úhel. Další šance už se nenaskytne. Benegesseritským způsobem se celým tělem nachystal k neočekávanému výpadu, k jedinému soustředěnému pohybu, k

pražná, při níž muselo být veškeré svalstvo vyváženo a tvořit jednotu.

Dýka se mu vyšvihla z ruky. Mléčně rozmazaný záblesk dýky se odrazil v Scytalově pravém oku a Tančící maska škulb hlavou dozadu. Scytale rozpráhl obě paže a zapotácel se nazpátek ke stěně. Jeho dýka zarachotila o strop a udeřila o podlahu. Scytale se odrazil od stěny a obličejem padal dopředu. Byl mrtev dřív, než se dotkl podlahy.

Paul se stále prostřednictvím onoho zraku z jesliček díval na tváře v místnosti, když se obrátily k jeho slepé postavě, a četl v nich sdružený úžas. Potom Alia přiskočila k jesličkám, sklonila se nad nimi a zabránila mu v pohledu.

"Ach, zachránily se," řekla. "Jsou zachráněny."

"Můj pane," zašeptal Idaho, „byla tohle součást vašeho jasnozření?"

"Ne." Mávl rukou směrem k Idahovi. "Nechme to."

"Promiň mi, Paule," pravila Alia. "Ale když tenhle tvor řekl, že by mohli... oživit..."

"Jistou cenu Atreides platit nemůže," pravil Paul. "Ty to víš."

"Já vím," povzdychla si. "Ale zlákal mě..."

"Koho by to nelákalo?" zeptal se Paul.

Otočil se od nich, jakoby tápavě došel ke zdi, opřel se o ni a snažil se pochopit, co udělal. Jak? Jak? Ty oči z jesliček! Pocítil, že se zarazil na samém okraji úděsného odhalení.

"To mé oči, otče."

Ztvárněná slova se tu zamihotala dříve, než dospěl ke svému bezezrakému jasnozření.

"Můj syn!" zašeptal tak tiše, že to nikdo další nemohl uslyšet. "Ty už... máš vědomí."

"Ano, otče. Podívej se!"

Paul bezmocně sklesl na stěnu v náhlé závratí. Měl pocit, že je otřesen, vyčerpan. Jeho vlastní život ho oplétal. Viděl svého otce. On sám však byl svým otcem. A předtím dědem a pradědem. Jeho vědomí provádělo takovéto přemety mysli přes všechno jeho mužské pokolení.

"Jak to?" optal se zticha.

Nedotvořená slova, jež se vynořila, opět zmatněla a ztratila se, jako by toho vypětí bylo přespříliš. Paul si osušil slinu v koutku úst. Rozpomněl se na Aliino procitnutí v lůně paní Jessiky. Tentokrát však tu nebyla ani Voda života, ani předávkování melanží... nebo bylo? Proto byla Chani tak hladová? Nebo to bylo působení její genetické linie, předvídané Ctihodnou matkou Gaius Helenou Mohiamovou?

Potom měl Paul pocit, že sám je v jesličkách a že se nad ním sklání cukrující Alia. Konejšily ho její ruce.

Její obličej se těsně nad ním zjevil jako cosi obrovského. Potom ho obrátila a on uviděl, kdo s ním sdílí kolébku - holčička samá kost a samé žebro, což bylo výrazem síly, poděděné jako odkaz pouště.

Hlavičku měla samé rezavé vlásky. Když se na ni tak díval, otevřela očka. Ach ty oči! To se jejíma očima dívala Chani... i paní Jessica. Spousta lidí zíralo z těchto očí.

„Podívejte se," pravila Alia. "Oni se dívají jeden na druhého."

„Děti v tomhle stáří se nemohou ještě soustředit," podotkla Harah.

"Já jsem mohla," pravila Alia.

Paul pozvolna pocíťoval, jak se uvolňuje od onoho nekonečného uvědomování. Octl se znovu u vlastní zdi nářků, byl o ni opřen. Idaho mu jemně sevřel paži.

"Můj pane?"

"Ať se můj syn jmenuje po mém otci Leto," řekl Paul, když se napřímil.

"Při křtu budu stát vedle vás," řekla Harah, "jako matčina přítelkyně a dám mu to jméno."

"A má dcera," pravil Paul, "ať se jmenuje Ghanima."

"Usúle!" namítla Harah, "Ghanima je neblahé jméno."

"Zachránilo ti život," řekl Paul. "Copak na tom záleží, že si tě Alia pro toto jméno dobírala? Má dcera je Ghanima, válečná kořist."

Potom Paul uslyšel, jak za ním zavrzaly podpatky - to odnášeli lůžko s Chaniným tělem. Začal se zpívat Vodní obřad.

"Tak konečně!" řekla Harah. "Teď už musím jít, protože jsem obřadnice svaté pravdy a budu stát vedle své přítelkyně do poslední chvíle. Její voda náleží kmeni."

Paul zamumlal: "Její voda náleží kmeni." Zaslechl, jak Harah odchází. Hmatal kolem sebe a nahnátl

Idahův rukáv.

"Zaved' mě do bytu, Duncane."

Tam se pak osvobodivě otrásl. Už bylo na čase, že byl sám. Avšak ještě než mohl Idaho odejít, nastal u dveří nějaký vzruch.

„Pane!" To Bidžas zavolal ode dveří.

"Duncane," pravil Paul, "ať udělá dva kroky vpřed. A zabij ho, jestli se hne dál."

"A-ano," pravil Idaho.

"Je to Duncan?" zeptal se Bidžas. "Je to skutečně Duncan Idaho?"

"Je," řekl Idaho. „Pamatuji si to."

"Takže Scytalův plán se podařil!"

"Scytale je mrtvý," řekl Paul.

"Ale já nejsem a plán není," ozval se Bidžas. "Přisahám na kontejner, v němž jsem vyrostl! To se může stát! Dostanu své minulosti - a to všechny. Chce to jenom zmáčknout tu správnou spoušť."

"Spoušť?" zeptal se Paul.

"Donucení zabít vás," řekl Idaho hněvivě. "To je mentatská úvaha: Podle nich o vás uvažuji jako syn, kterého jsem nikdy neměl. Spíše než by vás zabil, mohl by skutečný Duncan Idaho vyměnit gholovo tělo. Ale... mohlo by to selhat. Tak mi, skrčku, pověz, když by ti plán nevyšel a já ho zabil, co potom?"

„Ó... pak bychom se se sestrou dohodli, jak bratra zachránit. Ale naše vyjednávací varianta je lepší."

Paul se rozechvěle nadechl. Slyšel, jak se pohřební služba pohybuje posledním podchodem ke spodním místnostem a k digestořím tekutiny.

"Stále ještě není úplně pozdě, můj pane," ozval se Bidžas. "Chcete dostat svou milovanou zpátky? Můžeme vám ji oživit. Jako gholu, ano. Ale teďko - nabízíme oživit ji do naprosto původního stavu. Zavolejme obsluhu s kryologickým kontejnerem a zachovejme tělo vaší milované..."

Paul si uvědomil, že je to nyní ještě tvrdší. Vydal se ze svých sil při prvním přemlouvání. A teď aby to všechno přišlo vniveč? Opět pocítil Chaninu blízkost...

"Umlč ho," přikázal Idahovi atreidovským bojovým jazykem. Zaslechl, jak se Idaho pohybuje ke dveřím.

"Mistře!" zaskřehotal Bidžas.

"Máš-li mě rad," pokračoval Paul bojovým jazykem, "prokaž mi laskavost: Zabij ho, než podlehnu nabídce!"

"Nééé..." zaječel Bidžas.

Jekot byl náhle zakončen strašlivým zachroptěním. "Prokázal jsem mu laskavost," pravil Idaho.

Paul naslouchal se skloněnou hlavou. Pohřební službu už nebylo slyšet. Představoval si ony dávné fremenské obřady, probíhající právě teď hluboko v síci v odlehlých prostorách posmrtné destilace, kde se kmeni navracela tělesná vláha.

"Nebylo vyhnutí," řekl Paul. "Chápeš to, Duncane?"

"Chápu to."

"Jsou věci, jež člověk není s to snášet. Pletl jsem se do všemocných budoucností, které bych mohl stvořit. až nakonec ony stvořily mne."

„Můj pane, neměl byste..."

"V tomto vesmíru existují problémy, na něž není odpověď;" pravil Paul. "Vůbec ne. Nedá se nic dělat."

Když to řekl, uvědomil si, že se jeho jasnovidné spojení rozplývá. Mysl se choulila pod závalem nekonečných možností. Jeho někdejší jasnozření se stalo jakoby větrem, jenž vane, kam chce.

Pravíme, že Muad'Dib se vydal na pout' do země, kam kráčíme, aniž zanecháváme stopy.

Preambule ke kvizaratskému Krédu

Byla tu - jako vnější hranice síčského ozelenění - vodní přehrada proti písku. Nedaleko pak kamenný můstek a dál už otevřená poušť, po níž kráčel Idaho. Na. nočním nebi za ním se vzpínal útes síče Tabru. Svit obou měsíců jako by lemoval jeho hřeben jinovatkou. Sad se táhl až dolil k vodě.

Idaho se zastavil na pouštní straně a hleděl nazpět na rozkvetlé haluze nad tichou vodou - na odraz a skutečnost čtyř měsíců. Na kůži pociťoval kluzké filtršaty. Vlhký syrový pach mu i přes filtr pronikal do nosu. Sadem po celé rozloze protahoval samolibý vítr. Idaho naslouchal nočním zvukům. Myš klokaní oživovala trávníky na břehu vody, houkání divokých sov se odráželo ozvěnou o potemnělé útesy; z širé pustiny bylo slyšet, jak dýchavičně sviští metený padající písek.

Idaho se otočil za zvuky.

Na dunách, ozářených měsíčním světlem. nezaznamenal sebemenší pohyb.

To Tandis zavedl Paula až tak daleko. Potom se ten muž vrátil, aby o tom vyprávěl. A Paul se vydal na poušť - jako fremen.

"Byl slepý, opravdu slepý," říkal Tandis, jako by to vysvětloval. "Předtím měl jasnovidění, o němž nám vyprávěl... ale..."

Pokrčení rameny. Slepý fremen byl zanechán na poušti. Muad'Dib možná byl imperátor, ale byl také fremen. Copak se nepostaral, aby fremeni opatrovali a vychovávali jeho děti? Byl fremen.

Idahovi bylo zřejmé, že toto je toliko náznak pouště. Měsícem postříbřené hřbety skalín se vynořily z písku: potom začalo přibývat dun.

Neměl jsem ho ani na minutu nechat samotného, uvědomil si Idaho. Věděl jsem, o čem přemýšlí.

„Řekl mi přece, že budoucnost si nežádá, aby v ní byl fyzicky přítomen," prohlásil Tandis. „Když se ode mne vzdaloval, ještě zavolal. ‚Teď jsem svobodný‘ byla jeho slova."

K čertu! pomyslel si Idaho.

Fremeni odmítli vyslat ornitoptéru nebo pátrače. Záchrana byla proti jejich dávným zvyklům.

"Muad'Dib tam přece bude mít červa," říkali. A začali zpívat chorál za ty, kdo byli zavedeni na poušť, za ty, jejichž voda se odevzdávala Šaj-hulúдови: "Matko písků, otče Času, počátku Života. uvolněte mu cestu."

Idaho se posadil na plochý balvan a zahleděl se do pouště. Noc tam byla samá klamná kulisa. Nic nenaznačovalo, kam zamířil Paul. „Teď jsem svobodný."

Idaho to řekl nahlas a zvuk jeho vlastního hlasu ho překvapil. Na chvíli nechal myšlenkám vůli a vzpomínal na onen den, kdy vzal Paula - ještě jako dítě - na přístavní tržiště na Caladanu, vzpomínal na oslnivý třpyt na vodě, na mořské bohatství, pozabíjené, aby se mohlo prodat. Idaho si vzpomínal, jak jim Gurney Halleck hrál na baliset - pro radost, pro smích. Ten rytmus mu přímo tančil v duchu a vedl ho jako otroka po líbezných cestičkách.

Gurney Halleck. Gurney by mu kladl za vinu, že došlo k této tragédii.

Vzpomínka na hudbu vyprchala.

Znovu si připomněl Paulova slova: "V tomto vesmíru existují problémy, na něž není odpověď."

Začal přemýšlet, jak asi by tam na poušti mohl Paul zemřít. Naráz, kdyby ho zabil červ? Zvolna, když by ho vysušilo slunce? Někteří ze síčských fremenů však říkali, že Muad'Dib nemůže zemřít nikdy, že vstoupil do světa klidu, kde už je budoucnost bezhraničná, že od nynějška bude v alam al-mythalu a bude se tam procházet, i když přestane tělesně existovat.

On umře a já proti tomu nemohu udělat ani to nejmenší, pomyslel si Idaho.

Docházelo mu, že může být jistá ohleduplná shovívavost při umírání beze stopy - žádné ostatky, vůbec nic a celá planeta je mohylou.

To si, mentate, musíš vyřešit sám, pomyslel si.

Do vědomí se mu vloudila rituální slova fedajkinského poručíka, který střežil Muad'Dibovy děti: "Bude to čestný úkol pro důstojníka, mít na starosti..."

Žvástavý, rádoby důležitý úřední způsob mluvy ho pobouřil. Tohle fremeny oklamalo. Kdekoho to oklamalo. Muž, velikán, umřel tam venku, ale duchamorný způsob vyjadřování dál.. dál... dál...

Co se to stalo se všemi jasnými záměry, že ulpěly na nesmyslech? Kdesi, v jakémisi dávno zapomenutém kde, jež bylo vytvořeno impériem, obehaly se záměry zdí a uzavřely se, aby je nebylo možno znovuobjevit. V myšlenkách pátral po řešení mentatským způsobem. Třpytily se tam příklady znalostí.

Tak se asi třpytily vlasy Lorelei, tak vábivé... vábily očarované plavce do smaragdových jeskyní."

Idaho se prudce probudil ze strnulého zapomnění.

Tak! pomyslel si. Než abych se postavil ke svým chybám čelem, rozplynul bych se sám v sobě!

Ten okamžik onoho rádobý ponoření v jeho paměti trval, když si rozebíral, že jeho život se rozprostřel do stejných šíř, jako byla existence vesmíru. Skutečné tělo zůstávalo zhuštěné a určité v jeho smaragdové jeskyni vědomí, ale jeho bytost se podílela na nekonečném životě.

Idaho vstal s pocitem, že ho poušť očistila. Písek začal ve větru šramotit a ozobávat listí v sadech za Idahoými zády. V nočním vzduchu byla suchá a drsná vůně prachu. Do oblečení se mu pojednou opřel prudký porыв.

Idaho si pomyslel, že se to kdesi v dálce v té pustině rozzlobila matka bouře a vysílá mraky zvichřeného prachu, který zuřivě syčí - jako obrovského písečného červa, jenž je s to servat maso z kostí.

On se stane součástí pouště, napadlo Idahoa. Poušť ho naplní.

Tato zensunnitská pravda mu opláchla mysl jako čirá voda. Věděl, že Paul by tam zamířil. Atreides by se jen tak sám od sebe nepoddal osudu, ani kdyby si uvědomil, že je to naprosto nevyhnutelné.

Dotek jasnozření přelétl nad Idahoem, takže viděl, jak by budoucí lidé hovořili o Paulovi slovy mořeplavců. Navzdory životu, prosáklému prachem, bude ho provázet voda. "Jeho tělo sice ztroskotalo, ale on pluje dál."

Za Idahoými zády si někdo mužsky odkašlal.

Idaho se otočil a rozeznal Stilgarovu postavu na mostě přes kanát.

„Nenajde se," řekl Stilgar, "i když ho všichni budou hledat."

"Poušť ho do sebe pojme - a prohlásí ho za boha," pravil Idaho.

"I přesto, že tady byl jako vetřelec. Uvedl na tuto planetu cizokrajnou chemickou látku - vodu."

"Poušť si vynucuje vlastní rytmus," pravil Stilgar. "Přivítali jsme ho, říkali jsme mu náš Mahdí, náš Muad'Dib, a dali jsme mu důvěrné jméno, Základ pilíře, Usúl."

"Přestože nebyl rodilý fremen."

"A to nic nemění na skutečnosti, že jsme si ho přivlastňovali... a přivlastnili definitivně." Stilgar položil ruku Idahovi na rameno. "Všichni lidé jsou vetřelci, starý brachu."

"Jsi nějak záhadný Stile, či ne?"

"Dost záhadný. Vidím, jaký zmatek působíme tím naším stěhováním ve vesmíru. Muad'Dib nám dal jakousi nezátíženost. Lidé budou nakonec vzpomínat na jeho Džihád právě proto."

"Nechtěl se odevzdat poušti," řekl Idaho. "Je slepý, ale nechtěl se vzdát. Je to muž cti a zásad. Byl cvičený Atreides."

"A jeho vodu pročišťuje písek," pravil Stilgar. "Pojď." Jemně stiskl Idahovu paži. "Alia se vrátila a ptá se po tobě."

"Byla s tebou v síci Makab?"

„Pomáhala tam přivést k rozumu ty praštěné naíby. Ted' už její nařízení poslouchají - tak jako já."

"Jaká nařízení?"

"Nařídila popravít zrádce."

"Oh." Idaho přemohl pocit závratí při pohledu na skalní útes. "Jaké zrádce?"

"Gild'ana. Ctihodnou matku Mohiamovou, Korbu... a několik dalších."

"Vy jste zabili Ctihodnou matku?"

"Já jsem to udělal. Muad'Dib nechal vzkaz, že se to nemá provést." Pokrčil rameny. "Ale já jsem neuposlechl. Alia věděla, že neuposlechnu."

Při opětovém pohledu na poušť začal mít Idaho pocit, že se stává celistvou bytostí. osobou, jež je schopna zrakem obsáhnout podobu toho, co Paul stvořil. Atreidové tomu ve svých rukovětech výcviku říkali taktické úsudky. Lid je podřízen vládě, avšak ovládání ovlivňují vládce. Přemítal, zda ovládání mají vůbec nějaký pojem, co tady pomáhali vytvořit?

"Alia..." řekl Stilgar a odkašlal si. Nejistě oťukával. "Potřebuje tvou přítomnost, posiluje ji to."

"A ona je vládkyně," zamumlal Idaho.

"Jenom regentka."

"Štěstí chodí okolo, jak často říkával její otec," zahučel Idaho.

„Ted' vyjednáваме s budoucností," řekl Stilgar. "Vrátíš se teď? Potřebujeme tě tam." Znovu rozpačitě zvídal. "Ona je teď... strašně zmatená. Chvilí vykřikuje proti bratrovi a pak hned pro něho truchlí."

"Co nevidět," slíbil Idaho. Slyšel, jak Stilgar odchází. Byl obrácen proti silicímu větru a zrnka písku mu

chřestila o filtršaty.

Mentatské vědomí mu průběžně promítalo obrysy budoucnosti. Možnosti ho oslňovaly. Paul tam uvedl do pohybu vířící smršť a nic se jí nemohlo postavit do cesty.

Bene Tleilax a Gilda zašly příliš daleko a prohrály, zdiskreditovaly se. Kvizarat byl otřesen velezradou Korbovou i ostatních hodnostářů, kteří se na ní podíleli. A Paulův závěrečný dobrovolný počín, jeho bezvýhradné přijetí jejich zvyků zajistily jemu i jeho domu loajalitu fremenů. Od nynějška už navždycky byl jedním z nich.

"Paul odešel!" Aliin hlas byl plný rozechvění. Potichu došla k Idahovi a zastavila se vedle něho. „Byl to šílenec, Duncane!"

"To neříkej!" okřikl ji.

"Celý vesmír to tak bude říkat dřív, než já to vyslovím," řekla Alia. "Proč, pro lásku boží?"

"Pro bratrovu lásku, ne pro lásku boží?"

Zensunnitský pohled mu rozdvojil vědomí. Pociťoval, že u ní nešlo o jasnovidění - od Chaniny smrti žádné neměla. „To máš divné projevy lásky," řekl.

"Láska? Duncane, vždyť přece byl jenom krůček od správné dráhy. Co na tom, že ostatní vesmír se za ním sesypal? Mohl se zachránit... a Chani s ním!"

"Tak... proč nebyl?"

"Pro lásku boží," šeptla Alia. Potom ještě tišeji dodala: "Celý Paulův život bylo jenom úsilí o záchranu Džihádu a jeho uctívání. Nakonec se od toho osvobodil. Sám si to tak zvolil!"

„Ach ano - věštba." Idaho v údivu zavrtěl hlavou. "Navíc Chanina smrt. Jeho měsíc se zřítíl."

"Byl šílenec, že, Duncane?"

Idahovi se sevřelo hrdlo žalem.

"Takový šílenec!" udýchaně vydechla Alia, neboť se přestala ovládat. "On bude stále živ, kdežto my musíme umřít!"

„Alie, to ne ..."

"Právě to je smutné," pravila tiše. "To je oprávněný smutek. Víš, co pro něho musím udělat? Musím zachránit život princezny Irulán. Její! Měli bychom si poslechnout žal. Nárek, jenž odevzdává vláhu mrtvému; přísahala, že ho miluje, aniž to ještě věděla. Zlořečila svému Sesterství, tvrdila, že svůj život obětuje výchově Paulových dětí.

"Ty jí věříš?"

"Věrohodnost z ní přímo vyzařuje!"

"Aha," zabručel Idaho. Závěrečné obrysy se v jeho vědomí odvíjely jako vzory na tkanině. Odpadlictví princezny Irulán bylo posledním krokem. Bene Gesserit zůstává bez jakéhokoli nástroje vůči Atreidovým dědicům.

Alia se rozvzlykala, opřela se o něho, přitiskla se tváří k jeho hrudi. "Óh Duncane, Duncane! Odešel!"

Idaho se rty dotkl jejích vlasů. "Prosím," zašeptal. Měl dojem, že její žal se mísí s jeho žalem a jako dva proudy se vlévají do téhož jezera.

"Já tě potřebuji, Duncane," vzlykala. „Miluj mě!"

„Miluju tě," zašeptal.

Zvedla hlavu a zírala na to, jak měsíční svit vroubí jeho tvář jako jinovatka. "Já vím, Duncane. Láska lásku pozná."

To, co řekla, v něm rozechvělo pocit dávného odcizení sobě samému. Přišel se sem poohlédnout po jisté věci, našel však jinou. Bylo to jako by vpadl do místnosti plné samých blízkých lidí, aby si pak příliš pozdě uvědomil, že nikoho z nich nezná.

Poodstoupila od něho a vzala ho za ruku. "Půjdeš se mnou, Duncane?"

"Kamkoli mě povedeš," řekl.

Vedla ho nazpátek přes kanát do temnoty až k úpatí horského masivu a jeho Krajiny Bezpečí.

EPILOG

Muad'Dibovu památku pach pohřební ať nám neruší.
Svobodné mysli hrany nezvoňme - a žádné záduší,
sloužené šerou bandou v jazyce závistivých.
On přece světec byl, i když býval veledivý.
Byl příchozí, leč nádherný, neboť žil neustále
na samém ostří soudnosti vrcholně dokonalé.
Na nic jsou vaše stráže. On jimi projde bleskem.
Naprostý v nachu míru, v jasu všenebeském:
Ke všemu dosáhne svou silou velejasnozřiva;
i hvězdám zvadne třpyt jak z trní vítá hříva!
Je taj a skon. Když - ztrativ zrak - však švihne
svým spárem věštby proti smrti, ona se mu vyhne.
Šaj-hulúd požehná tvé dvojici, jestli zcela zblízka
vzájemně spojíte se u pramene, jenž ta tryská.
Zrak vpitý ve zrak, kdo jste sem spolu přišli.
Vytrvej, lásko! Trvej i tenkrát, spíš-li!
On Časem putuje - jde přes propasti, přes hřebeny,
rozsévaje tu divou samotu, ten svůj sen nedosněný.

Gholovská hymna